

የማዕከላዊ ስታቲስቲክስ ኤጀንሲ

በብሔራዊ የተቀናጀ የቤተሰብ ሰርቪዬ ፕሮግራም

የ2004 ዓ.ም. የከተማ ተከታታይ የሥራ ስምሪት ሁኔታ ጥናት
የመረጃ ሰብሳቢዎች መመሪያ

አዲስ አበባ
መጋቢት 2004

ምዕራፍ I ስለ ጥናቱ አጠቃላይ መግለጫ:-..... 1

መግቢያ:- 1

የጥናቱ ዋና ዋና ዓላማዎች:- 2

የመጠይቁ አወቃቀርና የሚሰበሰቡ መረጃዎች ዓይነት:- 2

የጥናቱ መጠይቆች/ቅጾች አቀራረብ:- 3

ጥናቱ የሚሸፍናቸው ቦታዎችና የሚካሄድበት ጊዜ:- 3

የመረጃ ሰብሳቢዎች ተግባርና ኃላፊነት:- 4

ምዕራፍ II የመመዘገቢያ ቅጾች አሞላል መመሪያ:- 6

2.1 የከተማ ቤቶችና ቤተሰቦች መመዘገቢያ ቅጽ (ቅጽ 02/0) አሞላል መመሪያ:- 6

ክፍል 1 የአካባቢ መለያ:- 6

ክፍል 2 የቤተሰቦች ዝርዝርና የአመራረጥ ቅደም ተከተል:- 7

ዓምድ 8 የቤት ተከታታይ ተራ ቁጥር:- 9

ዓምድ 9 የቤት ቁጥር/ንዑስ ቁጥር:- 9

ዓምድ 10 የቤቱ አገልግሎት:- 11

ዓምድ 11-12 ቤቱ ለመኖሪያ ወይም ለመኖሪያ ለድርጅት ከሆነ..... 11

ዓምድ 11 የቤተሰብ ተከታታይ ተራ ቁጥር:- 11

ዓምድ 12 የቤተሰብ ኃላፊ ሙሉ ስም:- 12

ዓምድ 13 የአመራረጥ ቅደም ተከተል :- 12

የተመረጡ ቤተሰቦች ማስተላለፊያ ቅጽ (ቅፅ 02/1) 12

በከተማ የሚጠኑ ቤተሰቦች ናሙና አመራረጥ ዘዴ 13

የማጠቃለያ ቅጽ (ቅጽ ማጠ/ተከ/02) አሞላል መመሪያ 14

የቆጠራ ቦታ ካርታ አጠቃቀም 17

ምዕራፍ III የከተማ ተከታታይ የሥራ ሥምሪት ጥናት

የመጠይቁ የክፍል 1 እና ክፍል 2 አሞላል መመሪያ:- 25

የመጠይቆች የጥራት ሽፋን ገጽ አሞላል መመሪያ:- 25

ዓምድ 101 -107 የአካባቢ መለያ:- 25

ዓምድ 108 የተመረጠው ቤተሰብ የምርጫ ተራ ቁጥር:- 26

ዓምድ 109 የቤተሰብ ኃላፊ ሙሉ ስም:- 26

ዓምድ 112 የቀጠለ መጠይቅ አለ? :- 26

ክፍል 2 ስለ ቤተሰብ አባላት ዝርዝር መረጃ /ከዓምድ 201-210/ :- 27

ዓምድ 201 የቤተሰብ መደበኛ አባላት ተራ ቁጥር:- 27

ዓምድ 202 የቤተሰብ መደበኛ አባላት ሙሉ ስም:- 27

ዓምድ 203 ከቤተሰብ ኃላፊ ጋር ያላቸው ዝምድና 28

ዓምድ 204 ጾታ :- 29

ዓምድ 205 ዕድሜ :- 29

990ድ 206-207 የትምህርት ሁኔታ:- 30
 990ድ 206 ማንበብና መጻፍ ይችላሉ?:-..... 30
 990ድ 207 ማንበብና መጻፍ ይችላሉ?:-..... 30
 990ድ 207 መደበኛ ወይም መደበኛ ያልሆነ ትምህርት ተከታትለው ያውቃሉ? - ---30
 990ድ 207 የጨረሱት ከፍተኛ ክፍል ስንተኛ ነው ?:-..... 31
 990ድ 208-209 የስልጠና ሁኔታ /ዕድሜአቸው 10 ዓመትና በላይ ለሆናቸው/:-..... 34
 990ድ 208 የሙያ /የቴክኒክ/ ስልጠና ወስደውና አጠነቀቁ የምስክር ወረቀት ወይም ከዚያ በላይ አገኝተዋል?..... 35
 990ድ 209 የሰለጠኑበት የሙያ/የቴክኒክ ዓይነት ምንድነው ?:- 35
 990ድ 210 የጋብቻ ሁኔታ:- 37

ምዕራፍ IV :- የመጠይቁ ክፍል 3 አሞላል መመሪያ ክፍል 3፣ ያለፉት 7 ቀናት የሥራ ሁኔታ:..... 38

990ድ 301 ባለፉት 7 ቀናት ውስጥ በምርታማ ሥራ ማለትም ተቀጥረው በክፍያ ወይም ትርፍ ለማግኘት ወይም በቤተሰብ ድርጅት ውስጥ ገቢ በሚያስገኝ ሥራ ላይ ተሰማርተው ነበርን?:-..... 38
 990ድ 302 የምሳና የጉዞ ሰዓትን ሳይጨምር ባለፉት 7 ቀናት በሰሩዎቸው በሁሉም የምርታማ ሥራዎች ለስንት ሰዓት ሠርተዋል? የትርፍ ሰዓትን ያጠቃልላል42
 990ድ 303 ባለፉት 7 ቀናት ለዋነዉ ስራዎ ምን ያህል ሰዓት አውለዋል? 45
 990ድ 304 ባለፉት 7 ቀናት ለተጨማሪ ስራዎ ምን ያህል ሰዓት አውለዋል? 45
 990ድ 305 ባለፉት 7 ቀናት በሁሉም ምርታማ ሥራዎች የሰሩት የሥራ ሰዓት ድምር..... 46
 990ድ 306 ሥራ እያለዎት ነበር ባለፉት 7 ቀናት በስራ ላይ ያልተሰማሩት? 46
 990ድ 307 ባለፉት 7 ቀናት ሥራ ያልሰሩበት ዋና ምክንያት ምንድነው?..... 47
 990ድ 308 -311 የስራ ዓይነት፣ የድርጅቱ ዋና ምርት/አገልግሎት የቅጥር ሁኔታ /Employment Status) እና የሥራ ቦታ 48
 990ድ 308 ባለፉት 7 ቀናት የሠሩት የዋነኛ ሥራዎ ዓይነት ምንድነው?..... 49
 990ድ 309 ይህን ሥራ የሚሠሩት የት ነው?..... 49
 990ድ 310 በዋነኛነት የሚሠሩበት ድርጅት ዋና ምርት ወይም የሚሰጠው አገልግሎት ዓይነት ምንድነው? 50
 990ድ 311 የዋነኛ ሥራዎ የቅጥር / Employment Status) ሁኔታ ምንድነው?..... 52
 990ድ 312 የዋነኛ ሥራዎ የቅጥር ዓይነት ምንድነው? 53
 990ድ 313-317 /ከቅጥር ሥራ የተገኘ ክፍያ/ በ990ድ 311 ከኮድ 01-06 ለተሞላላቸው ብቻ 54
 990ድ 313 ለሥራዎ የሚከፈልዎት በገንዘብ ነው ወይስ በዓይነት?..... 54
 990ድ 314 ለዋናው ሥራዎ የአከፋፈል ጊዜ እንዴት ነው?..... 54
 990ድ 315 በገለጹኝ የአከፋፈል መሠረት ባለፈው ወር ለስንት የአስፋፈል ጊዜያት ሠርተዋል? 55

9ምድ 316	በ9ምድ 314 በገለጹልኝ አከፋፈል መሠረት ለመጨረሻ ጊዜ ምን ያህል ተከፈልዎት?	56
9ምድ 317	በዋነኛነት ለሥሩት ሥራ ባለፈው 1 ወር ውስጥ በጠቅላላው ምን ያህል ተከፈልዎት?	56
9ምድ 318	<u>ሥራ ላይ ለነበሩ</u>	57
	ባለፈው ሳምንት ተጨማሪ ሰዓት ለመስራት ዝግጁነትና ፍላጎት ነበረዎት? <u>ሥራ ላይ ላልነበሩ</u> ባለፈው ሳምንት ተጨማሪ ሰዓት ለመስራት ዝግጁነትና ፍላጎት ነበረዎት?	58
9ምድ 319	ተጨማሪውን ሰዓት በምን ዓይነት ሥራ ለመስራት ይፈልጉ ነበር?	58
ምዕራፍ V የመጠይቁ ክፍል 4 አሞላል መመሪያ:- ሥራ አጥነትና የሥራ አጠኝ		
	<u>ባህሪይ</u>	59
9ምድ 401	ባለፉት 3 ወራት ሥራ ለማግኘት ወይም የግል ስራ ለመጀመር ጥረት አድርገው ነበር?:-	59
9ምድ 402	ሥራ ለማግኘት ወይም ለመጀመር ምን ጥረት አደረጉ?:-	59
9ምድ 403	ለምንድነው ስራ ለመስራት ወይም ለማግኘት ጥረት ያላደረጉት ?	60
9ምድ 404	በሚቀጥለው 1 ወር ውስጥ ገቢ የሚያስገኝ ሥራ ቢያገኙ ይሰራሉ ?	61
9ምድ 405	በአቅምዎ ተቀጥረው ሊሠሩት የሚችሉት ሥራ ቢገኝልዎት ወይም በግል ሥራ ለመስማራት አስፈላጊ ነገሮች ቢሟሉ ሥራ ለመጀመር ዝግጁ ነዎት? ከሆነ የት?:-	62
9ምድ 406	ለምንድነው ሥራ ቢያገኙ የማይሠሩት?.....	62
9ምድ 407	የሚፈልጉት ሥራ ምን ዓይነት ነው ?:-	63
9ምድ 408	የግል ሥራ/ የራሥዎን ድርጅት ለማቋቋም የገጠሞት/ የሚገጥሞት ችግር አለ ? ካለ ምንድን ነው ?:-	63
9ምድ 409	ከዚህ በፊት በቅጥር ወይም በግል ሥራ ሠርተው ያውቃሉ ?.....	63
9ምድ 410	ለምን ያህል ወራት ያለሥራ ቆይተዋል?	64
ምዕራፍ VI የመጠይቁ ክፍል 5 አሞላል መመሪያ:- ያለፉት 6 ወራት የሥራ ሁኔታ.. 69		
9ምድ 501	ባለፉት 6 ወራት ውስጥ ለጥቂት ጊዜም ቢሆንም በምርታማ ሥራ ማለትም ተቀጥረው በክፍያ ወይም ትርፍ ለማግኘት ወይም ለቤተሰብዎ ገቢ በሚያስገኝ ሥራ ተሠማርተው ነበር ?	65
9ምድ 502	ባለፉት 6 ወራት ለጥቂት ጊዜም ቢሆንም ሥራ ለመገኘት/ ለመስራት ዝግጁ ነበሩ?.....	66
9ምድ 503	ባለፉት 6 ወራት ለስንት ሳምንታት በሥራ ላይ ነበሩ?.....	66
9ምድ 504	ባለፉት 6 ወራት ለስንት ሳምንታት ሥራ አጥ ነበሩ?.....	67
9ምድ 505	ባለፉት 6 ወራት ለስንት ሳምንታት ለሥራ ዝግጁ አልነበሩም/ሥራ ለመስራት አልቻሉም?/.....	68
9ምድ 506	መረጃ ሰብሳቢ በ9ምድ 505 ያለውን ጠቅላላ የሳምንታት ድምር	

	በማዬት ማረጋገጥ:-.....	68
ዓምድ 507	ባለፉት 6 ወራት አብዛኛውን ጊዜ ሥራ ያልሠሩበት ወይም ለመሥራት ዝግጁ ያልነበሩበት ምክንያት ምንድን ነበር?.....	68
ምዕራፍ VII የመጠይቁ ክፍል 6 አሞላል መመሪያ:-		
	መደበኛ ባልሆኑ የስራ ዘርፎች የተሰማሩና ዕድሜያቸው 5 ዓመትና በላይ ለሆኑ የቤተሰብ አባላት የሚመለከቱ ጥያቄዎች:-.....	70
ዓምድ 601	የዋነኛ ስራ የቅጥር ሁኔታ/የሚወራረሱ:-.....	70
ዓምድ 602	ድርጅቱ /የስራ መስኩ የሂሳብ መዝገብ ይይዛል?	70
ዓምድ 603	በድርጅቱ ውስጥ እርስዎን ጨምሮ ስንት በስራ ተካፋይ የሆኑ ሰራተኞች አሉ?.....	71
ዓምድ 604	ዋነኛ ስራዎን የሚሰሩበት በየስንት ጊዜ ነው?	71
ዓምድ 605	ከድርጅቱ /የስራ መስኩ ጋር ያለው የቅጥር ስምምነት ምን ዓይነት ነው?.....	71
ዓምድ 606	ስራዎን ሲያከናውኑ የገጠመዎት ዋነኛ ችግር ምንድናቸው ?	71
ዓምድ 607	ድርጅቱ/የስራ መስኩ/ የስራ ፈቃድ አለው?.....	73
ዓምድ 608	የሚሰሩበት ድርጅት የሚያመርተውን ምርት/የሚሰጠውን አገልግሎት ለሽያጭ ያቀርባል?.....	73
ምዕራፍ VIII የመጠይቁ ክፍል 7 አሞላል መመሪያ /ዕድሜያቸው ከ5-17		
	ዓመት የሆኗቸው ልጆች የሚመልሷቸው ጥያቄዎች/.....	74
ክፍል 7 /	ዓምድ 701-712.....	74
ዓምድ 701:-	በያዝነው የትምህርት ዘመን ትምህርት እየተከታተልክ/ሽ ነው ?	
ዓምድ 702:-	74
ዓምድ 703	ትምህርት ያልተከታተልክበት/ሽበት ምክንያት ምንድነው?.....	74
ዓምድ 704	ሥራ ሰርተህ/ሽ ታውቃለህ/ታውቁያለሽ?	75
ዓምድ 705	በተሰማራህበት/ሽበት ስራ የአካል/የአዕምሮ ችግር ገጥሞሃል/ሻል?.....	75
ዓምድ 706	የአስከተለው የአካል ወይም የአእምሮ ችግር ካለ ምን ዓይነት ነው?.....	75
ዓምድ 707	ሥራ ላይ እያለ/ች የአደጋ/ጉዳት መከላከያዎች ይጠቀማል/ ትጠቀማለች?.....	76
ዓምድ 708	ከመደበኛው የሥራ ሰዓት ውጪ በማታ ወይም በምሽት ትሰራለህ/ ትሰራያለሻ?.....	76
ዓምድ 709	ሥራውን የምትሠራው/የምትሰራው ለማን ነው?.....	76
ዓምድ 710	ሥራ ሰርተህ/ሽ ያገኘኸው/ሺው ክፍያ ለማን ትሰጠዋለህ/ትሰጪዋለሽ?.....	77
ዓምድ 711	ባለፉት 6 ወራት ውስጥ በሥራ ላይ ወይም በስራ ቦታ በስራው ምክንያት ህመም ወይም የአካል ጉዳት ደርሶብህ/ደርሶብሽ ያውቃል?.....	77
ዓምድ 712	ይህ የደረሰው የጉዳቱ ወይም ህመሙ አይነት ምን ነበር?	77
ዕዝል 1	የዋና ዋና ታሪካዊ ድርጊቶች ዝርዝር	78
ዕዝል 2	በትምህርት ሚኒስቴር ዕውቅና የተሰጣቸው የግል የመንግሥትና መንግሥታዊ ያልሆኑ ተቋማት ዝርዝር.....	80
ዕዝል 3	የከተማ የቆጠራ ቦታ ካርታ.....	109

ምዕራፍ I

ስለ ጥናቱ አጠቃላይ መግለጫ

ሀ. መግቢያ

የሰው ኃይል ስታቲስቲክስ የሕዝቡን የሥራ ሁኔታ የሚያመለክቱ በመሆናቸው ለአንድ ሀገር የኢኮኖሚ፣ የማኅበራዊና የልማት ዕቅዶችን ለመንደፍ ፣ ስለአፈጻጸማቸው ለመከታተልና ለስፈላጊ የፖሊሲ እርምጃዎችን ለመውሰድ መሠረታዊ ናቸው። የማዕከላዊ ስታቲስቲክስ ኤጀንሲ ከዚህ መሠረታዊ ዓላማ በመነሣት በተለያዩ ጊዜያት ባደረጋቸው ጥናቶች የሰው ኃይል መረጃዎችን ሰብስቧል። እነዚህም በ1969 በአዲስ አበባ እና በ1971 በሌሎች በተመረጡ 17 ትላልቅ ከተሞች የተደረጉት የሰው ኃይልና የቤቶች ጥናቶች፣ በአገር አቀፍ የተቀናጀ ሰርቪዬ ንግግራም ሥር በ1973 እና በ1980 ዓ.ም. የገጠር የሰው ኃይል ጥናቶች እና በ1991 ዓ.ም. ደግሞ በሀገር አቀፍ ደረጃ በከተማና በገጠር የተካሄዱት ጥናቶች ዋና ዋናዎቹ ናቸው። በ1976 እና በ1987 ዓ.ም. በተደረጉት ሁለት የሕዝብና ቤት ቆጠራዎች የሰው ኃይልን የሚመለከቱ መረጃዎች ተሰብስበዋል። በሌላ በኩል በየጊዜው የተጠቃሚዎችን ፍላጎት ለማሟላት የ1993 ዓ.ም. ሀገር አቀፍ የልጆች የሥራ ስምሪት ጥናት እካሂዶ ውጤቱም በጊዜው ለተጠቃሚዎች አሰራጭቷል።

በአገሪቱ ያለውን የመረጃ ክፍተትና የተጠቃሚዎችን ፍላጎት መሠረት አድርጎ በተቀረፀው የመካከለኛ ጊዜ የስታቲስቲክስ ዕቅድ፣ አገር አቀፍ የሰው ኃይል ጥናት በየ59መቱ እንዲደረግ፣ ተከታታይ የሥራ ስምሪት ጥናት ደግሞ በየ9መቱ እንዲካሄድ ዕቅድ መያዙ ይታወሳል። ጥናቶች ለአንድ ጊዜ ብቻ የሚጠኑ ሳይሆን ተከታታይነት እንዲኖራቸውና የሰው ኃይል ሁኔታ ለውጥ ከጊዜ ወደ ጊዜና ከቦታ ቦታ ለማወዳደር በቂ ሆነው የአገሪቱን የኢኮኖሚ ዕድገት ለመለካት እንዲቻል የማዕከላዊ ስታቲስቲክስ ኤጀንሲ በጥቅምት 1996 እና በሚያዝያ ወር በ1996 ዓ.ም. በከተማ ደረጃ ተከታታይ የሥራ ስምሪት ጥናት እካሂዶ መረጃዎቹን ለተጠቃሚዎች አሰራጭቷል። በሌላ በኩል ከ1991 በመቀጠል በ5ኛ ዓመት በ1996 ሊሠራ ታስቦ የነበረው አገር አቀፍ የሰው ኃይል ጥናት ሁለት ተከታታይ የሥራ ስምሪት ጥናቶች በመደረጋቸው ምክንያት ሳይደረግ ቆይቷል። በመሆኑም በአገር አቀፍ ደረጃ የ1991 የሰው ኃይል ጥናት ተከታይ የሆነ የናሙና ጥናት በማድረግ ተፈላጊ መረጃዎችን መሰብሰብና ማሰራጨት በማስፈለጉ በየካቲት ወር 1997 ዓ.ም. በአገር አቀፍ ደረጃ የሰው ኃይል ጥናት እና በመጋቢት ወር 1998 ዓ.ም. እንዲሁም በ2001፣ በ2002 እና በ2003 ዓ.ም የከተማ የሥራ ስምሪት የተካሄደ ሲሆን ለሰባተኛ ጊዜ በተመረጡ ከተሞች ተከታታይ የሥራ ስምሪት ጥናት መጋቢት ወር 2004 ዓ.ም. ይደረጋል።

የጥናቱ ውጤት አስተማማኝነትና ጥራት ወሳኝ ጉዳይ በመሆኑ በመረጃ አሰባሰብ እንቅስቃሴ ወቅት ተገቢው ጥንቃቄና ትኩረት ያስፈልጋል። ለጥናቱ የተዘጋጀውን መጠይቅ የሚሞሉ ሠራተኞች/ መረጃ ሰብሳቢዎች/ ግልጽና የማያሻማ ማብራሪያ ስለሚያስፈልጋቸው አንድ ዓይነት መመሪያ ማዘጋጀት በማስፈለጉ ይህ መመሪያ ተዘጋጅቷል። በመሆኑም፣ መረጃ ሰብሳቢዎች፣ ተቆጣጣሪዎች፣ ስታቲስቲሻኖችና ሌሎች በየደረጃው የሚሳተፉ የመ/ቤቱ ሠራተኞች ለዚህ ተብሎ በተዘጋጀው መመሪያ አሞላል መመሪያ የተካተቱትን ዝርዝር ሁኔታዎች በሚገባ መረዳትና በመመሪያው መሠረት የመረጃ መሰብሰቡን ተግባር ማከናወን ይገባቸዋል።

ይህ መመሪያ በ8 ምዕራፎች ተከፍሎ ቀርቧል። ምዕራፍ I ስለ ጥናቱ አጠቃላይ መግለጫ የያዘ ሲሆን ምዕራፍ II የመመዘገቢያ ቅጾችን አሞላል መመሪያ ይዟል። ከምዕራፍ III-VIII ያሉት የጥናቱ መጠይቅ ላይ ያሉ ጥያቄዎችን አሞላል መመሪያን ያቀርባሉ። በተጨማሪም በዚህ መመሪያ መጨረሻ ላይ ሦስት ዕዝሎች ተያይዘዋል። እነሱም፣ ዕዝል 1 የዋና ዋና ታሪካዊ ድርጊቶች ዝርዝር፣ ዕዝል 2 በትምህርት ሚ/ር እውቅና የተሰጣቸው

የግል/መንግስታዊ ያልሆኑ የትምህርት ተቋማት ዝርዝርና ዕዝል 3 የከተማ ቆጠራ ቦታ ካርታ ናቸው።

በዚህ ምዕራፍ ከመግቢያው በማስከተል የጥናቱ ዋና ዋና ዓላማዎች፣ የመጠይቁ አወቃቀርና የሚሰበሰቡ መረጃዎች አይነት ጥናቱ የሚሸፍናቸው ቦታዎችና የሚካሄድበት ጊዜ እና የመረጃ ሰብሳቢዎች ተግባርና ኃላፊነት ተካተዋል።

A. የጥናቱ ዋና ዋና ዓላማዎች

በ2004 ዓ.ም. መጋቢት ወር በናሙና በተመረጡ የቆጠራ ቦታዎች የሚካሄደው የከተማ ተከታታይ የሥራ ሥምሪት ጥናት ዋና ዓላማ የአገሪቱን የከተማ ህዝብ የሥራ ሥምሪት እና ተዛማጅ ሁኔታዎችን የሚያመለክቱ መረጃዎችን በማስገኘት በየወቅቱ ያለውን ሁኔታ ለውጡንና አቅጣጫውን ለመንግሥትና መንግስታዊ ላልሆኑ መረጃ ተጠቃሚዎች ማቅረብ ነው። ዝርዝር የጥናቱ ዓላማዎችም የሚከተሉት ናቸው።

የጥናቱ ዋና ዋና ዓላማዎች

1. ሀገሪቷ በከተማ ደረጃ ያላትን ለሥራ የደረሰና ለሥራ ዝግጁ የሆነ የሰው ኃይል /Active Population/ እና በተለያዩ ምክንያት በሥራ ላይ ሲሠማራ ያልቻለውን /Inactive Population/ የሰው ኃይል ብዛት በተመለከተ ስታቲስቲካዊ መረጃ ለማስገኘት፤
2. በጥናቱ ወቅት በሥራ ላይ የተሰማራውን /Employed population/ ብዛት እና ሥራ የሌላቸውን ሰዎች /Unemployed Population/ መጠን ለማግኘት የእነዚህም መሠረታዊ ባህሪያትን ለማጥናት፤ ስርጭታቸውን ለማወቅ፤
3. ሀገሪቷ በከተማ ደረጃ ያላትን በስራ የተሰማራና ያልተሰማራ የሰው ኃይል በስልጠና/ በሙያ ሁኔታ ለማየት፤
4. በተለያዩ የኢኮኖሚ ዘርፎች ማለትም በግብርና፣ በኢንዱስትሪ፣ በአገልግሎት ሰጪ እና በመንግሥት መሥሪያ ቤቶች ወዘተ.. የሰው ኃይል ተሳትፎን ለመገምገምና ለማገናዘብ፤
5. መደበኛና መደበኛ ባልሆነ የሥራ ዘርፍ ውስጥ የሚሳተፈውን የሰው ኃይል መጠን ጠቋሚ መረጃ ለማስገኘት፤
6. በቅጥር ሥራ የተሰማራውን የሰው ኃይል የደሞወዝና ምንዳ መረጃ ለማስገኘት፤
7. ለፖሊሲና ዕቅድ አውጪዎች፣ ለተመራማሪዎች፣ ለኢንቨስተሮች እንዲሁም ለሌሎች ዓለም አቀፍና የአገር ውስጥ መረጃ ተጠቃሚዎች በዘርፉ የሚፈለጉ መረጃዎችን ለማስገኘት ናቸው።

ሐ. የመጠይቁ አወቃቀርና የሚሰበሰቡ መረጃዎች ዓይነት

ይህ የከተማ ተከታታይ የሥራ ሥምሪት ጥናት መጠይቅ በ5 ገጾች የቀረበ ሲሆን የሚከተሉት 7 ክፍሎችን ያካትታል።

- ክፍል 1 የተመረጠው ቤተሰብ የአካባቢ መለያ
- ክፍል 2 የቤተሰቡ አባላት ዝርዝር መረጃ /ለአያንዳንዱ የቤተሰብ አባላት እንደአስፈላጊነቱ የሚሞላ/
 - ስም፣ ከቤተሰቡ ኃላፊ ጋር ያላቸው ዝምድና፣ የታ፣ ዕድሜ
 - የትምህርት ሁኔታ /ዕድሜያቸውም 5 ዓመትና በላይ ለሆናቸው/
 - የስልጠና እና የጋብቻ ሁኔታ /ዕድሜያቸው 10 ዓመትና በላይ ለሆናቸው/
- ክፍል 3 ያለፉት 7 ቀናት የሥራ ሁኔታ /ዕድሜያቸው 5 ዓመትና በላይ ለሆናቸው/
 - የሥራ ስምሪት ሁኔታ፤

- የሥራ ሰዓት(በአጠቃላይ ፤ በዋነኛና በሌሎቹ በተቀሩት ስራዎች)
- የሥራ ግንኙነት መኖር/Job attachment
- ስራ ያልሰሩበት ምክንያት
- የዋነኛ የሥራ ዓይነት
- የሚሠራበት ቦታ
- የድርጅቱ ዋና ምርት /አገልግሎት ዓይነት
- የቅጥር ሁኔታ/ Status in Employment/
- ከቅጥር ሥራ የተገኘውን የክፍያ /በዋነኛ ሥራ/ ሁኔታ
- ከፊል ሠራተኝነት /Under employment/

ክፍል 4 ሥራ አጥነትና የሥራ አጠኝ ባህሪ (ዕድሜአቸው 10 ዓመትና በላይ ለሆናቸው)

- ባለፉት 3 ወራት ሥራ ለማግኘት/የግል ሥራ ለመጀመር ጥረት ማድረግ አለማድረግ
- ሥራ መፈለግና ያልፈለጉበት ምክንያት
- ሥራ ለመሥራት ዝግጁ መሆን/ አለመሆን
- ምን ዓይነት ሥራ እንደሚፈልጉ
- የግል ሥራ ለመጀመር ያጋጠማቸው ችግር
- ለምን ያህል ወራት በሥራ አጥነት እንደቆዩ
- የሥራ ልምድ መኖር አለመኖር

ክፍል 5 ያለፉት 6 ወራት የሥራ ሁኔታ (ዕድሜአቸው 5 ዓመትና በላይ ለሆናቸው)

- ባለፉት 6 ወራት ዉስጥ ለስንት ላምንታት በሥራ ላይ ፤ ሥራ አጥና ለስንት ላምንታት ሥራ ለመሥራት እንዳልቻሉ /ዝግጁ እንደልነበሩ፤
- እብዛኛውን ጊዜ ያልሠሩበት ምክንያት እና ሌሎች ተዘማጅ ጥያቄዎች

ክፍል 6 መደበኛ ባልሆኑ የስራ ዘርፎች ውስጥ የተሰማሩና ዕድሜያቸው 5 ዓመትና በላይ የሆኑ የቤተሰብ አባላት የሚመልሷቸው ጥያቄዎች ቀርበዋል።

ክፍል 7 ዕድሜያቸው ከ5-17 ዓመት የሆኗቸው ልጆች የሚመልሷቸው ጥያቄዎች

መ. የጥናቱ መጠይቆች / ቅጾች አቀራረብ
ለዚህ ጥናት የሚያገለግሉ ቅጾችና መጠይቆች ተዘጋጅተዋል።

1. በምዝገባ ጊዜ የሚያገለግሉ ቅጾች
 - ሀ. ቅፅ 04/0 የቤተሰብ መመዝገቢያ ቅጽ
 - ለ. ቅፅ 04/1 የተመረጡ ቤተሰቦች ማስተላለፊያ ቅፅ
 - ሐ. ቅፅ ማጠ/ተከ/04 የጠቅላላ ቤተሰቦች ብዛት ማስተላለፊያ ቅጽ
2. በዋናው ጥናት የሚያገለግሉ መጠይቆች ተብለው ሊለዩ ይችላሉ።

ሠ. ጥናቱ የሚሸፍናቸው ቦታዎችና የሚካሄድበት ጊዜ፤

ይህ የ2004 ዓ.ም. የ7ኛ ዙር ጥናት በከተሞች 660 ቆጠራ ቦታዎች የሚሸፍን ሲሆን፤ ጥናቱም ከመጋቢት 6 ጀምሮ በተከታታይ ለ18 ቀናት ይካሄዳል። በአንድ ቆጠራ ቦታ ከቤተሰብ ምዝገባ በኋላ ባሉት 18 ቀናት ውስጥ መረጃዎች ሁሉ ተሰብስበው መጠናቀቅ ይኖርባቸዋል። የአንድ ቆጠራ ቦታ መረጃ በ18 ቀናት ውስጥ ተሰብስቦ ካላለቀ፤ በተከታታይ ቀን ውስጥ በተቻለ ፍጥነት ተሰብስቦ እንዲጠናቀቅ ጥረት

ማድረግ ያስፈልጋል። ነገር ግን ለምን መጠይቁ በተጠቀሱት 18 ቀናት ውስጥ ሊጠናቀቅ እንዳልቻለ መረጃ ሰብሳቢው ለተቆጣጣሪው ወዲያውኑ ማሳወቅ ይኖርበታል። በዚህ ጥናት አንድ መረጃ ሰብሳቢ እንደአስፈላጊነቱ ከአንድ በላይ ቆጠራ ቦታዎችን ሊሸፍን ስለሚችል ጊዜውን በአግባቡ መጠቀም አለበት።

ፌ. የመረጃ ሰብሳቢዎች ተግባርና ኃላፊነት፡ -

❖ ኃላፊነት፤

- መረጃ ሰብሳቢው ለጥናቱ ስራ መሳካት ከፍተኛ ሚና እንደሚኖረው ይታወቃል። ስለሆነም የመረጃ መሰብሰቡን ተግባር በቅንነት፣ በታማኝነትና በታታሪነት ማከናወን ይገባዋል። ስለዚህ መረጃ ሰብሳቢዎች በጥናቱ ወቅት ከዚህ ስራ ጋር ተቃራኒ በሆኑ ለምሳሌ ንግድ፣ የፖለቲካና የሃይማኖት ቅስቀሳ፣ በሌላ ተመሳሳይ ተግባር ወዘተ. መሠማራት አይችሉም።
- መረጃ ሰብሳቢው መረጃ ለመሰብሰብ ወደተመረጡ ቤተሰቦች በሚደርስበት ወቅት በቅድሚያ ለቤተሰቡ ሰላምታ በመስጠት ወደ መጠይቁ ከመግባቱ አስቀድሞ ስለተለያዩ ጉዳዮች አጠር ባለ ሁኔታ/ስለእርሻው፣ ስለጤናቸው፣ ስለልጆቻቸው .. ወዘተ/ ከመረጃ ሰጪዎች ጋር በመወያየት መቀራረብና መግባባትን ፈጥኖ ስለመጣበት አላማ በመግለጽ የመረጃ መሰብሰቡን ተግባር መጀመር ይኖርበታል። ይኸም መረጃ ሰጪዎች መልሶችን ለመስጠት የበለጠ ዝግጁ ፍቃደኛ/ተባባሪ ስለሚያደርጋቸው መጠይቁን በተቀላጠፈ ሁኔታ ለመሙላት ይረዳል።
- ትክክለኛ መረጃ የሚገኘው መልስ ሰጪዎችን አግባብ ባለው መንገድ በመቅረብ፣ አስነዋሪ ከሆኑ ድርጊቶች በመቆጠብ፣ መረጃ ሰጪዎችን ከማመናጨቅ፣ ንቀት ከማሳየት፣ ከመጸየፍ ወዘተ. በመታቀብና ረጋ ብሎና ሳያቻኩሉ በማዳመጥ እና በመሳሰሉት መልካም ድርጊቶች ነው።
- ይህን ሥራ በተመለከተ መረጃ ሰብሳቢውም እንደ ስታቲስቲሻያዊ፣ የመስክ ሥራ ኃላፊዎች፣ ሰቅድ አውጪዎች ወዘተ. ሁሉ ባለድርሻ ስለሆነ መልስ ሰጪዎችን በሚቀርብበት ወቅት ራሱን እንደ ባለሙያ ሆኖ መቅረብ ይገባዋል። ግራ በተጋባ ሁኔታ ማለትም ጥያቄዎችን ዘና ባለ ሁኔታ ሳያነብ ወይም የጥያቄውን ዓላማና ምንነት ያልገባው በሚመስል ሁኔታ የሚቀርብ ከሆነ መልስ ሰጪዎች እምነት በማጣት በቂ ትብብር ወይም ትክክለኛ መልስ ሊነፍጉት ይችላሉ።
- የሚሞሉ መረጃዎችን ጥራት ስለመጠበቅ፡- ከዚህ " የከተማ ተከታታይ የሥራ ሥምሪት ጥናት" የሚሰበሰቡ መረጃዎች የሚጠበቀውን ጥቅም እንዲያስገኙ ለማድረግ በከፍተኛ ጥንቃቄና ጥራት ባለው ሁኔታ መረጃዎችን መሰብሰብ ከመረጃ ሰብሳቢዎች ይጠበቃል። ጥራት ባለው መረጃ ላይ የተመረከቱ እቅዶች በትክክል በተግባር መፈጸም ሲቻል በአንጻሩ የመረጃው ጥራት የማያስተማምን በሚሆንበት ጊዜ እቅዶችን ተግባራዊ በማድረግ ረገድ ችግር ይገጥማል። ለምሳሌ ኘርጀክት ተቀይሶ በሥራ ላይ ለማዋል በሚያስፈልግበት ጊዜ እንደየኘርጀክቶቹ አይነት አስፈላጊና ተገቢውን የሰው ኃይል ለማግኘት ከሰው ኃይል ጥናት የሚገኙ መረጃዎች ከፍተኛ ጠቀሜታ አላቸው። በመሆኑም ለየኘርጀክቶቹ በቦታ፣ በዕድሜ፣ በጾታና በመሳሰሉት ባህሪያት ላይ የተመሠረተ ትክክለኛ መረጃ ከሌለ ፕሮጀክቶችን ተግባራዊ ማድረግ ከማዳገት አልፎ የተሳሳቱና የተዛቡ አሠራሮችን ይፈጥራል። ስለዚህ ጥናቱ በሚካሄድበት ወቅት ለመልስ ሰጪዎች የሚቀርቡትን ጥያቄዎች በመመሪያው መሠረት በማቅረብና ከዚያም የሚገኘውን ትክክለኛ መልስ በተገቢው ሥፍራ/ ዓምድ/ በጥንቃቄና ጥራት ባለው ጽሑፍ በማስፈር መጠይቁን ለመሙላት ከፍተኛ ትኩረት ማድረግ ያስፈልጋል።
- በጥናቱ የተካተቱ መረጃዎች በአብዛኛው የቤተሰብ አባላትን ግላዊ ህይወት የሚመለከቱ እና አስቀድሞ ስለተከናወኑ ወይም እየተከናወኑ ስላሉ ክስተቶች የሚጠይቁ በመሆኑ በተቻለ መጠን መረጃዎችን የሚመለከታቸው የቤተሰብ አባላት ባሉበት መሰብሰቡ

የመረጃውን ጥራት ከፍ እንደሚያደርገው ይታመናል። በመሆኑም የሚሰበሰቡት መረጃዎች የበለጠ ጥራት እንዲኖራቸው የቤተሰብ አባላት ባሉበት፣ በቤተሰብ ኃላፊው አማካይነት መረጃ መሰብሰብ አለበት። ኃላፊውን ማግኘት አስፈላጊ ከሆነ እሱ በሚገኝበት ሌላ ጊዜ ተመልሶ በመምጣት መረጃው ይሞላል። ነገር ግን ኃላፊውን ማግኘት ካልተቻለ መልስ ሊሰጥ የሚችል አዋቂ የሆነ የቤተሰብ አባልን በማነጋገርና ጥያቄዎቹን በማቅረብ መጠይቁ ይሞላል። በተጨማሪም መጠይቁ በሚሞላበት ጊዜ የአንዳንድ የቤተሰብ አባላት የተሟላ መረጃዎችን ለማግኘት ካልተቻለ ወደ ቤተሰብ በሌላ ጊዜ በመመለስ መረጃውን የመሰብሰብ ተግባር መጠናቀቅ ይኖርበታል። እዚህ ላይ በድጋሚ ጉብኝት/call back/ወቅት ቀሪ መረጃዎች ሲሰበሰቡ የጥናቱ ጊዜ /reference period /ቀደም ሲል የተጠቀመበትን ጊዜ መሆኑን መገንዘብ ያስፈልጋል። በምንም ዓይነት መንገድ ጎረቤት የሆኑ ግለሰቦችን በማነጋገር መጠይቁ መሞላት የለበትም።

- መረጃው ተሰብስቦ ካለቀ በኋላ ከቤተሰብ ከመሰናበቱ አስቀድሞ ስለቤተሰብ አስፈላጊው መረጃዎች በትክክል ተሰብስቦ መጠናቀቁን ማረጋገጥ በጣም አስፈላጊ ነው። መረጃው በሚሰበሰብበት ወቅት ተፈጽመው የነበሩ ስሕተቶች እዚያው ከታረሙ በኋላ መረጃ ሰጭዎችን ከመሰናበቱ በፊት ማመስገንም መዘንጋት የለበትም። በዚያው ቀን የመረጃው ጥራት እንደገና ታይቶ ከተረጋገጠ በኋላ ቀንና ስም ተጽፎ መፈረም ይኖርበታል። የመረጃው ጥራት በዚያው ቀን መረጋገጥ የሚኖርበት ምክንያት ብዙ ቀናት ካለፉ መረጃውን ተመልሶ ከቤተሰብ ለማግኘት ስለሚያስችግር ነው። በተጨማሪም የተደረገው ቃለ መጠይቅ ስለሚረሳ መረጃዎቹን ለማረም አዳጋች ይሆናል።

❖ ተግባር፣

የመረጃ ሰብሳቢዎች ዋና ዋና ተግባራት፣

- በሚሰጠው ስልጠና ላይ ያለማቋረጥ መሳተፍ፣
- የመረጃ ሰብሳቢዎችና የሥራ ምደባና ኢንዱስትሪ ኮድ መጽሐፍ መመሪያ ጠንቅቆ ማወቅ፣
- ለሥራው የሚያስፈልጉትን መሣሪያዎች በትክክል መረከብ
 - ቅጽ 04/0 በ3 Copy፣ ቅጽ 04/1 በ3 Copy
 - መጠይቅ 2 ጥራዝ እና ተጨማሪ ብትን መጠይቅ(አንዱ ጥራዝ 15 ቤተሰቦችን ያስራል)
 - የቆጠራ ቦታ ካርታ 1፣ ችክ፣ ላፒስ፣ እርሳስ፣ መቅረጫ
- የተመደበበትን ቆጠራ ቦታ ድንበር ከለየ በኋላ ምዝገባውን ያለስህተት ማከናወን፣
- በተዘጋጀው መመሪያ እና ከተቆጣጠሪው በሚሰጠው ድጋፍ መሠረት ለዋናው ጥናት የሚሆኑ 30 ቤተሰቦችን መምረጥ፣
- ለተመረጡት 30 ቤተሰቦች ቤት ለቤት በመዘዋወር የተዘጋጀውን መጠይቅ ሞልቶ ማጠናቀቅ፣
- መጠይቆቹ ሁሉ በትክክል ስለመሞላታቸው ማረጋገጥ አስፈላጊ ሲሆን፣ ወደሚመለከተው ቤተሰብ በመሄድ እርማት ማድረግ፣
- የተሞሉ መረጃዎችን ከተቆጣጠሪው ወይም ከሥራው ጋር ቀጥታ ግንኙነት ካላቸው የመ/ቤቱ ሠራተኞች በስተቀር ለማንም ያለማሳየት፣
- የተሞሉ መጠይቆችንና ቅጾችን በአግባቡ በመያዝ ለተቆጣጠሪው ማስረከብ፣
- መረጃውን ለማጠናቀቅና ለማሟላት መልስ ሰጪዎች በሚመቻቸው በማናቸውም ሰዓት መሥራት፣ በየወቅቱ የደረሰበትን ሁኔታ ለተቆጣጠሪው ማሳወቅ፣ ተቆጣጠሪው ከሥራው ጋር የተያያዙ ሌሎች ሥራዎች እንዲሠሩ ባዘዘው ጊዜ መሥራት ናቸው።

ምዕራፍ II

የመመዘገቢያ ቅጾች አሞላል መመሪያ

የከተማ ተከታታይ የሥራ ሥምሪት ሁኔታ ጥናት በተመረጡ 99 ከተሞች /660 የቆጠራ ቦታዎች/ ይከናወናል። በእያንዳንዱ የቆጠራ ቦታም 30 ቤተሰቦችን በመምረጥ ጥናቱ ይካሄዳል።

በተመረጡ የቆጠራ ቦታዎች የሚገኙ ቤተሰቦችን ለመመዘገብ፣ ለመምረጥ እና ለማሥተላለፍ እንዲቻል ሦስት አይነት ቅጾች ተዘጋጅተዋል። ቅጽ 04/0 በእያንዳንዱ የቆጠራ ቦታ የሚገኙ ቤቶችንና ቤተሰቦችን ለመመዘገብ የሚያገለግል ሲሆን፣ ለጥናቱ የሚፈለጉት 30 ቤተሰቦችም በዚህ ቅጽ ላይ ይመረጣሉ። ቅጽ 04/1 በቅጽ 04/0 ላይ ለጥናቱ የመረጥናቸውን ቤተሰቦች ለማስተላለፍ የምንገለገልበት ቅጽ ነው። ሦስተኛውና የመጨረሻው ቅጽ ደግሞ ቅጽ ማጠ/ተከ/04 ሲሆን፣ ይህ ቅጽ በእያንዳንዱ የቆጠራ ቦታ የተመዘገቡ ጠቅላላ ቤተሰቦችን ብዛት ለመመዘገብ የምንገለገልበት ነው። የመጀመሪያዎቹ ሁለት ቅጾች በመረጃ ሰብሳቢው የሚሞሉ ሲሆን የመጨረሻው ቅጽ (ቅጽ ማጠ/ተከ/04) ግን ምዝገባው ከተጠናቀቀ በኋላ በቅጽ/ቤት ደረጃ የሚሞላ መሆኑን መገንዘብ ያስፈልጋል።

2.1 የከተማ ቤቶችና ቤተሰቦች መመዘገቢያ ቅጽ (ቅጽ 04/0) አሞላል መመሪያ

ክፍል 1:- የአካባቢ መለያ:-

የቤተሰቦች አመዘጋገብ ሁኔታ:-

በተመረጠው ቆጠራ ቦታ የሚገኙ ቤተሰቦች በሚከተለው ሁኔታ መመዘገብ አለባቸው።

- ሀ. በመጀመሪያ ለጥናቱ የተመረጠውን ቆጠራ ቦታ በተሰጠው የቆጠራ ቦታ ካርታና መግለጫ መሠረት አካባቢውን ከሚያውቅ ሰው ጋር በመሆን ድንበሩን /ክልሉን/ ዞሮ ማየትና ማጥናት፤
- ለ. የቤቶችን፣ የመንገዶችንና የመንደሮችን አቀማመጥ ማየት፤
- ሐ. ምዝገባውን ከቆጠራ ቦታው ሰሜን ምዕራብ ከሚገኘው ብሎክ /አካባቢ/ በመነሳት ወደ ምስራቅ ከዚያ ወደ ምዕራብ /ጥምዝምዘሽ/ ሥርዓት ባለው መንገድ በመጓዝ እያንዳንዱን ቤተሰብ መመዘገብ። እያንዳንዱን ቤተሰብ ከመዘገቡ በኋላ በቤቱ በር ወይም ሊጠፋ ከማይችል ቦታ ላይ በቸክ/በጠመኔ በእያንዳንዱ ቤት ላይ እንደአመዘጋገባቸው ቅደም ተከተል EUS001, EUS 002, ... EUS 010, ... EUS 123... ወዘተ በማለት መጻፍ ያስፈልጋል። በተጨማሪም ከተመረጠው ቆጠራ ቦታ በመውጣት ምዝገባ እንዳይካሄድ ከፍተኛ ጥንቃቄ ማድረግ ያስፈልጋል። እንዲሁም በአንድ ቤት ውስጥ ከአንድ በላይ ቤተሰቦች/ደባሎች/ ሊኖሩ ስለሚችሉ እንዳይዘነጉ መጠንቀቅ ያስፈልጋል። ደባል የሆኑ ቤተሰቦች ከተገኙም ለእያንዳንዱ ደባል ቤተሰብ የራሱ የሆነ የቤተሰብ ተከታታይ ተራ ቁጥር መስጠት እንዳለበት መገንዘብ ያሻል።

ዓምድ 1 - 3:- ክልል፣ ዞን፣ ወረዳ:-

በነዚህ ዓምዶች የቆጠራ ቦታው የሚገኝበት ክልል፣ ዞን፣ እና ወረዳ ስም ሲጻፍ በንዑስ ዓምዶች ደግሞ ኮዶች ይሞላሉ።

ዓምድ 4:- ከተማ :-

የቆጠራ ቦታው የሚገኝበት ከተማ ስም ሲጻፍ በንዑስ ዓምዶች ደግሞ ኮዶች ይሞላሉ።

ዓምድ 5:- ክፍለ ከተማ/ክፍተኛ:-

የቆጠራ ቦታው የሚገኝበት ክፍለ ከተማ/ክፍተኛ ስም ሲጻፍ በንዑስ ዓምዶች ደግሞ ኮዶች ይሞላሉ።

ዓምድ 6:- ቀበሌ:-

የቆጠራ ቦታው የሚገኝበት ቀበሌ ስም/ቁጥር ሲጻፍ በንዑስ ዓምዶች ደግሞ ኮዶች ይሞላሉ።

ዓምድ 7:- የቆጠራ ቦታ:-

የቆጠራ ቦታው ቁጥር ለዚህ ዓምድ በተዘጋጀው ክፍት ቦታ ይሞላል።

ማሳሰቢያ:- ከዓምድ 1-7 ለተገለጹት የአካባቢ መለያዎች ኮዶች የሚሞሉት ከቅ/ጽ/ቤቱ በሚሠጠው ዝርዝር መሠረት መሆኑን መገንዘብ ያስፈልጋል።

ክፍል 2:- የቤተሰቦች ዝርዝርና የአመራረጥ ቅደም ተከተል:-

የቤት መረጃ ከመመዝገቡ በፊት የቤትን፣ የመኖሪያ ቤትንና የቤተሰብን ትርጓሜ ጠንቅቆ መረዳት ያስፈልጋል።

ሀ. ቤት፣

ቤት ማለት በአሠራሩ ተለይቶ እና ራሱን የቻለ ሆኖ ለመኖሪያ ብቻ፣ ለመኖሪያና ለድርጅት ወይም ለድርጅት ብቻ የሚያገለግልና ለማገልገል የተዘጋጀ ነው።

የቤቱ አሠራር የተለየ ነው፣ የሚባለው ዙሪያውን በግድግዳ የተከለለ ሆኖ ጣራውም በክፍን የተሸፈነ በመሆኑ በውስጡ የሚኖሩት ሰዎች በሚተኙበት ጊዜ፣ ምግባቸውን ሲያዘጋጁና ሲመገቡ ከሌሎች በዙሪያው ከሚኖሩ ሰዎች ጋር ለመለየት የሚያስችል ነው። ሆኖም አንዳንድ ጊዜ በሳጠራ፣ በኅላስቲክ፣ በካርቶን፣ . . . ወዘተ ግድግዳው የተሠራ ወይም የተከበበና ጣራው በኅላስቲክ ክፍን የተሸፈነ ሆኖ ለድርጅት ወይም ለመኖሪያ የሚያገለግል ቤት ሊያጋጥም ይችላል። ይህ ሁኔታ ሲያጋጥም ምንም እንኳን የቤትን ትርጉም ባያሟላም ከአገልግሎቱ አንጻር ሲታይ ቤት ስለሆነ እንደቤት ይወሰዳል። ነገር ግን በኅላስቲክና በመሳሰሉት ቁሳቁሶች የሚሠሩና ለማደሪያነት ብቻ ተጠቅመውባቸው ቀን ቀን የሚፈርሱና ለመዋያነት ብቻ የሚያገለግሉ ከሆነ እንደ ቤት አይቆጠሩም። ድንኳኖችም ሰው የሚኖርባቸው ከሆነ እንደቤት እንደሚቆጠሩ ማስተዋል ያስፈልጋል።

የቤቱ አሠራር ራሱን የቻለ ነው፤ የሚባለው ቤቱ ከመንገድ ወይም የጋራ በሆነ መተላለፊያ፣ መሬት . . . ወዘተ የራሱ መግቢያና መውጫያ ያለው ሆኖ በውስጡ የሚኖሩት ሰዎች ወደ ቤት ሊገቡ ወይም ከቤት ሲወጡ የሚተላለፉት በሌሎች ቤት ውስጥ በማለፍ ሳይሆን በቀጥታ በራሳቸው መውጫያ ወይም መግቢያ ብቻ ሊሆን ነው።

ለ. መኖሪያ ቤት፣

መኖሪያ ቤት ማለት በአሠራሩ የተለየና ራሱን የቻለ ሆኖ ለመኖሪያነት ታስቦ የተሠራ ወይንም ምንም እንኳን ለሰው መኖሪያ ታስቦ ባይሰራም በጥናቱ ቀን ሰዎች ለመኖሪያነት የሚገለገሉበት ቤት ነው። ቤቱ ሙሉ በሙሉ ሰዎች የሚኖሩበት ወይም በክፍል እየኖሩ በቀሪው ሌላ ተግባር ለምሳሌ ንግድ፣ ሽመና፣ የእንጨት ሥራ . . . ወዘተ. የሚያከናውኑበት ቤት ሊሆን ይችላል። ይህ ዓይነት ሁኔታ ሲያጋጥም ቤቱ ለመኖሪያና ድርጅት ተብሎ ይመዘገባል። ባንድ መኖሪያ ቤት ከአንድ በላይ የሆኑ ቤተሰቦች /ደባሎች/ ሊኖሩ ይችላሉ።

ሐ. ቤተሰብ፣

ቤተሰብ ማለት በአንድ ቤት ወይም በተቀራረቡ ቤቶች ውስጥ አብረው የሚኖሩትንና ምግባቸውን በአንድ ላይ አብስለው በአንድነት የሚመገቡ ሰዎችን ያጠቃልላል። የቤተሰብ አባሎች በሥጋ ወይም በጋብቻ የሚዛመዱትንና የማይዛመዱትን ሊያጠቃልል ይችላል። በሥጋ ወይም በጋብቻ የሚዛመዱት ባል፣ ሚስት፣ ልጆች፣ የባል ወይም የሚስት አባት፣ እናት፣ እህት፣ ወንድም፣ . . . ወዘተ ናቸው። በሥጋ ወይም በጋብቻ የማይዛመዱ ሌሎች የቤተሰብ አባላት ለምሳሌ በቤት ሠራተኛነት፣ በዘበኝነት የሚያገለግሉ ግለሰቦች ከቤተሰቡ ጋር አብረው የሚኖሩና የሚመገቡ ከሆነ እንደ ቤተሰብ አባል ይቆጠራሉ።

የቤተሰብ አባላት ብዛት ሊለያይ ይችላል። ይኸውም አንድ ሰው ብቻውን እንደ አንድ ቤተሰብ ሊቆጠር ይችላል። ብዙ አባላት ያሉትም እንደ አንድ ቤተሰብ ይቆጠራል። ነገር ግን ከጥናቱ ጊዜ በፊት ቤተሰቡን ትቶ ወደ ሌላ ቤተሰብ በመሄድ እዚያ ለስድስት ወር ወይም ከዚያ በላይ ከተቀመጠ አሁን ለሚገኝበት ቤተሰብ እንግዳ መሆኑ ቀርቶ ለቤተሰቡ አባል ይሆናል ማለት ነው።

ጋብቻው በአንድ ሚስት ብቻ የተመሠረተ ከሆነ ቤተሰብ ባልን፣ ሚስትን፣ ልጆችን፣ የጉዲፊቻ ልጆችን፣ ሌሎች ዘመዶችንና ዘመድ ያልሆኑትን /የቤት ሠራተኞች . . . ወዘተ/ ሊያጠቃልል ይችላል። ነገር ግን ጋብቻው ከብዙ ሚስቶች ጋር የተመሠረተ ከሆነ /አንድ ወንድ ከአንድ በላይ ሚስቶች ካሉት/ የሰውየው ሚስቶች ከነልጆቻቸውና ዘመዶቻቸው . . . ወዘተ. በአንድ ቤት ወይም በተቀራረቡ ቤቶች የማይኖሩና ምግባቸውንም በአንድነት አብስለው የማይበሉ ከሆነ፣ ባልየው በቅድሚያ ካገባት ሚስቱ ጋር እንደ አንድ ቤተሰብ ተቆጥሮ ሌሎቹ የሰውየው ሚስቶች የየራሳቸው ቤተሰብ እንዳላቸው ሆኖ መቆጠር አለባቸው።

የቅርብ ዝምድና ያላቸው ሰዎች አንዳንድ ጊዜ በአንድ ግቢ ውስጥ አንድ ላይ ተቀራርበው ይኖራሉ። እነዚህ ሰዎች ግን ምግባቸውን በአንድ ላይ አብስለው እስካልተመገቡ ድረስ የተለያዩ ቤተሰቦች ተብለው ይቆጠራሉ። በአንድ ቤት ውስጥ ተዳብለው የሚኖሩ ቤተሰቦችም ምግባቸውን አብረው የሚመገቡ እስካልሆነ ድረስ እንደተለያዩ ቤተሰቦች ይቆጠራሉ።

የቤተሰብ ኃላፊ፣

የቤተሰብ ኃላፊ ማለት የአንድ ቤተሰብ መደበኛ አባል የሆነ ወንድ/ሴት በቤተሰቡ አባላት እንደ ኃላፊ የሚቆጠር/የሚታይ ነው። ከአንድ በላይ ሚስቶች ያሉት ሰው ሚስቶቹ በተለያዩ ቤተሰብ የሚኖሩ ከሆነ እሱ የቤተሰብ ኃላፊ ሆኖ ሊመዘገብ የሚችለው አሁን በሕይወት ካሉት ውስጥ በቅድሚያ ካገባት/አንጋፋ ሚስቱ ጋር ይሆናል። ሌሎች ሚስቶች ግን የየራሳቸውን ቤተሰብ ኃላፊ ሆነው ይመዘገባሉ ።

ዓምድ 8:- የቤት ተከታታይ ተራ ቁጥር፡

በቆጠራ ቦታው ለሚገኙ ቤቶች እንደ አመዘጋገባቸው ቅደም ተከተል ተከታታይ ተራ ቁጥር 001፣ 002፣ . . . ወዘተ በማለት ቤቶቹ ተመዝግበው እስከአለቁ ድረስ በዚህ ዓምድ ይሞላሉ። በተጨማሪም በቤቱ በር ከፍ ብሎ በስተግራ ባለው ጥግ ወይም በር ከሌለው አመቺ በሆነና ዝናብና ልጆች ሊያጠፋት በማይችሉበት ቦታ በጠመኔ EUS001, EUS002 ... ወዘተ በማለት መጻፍ አለበት። በአንድ ቤት ውስጥ ከአንድ በላይ ቤተሰቦች/ደባሎች ሲያጋጥሙ የእያንዳንዳቸው ኃላፊዎች በዓምድ 12 በየተራ በሚመዘገቡበት ጊዜ የቤቱ ተከታታይ ተራ ቁጥር አንድ ስለሆነ በዓምድ 8 አንዱ ቁጥር ተደጋግሞ መጻፍ ይኖርበታል። በሌላ በኩል ደግሞ ፎቅ በሆነ ቤት ውስጥ አራት መኖሪያ ቤቶች ካሉ የተለያዩ ቤቶች ስለሆኑ ለአራቱም ቤቶች ተከታታይ የሆነ የተለያየ ተራ ቁጥር በዓምድ 8 መስጠት ያስፈልጋል። በሌላ አንጻር በአንድ አጥር ግቢ አንድ ቤተሰብ የሚኖርባቸው የተለያዩ ቤቶች ቢኖሩ እንደ አንድ ቤት ስለሚቆጠሩ አንድ የቤት ተራ ቁጥር ይሰጣቸዋል። ነገር ግን በአንድ አጥር ግቢ ውስጥ ከአንድ በላይ ቤተሰብ የሚኖሩባቸው ቤቶች ካሉ ለእያንዳንዱ ቤት የተለያየ የቤት ተራ ቁጥር በተከታታይ መስጠት ያስፈልጋል። በተጨማሪም በአንድ አጥር ግቢ ውስጥ ሆነው ለተመሳሳይ ዓላማ የሚያገለግሉ ህንጻዎች ካሉ ሁሉም እንደ አንድ ቤት ይቆጠራሉ።

ዓምድ 9:- የቤት ቁጥር/ ንዑስ ቁጥር:-

በዚህ ዓምድ በቆጠራ ቦታው ለሚገኙ ቤቶች ሁሉ የቤት ቁጥር ያላቸው ከሆኑ የቤት ቁጥሩ ይመዘገባል። በቆጠራው ቦታ ለሚገኙ አብዛኛው ቤቶች በቀበሌው ጽ/ቤት የመለያ ቁጥር ተሰጥቷቸዋል። ይኸው ቁጥር በዚህ ዓምድ በተሰጠው ክፍት ቦታ ይመዘገባል። አንዳንድ ጊዜ አንድ ቤተሰብ ከአንድ በላይ የሆነ የተለያዩ ቁጥሮች ያሉባቸው መኖሪያ ቤቶች ሊይዝ ይችላሉ። እንዲሁም ደግሞ በአንድ

መኖሪያ ቤት ውስጥ ከአንድ በላይ የሆኑ ቤተሰቦች ሊኖሩ ይችላሉ። ስለዚህ የቤት ቁጥር በዚህ ዓምድ ከመሞላቱ በፊት የሚከተሉትን ነጥቦች በተጨማሪ ማስተዋል ያስፈልጋል።

1. በአንድ መኖሪያ ቤት ከአንድ በላይ ቤተሰቦች(ደባል) ከኖሩ ቁጥሩ ለእያንዳንዱ ቤተሰብ እየተደጋገመ በዓምድ 8 ይሞላል።.
2. አንድ ቤተሰብ ከአንድ በላይ የሆኑና የተለያዩ ቁጥሮች የተሰጣቸው የመኖሪያ ቤቶች ከያዘ ቤተሰቡ የሚኖርበት የዋናው ቤት ቁጥር በዓምድ 9 ይሞላል።
3. ከላይ በተራ ቁጥር 2 የተጠቀሱት ትናንሽ ቤቶች /"ሰርቪስ"/ በተለያዩ ቤተሰቦች የተያዙ እንደሆነና የትልቅ ቤት ተቀጽላ ቁጥር የተሰጣቸው ካልሆነ በዓምድ 9 በተሰጠው ቦታ የትልቁን ቤት ቁጥር በመሙላት ቤቶቹ የትልቁ ቤት ተቀጥላዎች መሆናቸውን በአስተያየት ዓምድ መግለጽ ያስፈልጋል። ነገር ግን ትናንሾቹን /ሰርቪሶች/ የተለያዩ የራሳቸው ቁጥር በቀበሌው ጽህፈት ቤት ከተሰጣቸው ይህንኑ ቁጥር በዓምድ 9 መሙላት ያስፈልጋል።
4. በአንድ ግቢ ውስጥ የሚገኙ ሁለትና ከዚያ በላይ የሆኑ መኖሪያ ቤቶች በሁለትና ከዚያ በላይ በሆኑ ቤተሰቦች ተይዘው ካሉና የተሰጠው የመኖሪያ ቤት ቁጥር ግን ለግቢው የሚያገለግል አንድ ቁጥር ብቻ ከሆነ ይኸው ቁጥር ለእያንዳንዱ ቤተሰብ በዓምድ 9 በእያንዳንዱ ቤት አቅጣጫ መመዝገብ አለበት። እነዚህ ተደጋጋሚ የቤት ቁጥሮች ለግቢው የተሰጡ መሆናቸውን በአስተያየት ዓምድ መግለጽ ያስፈልጋል።
5. አንዳንድ ጊዜ ቀበሌዎች በዞን የተከፈሉ ሲሆን የቤት ቁጥር አሰጣጡም በዞኖች የተመሠረተ በመሆኑ የቤቶቹ ቁጥር ሊደጋገም ይችላል። ይኸም ማለት ለምሳሌ በዞን 1 የቤት ቁጥር 001 ቢኖር በዞን 2፣ 3፣ ... ወዘተ ቁጥራቸው 001 የሆኑ ሌሎች ቤቶች ሊኖሩ ይችላሉ። ስለዚህ ይህ ሁኔታ ሲያጋጥም የዞኑ ቁጥርና የቤቶች ቁጥር በጣም ራይጻፋል /ለምሳሌ 1/001፣ 1/002 ... ወዘተ እየተባለ ይጻፋል።

ቤቱ በተለያዩ ንዑስ ቤቶች ወይም መኖሪያ ቤቶች ተከፋፍሎ የተለያዩ ቤተሰቦች የሚኖሩበት ሊሆን ይችላል። ለእነዚህ ንዑስ ቤቶች ወይም መኖሪያ ቤቶች ከዋናው ቤት ቁጥር ቀጥሎ ለእያንዳንዳቸው ንዑስ ቁጥር በቀበሌው ተሰጥቶ ከሆነ እነዚህ ንዑስ ቁጥሮች ከቤት ቁጥር ቀጥሎ ይመዘገባሉ። ለምሳሌ ቤቱ ፎቅ ቢሆንና የፎቅ ቤት ዋና ቁጥር 50 ሆኖ በወሰጡ አራት ቤቶች ካሉት ለእያንዳንዱ ቤት 1፣2፣3 እና 4 የሚል ንዑስ ቁጥሮች ያላቸው ቢሆን እነዚሁን ንዑስ ቁጥሮች ከቤቱ ቁጥር ጋር በማያያዝ ስተከታታይ 50/1፣ 50/2፣ ወዘተ በማለት ይመዘገባል።

እንዲሁም በአንድ ግቢ ውስጥ ባሉ ብዙ ቤቶች የተለያዩ ቤተሰቦች የሚኖሩ ከሆነ ለግቢው ራሱን የቻለ ቁጥር ተሰጥቶት በግቢው ውስጥ ላሉት ቤቶች ለእያንዳንዳቸው የተለያዩ ቁጥሮች ወይም ፊደሎች ተሰጥቷቸው ከሆነ እነዚህ ቁጥሮች እንደ ንዑስ ተወስደው በዚህ ዓምድ ይመዘገባሉ።

6. ቤቱ በጥናቱ ጊዜ /በምዝገባው ቀን/ ቁጥር የሌለው ከሆነ ዓምዱ ባዶ ይተዋል።

ዓምድ 10:- የቤቱ አገልግሎት:-

በዚህ ዓምድ የቤቱ አገልግሎት ተጠይቆ ይመዘገባል። ዓምዱ ከመሞላቱ በፊት የሚከተሉትን ፅንሰ ሀሳቦች መገንዘብ ያስፈልጋል።

ሀ. ለመኖሪያ ብቻ:-

የተመዘገበው ቤት በጥናቱ ወቅት ለመደበኛ ቤተሰብ አባላት መኖሪያ ብቻ የሚያገለግል ከሆነ "ለመኖሪያ ብቻ" የሚል መልስ ተመዝግቦ ኮድ «1» ለኮድ መግፊያ በተሰጠው ቦታ ይጻፋል።

ለ. ለመኖሪያና ለድርጅት:-

የተመዘገበው ቤት በጥናቱ ወቅት የሚሰጠው አገልግሎት በከፊል ለመደበኛ ቤተሰብ አባላት መኖሪያና በከፊል ደግሞ ለድርጅት አገልግሎት የዋለ ከሆነ የቤቱ አገልግሎት «ለመኖሪያና ለድርጅት» ተብሎ ይመዘገብና ኮድ «2» ለኮድ መግፊያ በተሰጠው ቦታ ይሞላል። ለምሳሌ በመኖሪያ ቤታቸው ውስጥ ጠላ ለሚሸጡ ቤቱ ለመደበኛ መኖሪያና ለድርጅት የሚል ስም ይሰጠዋል።

ሐ. ለሌላ

ከመኖሪያ እና ከመኖሪያና ከድርጅት ውጭ የሆነ የቤት አገልግሎት ባጠቃላይ በሌላ ውስጥ ይጠቃላል። ይህም ማለት ለሆቴል /ሆስቴል መኖሪያ፣ ለሌላ ጋርዮሽ መኖሪያ፣ ለመንግሥት ወይም ለሌላ ድርጅት አገልግሎት ብቻ የሚወሉትን፣ ያልተያዘ ቤትን እና በመሠራት ላይ ያለን ያጠቃልላል።

ዓምድ 11-12:- ቤቱ ለመኖሪያ ወይም ለመኖሪያና ለድርጅት የሚያገለግል ከሆነ፣

ዓምድ 11:- የቤተሰብ ተከታታይ ተራ ቁጥር:-

በዓምድ 10 ኮድ 1 እና ኮድ 2 የተሞላላቸው ቤቶች/ለመኖሪያ እና ለመኖሪያና ድርጅት/ ውስጥ የሚገኙ ቤተሰቦች በሙሉ በዚህ ዓምድ ተከታታይ ተራ ቁጥር ይሰጣቸዋል። የናሙና ቤተሰቦች የሚመረጡት ከዚህ ዓምድ ላይ በመሆኑ የቤተሰቦች ተከታታይ ተራ ቁጥር ሳይዛኑ በጥንቃቄ በተከታታይ መመዝገብ አለበት። በተጨማሪም በዓምድ 10 ኮድ 3 የተሞላላቸው መደበኛ ቤተሰብ የማይኖርባቸው በመሆኑ ከዓምድ 11-13 ስለማይመለከታቸው በ" ----- " የሚታሉፍ ሲሆን በተማሪዎች ብቻ የተያዙ ቤተሰቦች ሲያጋጥሙ በዓምድ 14 ተማሪ ባሎ በመመዝገብ ማስታወሻ መያዝ ያስፈልጋል።

9ምድ 12:- የቤተሰብ ኃላፊ ሙሉ ስም:-
በዚህ 9ምድ የቤተሰብ ኃላፊው ሙሉ ስም ይመዘገባል።

9ምድ 13:- የአመራረጥ ቅደም ተከተል:-
በዚህ 9ምድ በናሙና ቤተሰቦች አመራረጥ ቅደም ተከተል መሠረት የተመረጡ ቤተሰቦች ተራ ቁጥር ከ01 በመጀመር እስከ 30 የሚሰጥ ይሆናል።

9ምድ 14:- አስተያየት:-
በዚህ 9ምድ ቅጹን ለመሙላት ያጋጠሙ ችግሮችና ሌሎች አስፈላጊና መገለጽ ያለባቸው አስተያየቶች ይሠፍራሉ።

ማሳሰቢያ:- ምዝገባው እንደተጠናቀቀም በቅጹ ግርጌ የተገለጹት ራንደም ስታርት ኮለም፣ ራንደም ስታርት፣ ራንደም ኢንተርቫል እና የጠቅላላ ቤተሰቦች ብዛት በተሰጡት ክፍት ቦታዎች ይሞላሉ።

በመጨረሻም የመረጃ ሰብሳቢው፣ የመስክ ሥራ ተቆጣጣሪውና የቅጽ/ቤት ኃላፊው ስለሥራው ትክክለኛነት ስማቸውን ፊርማቸውንና ሥራው የተጠናቀቀበትን ቀን በተገቢው ቦታ ማስፈር አለባቸው።

2.2 የተመረጡ ቤተሰቦች ማስተላለፊያ ቅጽ (ቅጽ 04/1):-

ክፍል 1:- የአካባቢ መለያ

9ምድ 1 - 3:- ክልል፣ ዞን፣ ወረዳ:-
በዚህ 9ምድ የቆጠራ ቦታው የሚገኝበት ክልል፣ ዞን፣ እና ወረዳ ስም እና ኮድ ከቅጽ 04/0 9ምድ 1፣ 2 ና 3 በመውሰድ ይሞላል።

9ምድ 4:- ከተማ :-
በዚህ 9ምድ ጥናቱ የሚካሄድበት ከተማ ስም እና ኮድ ከቅጽ 04/0 ክፍል 1 9ምድ 4 በመውሰድ ይሞላል።

9ምድ 5:- ክፍለ ከተማ/ከፍተኛ:-
በዚህ 9ምድ ጥናቱ የሚካሄድበት ክፍለ ከተማ/ከፍተኛ ስም እና ኮድ ከቅጽ 04/0 ክፍል 1 9ምድ 5 በመውሰድ ይሞላል።

9ምድ 6:- ቀበሌ:-
በዚህ 9ምድ ጥናቱ የሚካሄድበት ቀበሌ ስም/ቁጥር ስም እና ኮድ ከቅጽ 04/0 ክፍል 1 9ምድ 6 በመውሰድ ይሞላል።

9ምድ 7:- የቆጠራ ቦታ:-
በዚህ 9ምድ ጥናቱ የሚካሄድበት የቆጠራ ቦታ ቁጥር ከቅጽ 04/0 ክፍል 1 9ምድ 7 በመውሰድ ይሞላል።

ክፍል 2:- የተመረጡ ቤተሰቦች ዝርዝር:-

ዓምድ 8:- የቤተሰብ ተከታታይ ቁጥር:-

የቤተሰብ ተከታታይ ቁጥር ከቅጽ 04/0 ክፍል 2 ዓምድ 11 በመውሰድ በዚህ ዓምድ ይሞላል ::

ዓምድ 9:- የቤተሰቡ ኃላፊ ስም:-

በዚህ ዓምድ ለጥናቱ የተመረጠው ቤተሰብ ኃላፊ ስም ከቅጽ 04/0 ክፍል 2 ዓምድ 12 በመውሰድ ይሞላል::

ዓምድ 10:- በዚህ ዓምድ ለጥናቱ የተመረጡ ቤተሰቦች የአመራረጥ ቅደም ተከተል ከቅጽ 04/0 ክፍል 2 ዓምድ 13 በመውሰድ ይሞላል::

ዓምድ 11:- አስተያየት:-

በዚህ ዓምድ ቅጹን ለመሙላት ያጋጠሙ ችግሮችና ሌሎች አስፈላጊና መገለጽ ያለባቸው አስተያየቶች ይሰፍራሉ::

በከተማ የሚጠኑ ቤተሰቦች ናሙና አመራረጥ ዘዴ

በከተማ ለዚህ ጥናት የሚመረጡት በአንድ የቆጠራ ቦታ ውስጥ 30 ቤተሰቦች ናቸው:: እነዚህ 30 ቤተሰቦች የሚመረጡት በቆጠራ ቦታው ውስጥ የተመዘገቡትን ጠቅላላ ቤተሰቦች ብዛት ማለትም በመመዘገቢያ ቅጽ 04/0 ክፍል 2 ዓምድ 11 የመጨረሻውን ተራ ቁጥር በመውሰድ እና ለ30 በማካፈል ነው:: በዚህ ስሌት የተገኘው ቁጥር ኢንቲጀር ከሆነ ቁጥሩ በቀጥታ ሲወሰድ ኢንቲጀር ካልሆነ ግን ክፍልፋዩን ትቶ ሙሉ ቁጥሩ ይወሰዳል:: ይህ ቁጥር “መ” ነው እንበል:: ከዚህ በኋላ “መ”ን በመያዝ የራንደም ሠንጠረዥ በመጠቀም ከ1-መ ካሉት ቁጥሮች መካከል በመጀመሪያ የተገኘው ቁጥር («1» እና «መ»ን ጨምሮ) ይመረጣል:: ይህም የተመረጠው ቁጥር በመጀመሪያ የተመረጠውን ቤተሰብ ያመለክታል:: በዚህም መሠረት ቤተሰቡ መጀመሪያ መመረጡን ለማመልከት በመመዘገቢያ ቅጽ 04/0 ክፍል 2 ዓምድ 11 ለቤተሰቡ የተሰጠው የቤተሰብ ተራ ቁጥር ይከበብና በዚህ ቅጽ ክፍል 2 ዓምድ 13 በተመረጠው ቤተሰብ አንፃር «01» ተብሎ ይፃፋል::

በሁለተኛ ደረጃ የሚመረጠውን ቤተሰብ ለማግኘት በመጀመሪያ ለተመረጠው ቤተሰብ በዓምድ 11 የተከበበው ተራ ቁጥር ላይ “መ” ይደመርና የሚገኘውን ቁጥር በዓምድ 11 ከተዘረዘሩት ተራ ቁጥሮች የያዘው ቤተሰብ ሁለተኛ ተመራጭ ይሆናል:: ተመራጩን ቤተሰብ የያዘው ተራ ቁጥርም ይከበብና በዓምድ 13 «02» ይፃፋል:: ይህ አሰራር 30 ዎቹ ቤተሰቦች እስኪመረጡ ድረስ ይቀጥላል ማለት ነው::

ምሳሌ:- በአንድ ለዚህ ጥናት በተመረጠ የቆጠራ ቦታ የተመዘገቡ ጠቅላላ ቤተሰቦች ብዛት (በዓምድ 11 የመጨረሻ ተራ ቁጥር) 190 ቢሆን መ = $190/30 = 6.33$ ይሆናል:: ከነጥብ በኋላ ያለው ቁጥርም ይተውና መ = 6 ተብሎ ይወሰዳል:: የራንደም ቁጥር ሠንጠረዥ በመጠቀም

ከ1-6 ካሉት ቁጥሮች ውስጥ (1 እና 6ን ጨምሮ) በቅድሚያ የተገኘው ቁጥር ይመረጣል። ይህን በማድረግ የተገኘው ቁጥር 02 ቢሆን በመጀመሪያ የተመረጠው ይህን ቁጥር የያዘውና በዓምድ 11 002 የቤተሰብ ተራ ቁጥር የተሰጠው ቤተሰብ ይሆናል ማለት ነው። 002 የቤተሰብ ተራ ቁጥርም በዓምድ 11 ይከበብና በአንጻሩ በዓምድ 13 «01» ይጻፋል። ሁለተኛውን ተመራጭ ለማግኘትም በ 002 ላይ 6 ይደመራል። በመሆኑም ዉጤቱ 008 ስለሚሆን በዓምድ 11 008 የቤተሰብ ተራ ቁጥር የተሰጠው ቤተሰብ ይሆናል ማለት ነው። በእያንዳንዱ ተመራጭ ላይም የራንደም ኢንተርቫሉን ማለትም «መ»ን በመደመር 30ዎቹ ቤተሰቦች ይመረጣሉ። በዚህ ምሳሌ መሠረትም 30ኛው ተመራጭ በዓምድ 11 176 የቤተሰብ ተራ ቁጥር የተሰጠው ቤተሰብ ይሆናል። የበለጠ ግልፅ እንዲሆን ከማጠቃለያ ቅጽ አሞላል መመሪያ ቀጥሎ የተሰጡትን እና በቅጽ 04/0 እና 04/1 የሠፈሩትን ማብራሪያዎች መመልከት ተገቢ ነው። ከላይ የተገለጸው እንደ ተጠበቀ ሆኖ በተማሪ/ተማሪዎች ብቻ የተያዘ ቤተሰብ ሲያጋጥም በመመሪያው መሰረት ከተመዘገቡ በኋላ ምርጫ ሲከናወን ናሙናው በዚህ ተማሪ ቤተሰብ ላይ ከወደቀ በምትኩ ቀጥሎ የሚገኘውን ቤተሰብ መተካት ያስፈልጋል። የመተካቱ ስራ ሲከናወን የራንደም ኢንተርቫሉ የሚደመረው በተተኪው ቤተሰብ ላይ ሳይሆን መጀመሪያ በተገኘው ቤተሰብ መሆኑን ማስተዋል ያስፈልጋል።

የማጠቃለያ ቅጽ (ቅጽ ማጠ/ተከ/04) አሞላል መመሪያ

ይህ ቅጽ በእያንዳንዱ ለጥናቱ በተመረጡ የቆጠራ ቦታዎች ዉስጥ የተመዘገቡ ጠቅላላ ቤተሰቦችን ብዛት ለማስተላለፍ የሚያገለግል ነው። ከቅጹ የሚገኘው መረጃ በዋና መ/ቤት ደረጃ ከናሙናዎች ከሚገኘው መረጃ በመነሳት ወደ አጠቃላይ ግመታ ለመድረስ የሚያስችሉትን ማባዣዎች (Weight & Rate) ለማዘጋጀት የሚያገለግል ስለሆነ በከፍተኛ ጥንቃቄ መሞላት ይኖርበታል። ቅጹ የሚሞላው በእያንዳንዱ ለጥናቱ በተመረጡ የቆጠራ ቦታዎች ምዝገባው ተጠናቅቆ የመመዘገቢያ ቅጾች ቅ/ጽ/ቤት ከመጡ በኋላ በቅ/ጽ/ቤት ደረጃ መሆን ይኖርበታል። የሚሞላው ባልደረባም ስታቲስቲሽያን ወይም ቅ/ጽ/ቤቱ የሚወክለውና ጠንቃቃ ተቆጣጣሪ ቢሆን ይመረጣል። የቅጹ አሞላልም በሚከተለው መሠረት መሆን ይኖርበታል።

የሠንጠረዥ ይዘት ከላይ የተገለጸውን ይመስላል። ከክልል ጀምሮ እስከ ቆጠራ ቦታ ድረስ ያለው ከመመዘገቢያ ቅፅ 04/0 ክፍል 1 በቀጥታ የሚተላለፉ ሲሆን ጠቅላላ ቤተሰብ ብዛት የሚለው ከመመዘገቢያ ቅፅ 04/0 ክፍል 2 ዓምድ 11 ላይ የመጨረሻውን ተራ ቁጥር በመውሰድ የሚወራረስ ይሆናል። ይህ መረጃ ከፍተኛ ጥንቃቄ የሚጠይቅ በመሆኑ ከክፍል 2 ዓምድ 8 ላይ የተገለጸውና የቤቶችን ብዛት የሚያመለክተው ቁጥር እንዳይገለበጥ ከፍተኛ ጥንቃቄ መደረግ ይገባል። ሥራው ከተጠናቀቀ በኋላም ያዘጋጀው ሠራተኛ ስሙን፣ ፊርማውንና ቀኑን ማስፈር ይገባል።

የቆጠራ ቦታ ካርታ አጠቃቀም

ለጥናቱ በተመረጠ ቆጠራ ቦታ የሚመደብ መረጃ ሰብሳቢ ጥናቱ ከመጀመሩ በፊት በተቆጣጣሪው አማካኝነት የተመደበበትን የቆጠራ ቦታ ካርታ እና ስለ ቆጠራ ቦታው የሚገልጽ የቆጠራ ቦታ መግለጫ ጽሁፍ ይደርሰዋል። በተጨማሪም ከዚህ በታች በተዘረዘሩት መግለጫዎች መሠረት ስለቆጠራ ቦታው ካርታ በዝርዝር ማወቅ ይገባል።

1. መረጃ ሰብሳቢው የተመደበበትን የቆጠራ ቦታ በሚገባ ለማወቅ ይችል ዘንድ በመጀመሪያ የተሰጠውን የቆጠራ ቦታ ካርታ ማጥናት ይኖርበታል። ለዚህም የተመደበበት የቆጠራ ቦታ ካርታ ይዘት ምን እንደሆነ በሚቀጥሉት ገጾች ውስጥ የተዘረዘሩትን ማጥናት አለበት።
2. መረጃ ሰብሳቢው ከካርታው ጋር የተያያዘውን የካርታ መግለጫ ጽሁፍ በሰሜን፣ በምሥራቅ፣ በደቡብ እና በምዕራብ አቅጣጫዎች የቆጠራ ቦታውን የወሰን መግለጫ ደጋግሞ በማንበብ በካርታው የሚታዩትን ሰው ሰራሽና ተፈጥሮአዊ ነገሮች መሬት ላይ ካሉት ጋር ማገናዘብ ይኖርበታል።
3. በቆጠራ ቦታ ካርታ ላይ ከሚገኙ ዓብይ ነጥቦች ውስጥ አንዱ የቆጠራ ቦታው ድንበር ነው። የድንበር ዓላማ መረጃ ሰብሳቢው ከተወሰነለት ክልል እንዳይወጣ እና በክልሉ ውስጥ ያሉትን ቤተሰቦችና ቤቶች ለመመዘገብ እንዲችል ነው። መረጃ ሰብሳቢው ይህን በመረዳት በቆጠራ ቦታው ካርታ ላይ የተገለጸውን ድንበር ጠንቅቆ ማወቅና በመሬት ላይም ለመለየት መቻል አለበት። በአንዳንድ የቆጠራ ቦታ ካርታ ላይ የተገለጸው ድንበር ምናልባት በአካባቢው ያሉትን ቋሚ ነገሮች ሳይጠቅስ ሊቀር ይችላል። ይህን እና ይህን የመሳሰሉ ችግሮች ለማስወገድ መረጃ ሰብሳቢው የቆጠራ ቦታውን እየተዘዋወረ በሚያጠናበት ወቅት የቀበሌ ሊቀመንበር ወይም ተወካይ አብሮ መዘርና ዳር ድንበሩን ማሳየትና ማረጋገጥ አለበት።
4. መረጃ ሰብሳቢው የቆጠራ ቦታውን ድንበር በአመቺ መንገድ ለማወቅ ይችል ዘንድ ከቆጠራ ቦታ ካርታው ጋር አብሮ ከሚሰጠው የካርታ መግለጫ ላይ በተገለጸው መሠረት ከሰሜን በመነሳት ጉዞውን ይጀምራል። ይህን ለማድረግ ለመረጃ ሰብሳቢው በካርታው ላይ የሰፈሩትን የሕንጻ፣ የት/ቤት፣ የቤተክርስቲያን፣ የመስጊድ፣ የመንገድ ስም፣ የወንዝ ስም ካለ፣ ለምልክትነት የተጻፉ የግለሰቦች ቤት የቆጠራ ቦታውን የሚያዋስኑ ቀበሌ፣ ወረዳ፣ ቆጠራ ቦታ . . . ወዘተ. እየጠየቀና እያገናዘበ ቦታዎቹን ለይቶ ማወቅ አለበት።

ካርታው የጎላ ስህተት ከታየበት እርማት ማድረግ የሚቻለው ከተቆጣጣሪው ጋር በመወያየት ብቻ ነው። ስለ ቆጠራ ካርታ ይዘት በሚገባ ለመረዳት በሚከተሉት ገጾች ተያይዘው የቀረቡትን ካርታዎችና መግለጫዎች መመልከት ያስፈልጋል።

የቆጠራ ቦታ ይዘት፡-

አንድ የቆጠራ ቦታ የሚከተሉትን ያካትታል፡-

1. የቆጠራ ቦታው የሚገኝበት የክልል፣ የዞንና የወረዳ ስም
2. የቆጠራ ቦታው የሚገኝበት ከተማ ስም እና ክፍለ ከተማ/ክፍተኛ ስም ወይም ቁጥር
3. የቆጠራ ቦታው የሚገኝበት ቀበሌ ቁጥር/ስም
4. የቆጠራ ቦታ መለያ/ኮድ/ ለምሳሌ የቆጠራ ቦታ መለያ 1-01-03 በክፍተኛ 1 ቀበሌ 01 ውስጥ የሚገኝ የቆጠራ ቦታ 03 ነው ።
5. የቆጠራ ቦታው ውስጥ የሚገኙ የቤቶችና ቤተሰቦች ብዛት
6. የቆጠራ ቦታው ትክክለኛ ድንበር የድንበሩ ዓላማ ቆጣሪው ከተወሰነለት ክልል እንዳይወጣ እና በክልሉ ውስጥ ያሉትን ቤቶች እና ቤተሰቦች ብቻ ለመመዝገብ እንዲችል ነው።
7. የካርታው ስሜናዊ አቅጣጫ መረጃ ስብሰቢው የቆጠራ ቦታ ድንበሩን በአመቺ መንገድ ለማወቅ ይችል ዘንድ ከቆጠራ ቦታ ካርታው ጋር አብሮ ከሚሰጠው የካርታ መግለጫ ላይ በተገለጸው መሠረት ከስሜን በመነሳት ከዚያ ወደ ምሥራቅ ከዚያ ወደ ደቡብ ከዚያ ወደ ምዕራብ እየተጓዘ የቆጠራ ቦታውን ዙሪያ ይጨርሳል።
8. በካርታው ውስጥ በስዕላዊ መልክ የተሰጡ ምልክቶች (Legend) በካርታው ውስጥ የሚታዩትን ሰው ሰራሽና ተፈጥሮአዊ ነገሮች ብሎክ/ሕንጻ፣ ወንዝ፣ መንገድ፣ ለምልክትነት የተጻፉ የግለሰቦች ቤት . . . ወዘተ መረጃ ስብሰቢው መሬት ላይ ካሉት ጋር ማገናዘብ ይኖርበታል።
9. የካርታው መስፈርት
10. የቆጠራ ቦታውን የሚያዋስኑ፡- የክልል፣ የዞን፣ የወረዳ፣ የክፍተኛ፣ የቀበሌ. ... ወዘተ ስም ሊሆኑ ይችላሉ።

በተጨማሪም እያንዳንዱ የቆጠራ ቦታ የድንበር መግለጫ ፅሁፍ አለው። ይህ ፅሁፍ ካርታውን በበለጠ ስለሚያብራራ መረጃ ስብሰቢው ከካርታው ጋር በአንድነት መረዳት አለበት። ለአብነት ያህል አንድ የከተማ ካርታ ከመግለጫው ከዚህ ቀጥሎ ተሰጥቷል።

የማዕከላዊ ስታቲስቲክስ ኤጀንሲ

በአገር አቀፍ የተቀናጀ የቤተሰብ ሰርቪዬ ፕሮግራም - የ2004 የከተማ ተከታታይ የሥራ ሥምሪት ጥናት ቤተሰቦች መመዝገቢያ ቅጽ

ክፍል 1 - የአካባቢ መለያ

1	2	3	4	5	6	7
ክልል	ዞን	ወረዳ	ከተማ	ከፍተኛ /ወረዳ(ከ/ከተማ)	ቀበሌ	የቆጠራ ቦታ
አማራ	ደቡብ ወሎ	ተንታ	አጅባር		01	ዜሮ አንድ

ክፍል 2 - የቤተሰቦች ዝርዝርና የአመራረጥ ቅደም ተከተል

8	9	10	11	12	13	14
የቤት ተራ ቁጥር	የቤት ቁጥር /ንዑስ ቁጥር/ በቀበሌ የሚሰጥ	የቤት አገልግሎት ለመኖሪያ = 1 ለመኖሪያና ለድርጅት = 2 ለሌላ = 3 ኮድ	ቤት ለመኖሪያ ወይም ለመኖሪያና ለድርጅት ከሆነ		የአመራረጥ ቅደም ተከተል	አስተያየት
			የቤተሰብ ተራ ቁጥር	የቤተሰብ ኃላፊው ሙሉ ስም		
001	186	ለመኖሪያ	1	001	ተክሎ ባሕሩ እሸቴ	
002	189	ለመኖሪያ	1	002	ፀሐይ ተሾመ እስጢፎ	01
003	-	ለሌላ	3	-	-	-
004	-	ለመኖሪያና ለድርጅት	2	003	ፋጡማ ከበደ ዓሊ	
005	016	ለመኖሪያ	1	004	ሸዋገህ አለሙ ይመር	
006	014	ለመኖሪያ	1	005	አስረስ መሐመድ ቃሲም	
007	125	ለሌላ	3	-	-	-
008	-	ለሌላ	3	-	-	-
009	236	ለመኖሪያና ለድርጅት	2	006	ዓሊ መሐመድ ዑመር	
010	252	ለመኖሪያ	1	007	ዘርአም ክፍሌ አርአያ	
011	310	ለመኖሪያና ለድርጅት	2	008	በላቸው ንጉሴ ደበበ	*
012	318	ለመኖሪያ	1	009	በቀለ በግዱ ደቻላ	02
»					»	
»					»	
181	1041	ለመኖሪያ	1	176	ሠይድ ሐሰን ሙክታር	30
»					»	
»					»	
198	908	ለመኖሪያ	1	190	አበጋዝ እሸቱ አየለ	

	ስም	ፊርማ	ቀን
መረጃ ሰብሳቢ	ዘይነባ ዑመር		/ /
መስክ ተቆጣጣሪ	አለሙ ከበደ		/ /
የቅጽ/ቤት ኃላፊ	ገረመው ታደሰ		/ /

ምዕራፍ III

የከተማ ተከታታይ የሥራ ሥምሪት ጥናት መጠይቅ የጥራዝ ሽፋን ገጽ፣ የመጠይቁ ክፍል 1 እና ክፍል 2 አሞላል መመሪያ

ለጥናቱ መረጃ ለመሰብሰብ የተዘጋጀው መጠይቅ የሽፋን ገጽና በውስጡ 7 ክፍሎች ያሉት ሲሆን፣ እነዚህም ክፍሎች ክፍል 1፣ ክፍል 2፣ ክፍል 3 ፣ ክፍል 4፣ ክፍል 5፣ ክፍል 6 እና ክፍል 7 በመባል ተከፍለዋል ። ክፍል 1 የተመረጠውን ቤተሰብ አስመልክቶ የሚሰበሰቡ የአካባቢ መለያ መረጃዎችን የያዘ ሲሆን፣ ክፍል 2 ደግሞ የቤተሰብ አባላትን ለሺያ-ዲሞክራሲያዊ ባህሪያት አስመልክቶ የሚሰበሰቡ ዝርዝር መረጃዎችን ያካተተ ነው። በዚህ ምዕራፍ የሽፋን ገጽ የክፍል 1 እና 2 የሚፈለገውን መረጃ ለማግኘት የሚቀርቡትን ጥያቄዎች መልስ አሞላል አስመልክቶ የተዘጋጀው መመሪያ ቀርቧል።

የጥራዝ ሽፋን ገጽ አሞላል መመሪያ

የተዘጋጀው መጠይቅ በጥራዝ መልክ ተዘጋጅተዋል። የጥራዝ ሽፋን ገጽ ላይ የሠፈሩት ማዕዘን በትክክል እንዲሞሉ የሚከተሉትን መመሪያ ማስተዋል ያስፈልጋል። በመጠይቁ ጥራዝ ሽፋን ላይ ጥራዝ ___ /2 የሚል ከቀኝ ጫፍ በኩል የሚገኝ ሲሆን በአንድ የቆጠራ ቦታ 2 ጥራዝ ስለሚያስፈልገው የመጀመሪያው ጥራዝ 1/2 ሲሆን የሚቀጥለው ጥራዝ 2/2 ተብሎ መሞላት ይኖርበታል።

ግምድ 101 እስከ ግምድ 107 የአካባቢ መለያ ፡-

በነዚህ ግምዶች ለጥናቱ የተመረጠው ቤተሰብ የሚገኝበት አካባቢ መለያዎች ስምና ኮድ ይሞላሉ። የስምቸና ኮዶቹ አሞላል በቅጽ 04/0 ወይም 04/1 የቤተሰብ መመዘገቢያ ቅጽ አሞላል መመሪያን የተከተለ መሆን ይኖርበታል።

ግምድ 110 ቅ/ጽ/ቤት፡ በዚህ ግምድ ስር መረጃ የሰበሰበው ቅ/ጽ/ቤት ስም ይመዘገባል። ለኮድ የተሰጡት ካርድ ኮሎሎች ባዶ ይተዋሉ።

ግምድ 111 የቆጠራ ቦታ ተከታታይ ተራ ቁጥር (ለቢሮ አገልግሎት ብቻ)

በዚህ ግምድ የቆጠራ ቦታው ተከታታይ ተራ ቁጥር ይሞላል። ይህ ግምድ በኢ.ዲ.ቲ.ንግ ወቅት ብቻ የሚሞላ ስለሆነ ቦታው ላይ ምንም አይሞላበትም።

መረጃው በትክክል ስለመሞላቱ ማረጋገጫ መረጃ ሰብሳቢው ስሙንና መጠይቁን የሞላበትን ቀን ጽፎ በትክክል ስለሞሙላቱ ይፈርማል። በተጨማሪም ከጽ/ቤቱ የሚሰጠውን ኮድ በተዘጋጀው ቦታ ይሞላል። እንዲሁም፣ ተቆጣጣሪው መጠይቁን መርምሮ ሲያጠናቅቅ ስሙን፣ ቀኑን ጽፎ ይፈርማል። ለቢሮ ሥራ ብቻ የሚለው ሠንጠረዥ በዋናው መ/ቤት የሚሞላ ስለሆነ በመስክ ሠራተኞች አይነካም።

የመጠይቆች ሽፋን ገጽ አሞላል መመሪያ

ለአንድ ቤተሰብ እንዲያገለግል የተዘጋጀው መጠይቅ የሽፋን ገጽ ያለው ሲሆን ቤተሰቡ የሚገኝበትን አካባቢ አድራሻና የቤተሰቡ መለያ በእያንዳንዱ ሽፋን ገጽ ላይ ይሞላል። በመጠይቁ ሽፋን ገጽ ላይ የምንሞላው የአካባቢ መለያ በተመሳሳይ በመጠይቁ የተለያዩ ገጾች አናት ላይም በተዘጋጀው ሥፍራ እንደሚሞሉ ማስታወስ ያስፈልጋል።

ክፍል 1 ለተመረጠው ቤተሰብ አድራሻ መለያ መመዘገቢያ የሚያገለግል ሲሆን በጥራዙ ሽፋን ላይ እንደተሞላ ሁሉ በእያንዳንዱ የመጠይቁ ገጽ ላይም በተመሳሳይ ሁኔታ የሚሞላ ነው። ይህ ክፍል ለአሠራር ቀለል ያለ ቢሆንም ስህተቶችና ግድፈቶች ስለሚታዩ በጥንቃቄ መሞላት አለበት። ስለዚህ፡-

- ሀ. የክልል፣ የዞን፣ የወረዳ፣ የከተማ፣ ከፍተኛ/ወረዳ(ክ/ከተማ)ና ቀበሌ ስሞች በግልጽ እና በሚነበብ ሁኔታ መመዘገብ ያስፈልጋል፡ ካርድ ኮሎሞች ይሞላሉ።
- ለ. በቁጥር የሚታወቁ ዞኖች ወይም ወረዳዎች ቁጥሮች እንደ ኮድ እንዳይወሰዱ ጥንቃቄ ማድረግ ያስፈልጋል።

ከዓምድ 101 እስከ ዓምድ 107 ፣ የክልል፣ዞን፣ወረዳ፣ከተማ፣ ከፍተኛ ቀበሌና የቆጠራ ቦታ ስምና ኮድ በሚመለከት የቅጽ 01 አሞላል መመሪያ ላይ በቂ ማህበራሪያ የተሰጠ ስለሆነ በዚህ መሠረት ይሞላሉ።

ዓምድ 108 የተመረጠው ቤተሰብ የምርጫ ተራ ቁጥር፡-

በዚህ ዓምድ ሥር በሚገኙ ካርድ ኮሎሞች ጥናቱ የሚመለከተው ቤተሰብ የምርጫ ተራ ቁጥር ይሞላል፤ ይህ ተራ ቁጥር የሚገኘው የተመረጡ ቤተሰቦች ማስተላለፊያ ክቅጽ 04/1 ነው።

ዓምድ 109 የቤተሰቡ ኃላፊ ሙሉ ስም

በዚህ ዓምድ በተሰጠው ክፍት ቦታ ላይ የቤተሰቡ ኃላፊ ማን እንደሆኑ አጣርቶ በመጠየቅ የኃላፊው ስም፣ የአባት ስም ፣ የአያት ስም ጭምር መመዘገብ ይኖርበታል።

አምድ 110 እና 111 በሚመለከት የጥራዝ ሽፋን ገጽ አሞላል መመሪያ ላይ በቂ ማህበራሪያ የተሰጠ ስለሆነ በዚህ መሠረት ይሞላሉ።

ዓምድ 112 "የቀጠለ መጠይቅ አለ?"

የተመረጠው ቤተሰብ አባላት ብዛት ከ11/አሰራ አንድ/ የበለጠ ከሆነ ተጨማሪ መጠይቅ ስለሚያስፈልግ የቀጠለ መጠይቅ በመጠቀም በዓምድ 201 ከ01-11 ያሉትን ቁጥሮች በመሠረዝ በምትካቸው 12፣13፣ ... ወዘተ. በማለት የቤተሰቡ መደበኛ አባላት በሙሉ ተመዘግበው እስኪያልቁ ድረስ ተከታታይ ተራ ቁጥር ይሰጣል። በዓምድ 112 "የቀጠለ መጠይቅ አለ?" ለሚለው ጥያቄ "አዎን" ስለሆነ ኮድ 1 ይሞላል። ነገር ግን የተመረጠው ቤተሰብ አባላት ብዛት 11/አሰራ አንድ/ እና በታች ከሆነ "የቀጠለ መጠይቅ አለ?" ለሚለው ጥያቄ መልሱ "የለም" በመሆኑ ኮድ 2 ይመዘገባል።

መረጃ መሙላት የተጀመረበትና የተጠናቀቀበት ሰዓት፣

መረጃ ሰብሳቢው አስፈላጊውን ሰላምታ ሰጥቶ የመጣበትን ዓላማ ካስረዳ በኋላ መጠይቁ መሙላት ሲጀምር የጀመረበት ሰዓት ይመዘገባል። ሥራውን ሲያጠናቅቅ ደግሞ እንደዚሁ ያጠናቀቀበትን ሰዓት ይሞላል። በመጨረሻም ሥራውን አጠናቆ ሲጨርስ ምስጋና አቅርቦ ወደሚቀጥለው ቤተሰብ ያመራል። ይህ መረጃ ለወደፊቱ ተመሳሳይ ጥናት ሲደረግ ዕቅድና ዝግጅት ለማድረግ ስለሚረዳ የፈጀውን ጊዜ በጥንቃቄ መሙላት ይገባል።

መረጃው በትክክል ስለመሞላቱ ማረጋገጫ

በጥራዙ የሽፋን ገጽ በተሰጠው መመሪያ መሠረት ይሞላል።

ክፍል 2 ስለቤተሰብ አባላት ዝርዝር መረጃ (ዓምድ 201-210)

በዚህ ክፍል ውስጥ የእያንዳንዱን መደበኛ የቤተሰብ አባላት፣ ስም ዝርዝር፣ እና ከዚህ ጥናት አላማ አኳያ አስፈላጊ የተባሉ ሶሺዎ- ዲሞክራሲያዊ ባሕሪያትን ማለትም፡ ከቤተሰቡ ኃላፊ ጋር ያላቸውን ዝምድና፣ ዕድሜያቸው፣ የታቸው፣ የትምህርት፣ የስልጠና እና የጋብቻ ሁኔታ የሚገልጽ ዝርዝር መረጃ ይሰጣል።

ዓምድ 201:- የቤተሰብ መደበኛ አባላት ተራ ቁጥር

ይህ ዓምድ በቅድሚያ እስከ አስራ አንድ የቤተሰብ አባላት ለመመዝገብ እንደሚበቃ ተደርጎ ተዘጋጅቷል። በዚህ ዓምድ እያንዳንዱ የቤተሰብ አባላት እንደ ቅደም ተከተላቸው ስማቸው በመዘርዘር ይጻፋል።

ዓምድ 202:- የቤተሰብ መደበኛ አባላት ሙሉ ስም:-

በዚህ ዓምድ ላይ በተመረጠው ቤተሰብ ውስጥ በመደበኛነት የሚኖሩ የቤተሰብ አባላት በጠቅላላ ይመዘገባሉ። በምዝገባው ጊዜ ከቤተሰቡ ጋር ያሉ መደበኛ የቤተሰብ አባላትና ለጊዜው እቤት ውስጥ ያልተገኙ መደበኛ አባላት ስም በዓምዱ ውስጥ ሲመዘገቡ፣ በወቅቱ ከቤተሰቡ ጋር የሚገኙ እንግዶች ግን አይመዘገቡም። የቤተሰቡ አባላትን ስም በትክክል ከመመዝገብ በፊት የቤተሰብ መደበኛ አባላት የሚባሉት እነማን እንደሆኑ በቅድሚያ ጠንቅቆ መረዳት እንዲቻል ማብራሪያው ከዚህ በታች ቀርቧል። እንዲሁም በቅጽ 04/0 አሞላል መመሪያ ላይ የተገለጸውን የቤተሰብና የቤተሰብ ኃላፊ ትርጉም ማስታወስ ያስፈልጋል።

መደበኛ የቤተሰብ አባል:- አንድ ሰው መደበኛ የቤተሰብ አባል ነው የሚባለው ቢያንስ ስድስት ወር ሙሉ ያለማቋረጥ ከቤተሰቡ ጋር የኖረ እንደሆነ ነው። ከቤተሰቡ ጋር ለዘለቄታው ለመኖር የመጡ ሁሉ ከቤተሰቡ ጋር መኖር ከጀመሩ ስድስት ወር ባይሞላቸውም እንደ ቤተሰቡ መደበኛ አባል ይቆጠራሉ። ከስድስት ወር በታች ከቤተሰቡ ለጊዜው ተለይተው የቆዩ የቤተሰብ አባላት እንደመደበኛ የቤተሰብ አባል መቆጠር አለባቸው። ነገር ግን ከቤተሰቡ ተለይተው ከሄዱ ስድስት ወር ወይም ከዚያ በላይ የሆናቸው፣ ወይም ከስድስት ወር በላይ ለመቆየት አቅደው የሄዱ ከቤተሰቡ ከወጡ ስድስት ወር ባይሞላቸውም እንደ ቤተሰቡ መደበኛ አባል አይቆጠሩም።

የሚከተሉት የቤተሰብ አባላት እንደ መደበኛ የቤተሰብ አባል መቆጠር ይኖርባቸዋል።

1. በጥናቱ ጊዜ ከቤተሰቡ ጋር ቢያንስ ለስድስት ወር የቆዩ።
2. ከቤተሰቡ ጋር መኖር ከጀመሩ ስድስት ወር ባይሞላቸውም ከቤተሰቡ ጋር ለስድስት ወር ወይም ከዚያ በላይ ለመቆየት ዕቅድ ያላቸው ሁሉ። **ለምሳሌ:-** ባል አግብታ ከወላጆችዎ ቤት ወደ ባልዎ የሄደች ሌት ስድስት ወር ባይሞላትም የባሏ ቤተሰብ መደበኛ አባል ትሆናለች ማለት ነው። እንዲሁም ሥራ አግኝቶ/ታ ለዘለቄታው ለመኖር ወደ ሌላ ቤተሰብ የሄደች ስድስት ወር ባይሞላውም/ትም በጥናቱ ወቅት የተገኘበት/ችበት ቤተሰብ አባል ይሆናል/ትሆናለች።
3. የቤት ሠራተኞች አብዛኛውን ጊዜ ከቤተሰቡ ጋር የሚያድሩና ሌላ መኖሪያ የሌላቸው ሁሉ።
4. በጥናቱ ጊዜ ከስድስት ወር ላነሰ ከቤተሰቡ ለጊዜው የተለዩ፣ ለምሳሌ፣ በእረፍት ላይ ያሉ በዓመት በዓል ወደ ሌላ ቦታ የሄዱ፣ ሆስፒታል የገቡ፣ ዘመድ ለመጠየቅ የሄዱና ከሥራቸው ጋር በተያያዘ ጉዳይ ለጊዜው ከቤተሰቡ የተለዩ አባላትን ሁሉ ያጠቃልላል። ሌላ መኖሪያ ሥፍራ የሌላቸውና በጥናቱ ወቅት ከቤተሰቡ ጋር የሚኖሩ አባላት ሁሉ **ለምሳሌ:-** በተለያዩ ቤቶች እያቀያየሩ ለሚኖሩና መደበኛ መኖሪያ የሌላቸው ግለሰቦች በጥናቱ ወቅት በሚገኙበት ቤተሰብ እንደ መደበኛ አባል ተቆጥረው ይመዘገባሉ።

6. ተማሪዎች:- ከቤተሰቦቻቸው፣ ከወላጆቻቸው፣ ከመደበኛ የመኖሪያ ሥፍራቸው ተለይተው በመደበኛ ትምህርት ቤቶች በኮሌጆች፣ በዩኒቨርሲቲዎች. . . ወዘተ ትምህርታቸውን በመከታተል ላይ የሚገኙ ተማሪዎች በሙሉ ትምህርታቸውን በሚከታተሉበት አካባቢ መደበኛ ነዋሪዎች ሆነው መመዝገብ አለባቸው። በአዳሪ ት/ቤት የሚማሩ ተማሪዎች እንዲሁም ከወላጆቻቸው ተለይተው ቤት ተከራይተው ወይም ከዘመድ ተጠግተው እየኖሩ የሚማሩ ተማሪዎች ምንም እንኳን በየሳምንቱ ወይም በየአሥራ አምስት ቀን ስንቅ ለማምጣት ወይም ወላጆቻቸውን ለመጠየቅ ወደ ቤተሰቦቻቸው ቢሄዱም እንደ መደበኛ የቤተሰብ አባል የሚታሰቡት በሚኖሩበት አካባቢ እንጂ በወላጆቻቸው ቤት አይደለም። ነገር ግን ከመደበኛ መኖሪያቸው (ከቤታቸው) በየቀኑ ወደ ትምህርት ቤቶች እየተመለሱ የሚማሩ ተማሪዎች ሁሉ የሚኖሩበት ቤተሰብ መደበኛ አባል ሆነው መመዝገብ አለባቸው።

የቤተሰብ አባላት የምዝገባ ቅደም ተከተል:-

- የቤተሰብ ኃላፊ
- የኃላፊው ሚስት ወይም ባል
- ያላገቡ ልጆች በዕድሜ ቅደም ተከተል
- ያገቡ ልጆች እና እዚህ ቤት አብረው የሚኖሩ የቤተሰባቸው አባላት/አግብተው የሞቱባቸውን፣ የተፋፉ፣ የተለያዩትንና የመሳሰሉትን ያጠቃልላል/
- ሌሎች ዘመዶች
- ዘመድ ያልሆነ አባላት/ከኃላፊው ጋር ምንም የስጋም ሆነ የጋብቻ ዝምድና (የሌላቸው) መልስ ሰጭዎች የቤተሰብ አባላትን ዘርዝረው በሚያስመዘግቡበት ጊዜ ስም፣ ዝምድና ጾታቸውን በአንድ ላይ ሊያስመዘግቡ ይችላሉ። በመጨረሻም የተመዘገቡትን የቤተሰብ አባላት ስም ለመልስ ሰጪው ማንበብና የተዘነጉ አባላት እንዳይኖሩ ማረጋገጥ ያስፈልጋል። እንዲሁም በምዝገባው ወቅት ሕጻናት፣ አዳኞችና ሠራተኞች እንዳይዘነጉ ጥንቃቄ ማድረግ ያስፈልጋል።

ግምድ 203 ከቤተሰቡ ኃላፊ ጋር ያላቸው ዝምድና፣

የቤተሰብ አባላት አመዘጋገብ ቅደም ተከተል ሲዘረዘር ከላይ እንደተገለጸው ሁሉ የቤተሰቡ ኃላፊ ሁልጊዜ መጀመሪያው መሥመር ላይ ይመዘገባል/ትመዘገባሉ። እንደ ሰው ብቻ በሚኖርበት ቤተሰብ ግለሰቡ ኃላፊ ተብሎ ይጠቀሳል። ከአንድ በላይ የሆኑ አባላት በሚኖሩበት ቤተሰብ ውስጥ በኃላፊነት የሚጠቀሰው/የምትጠቀሰው የቤተሰቡ አባላት ቤተሰቡን በኃላፊነት ይመራል/ትመራለች/ብለው የሚያምኑበት/ የሚያምኑበት / ግለሰብ ነው/ ናት/ የሌሎቹ የቤተሰብ አባላት ዝምድና ከኃላፊው/ከኃላፊዋ/ወይም ከሚስትየዋ ወይም ከባልየው ጋር ባላቸው ዝምድና መሠረት በካርድ ኮለሙ ይሞላል።

- 0 ኃላፊ
- 1. ሚስት/ባል
- 2. የኃላፊና የባለቤት ልጅ
- 3. የኃላፊ ልጅ
- 4. የባለቤት ልጅ
- 5. የኃላፊ/የባለቤት አባት/እናት
- 6. የኃላፊ/የባለቤት ወንድም/እህት
- 7. ቅጥር የቤት ሠራተኛ
- 8. ሌሎች ዘመዶች/የማደጎ ልጅ፣ የጡት/የክርስትና ልጅ፣ የልጅ ልጅንም ይጨምራል
- 9. ዝምድና የሌላቸው/ከኃላፊው ጋር ምንም የሥጋም ሆነ የጋብቻ ዝምድና የሌላቸው/

ማሳሰቢያ:- ግምድ 203 ሲሞላ ግምድ 201 ላይ በተገለጸው ተራ ቁጥር መሠረት የ01 እና 02 ልጅ በማለት መገለጫ ይኖርበታል እንጂ በግምድ 203 ላይ የተጻፈውን ኮድ በመጠቀም የ0 እና 1 ልጅ ተብሎ እንዳይመዘገብ ጥንቃቄ ማድረግ ያስፈልጋል።

ዓምድ 204 የታ:-

በዚህ ዓምድ በተሰጠው ክፍት ቦታ የእያንዳንዱን የቤተሰብ አባል የታ በመጠየቅ በዓምዱ ክፍት ቦታ ወንድ ለሆነ "ወ" ሴት ለሆነች "ሴ" እየተባለ የሚሞላ ሲሆን በካርድ ኮለሙ ደግሞ የታው ወንድ ከሆነ ኮድ 1፣ ሴት ከሆነች ኮድ 2 ይሞላል። በስም ብቻ የታው ምን እንደሆነ ማወቅ ስለማይቻል የእያንዳንዱን አባል የታ ጠይቆ መመዝገብ ያስፈልጋል። የአንዳንድ ሰዎች ስም ለሁለቱም የታዎች ሊያገለግል ስለሚችል የአባላቱን ስም ብቻ መሠረት በማድረግ የታቸውን በግምት መሙላት ስህተት ያስከትላል። በተጨማሪም በአንዳንድ አካባቢዎች ወንዶች በሴት ስም እንዲሁም ሴቶች በወንድ ስም ስለሚጠሩ የታ በሚሞላበት ጊዜ ብርቱ ጥንቃቄ ማድረግ ያስፈልጋል።

ዓምድ 205 ዕድሜ:

በዚህ ዓምድ "ዕድሜዎ ስንት ዓመት ነው?" ብሎ በመጠየቅ እያንዳንዱ የቤተሰብ አባል ይህ ጥናት በሚካሄድበት ጊዜ ያለው ትክክለኛ ዕድሜ ተጠይቆ በሙሉ ዓመት /በጨረሱት ዓመት/ በዚህ ዓምድ ስር ባለ ካርድ ኮለሞች ይመዘገባል። ዕድሜ በሙሉ ዓመት ማለት ከሙሉ ዓመት በተጨማሪ ያሉትን ወሮችና ቀኖች በመተው ዓመቱን ብቻ በመውሰድ ዕድሜውን መመዝገብ ነው። ለምሳሌ የአንድ ሰው ዕድሜ 15 ዓመት ከ11 ወር ከ10 ቀን ቢሆን መመዝገብ ያለበት 15 ዓመት ብቻ ይሆናል እንጂ 16 ዓመት ሊሞላው 20 ቀን ስለቀረው 16 ዓመት ተብሎ መሞላት የለበትም። የአንድ ህፃን ዕድሜ ከአንድ ዓመት በታች ከሆነ በዓምድ 205 ኮድ "00" ይመዘገባል። እንዲሁም የአንድ ሰው ዕድሜ 97 ዓመት እና ከዚያ በላይ ከሆነ በዓምዱ በተሰጠው ክፍት ቦታ ላይ 97 ተጽፎ ኮድ "97" ብቻ በካርድ ኮለሙ ይመዘገባል። እድሜያቸውን በትክክል የማያውቁ ወይም ዕድሜያቸውን ለመናገር ፈቃደኛ ያልሆኑ ሰዎች እንደሚያጋጥሙ ይገመታል። ስለዚህ የእያንዳንዱን የቤተሰብ አባል ትክክለኛ ዕድሜ በተቻለ መጠን ለማግኘት ባለመሰልቸት ከፍተኛ ጥረት ማድረግ ያስፈልጋል። እነዚህን ችግሮች ለመፍታት ከሚያስችሉት ዘዴዎች መካከል ቀጥሎ የተመለከቱትን ማጤን ይገባል።

ሀ. መልስ ሰጪው በተወለዱበት ጊዜ በብሔራዊ ደረጃ ወይም በሚኖርበት አካባቢ የተፈፀመ ታሪካዊ ድርጊት እንዳለና ቀጥሎም መልስ ሰጪው ድርጊቱ በተፈፀመ ጊዜ ዕድሜው ምን ያህል እንደነበረ ወይም ከድርጊቱ በኋላ ምን ያህል ጊዜ ቆይቶ እንደተወለደ በመጠየቅና ከዚያም ይህንን መረጃ መሠረት በማድረግ የግለሰቡን ዕድሜ ለመገመት መሞከር ያስፈልጋል።

ለምሳሌ: ግለሰቡ የ1966 አብዮት ከመፈንዳቱ 10 ዓመት ቀደም የተወለደ እንደሆነ የግለሰቡ ዕድሜ በ2004 ዓ.ም. ከሞላ ጉደል /2004-1966/+ 10=48 ዓመት ይሆናል። ስለዚህ የአንድን ግለሰብ ዕድሜ ታሪካዊ ድርጊቶች ከተፈፀሙበት ዓመት ምሕረት ጋር በማዛመድ ለመገመት እንዲቻል ዋና ዋና ታሪካዊ ድርጊቶች የተፈፀሙበት ዓመተ ምህረት ዝርዝር በዚህ መመሪያ መጨረሻ ገጽ በ**ዕገላ 1** ተያይዞ ይገኛል።

ለ. አንዳንድ የቤተሰብ አባላት ወይም በአካባቢው የሚኖሩ ግለሰቦች ዕድሜያቸውን በትክክል ሊያውቁና ሊናገሩ ይችሉ ይሆናል። በዚህ ጊዜ ዕድሜያቸውን የማያውቁትን ሰዎች ዕድሜ ከነዚህ ዕድሜያቸውን ከሚያውቁ ሰዎች ጋር በማነፃፀር ለመገመት ይቻላል። በዚህም መሠረት:-

ከቤተሰቡ አባላት መካከል የአንዱ ዕድሜ በትክክል ከታወቀ፣ የሌሎችን ዕድሜ ለመገመት የሚቻልበት ሁኔታ ሊኖር ይችላል ማለት ነው። ለምሳሌ የአንድ ቤተሰብ የመጀመሪያው ልጅ ዕድሜው 13 ዓመት መሆኑ ከታወቀና የእናቱን ዕድሜ ለማወቅ ቢፈለግ የእናቱ ዕድሜ ቢያንስ

29 ዓመት ብሎ ለመገመት ይቻላል። ይህም ሊገኝ የሚችለው እናቶች አብዛኛውን ጊዜ በ16 ዓመት የመጀመሪያውን ልጅ ይወልዳሉ ተብሎ ስለሚገመት የእናትየዋ ዕድሜ $16+13=29$ ። የሥጋ ዝምድና ባላቸው ሰዎች መካከል የእንዲያን እድሜ ከሌለው በማንገፀር ዕድሜያቸውን ለመገመት ይቻላል። ለምሳሌ፡ አብዛኛውን ጊዜ እናቶች በየሁለት ዓመት ይወልዳሉ እንበል፣ የትንሹ ልጅ ዕድሜ 7 ዓመት መሆኑ ከተረጋገጠ፣ የታላቁ ልጅ ዕድሜ 9 ዓመት ሊሆን ይችላል ማለት ነው ። በተጨማሪም አንድ አባል ባገባበት ጊዜ ዕድሜው ስንት እንደነበረና በጋብቻ ስንት ዓመት እንደቆየ ከታወቀ ዕድሜውን ለመገመት ይቻላል። ዕድሜያቸው የገፉ ሰዎች እንዳንድ ጊዜ ዕድሜያቸውን በጣም ከፍ ያደርጉታል። የነኚህን ሰዎች ዕድሜ ከመጀመሪያው ልጃቸውና ከልጅ ልጆቻቸው ጋር በማንገፀር ለመገመት ይቻላል። ስለዚህ የእንዲያ ቤተሰብ አባል ዕድሜ ከታወቀ ከሌለው አባል ጋር በማዛመድ በተቻለ መጠን ትክክለኛ የሆነውን ገምቶ መጻፍ ያስፈልጋል።

ሐ. አንዳንድ ሰዎች ዕድሜያቸውን በዜሮ ወይም በአምስት በሚያልቁ አሃዞች ለመናገር ይፈልጋሉ ወይም ይቀላቸዋል። ነገር ግን የዕድሜ መረጃ መመዘገብ ያለበት ግለሰቦች ለመናገር በሚቀላቸው ወይም በሚፈልጉት የገለፁት ዕድሜ መሆን የለበትም። ስለሆነም፣ ዕድሜ በዚህ ሁኔታ እንደተገለፀ ከተገመተ ትክክለኛውን ዕድሜ ለማግኘት መሞከር ያስፈልጋል። ሆኖም ግን አንዳንድ ሰዎች በእርግጥ ዕድሜያቸው 10፣ 15፣ 20፣ 25 . . . ወዘተ ሊሆን ስለሚችል ይህንንም ከግንዛቤ ማስገባት ያስፈልጋል።

መ. ዕድሜያቸው ከ10 ዓመት ያላለፈ ሕፃናት ልጆች የተወለዱበትን ጊዜ ወላጆቹ ሊያስታውሱት ስለሚችሉ የሕፃናትና ትናንሽ ልጆችን ዕድሜ ከወላጆች በመጠየቅ በሙሉ ዓመት በትክክል መጻፍ ይቻላል። አልፎ አልፎ የሕፃናትን ትክክለኛ ዕድሜ ለማግኘት ቀላል የማይሆንበት ሁኔታ ካጋጠመም ከፍተኛ ጥረት በማድረግ ትክክለኛውን ዕድሜ መመዘገብ ያስፈልጋል። ከዚህ በላይ የተሰጡትን መመሪያዎች መሠረት በማድረግ የእያንዳንዱን የቤተሰብ አባል ዕድሜ ለማግኘት ትክክለኛ መልሶችን ሊያስገኙ የሚችሉ ጥያቄዎችን በማቅረብና በማስላት በቂ ጥረት ከተደረገ በኋላ ትክክለኛው ዕድሜ በሙሉ ዓመት ይጻፋል።

99ድ 206-208 የትምህርት ሁኔታ ዕድሜያቸው 5 ዓመትና በላይ ለሆናቸው የቤተሰብ አባላት ብቻ የሚጠየቅ ስለሆነ በነዚህ ሶስት ዓምዶች ከተጠቀሰው የዕድሜ ክልል በታች የሆኑት ቤተሰብ አባላት በሰረዝ / - / መታሰፋቸው መረጋገጥ ይገባዋል።

99ድ 206 ማንበብና መጻፍ ይችላሉ?

በዚህ ዓምድ ዕድሜያቸው 5 ዓመትና በላይ ለሆናቸው የቤተሰብ አባላት ማንበብና መጻፍ መቻል አለመቻላቸውን ይጠየቃሉ። መልስ ሰጪው ማንበብና መጻፍ እችላለሁ /አዎን/ ካሉ ኮድ "1" ይመዘገባል። አንድ ግለሰብ የማንበብና የመጻፍ ችሎታ አለው የሚባለው በማንኛውም ቋንቋ አንብቦ መረዳትና እንዲሁም መጻፍ ሲችል ነው። የራሳቸውን ስም ወይም ቁጥሮችን ብቻ ማንበብና መጻፍ የሚችሉ ግለሰቦች የትምህርት ችሎታ እንዳላቸው አይቆጠሩም። እንዲሁም ሃይማኖት ነክ የሆኑና ቀደም ብለው በቃል የተጠኑ ዓረፍተ ነገሮች ብቻ መደገም የሚችሉ የማንበብና የመጻፍ ችሎታ እንዳላቸው አይቆጠሩም። መልስ ሰጪው ማንበብና መጻፍ አልችልም ካሉ ኮድ "2" ይመዘገባል ።

99ድ 207 ፡- መደበኛ ወይም መደበኛ ያልሆነ ትምህርት ተከታትለው ያውቃሉ?
በዚህ ዓምድ እያንዳንዱ ዕድሜው 5 ዓመትና በላይ የሆነው የቤተሰብ አባል መደበኛ ወይም መደበኛ ያልሆነ ትምህርት ተከታትሎ ያውቅ እንደሆነ ተጠይቆ ይሞላል።

በዚህ መሰረት አዎን በዚህ ትምህርት ዘመን ትምህርት እተከታተልኩ ነው ላሉ ኮድ 1 የሚሞላላቸው ሲሆን፤ ከዚህ የትምህርት ዘመን በፊት ትምህርተ ተከታትያለው ላሉ ኮድ 2 ይሞላላቸዋል። በዚህ ኮድ ከዚህ ቀደም ትምህርታቸውን ያጠናቀቁና በተለያዩ ምክንያቶች ትምህርት ያቋረጡትን ይመለከታል። በማንኛውም ጊዜ ምንም ዓይነት ትምህርት ያልተከታተሉ ኮድ 3 ተሞልቶ ወደ ዓምድ 209 ይሻገራሉ ።

ዓምድ 208 :- የጨረሱት ክፍተኛ ክፍል ስንተኛ ነው?

በዓምድ 207 መደበኛም ሆነ መደበኛ ያልሆነ ትምህርት መተከታተላቸውን የገለጹና ኮድ 1 የተሞላላቸው ዕድሜያቸው 5 ዓመትና በላይ የሆናቸው የቤተሰቡ አባላት የፈጸሙት ክፍተኛ ክፍል ተጠይቆ መልሱ በፊደል በዓምዱ ውስጥ ተመዝግቦ በካርድ ኮለሞቹ ደግሞ ከዚህ በታች በቀረበው ማብራሪያና ኮድ ዝርዝር መሠረት ተስማሚው ኮድ ይሞላል።

የጨረሱት ክፍተኛ ክፍል ሲባል ግለሰቡ አሁን ባለው ሥርዓተ ትምህርት በመደበኛ ትምህርት በዩኒቨርሲቲ፣ በማሰልጠኛ ተቋምና በመሳሰሉት በመማር ላይ ላሉት አሁን ካለበት ክፍል (ደረጃ) በፊት ያለው ክፍል ሲሆን ከዚህ በፊት በቀድሞውም ሆነ በአዲሱ ስርዓተ ትምህርት ተምረው ላቋረጡ ግን ተምረው ፈተና ወስደው ካለፉ ብቻ ክፍሉን እንዳጠናቀቁ ይቆጠራል። ለምሳሌ 9ኛ ክፍል እየተማረ ላለ 8ኛ አጠናቀቀ እንላለን 9ኛን ተምሮ ፈተና ወስዶ ለወደቀና ላቋረጠ ያጠናቀቀው 9ኛን ሳይሆን 8ኛ ክፍልን ነው፣ ወደ 10ኛ ካለፈና ትምህርት ላቋረጠ 9ኛ አጠናቀቀ እንላለን። የቀድሞው 12ኛ ክፍልና የአሁኑን 10ኛ ክፍል ፈተና /ESLCE/ የወሰዱ ክፍሉን እንዳጠናቀቁት ይቆጠራሉ። የጨረሱት ክፍተኛ ክፍል እና ኮዶቻቸው ከዚህ በታች በዝርዝር ቀርቧል።

ማብራሪያ- በአሁኑ ወቅት የሚማሩ ተማሪዎች በአዲሱ ሥርዓተ ትምህርት ትምህርታቸውን እየተከታተሉ መሆኑ ይታወቃል። ስለዚህ ትምህርት ሚኒስቴር ባወጣው የአቻነት/Equivalence/ መለኪያ መሠረት የቀድሞው ከ1ኛ እስከ 8ኛ ክፍል ከአዲሱ ከ1ኛ እስከ 8ኛ ክፍል ጋር አቻ በመሆናቸው እነዚህን ክፍሎች በተመለከተ በሁለቱም ሥርዓተ ትምህርት ለተማሩ ላጠናቀቁት ክፍተኛ ክፍል ተመሳሳይ ኮድ እንሞላለን። ነገር ግን በቀድሞው ስርዓተ ትምህርት ከ9ኛ እስከ 11ኛ ክፍል ያጠናቀቁትን በተመለከተ በአዲሱ ስርዓተ ትምህርት የሚመጥናቸው አቻ ሆኖ ስላልታየ እነኚህን በተናጠል መመዝገብ የሚያስፈልግ በመሆኑ፣ መልስ ሰጪው ያጠናቀቀው ክፍተኛ ክፍል በየትኛው ሥርዓተ ትምህርት (በቀድሞ/በአዲሱ) ተምሮ እንደሆነ አጣርቶ መጠየቅ ያስፈልጋል። በዚህ መሠረት ከ9-11ኛ ክፍል ላጠናቀቁ በቀድሞው እና በአዲሱ ስርዓተ ትምህርት ለተማሩት የተለያዩ ኮድ ይሞላል። የጨረሱት ክፍተኛ ክፍል እና ኮዶቻቸው ከዚህ በታች በዝርዝር ቀርቧል። በተጨማሪም የኮዶቹ ዝርዝር በፊልፊት ሽፋን ገጽ ፪ርባ ቀርቧል።

የትምህርት ደረጃ አመዳደብ ኮድ

የጠናቀቁት የክፍል ደረጃ	ኮድ	የክፍል መረጃ መግለጫ
ሀ - በሁለቱም ስርዓት ትምህርቶች መሠረት		
መዋዕለ ሕፃናት	00	የመዋዕለ ሕፃናት (KG) ፣ ዜሮ ክፍል (ቅድመዝግጅት) ነርሰሪ በመባል የሚታወቁ እንዲሁም በትምህርት ዘመኑ አንደኛ ክፍል በመከታተል ላይ የሚገኙ (ማንበብና መጻፍ ቢችሉም ባይችሉም)
1ኛ	01	ማንበብና መጻፍ ቢችሉም ባይችሉም 1ኛ ክፍል ያጠናቀቁ
2ኛ	02	ማንበብና መጻፍ ቢችሉም ባይችሉም 2ኛ ክፍል ተምረው ያጠናቀቁ
3ኛ	03	ማንበብና መጻፍ ቢችሉም ባይችሉም 3ኛ ክፍል ያጠናቀቁ
4ኛ	04	ማንበብና መጻፍ ቢችሉም ባይችሉም 4ኛ ክፍል ያጠናቀቁ
5ኛ	05	የ5ኛ ክፍል ትምህርት ያጠናቀቁ
6ኛ	06	የ6ኛ ክፍል ትምህርት ያጠናቀቁ
7ኛ	07	የ7ኛ ክፍል ትምህርት ያጠናቀቁ
8ኛ	08	የ8ኛ ክፍል ትምህርት ያጠናቀቁ
ለ - በቀድሞው ስርዓተ ትምህርት መሠረት		
9ኛ	09	የ9ኛ ክፍል ትምህርት ያጠናቀቁ
10ኛ	10	የ10ኛ ክፍል ትምህርት ያጠናቀቁ
11ኛ	11	የ11ኛ ክፍል ትምህርት ያጠናቀቁ
12ኛ	12	የ12ኛ ክፍል ትምህርት አጠናቅቀው የኢትዮጵያ ትምህርት ቤቶች መልቀቂያ ፈተና የወሰዱ ተፈትነው ቢያልፋም/ባያልፋም
ሰርተፊኬት	13	ከ12ኛ ክፍል በላይ ለሆነ ትምህርት በአገር ሆነ በውጭ አገር በመደበኛ ትምህርት ቤቶች ወይም የክፍተኛ ትምህርት መስጫ ተቋማት (ኮሌጆችና ዩኒቨርሲቲዎች ወይም አቻ ተቋማት) ውስጥ ዲፕሎማና ከዛ በላይ ለማስገኘት ባልታዘዙ ፕሮግራም በመሳተፍ ቢያንስ የአንድ የትምህርት ዘመን ተከታትለው በማጠናቀቅ ሰርተፊኬት ላገኙ ሁሉ።
የመምህራን ማሰልጠኛ ሰርተፊኬት	14	ከመምህራን ማሰልጠኛ ተቋም የተገኘ ሰርተፊኬት
1ኛ ዓመት ኮሌጅ	15	በክፍተኛ ትምህርት መስጫነት በታወቀ ተቋም (ኮሌጅ፣ ዩኒቨርሲቲ ፣ ኢንስቲትዩት፣... ወዘተ) ወይም ከተመሳሳይ ትምህርት መስጫ ተቋም ውስጥ ዲፕሎም ወይም ከዛ በላይ ለማስገኘት በታዘዙ የትምህርት ፕሮግራም በመከታተል የ1ኛ ዓመት ትምህርት (ኮርስ) ያጠናቀቁ
2ኛ ዓመት ኮሌጅ	16	በክፍተኛ ትምህርት መስጫነት በታወቀ ተቋም (ኮሌጅ፣ ዩኒቨርሲቲ፣ ኢንስቲትዩት፣... ወዘተ) ወይም ከተመሳሳይ ትምህርት መስጫ ተቋም ውስጥ ዲፕሎም ወይም ከዛ በላይ ለማስገኘት በታዘዙ የትምህርት ፕሮግራም በመከታተል የ2ኛ ዓመት ትምህርት (ኮርስ) ያጠናቀቁ
ዲፕሎማ	17	12ኛ ክፍል በማጠናቀቅ በክፍተኛ ትምህርት መስጫነት በታወቀ ተቋም (ኮሌጅ፣ ዩኒቨርሲቲ ኮሌጅ፣ ዩኒቨርሲቲ፣ ኢንስቲትዩት፣... ወዘተ) ወይም ከተመሳሳይ ትምህርት መስጫ ተቋም ውስጥ በመሳተፍ ዲፕሎም ላገኙ ሁሉ
3ኛ ዓመት ዩኒቨርሲቲ	18	በክፍተኛ ትምህርት መስጫ ተቋም በመግባት በዲፕሎም በላይ ለሆነ የትምህርት ደረጃ በታዘዙ የትምህርት ፕሮግራም የ3ኛ ዓመት ትምህርት (ኮርስ) ያጠናቀቁ
የመጀመሪያ ዲግሪ BA, BSc, BLL ወዘተ	19	ከክፍተኛ የትምህርት መስጫ ተቋም የመጀመሪያ ዲግሪ ያገኙ በተለየ የትምህርት ዘርፍ ያልተካኑ (Non-Specialized) የህክምና ዶክተሮችን ጨምሮ በዚህ ይመደባሉ።
ከመጀመሪያ ዲግሪ በላይ	20	ከመጀመሪያ ዲግሪ በላይ የሆነ የትምህርት ደረጃ ያላቸው በሙሉ (የድህረ ምረቃ ዲፕሎማ የማስተራት ዲግሪ ፣ PHD ፣ Mphil... ወዘተ)
ሐ - በአዲሱ ስርዓተ ትምህርት መሠረት		
9ኛ	21	የ9ኛ ክፍል ትምህርት ያጠናቀቁ
10ኛ	22	የ10ኛ ክፍል አጠናቅቀው የመጨረሻ ፈተና የወሰዱ /ቢያልፋም ባያልፋም/

11ኛ ቅድመ ዝግጅት	23	ወደ ከፍተኛ ትምህርት ተቋማት ለመግባት በሚያስችለው የትምህርት መርሃ ግብር ላይ በመሳተፍ የ11ኛ ክፍል ትምህርት ያጠናቀቁ
12 ቅድመ ዝግጅት	24	ወደ ከፍተኛ ትምህርት ተቋማት ለመግባት በሚያስችለው የትምህርት መርሃ ግብር ላይ በመሳተፍ የ12ኛ ክፍል የትምህርት ፕሮግራም ያጠናቀቁ
ሰርተፍኬት በ10+1 የሙያና የቴክኒክ መርሃ ግብር	25	በ10+1 የሙያና የቴክኒክ መርሃ ግብር ትምህርት በመሳተፍ ሰርተፍኬት ያገኙ
10+2 ወይም ደረጃ 2 ያልጨረሱ	26	የ10+2 የሙያና የቴክኒክ ወይም ትምህርት መርሃ ግብር በመሳተፍ በደረጃ 2 (Level 2) የ10+1 የአንድ ዓመት ትምህርት ለጠናቀቁ
ሰርተፍኬት በ10+2 መርሃ ግብር	27	በ10+2 የሙያና የቴክኒክ ወይም የደረጃ 2 ትምህርት መርሃ ግብር በመሳተፍ ሰርተፍኬት ያገኙ
10+1 በ10+3 መርሃ ግብር	28	በ10+3 ወይም ደረጃ 3 / Level 3/ የትምህርት መርሃ ግብር የአንድ ዓመት ትምህርት (10+1) ያጠናቀቁ
10+2 በ10+3 መርሃ ግብር	29	በ10+3 ደረጃ 3 / Level 3/ የትምህርት መርሃ ግብር የሁለት ዓመት ትምህርት (10+2) ያጠናቀቁ
ዲፕሎም	30	በ10+3 ደረጃ 3 / Level 3/ ፕሮግራም የሚሰጠውን ትምህርት አጠናቅቀው ዲፕሎም ያገኙ
1ኛ ዓመት ኮሌጅ	31	በተለያዩ ኮሌጆች/ዩኒቨርሲቲዎች አማካኝነት የመጀመሪያ ዲግሪ ወይም ደረጃ 4 በሚያስገኝ መርሃ ግብር የአንድ ዓመት ትምህርት (ኮርስ) ወስደው ያጠናቀቁ
2ኛ ዓመት ኮሌጅ	32	በተለያዩ ኮሌጆች/ዩኒቨርሲቲዎች አማካኝነት የመጀመሪያ ዲግሪ /ደረጃ 4 በሚያስገኝ መርሃ ግብር ሁለተኛ ዓመት ትምህርት (ኮርስ) ወስደው ያጠናቀቁ
3ኛ ዓመት እና በላይ የኮሌጅ ትምህርት	33	በተለያዩ ኮሌጆች/ዩኒቨርሲቲዎች አማካኝነት የመጀመሪያ ዲግሪ በሚያስገኝ መርሃ ግብር የሦስተኛ ዓመት እና በላይ የሆነ ትምህርት (ኮርስ) ወስደው ያጠናቀቁ ነገር ግን የመጀመሪያ ዲግሪ ያላገኙ
የመጀመሪያ ዲግሪ	34	በተለያዩ ኮሌጆች/ዩኒቨርሲቲዎች አማካኝነት የሚሰጥ ትምህርት ፕሮግራም የመጀመሪያ ዲግሪ ወይም ደረጃ 4 ያገኙ
ከመጀመሪያ ዲግሪ/ደረጃ 4 በላይ	35	በከፍተኛ ትምህርት ተቋም /ኮሌጅ/ዩኒቨርሲቲ ወይም ተመሳሳይ ት/ት መስጫ ተቋም/ የመጀመሪያ ዲግሪ ወይም ደረጃ 4 ካገኙ በኋላ በድህረ ምረቃ መርሃ ግብር ዲፕሎማ ያገኙ ወይም በማስተርስ፣ በኤም.ኤል፣ በፒ.ኤች.ዲ /ዶክትረት/ ዲግሪ ወይም የደረጃ 5 (Level 5) መርሃ - ግብር በመከታተል ቢያንስ የአንድ ዓመት ትምህርት ያጠናቀቁ
መሰረተ ትምህርት	93	በመሠረተ ትምህርት መርሃ-ግብር ማንበብና መጻፍ የሚችሉ ሆነው ነገር ግን የመደበኛ ትምህርት በሚሰጥ ት/ቤት ተመዝግበው ያልቀጠሉ
የጎልማሶች ት/ት መርሃ ግብር	94	በጎልማሶች ት/ት መርሃ ግብር ማንበብና መጻፍ የሚችሉ ሆነው ነገር ግን የመደበኛ ትምህርት በሚሰጥ ት/ቤት ተመዝግበው ያልቀጠሉ
አማራጭ ትምህርት	95	በአማራጭ ት/ት መርሃ-ግብር ማንበብና መጻፍ የሚችሉ ሆነው ነገር ግን የመደበኛ ት/ት በሚሰጥ ት/ቤት ገብተው ሳልቀጠሉ።
መደበኛ ያልሆነ	96	በቁስ፣ በቁርጥና በመሳሰሉት ት/ቤት በመማር ማንበብና መጻፍ የሚችሉ ሆነው ነገር ግን የመደበኛ ት/ት በሚሰጥ ት/ቤት ላልተማሩ፣ እንዲሁም በራሳቸው ጥረት የግለሰቦችን ዕርዳታ እየጠየቁ ማንበብና መጻፍ የቻሉ በሙሉ በዚህ ይመደባሉ።

ማስታወሻ:- በሀገሪቱ የታወቁ የከፍተኛ ትምህርት ተቋማት (ኮሌጅ/ ዩኒቨርሲቲዎች) መንግስታዊ የሆኑና መንግሥታዊ ያልሆኑ ተብለው በሁለት የሚከፈሉ ናቸው። በመንግስትና በት/ት ሚኒስቴር፣ ግብርና ሚ/ር፣ መከላከያ ሚ/ር ...ወዘተ/ የሚተዳደሩ ተቋማት ለሚያሰለጥኗቸው የሰልጠና/ትምህርት ዘርፎች ዕውቅና ያላቸው ሲሆኑ እነዚህም ተቋማት ከዚህ በታች ተዘርዝሯል።

1. አዲስ አበባ ዩኒቨርሲቲ በሥሩ የሚተዳደሩ የሚከተሉት ቅርንጫፎች ያካትታል። (ሳይንስ ፋኩልቲ፣ የቋንቋ ጥናት ኢንስቲትዩት፣ ሶሻል ሳይንስ ኮሌጅ፣ ቴክኖሎጂ ፋኩልቲ፣ ፋርማሲ ት/ቤት፣ የትምህርት ፋኩልቲ፣ የሕግ ፋኩልቲ፣ ደብረዘይት የከብት ሕክምና ፋኩልቲ፣ የሕክምና ፋኩልቲ፣ ሳይብረሪ ሳይንስ፣ ድሀራ-ምረቃ፣ ... ወዘተ)፤

2. ዓብዲ ዳዲ መምህራን ማሰልጠኛ ኮሌጅ
3. አዳማ ዩኒቨርሲቲ
4. አዲስ አበባ ንግድ ሥራ ኮሌጅ
5. አዲስ አበባ ጤና ኮሌጅ
6. አደዋ መምህራን ማሰልጠኛ ኮሌጅ
7. አላጌ የግብርና ኮሌጅ
8. አምቦ ዩኒቨርሲቲ
9. አምቦ እርሻ ኮሌጅ
10. አርባ ምንጭ ዩኒቨርሲቲ
11. አርባ ምንጭ ውሃ ቴክኖሎጂ ኢንስቲትዩት
12. አክሱም ዩኒቨርሲቲ
13. አስመራ ዩኒቨርሲቲ
14. ባህር ዳር ዩኒቨርሲቲ
15. ባህር ዳር ፔዳጎጂ/የመምህራን/ ማስለጠ አ.ንስቲትዩት
16. ባህር ዳር ፖሊ ቴክኒክ ኢንስቲትዩት
17. ደብረ ብርሃን ዩኒቨርሲቲ
18. ደብረ ማርቆስ ዩኒቨርሲቲ
19. ደሴ - ኮምቦልቻ ዩኒቨርሲቲ
20. ደቡብ ዩኒቨርሲቲ
21. ዲላ ዩኒቨርሲቲ
22. ዲላ ጤና ኮሌጅ
23. ድሬዳዋ ዩኒቨርሲቲ
24. ኢትዮጵያ ሲቪል ሰርቪስ ኮሌጅ
25. ኢትዮጵያ ማገጃመንት ኢንስቲትዩት
26. ጋምቤላ መምህራንና ጤና ኮሌጅ
27. ጎንደር ዩኒቨርሲቲ
28. ጎንደር ጤና ኮሌጅ

29. ጎንደር መምህራን ማሰልጠኛ
30. ሃረማያ ዩኒቨርሲቲ /እርሻ ፋካሊቲ የጤናፋካሊቲ፣ የትምህርት ፋካሊቲ፣ የዳን ጥናት ፋካልቲ፣ እና የግብርና ሳይንስ የድህረ ምረቃ መርሃ-ግብር ..ወዘተ/
31. ሃዋሳ ዩኒቨርሲቲ
32. ሃዋሳ መምህረን ኮሌጅ
33. ሃዋሳ የጤና ኮሌጅ
34. ሃዋሳ እርሻ ኮሌጅ
35. ሆላዕና ዩኒቨርሲቲ
36. ጅጅጋ ዩኒቨርሲቲ
37. ጂማ ዩኒቨርሲቲ
38. ጂማ ጤና ሳይንስ ኢንስቲትዩት
39. ጂማ እርሻ ኮሌጅ
40. ከተቤ መምህራን ማሰልጠኛ ኮሌጅ
41. ከተማ ልማት ኢንስቲትዩት
42. መደዋላቡ ዩኒቨርሲቲ
43. መከላከያ ኢንጅነሪንግ ኮሌጅ
44. መሬት አያያዝና አስተዳደር ኢንስቲትዩት
45. መቀለ መምህራን ማሰልጠኛ ኮሌጅ
46. መቀለ ነርስ ማሰልጠኛ ኮሌጅ
47. መቀለ ዩኒቨርሲቲ
48. መቀለ ቢዝነስ ኮሌጅ
49. መቱ እርሻ ኮሌጅ
50. መቱ ዩኒቨርሲቲ
51. ማይጨው ቴክኒክ ኮሌጅ
52. ማዘጋጃ ቤት ኮሌጅ /አ.አ/
53. ማዛን ተፈሪ ዩኒቨርሲቲ
54. ናዝሬት መምህራን ማሰልጠኛ ኮሌጅ
55. ናዝሬት ቴክኒክ ዩኒቨርሲቲ
56. ሰመራ ጤና ኮሌጅ
57. ሰዶ ዩኒቨርሲቲ
58. ቴሌ ኢንፎርመሽንና ቴክኖሎጂ ድህረ ምረቃ ት/ቤት
59. ወላይታ ዩኒቨርሲቲ
60. ወንዶ ገነት ዳን ኮሌጅ
61. ወላጋ /ነቀምት/ ዩኒቨርሲቲ

ማሳሰቢያ:-

1. አንዳንድ ኮሌጆች በፊት የነበራቸው ስምና ደረጃ አሁን ካላቸው የተለየ በመሆኑ እና ለመረጃ እሰባሰቡ እንዲመኙ ተደግመው እንዲዘረዘሩ የተደረጉ ሲሆን በተጨማሪም በአሁኑ ወቅት የሌሎችም /ምሳሌ አስመራ ዩኒቨርሲቲ/ እንዲካተቱ ተደርጓል።
2. የግል ኮሌጆችን ዝርዝርና የሚሰጡት የትምህርት/ የስልጠና መስክ በዕዝል/ የተሰጠ መሆኑን መገንዘብ ያስፈልጋል።
3. ከነዚህ ተቋማት ውጭ የተሰጡ የምስክር ወረቀቶች ለምሳሌ የካቲት 66 ፖለቲካ ት/ቤት፣ ተግባረ ዕድ፣ ቀረር/ደብረብርሃን እና የመሳሰሉት መምህራን ማሰልጠኛ ተቋማት፣ እንጦጦ አጠቃላይ ት/ቤት፣ ጂነራል ዊንጌት የሙያና የቴክኒክ ት/ቤት፣ ..ወዘተ እንደ ሁኔታው 10 + 1 /ደረጃ 1/ ማለትም ኮድ 25፣ 10+2 /ስልጠና ወስደው ሰርቲፊኬት እንዳገኙ ማለትም ኮድ 13 ይሰጣቸዋል።

ማሳሰቢያ:- ከዚህ ቀጥሎ ያሉት 9ምዶች ከመሞላታቸው አስቀድሞ ዕድሜያቸው ከ10 ዓመት ስታች የሆኑ የቤተሰብ አባላት የሚቀጥሉት ተከታታይ 9ምዶች /ከ208-210 ያሉት/ ስረዝ ይደረግባቸው።

9ምድ 209- 210፣ የስልጠና ሁኔታ /ዕድሜያቸው 10 ዓመትና በላይ ለሆናቸው ብቻ/
 እነዚህ 9ምዶች የሚመለከቱት ዕድሜያቸው 10 ዓመትና በላይ የሆናቸውን የቤተሰብ አባላት ብቻ ሲሆን በ9ምዶቹም አማካይነት በጥናቱ ወቅት የሙያ፣ ቴክኒካል ስልጠና

አግኝተው /ወስደው ያውቁ እንደሆነ በዓምድ 209 ሲጠየቅ ስልጠና ወስደው ከሆነ ደግሞ በዓምድ 210 የሰለጠኑበት የሙያ ዓይነት ይጠየቃል።

ዓምድ 209 - የሙያ /የቴክኒክ/ ስልጠና ወስደውና አጠናቀው የምስክር ወረቀት

ወይም ከዚያ በላይ አግኝተዋል?

ይህ ዓምድ በማንኛውም ስልጠና ዓይነት የምስክር ወረቀት፣ ዲፕሎማ፣ ዲግሪና በላይ ያላቸውን ይመለከታል።/ በዚህ ዓምድ ዕድሜያቸው 10 ዓመትና በላይ የሆናቸው የቤተሰብ አባላት በሙሉ የሙያ /የቴክኒክ/ ስልጠና ወስደው አጠናቀው ምስክር ወረቀት አግኝተው እንደሆነ ይጠየቃሉ። ለዚህ ጥያቄ ይረዳ ዘንድ ስልጠና ለሚለው ዕንሰ ሃሳብ ቀጥሎ የተሰጠውን ማብራሪያ መገንዘብ ያስፈልጋል።

ማብራሪያ፡-

1ኛ. ለዚህ ጥያቄ ስልጠና ማለት በአስልጣኙ ድርጅት ስልጠናውን ለመስጠት ጊዜ ተመድቦለት በክፍል ውስጥ ወይም ከክፍል ውጭ /Practice/ ወይም ሁለቱን በማጣመር የተሰጠ እንደሆነ ነው። በተጨማሪም ስልጠናው መነሻ የመደበኛ ትምህርት ደረጃ የሚጠይቅ ወይም የማይጠይቅ ሊሆን ይችላል። ለምሳሌ አናጊ፣ ሸክላ ሥራ፣ ሕክምና፣ ምህንድስና . . . ወዘተ። በዚህም መሠረት አንድ ሰው መደበኛ ትምህርት ባይኖረውም በአንድ ሙያ ቢሰለጥን በሙያ እንደሰለጠነ ይቆጠራል ማለት ነው።

2ኛ. ከላይ 1ኛ በሚለው ስር የተሰጠ ማብራሪያ እንደተጠበቀ ሆኖ ስልጠናው የምስክር ወረቀት ያስገኘ መሆን ስላለበት ስልጠና በመውሰድ ጀምረው ስልጠናውን ያቋረጡ ወይም ለምስክር ወረቀት የሚያበቃ ውጤት ለማግኘታቸው ማረጋገጫ ላላገኙ ስልጠና እንዳልወሰዱ ይቆጠራል።

3ኛ. በተጨማሪም ከታች ከሀ - ሠ የተመለከቱት ነጥቦች ለዚህ ጥያቄ እንደ ስልጠና ስለሚቆጠሩና ስለማይቆጠሩ የትምህርትና የሙያ ስልጠናዎች ለመለየት እንዲያስችል በተጨማሪነት ቀርቦታል።

ሀ. ከተቋማት፣ ከኮሌጆች እና ከዩኒቨርሲቲ የተገኙ ማናቸውም ስልጠና እንደ ሙያ ስልጠና ይቆጠራሉ።

ለ. 10+1፣ 10+2 እና 10+3 የቴክኒክና ሙያ ስልጠና ያጠናቀቁ በሙያ ስልጠና እንደሰለጠኑ ይቆጠራሉ።

ሐ. በአጠቃላይ ሁለተኛ ደረጃ ት/ቤት የሙያ ትምህርት ተምረው ያጠናቀቁና (ተግባራዊ፣ ዕንጦጦ...) የምስክር ወረቀት ያገኙ በሙያ እንደሰለጠኑ ይቆጠራል።

መ. የምስክር ወረቀት እስካገኙ ድረስ በመንግስታዊም ሆነ በግል ድርጅቶች የሚሰጡ ማናቸውም የአጭርም ሆነ የረጅም ጊዜ ስልጠናዎች እንደሙያ ስልጠና ይቆጠራሉ።

ሠ. በቀድሞ እስከ 12ኛ (በአዲሱ ስርዐተ ትምህርት እስከ 10ኛ) ክፍል ድረስ የቀለም ትምህርት የተማሩ በሙያ እንደሰለጠኑ አይቆጠርም።

በዚህም መሠረት ከላይ የተሰጡትን ማብራሪያዎች ከግንዛቤ ውስጥ በማስገባት በዚህ ጥያቄ የሙያ ስልጠና ወስደው ያውቃሉ ተብለው ተጠይቀው ለጥያቄው አዎን ለመለሱ በካርድ ኮለሙ ኮድ 1 የሚሞላ ሲሆን የለም ለመለሱ ደግሞ ኮድ 2 ተሞልቶ ወደ ዓምድ 211 ይታለፋል።

ዓምድ 210 የሰለጠኑበት የሙያ /ቴክኒክ/ ዓይነት ምንድነው?

በዓምድ 209 ላይ ስልጠና እንዳላቸው የገለጹ /ኮድ 1 የተሞላላቸው/ ሰዎች በዚህ ዓምድ የሰለጠኑበት የሙያ የቴክኒክ ዓይነት ተጠይቆ በተሰጠው ክፍት ቦታ ይመዘገባል። በካርድ ኮለሞቹም ከታች ከተዘረዘሩት ውስጥ ተገቢው /ተቀራራቢው/ ኮድ ይሞላል። ከአንድ በላይ ስልጠና ለወሰዱ ረጅም ጊዜ የወሰደው (ከፍተኛው) የስልጠና ዓይነት ይመዘገብላቸዋል።

01	(ሀ) ፕሮፌሽናልና፣ መለስተኛ ፕሮፌሽናል፣ ግብርና ሳይንስ እርሻ ኢኮኖሚክስ፣ እርሻ ምህንድስና፣ እርሻ ኤክስቴንሽን ፣ የእንሰሳት ሳይንስ፣ የሰብል ጥበቃ፣ አጠቃላይ እርሻ፣ የደረጃ አካባቢ እፅዋት የእንሰሳት፣ ግጦሽ ሳይንስ፣ ፖስት ሃርቨስት ቴክኖሎጂ፣ የእንሰሳት ፕሮግራም	36 37	ኮሙኒኬሽን ፓወርና የመሳሰሉት ኢንስትሩመንቴሽን ፣ ኤሌክትሪካል ፓወር፣ ሜካኒካል ፓወር፣ ማኒፋክቸሪንግ ፓወር፣ ባዮሎጂ (ስነ ሕይወት)
02	ውሀና አፈር ጥበቃ፣	38	ኬሚስትሪ
03	ደን ሳይንስ፣	39	ጂኦሎጂ
04	አጠቃላይ ሕክምና አፕቶሞሎጂ፣ ፓቶሎጂ፣ ኢንተርናል ሜድሲን፣ ጋይኖሎጂ፣ ሰርጆሪ ፣ ኢንስቲትዩሎጂ፣	40 41 42 43 44	ፊዚክስ ማቲማቲክስ ስታቲስቲክስ ዲፕሎማ
05	ሜዲካል ላብራቶሪ/ራዲዮሎጂ/	45	የኮምፒውተር ሳይንስ/ኢንፎርሜሽን ሳይንስ
06	ፋርማሲ/ፋርማሲ ቴክኒሻን/	46	ጤናና የአካል ማሰልጠኛ ትምህርት
07	ሳይንስ ሳይንስ	47	ሜትሮሎጂ ሳይንስ
08	ከሊኒካል ሳይንስ/ካርዲንግ	48	ኬሚካል ኢንጅነሪንግ
09	ፓብሊክ ሄልዝ ነርስ ጤና መኮንን፣ የአካባቢ ጤና ፣ ፓስት ሄልዝ ኦሪጅናል	49	ቴክኖሎጂ ኢንጅነሪንግ
10	ፕሮፌሽናል ቢዝነስ ማኔጅመንት	50	ፕሮፌሽን ስፕላይ
11	ኢኮኖሚክስ	51	ሰፍተኛ ኢንጅነሪንግ
12	ሂሳብ አያያዝ /ACCOUNTING/	52	ሌላ ፕሮፌሽናል መለስተኛ ፕሮፌሽናል /ይገለጽ/
13	ሴክራቲሪያል ሳይንስ		(ለ) የሙያና ቴክኒክ፣
14	ባንክና ፋይናንስ		
15	ሕግ	53	የባልትና ሳይንስ
16	ስነጽሑፍና ቋንቋ የኢትዮጵያ/የውጭ ቋንቋዎች ስነፅሑፍ/	54	የቆዳ ሥራዎች ሥልጠና
17	ሥነኪነት/ቴክኖሎጂ፣ አርትስና ሙዚቃ/	55	የሽያጭ ሥራዎች ሥልጠና
18	ኢዲዮሎጂ ፕሮግራም መምህርነት፣ ካሪኩለም ኢንስትራክሽን፣ ኢዲዮሎጂን አድሚኒስትራሽን ፣ የጉልማሶች ትምህርት	56 57 58 59	የቪዲዮ ፎቶግራፍ ቀረጻ ሥልጠና ሽክላ ስራ ሽመና እንጨት ሥራ /የአናጢነት ስልጠናን ይጨምራል/
19	ጂኦግራፊ	60	ኤሌክትሪክ ሥራ
20	ታሪክ	61	ብረታ ብረት ብዳና ቅጥቀጣ
21	ፖለቲካ ሳይንስ	62	መካኒክ /የመኪና/ የሞተር ሳይንስ/
22	ሶሲዮሎጂና አንትሮፖሎጂ		የአውሮፕላን ጥገናን ይጨምራል/
23	ስነልቦና /ሳይኮሎጂ/	63	ግንባርነት
24	ሲቪል መሃንዲስ/ሀንጻ መሃንዲስ/	64	ታይፕ
25	መካኒካል መሃንዲስ	65	ልብስ ስራ
26	ኤሌክትሪካል መሃንዲስ	66	ሹፊርነት
27	ኢንፎርሽን ሲስተም ምህንድስና	67	የልማት ተጠሪ /DA/
28	የማዘጋጃ ሴት ምህንድስና/አርክቴክቸር	68	ልምድ አዋጅ
29	ሌሎች ምህንድስናዎች ድራይቫንጅ ባዩዲኒቨርስቲ፣ ሃይድሮሊክስ፣ የመስኖ ምህንድስና	69 70	ኮምፒውተር አጠቃቀም ባህሪ ስልጠናና አርዳይታ፣ ባክ፣ ሆቴልና ቱሪዝም
30	አውቶሞቲቭ ቴክኖሎጂ	71	ፖሊስ
31	ኮንስትራክሽን ቴክኖሎጂ	72	ውትድርና
32	ድራፍቲንግ ቴክኖሎጂ	73	ኮብል ድንጋይ ማንጠፍ
33	ማኒፋክቸሪንግ ቴክኖሎጂ	74	ጥልፍ ስራ
34	የብረታ ብረት ቴክኖሎጂ	75	የቧንቧ ስራ
35	የእንሰሳት ጤና አጠባበቅ (የክብት ሕክምና)	76 77	ሌላ የሙያና ቴክኒክ /ይገለጽ/

ዓምድ 211 - የጋብቻ ሁኔታ፡-

ይህ ዓምድ ዕድሜያቸው 10 ዓመትና ከዚያ በላይ ለሆናቸው የቤተሰብ አባላት ሁሉ መሞላት አለበት። ለዚህ ዓምድ ጋብቻ ማለት አንድ ወንድና ሴት በሕጋዊ፣ በሃይማኖታዊ ወይም በባሕላዊ መንገድ አስፈላጊ የሆነውን የጋብቻ ስነ ስርዓት መፈፀምን የሚገልፅ ሲሆን፣ የጋብቻውን ሁኔታ በሚመለከት ከዚህ በታች የተመለከቱት የጋብቻ ዓይነቶችና ኮዶቻቸው ተሰጥተዋል።

1. አግብተው የማያውቁ
ፈፅሞ ያላገባ ወይም ያላገባች እስከ ጥናቱ ቀን ድረስ አግብቶ ወይም አግብታ የማታውቅ ወይም የማያውቅ፤
2. ባለትዳር
በጥናቱ ቀን በጋብቻ ላይ ያለ ወይም ያለች፤
3. የተፋቱ
ከጥናቱ ቀን በፊት አግብቶ ወይም አግብታ የነበረ ነገር ግን ከጥናቱ ቀን በፊት በሕጋዊ ወይም በባሕላዊ መንገድ የተፋታ ወይም የተፋታች፤
4. የሞቱባቸው
ባል የሞተባት ወይም ሚስት የሞተችበት ሆነው ከሞተባቸው በኋላ እስከ ጥናቱ ቀን ድረስ ያላገቡ፤
5. የተለያዩ
ባልና ሚስት ባለመግባባት ምክንያት ጉዳያቸው በሽማግሌዎች በመታየት ላይ ያለ ወይም ፍርድ ቤት በቀጠሮ ላይ የሚገኙ፤
6. እንደባልና ሚስት አብረው የሚኖሩ፤
በዚህ አማራጭ የሚካተቱት በሕጋዊ በሃይማኖታዊ ወይም በባህላዊ መንገድ የጋብቻ ስነ ስርዓት ላይፈጽሙ (ልጅ ቢወልዱም ባይወልዱም) ነገር ግን እንደባልና ሚስት አብረው በአንድ ላይ የሚኖሩ

ምዕራፍ IV

የመጠይቁ ክፍል 3 አሞላል መመሪያ

ክፍል 3:- ያለፉት 7 ቀናት የሥራ ሁኔታ

በምዕራፍ 3 የክፍል 1 እና የክፍል 2 አሞላል መመሪያ የተብራራ ሲሆን በዚህ ምዕራፍ ደግሞ የክፍል 3 አሞላል መመሪያ ይቀርባል። በዚህ ክፍል ለማወቅ የተፈለገው የቤተሰቡ አባላት ባለፉት 7 ቀናት በምርታማ ተግባር ላይ ስለመሠማራት አለመሠማራታቸው፣ የሠሩት የሥራ ሰዓት መጠን፣ የተሠማሩበትን ዋነኛና ተጨማሪ የተቀሩት የሥራ ዓይነት፣ የሚሠሩበትን ድርጅት ዋነኛ ምርት/አገልግሎት ዓይነት፣ የዋነኛ ሥራቸው ዓይነትና ሰዓታት ሁኔታ፣ በቅጥር ሥራ ላይ የተሠማሩትን አስመልክቶ በምን ያህል ጊዜ ክፍያ እንደሚያገኙ፣ የክፍያው ዓይነትና መጠን፣ እንዲሁም ከፊል ሠራተኝነት እና መሰል ሁኔታዎችን ነው። በዚህ ክፍል የተዘጋጁት ጥያቄዎች ዕድሜያቸው 5 ዓመትና በላይ ለሆኑ የቤተሰብ አባላት ብቻ የሚጠየቁ ናቸው።

በዚህ ክፍል አስፈላጊ የሆኑ መረጃዎችን ለመሰብሰብ ምርታማ ሥራ ማለት ምን ማለት እንደሆነና ዋና ዋና የምርታማ ሥራ ዘርፎችን አስመልክቶ በዚህ ምዕራፍ ዝርዝር ማብራሪያ የተሰጠ ስለሆነ ይህንኑ በማስታወስና በማገናዘብ መጠቀም ይገባል።

ዓምድ 301 ባለፉት 7 ቀናት ውስጥ በምርታማ ሥራ ማለትም ተቀጥረው በክፍያ ወይም ትርፍ ለማግኘት ወይም በቤተሰብ ድርጅት ውስጥ ገቢ በሚያስገኝ ሥራ ላይ ተሠማርተው ነበርን ?

ይህ ጥያቄ ባለፉት ሰዓት ቀናት ውስጥ ሰዎች በምርታማ ስራ ላይ መሠማራትና አለመሠማራታቸውን ለማወቅ የቀረበ ስለሆነ እንዳለ መነበብ ይኖርበታል። በተጨማሪም ሰዎች ባለፈው ሰዓት ቀናት በተለያየ የስራ ዓይነት ሊያሳልፉ ስለሚችሉ ምርታማ ስራ የሆነውና ያልሆነውን መለየት ያስፈልጋል። መጠይቁ ላይ የቀረቡትን ዝርዝር የምርታማ ስራ ዓይነቶች ለመልስ ሰጪው ማንበብ አያስፈልግም። ነገር ግን መልስ ሰጪው ጥያቄውን መረዳት ካልቻለ ባለፉት 7 ቀናት ምን ይሰሩ ነበር? ብሎ በመጠየቅ ከተዘረዘሩት ምርታማ ተግባራት በአንዱ እንኳን ተሠማርተው ከነበሩ የሥራዎቹ ዓይነት ተመዝግቦ በዚህ ዓምድ ኮድ 1 ይሞላል ። በአንዱም እንኳን ተሠማርተው ላልነበሩ ኮድ 2 ተሞልቶ ወደ ዓምድ 306 ይታለፋል። በአንዱ በተሰጠው ክፍት ቦታም ግለሰቡ ባለፉት 7 ቀናት ሲሰሩ የነበሩት ሥራ ይመዘገባል። ሥራውም የሚመዘገበው ቀጣይ ጥያቄዎችን በመጠይቁ ላይ ያለው በግልጽ ለማቅረብ እንዲመች እንጂ ኮድ እንዲሰጠው አይደለም። ከአንድ በላይ ሥራ እንደሚሰሩ ከታወቀም እንደዚሁ ሥራቸው ይመዘገባላቸውና ኮድ 1 ይሞላል።

የምርታማ ሥራ ዘርፎች ዝርዝር ሰዎች ሊሠማሩ የሚችሉባቸውን 7 ዋና ዋና የሥራ ዘርፎችን የያዘ ሲሆን እያንዳንዱ የቤተሰብ አባል በነኚህ የሥራ ዘርፎች ተሠማርቶ እንደሆነ የሚሰጡትን መልስ መረጃ ሰብሳቢው ከዝርዝሩ ጋር ያገናዝባል። ነገር ግን "ባለፉት 7 ቀናት ውስጥ ምን ይሰሩ ነበር" ብሎ በመጠየቅ ካልገባቸው ዝርዝሩን በምሳሌ ያቀርብላቸዋል። አንድ ሰው ከተዘረዘሩት የሥራ ዘርፎች በአንዱ እንኳን ከተሳተፈ በምርታማ ተግባር እንደተሠማራ ተቆጥሮ በካርድ ኮድ 1 ይሞላና ቀጣዩን ዓምድ ይጠየቃሉ። ይህን ጥያቄ በትክክል ለማቅረብና ትክክለኛውን መረጃ ለማግኘት ይረዳ ዘንድ የምርታማ ሥራ ትርጉምንና በጥያቄው ስር /ዓምድ 301/ ስለተዘረዘሩት ሰዓት ዋና ዋና የምርታማ ሥራ ዘርፎች ዝርዝር ማብራሪያ እና ስለምርታማ ሥራ አጠቃላይ ትርጓሜ ቀጥሎ ቀርቧል።

15. የምርታማ ሥራ አጠቃላይ ትርጉም

ምርታማ ሥራ ማለት የሥራው ውጤት የሆነውን ሸቀጣ ሸቀጥ ወይም አገልግሎት በከፊል ወይም በጠቅላላ በገንዘብም ሆነ በዓይነት /በዕቃ/ በመለወጥ ገቢ ለማግኘት ለገበያ ለማቅረብ ሲቻል ነው። በራስ፣ በቤተሰብ ይዞታ፣ በመንግሥታዊ፣ በሕዝባዊ ወይም በግለሰብ ቤት ወይም ድርጅት በቀን፣ በሳምንት፣ በወር ወይም በሠሩት መጠን ክፍያ ወይም ገቢ ለማግኘት ሥራ ከሠሩ እንደ ምርታማ ሥራ ይቆጠራል። በሌላ አገላለጽ ምርታማ ሥራ ለግል ወይም ለመንግሥት ተቀጥሮ ወይም የግል ሥራ መስራት፣ መነገድ፣ የግብርና ሥራ፣ ለሽያጭ የሚሆኑ ዕቃዎችን ማምረት፣ በቤተሰብ ድርጅት/አርሻ ውስጥ ያለክፍያ መስራት እና ተለማማጅነትን ያጠቃልላል።

• በምርታማ ሥራ ውስጥ የሚጠቃለሉ የማምረት ወይም አገልግሎት የመስጠት ተግባራት እንደሚከተለው ተዘርዝረዋል።

- ሀ. ለሽያጭ የሚሆኑ ዕቃዎችን ማምረት ለምሳሌ፣ የፋብሪካ ውጤቶች፣ ሽክላ ማምረት . . . ወዘተ ወይም በክፍያ አገልግሎቶችን ማቅረብ ለምሳሌ፣ ፀጉር ማስተካከል፣ የሽመና ሥራ፣ የጠላና የአረቄ ንግድ፣ ድለላ. . . ወዘተ.
- ለ. ለመንግሥት፣ ለሌላ ድርጅት ወይም ለግለሰብ በክፍያ የሚሠሩ ሥራዎች/ለምሳሌ ሐኪም፣ መምህር፣ ተቀጣሪ ገበሬ፣ እረኛ፣ . . . ወዘተ/፣ በተጨማሪ ያለክፍያ ለመረዳዳት ወይም በዘመቻ የሚሠሩ/ለምሳሌ ምግብ ለሥራ፣ የደን ተከላ፣ የደቦ ሥራ፣ . . . ወዘተ/
- ሐ. ለራስ የምግብ ፍጆታ ወይም ለሽያጭ ወይም ቋሚ ንብረት ለማከማቸት ሲባል የማምረት ተግባር፣ እነርሱም፡

i. ለራስ መሠረታዊ ፍላጎት ፍጆታ ሲባል የምርት ቀዳሚ ውጤቶችን/Primary Products/ የማምረት ተግባር፣
 ለምሳሌ፡ ሰብሎች/ጥራጥሬ፣ አትክልትና ፍራፍሬ፣ ጥጥ፣ እና የመሳሰሉትን የግብርና ቀዳሚ የምርት ውጤቶችን እንደ ኑግ፣ በቆሎ፣ ጥጥ፣ ወይንና ተመሳሳዮችን የማምረት ወይም ከመስክ መሰብሰብ፣ ወተት፣ እንቁላልና የመሳሰሉትን የከብት/ዶሮ እርባታ ውጤቶችን ማምረት፣ አደን ማደን፣ ዓሣና የመሳሰሉትን ማጥመድ ከመስክ ለማገደነት ወይም ለሌሎች ተግባራት የሚውል እንጨት መቁረጥ/መሰብሰብ ለሽመና ሥራ ለማሰሪያነት/ለስፌት የሚያገለግሉ ጥሬ ዕቃዎችን ከመስክ መሰብሰብ፣ ከሠል ማክሰል፣ ጨውና ሌሎች ማዕድናትን ማውጣት፣ የኖራ አፈር መቆፈር፣ ለቤት ቁሳቁስ መስሪያነትና ለተለያዩ ጥቅም የሚውል የአፈር ዓይነቶችን መቆፈር፣ ድንጋይና አሸዋ ከመስክ ቆፍሮ ወይም ፈልፍሎ ማውጣት ወይም መሰብሰብ፣ እና የመሳሰሉትን ያጠቃልላል። ለቤተሰቡ ፍጆታ የሚውል ከወንዝ/ከቦኖ፣ ከኩሬ፣... ወዘተ ወሃ መቅዳት።

ii. ከላይ በተራ ቁጥር 1 ያመረቱትን ምርት ለራስ ፍጆታ በማሰብ ወደ ሌላ ዓይነት ምርት የመለወጥ ተግባር ለምሳሌ ፡ ፈትል መፍተል፣ ቅቤ/አይብ ማውጣት፣ በቆሎ መፈልፈል፣ እህል መፍጨት፣ የቤት ቁሳቁስ እንደ ወንዝ፣ ጠረጴዛ ማዘጋጀት፣ የዕቃ መያዣዎችን መስራት ወዘተ። ያመረቱትን ቀዳሚ ምርት ለራስ ፍጆታ በማሰብ ወደ ሌላ ዓይነት ምርት መቀየር ምርታማ ተግባር ቢሆንም ይህን የተቀየረውን ምርት ለራስ ፍጆታ በማለት እንደገና ወደ ሌላ ዓይነት ምርት መቀየር ምርታማ አይደለም። በዚህ ዓይነት በቤተሰቡ አባላት የተመረተን ጤፍ ለራስ ፍጆታ በማለት ፈጭቶ ወደ ዱቄት መቀየር እንደምርታማ ተግባር ይቆጠራል። ነገር ግን ይህን የተፈጨውን ዱቄት ለራስ ፍጆታ በማለት ወደ እንጀራ መቀየር ምርታማ ተግባር አይደለም። በአንጻሩም ለራስ ፍጆታ ለማዋል በሌላ ከቤተሰቡ አባል ውጪ በሆነ ሰው የተመረተን ምርት ለምሳሌ ፡ ጤፍ ወደ ዱቄትም ሆነ እንጀራ ቢቀየር እንደምርታማ ተግባር አይቆጠርም።

- iii. ለራስ የምግብ ፍጆታ የሚመረቱ ዕቃዎችና ግልጋሎቶች ለሽያጭም ጭምር በቤተሰቡ ሲመረቱ፣ ለምሳሌ፡ ጠላ ጠምቀው /ከራሱን ቢጠጡም/ የሚሸጡ ከሆነ እንደምርታማ ስራ ይቆጠራል።
- iv. ቋሚ ንብረቶችን /ቢያንስ ለአንድ ዓመት ግልጋሎት መስጠት የሚችሉ/ ለራስ ጥቅም ሲባል ማምረት፣
ለምሳሌ የራሱን ግቢ ወይም አካባቢ ግንባታ፣ የእርሻ ውጤት ማከማቻ ጉተራ፣ መጋዘኖችንና የእርሻ መሣሪያዎችን መሥራት፣ ሌሎች መሣሪያዎችን ማምረት ናቸው።

● በምርታማ ሥራዎች የሚይወስዱ ተግባራት፣

- ሀ. የሚከተሉትን ተግባራት ሙሉ በሙሉ ለራስ መሠረታዊ ፍጆታ እንዲውሉ በማሰብ ማከናወን እንደ ምርታማ ተግባር አይቆጠርም፣
ለምሳሌ ፣
- በቤተሰቡ ካልተመረተ ወይም በግዥ ከተገኘ ጥጥ ፈትል መፍተል፣
ከላይ የተሰጠው የምርታማ ስራ ትርጉም እንደተጠበቀ ሆኖ የሚከተሉትን ተግባራት በማከናወን ላይ የተሠማሩ ሰዎች ሥራቸው ምርታማ ካልሆኑ ሥራዎች ውስጥ የሚጠቃለሉ ናቸው።
- ለ. ያለ ክፍያ ለቤተሰቡ ግልጋሎት ወይም ፍጆታ የቤት ውስጥ ስራ መስራት ለምሳሌ ልጆችን ማስተማር፣ ማሳደግ፣ ቤተሰቡ የሚመገበውን ምግብ ማዘጋጀት፣ የቤተሰቡን አጥርና ቤት . . ወዘተ በአነስተኛ ደረጃ የመጠገን ወይም የማደስ ተግባርን ማከናወን፣ በበጎ ፈቃደኝነት / Voluntary / በተለያዩ ማህበራት /አለም አቀፍ፣ አገር አቀፍ፣ እንዲሁም የአካባቢ የበጎ አድራጎት ማህበራት/ ውስጥ የተለያዩ አገልግሎቶችን የመስጠት ተግባር።
- ሐ. ገቢ ቢገኝበትም
 - በልመና ተግባር የሚተዳደሩ
 - ቤት በማከራየት ብቻ ወይም በጡረታ ብቻ የሚተዳደሩ። ነገር ግን Labour input/service ካለ ምርታማ ስራ ይሆናል። Labour input/service ከሌለበት ምርታማ ስራ አይደለም። ለምሳሌ ላከራዩት ቤት አልጋ በማንጠፍ፣ ቤቱን በማሳመር ወዘተ.. አንቅስቃሴ ካለ ብቻ እንደምርታማ ሥራ ይቆጠራል።
- መ. ሌሎች፣
በተለያዩ ቢሮዎች፣ በጋራ-ገሮች፣ ... ወዘተ እና በሌሎች የሥራ መስኮች ተለማማጅነት የሚገኙ በልምምዳቸው ወቅት ከሚለማመዱበት ቢሮ፣ ጋራዥ፣ . . . ወዘተ እና ከሥራ መስክ ጋር በተያያዙ በሥራው ምንም ዓይነት ተሳትፎ ሳያደርጉ የሚለማመዱትን /ለምሳሌ፣ ልምምዳቸውን በማየት ብቻ የሚያከናውኑ/ በልምምዳቸው ወቅት በምርታማ ተግባር እንደተሠማሩ አይቆጠሩም።

2ኛ. በዓምድ 301 ስር የሰፈሩት ዋና ዋና ምርታማ ሥራ ዘርፎች ዝርዝር ማብራሪያ፣

- በመንግሥት ወይም መንግስታዊ ባልሆነ ወይም በግል ድርጅት ፣ በግለሰብ ቤት መቀጠር/ ለተለማማጅነትም ቢሆን/ ርዕሱ እንደሚያመለክተው መንግስት በሚያስተዳድራቸው መ/ቤቶች/ድርጅቶች፣ ወይም የግል ወይም መንግስታዊ ያልሆኑ/ አምራች ወይም አገልግሎት ሰጪ ድርጅቶች ውስጥ ተቀጥረው /በተለማማጅነትም ቢሆን/ የሚሠሩ ሰዎችን እንዲሁም በግለሰብ ቤት በቤት ሠራተኝነት የተቀጠሩትን ያጠቃልላል። የግል ድርጅት ተቀጣሪዎች ሲባል፣ ከትንንሽ እስከ ትላልቅ የንግድ ወይም የአገልግሎት ሰጪ ድርጅት ለምሳሌ፡ ሱቅ ውስጥ አሻሻጭ እንዲሁም በትላልቅ ድርጅቶች /ፋብሪካዎችና ኢንዱስትሪዎች/ ውስጥ የሚሠሩትን ይጨምራል። ተቀጣሪ በግለሰብ ቤት፣ የሚባሉት ደግሞ የቤት ሠራተኛ፣ አትክልተኛ፣

የቤተሰብ ሾፊር፣ ዘበኛን ... ወዘተ. ያጠቃልላል። ለትርፍ በማይሰሩ መንግሥታዊ ባልሆኑ ግብረሰናይ ድርጅቶች /NGO/ ውስጥ የሚሰሩትን በሕዝባዊ ማህበራት ውስጥ ተቀጥረው የሚሠሩ፣ በሕዝባዊ ማህበራት ዘክፍያ የሚያገለግሉ ተመራጮች፣ ከቀበሌ እስከ ማዕከል ባሉት የአስተዳደር እርከኖች ውስጥ በክፍያ የሚሠሩ ተመራጮች.....ወዘተ ተቀጥረው እንደሚሠሩ እንቆጥራቸዋለን። ተለማማጅ (apprentices) የምንላቸው በአንድ መ/ቤት ወይም ድርጅት በተወሰነ የትምህርት ዘርፍ ሰልጥነውና ሳይሰለጥኑ በተወሰነ ክፍያ ወይም ያለክፍያ ሥራ በመለማመድና በመስራት ላይ ያሉ ናቸው። በተለማማጅነት ገብተው ነገር ግን በሥራው ሂደት ላይ ምንም ተሳትፎ /አስተዋፅኦ/ የሌላቸው ወይም በጣም ውስን ተሳትፎ ያላቸውን ምርታማ ሥራ እንደሠሩ አይቆጠርም። በሌላ በኩል ከተለማማጆች በተለየ ሁኔታ በመ/ቤቱ የሚሰጡ ስልጠናዎችን የሚከታተሉ በሁለት መልክ ሊታዩ ይችላሉ።

ሀ. ስልጠናው የሚሰጠው ከመ/ቤቱ ከድርጅቱ ምርት ወይም አገልግሎት ጋር የሚገናኝ ከሆነ ምርታማ ሥራ እንደሠሩ ይቆጠራሉ።

ለ. የስልጠናው ዓይነት ከመ/ቤቱ /ድርጅቱ ምርት/ አገልግሎት ጋር የማይገናኝ ከሆነ ሥራ ላይ መሆናቸውና አለመሆናቸው /ምርታማ ሥራ መሥራት አለመስራታቸው/ ለማረጋገጥ ከመሥሪያ ቤቱ ጋር ያላቸውን ግንኙነት ማየት ያስፈልጋል። ግንኙነቱ አለ የሚባለው

❖ ከስልጠናው በፊት የተቀጠሩ ከሆኑ፣

- i ከስልጠናው በኋላ ወደ መደበኛ ሥራቸው የሚመለሱ መሆናቸውን እርግጠኛ ከሆኑ ወይም
- ii. በስልጠናው ወቅት የሚከፈላቸው ከሆነ ወይም
- iii. በስልጠናው ምክንያት አለኝ ከሚሉት ሥራ ከቀሩ ከ6 ወር በላይ ያልሆናቸው መሆን አለባቸው። እነዚህን ያላሟሉ ሰዎች ግን ከሥራው /ከመ/ቤቱ ጋር ግንኙነት እንዳላቸው ስለማይቆጠርም ምርታማ ሥራ ሠርተዋል አይባልም።

❖ ከስልጠናው በፊት ካልተቀጠሩ ከሥራው ወይም ከመ/ቤቱ ጋር ግንኙነት እንዳላቸው ስለማይቆጠር ምርታማ ሥራ እንደሠሩ አይቆጠርም።

• በንግድ ሥራ በግልም ሆነ ከሌሎች ጋር በጋራ መሠማራት /አገልግሎት መስጠት/ ንግድ ማለት ትርፍ ለማግኘት ዕቃዎችን ገዝቶ በጅምላም ይሁን በችርቻሮ መሸጥ ነው። የገዙትን ዕቃ ወደ ሌላ መልክ ቀይሮም ይሁን ሳይቀይሩ መሸጥ ንግድ ይባላል። ይህም ከትናንሽ ንግድ ማለትም ከቆሎ ሽጭነት እስከ ትላልቅ ንግድ ያለውን ያካትታል። የመነገጃ ቦታውም ጉልት፣ ገበያ ቦታ፣ ወይም በየቦታው እየተዟዟ ወይም በተወሰነ ቤት ውስጥ በቋሚነት ተቀምጦ ሊሆን ይችላል። እዚህ ላይ መንገዝብ ያለብን ሌሎች አገልግሎት የመስጠት ተግባራቶች ለምሳሌ ሊስትሮ፣ ፀጉር ማስተካከል፣ ልብስ መስፋት፣ ድለ፣ በክፍያ ማስተማር . . . ወዘተ. የሚካተቱ መሆናቸውን ነው።

• በግብርና ስራ መሠማራት የግብርና ሥራ እርሻን፣ ከብት እርባታን፣ የአላማ እርባታን፣ የዶሮ እርባታን፣ የንብ እርባታን . . . ወዘተ. ያጠቃልላል። የእርሻ ሥራ የሚባለው ከዝግጅት ጀምሮ ምርቱ ከደረሰ በኋላ ተሰብስቦ እስከ ማከማቸት ያለው ተግባር ነው። ብቻቸውን ወይም ከቤተሰብ አባላት ጋር ወይም ለሌላ ሰው /ድርጅት/ ተቀጥረው ወይም በምግብ ለሥራ ኘሮግራም በግብርና ስራ ላይ የተሰማሩ ሁሉ ለዚህ ጥያቄ አዎን የሚል መልስ እንዲመልሱ ይጠበቃል።

• ለሽያጭ የሚሆኑ ዕቃዎችን ማምረት

ራሳቸው/ቤተሰቡ/ ያመረቱትን ምርት በመጠቀምም ሆነ በሌላ ሰው የተመረቱ ምርቶችን በመጠቀም ለገበያ የሚያቀርቡ ከፊትን ተጠቅመው ቀሪውን በመሸጥ ተግባር የተሠማሩ . . . ወዘተ. ለሽያጭ የሚሆኑ ዕቃዎች እንዳመረቱ ይቆጠራል። ለምሳሌ፡- አሸዋ ፣ ድንጋይ፣ ጣውላ ማምረት፣ ለሽያጭ እንጀራ፣ ጠላ፣ አረቄ፣ ወንበር የመሳሰሉ ቁሳቁሶችን መስራት፣ ጫማ መስራት፣ ጥጥ መፍተል፣ እንጨት ለቅም መሸጥ። ነገር ግን በሌላ ሰው የተመረተን ምርት ገዝቶ ለራስ ፍጆታ በማሰብ ወደ ሌላ መልክ መቀየር እንደ ምርታማ ስራ አይቆጠርም። ሆኖም ይህ በሁለተኛ ደረጃ የተመረተው ለሽያጭ ከቀረበ ምርታማ ተግባር ነው።

• ለቤተሰቡ ቋሚ ንብረት ሊሆኑ የሚችሉ ነገሮችን መሥራት

ቋሚ ንብረት ማለት ቢያንስ ለአንድ ዓመት ያህል ግልጋሎት መስጠት የሚችሉ ግንባታዎችን ይመለከታል። ለምሳሌ ፡ አጥር፣ቤት መስራት፣ ለዚሁ መሥሪያ የሚሆኑ ቁሳቁሶችን መሰብሰብ፣ ማዘጋጀትና መሥራት፣ የእርሻ መሣሪያዎችን መሥራት፣ እንዲሁም ሌሎች መሣሪያዎችን መሥራትን ያጠቃልላል።

• ያለክፍያ ለቤተሰብ ገቢ በሚያስገኝ ሥራ መሳተፍ

በቤተሰባቸው ድርጅት ማለትም የንግድ፣ የአገልግሎት ሰጪ ወይም እርሻ ውስጥ ክፍያ ሳያገኙ የሠሩ ናቸው። የቤት ውስጥ ሥራ እንደምርታማ ሥራ ስለማይቆጠር ለቤተሰባቸው የቤት ውስጥ አገልግሎት የሰጡ በምርታማ ሥራ ከተሳተፉት ተለይተው መታየት አለባቸው።

• ከላይ ከተጠቀሱት ውጪ በሌላ ሥራ መሥራት

በጥናቱ ወቅት ከላይ ከተዘረዘሩት የምርታማ ሥራ ዘርፎች ውጪ በሌላ ገቢ በሚያስገኝ ስራ የተሰማሩትን በዚህ ዓምድ ኮድ 1 ይሞላላቸዋል። ሥራ ባይኖራቸውም ለምሳሌ፡ የግል ሥራ ለመጀመር ከማሰብ አልፎ ቦታ በማፅዳት፣ ዕቃ በመግዛት ወይም ንግድ ፈቃድ በማውጣት ላይ በጥናቱ ወቅት ያሳለፉ በምርታማ ሥራ ተግባር ላይ እንደተሠማሩ ይቆጠራል። እንዲሁም ከላይ ከተዘረዘሩት የሥራ ዘርፎች ውጭ ሌላ ምርታማ ሥራ ላይ የተሠማሩ ሁሉ በዚህ ዓምድ ኮድ 1 ይሞላላቸዋል። በዓምድ 301 ከ4 ሰዓት በታች ምርታማ ስራ ከሰሩ ምርታማ ስራ እንደሰሩ ተቆጥረው ኮድ 1 ይሞላላቸውና በዓምድ 302 የሰሩት የስራ ሰዓት ይመዘገባላቸዋል። ከ4 ሰዓት በታች ወይም ያልሰሩ ወይም 4 ሰዓት እና ከ4 ሰዓት በላይ የሰሩ ተብሎ የስራ ሰዓት ሁኔታቸው የሚለየው በዓምድ 305 መረጃ ሰብሳቢው በዓምድ 302 እየተመለከተ በሚሞላበት ጊዜ ነው።

ዓምድ 302 ፡ የምሳሌ የጉዞ ሰዓትን ሳይጨምር ባለፉት 7 ቀናት በሰሩዎቸው በሁሉም ምርታማ ሥራዎች ለስንት ሰዓት ስርተዋል ? የትርፍ ሰዓትን ያጠቃልላል።

በዚህ ዓምድ እያንዳንዱ በምርታማ ስራ ላይ ተሰማርቶ የነበረ ግለሰብ /በዓምድ 301 ኮድ 1 የተሞላለት/በጥናቱ ላምንት ባሉት 7 ቀናት ውስጥ በድምሩ ለስንት ሰዓት ምርታማ ሥራ እንደሠራ ይጠየቃል። ይህ ጥያቄ በተቻለ መጠን መረጃው ከሚመለከተው ሰው መሰብሰብ ይኖርበታል። መልሱ የሚሞላው በላምንት በጠቅላላው የሠሩት የሥራ ሰዓት ደምር ስለሆነ መረጃ ሰጪው ሲያስታውስ እንዲችል ጥያቄው የሚቀርበው ከቅርቡ ቀን ጀምሮ ተራ በተራ ወደኋላ ያሉትን እያንዳንዱን 7 ቀናት በመጥቀስና በልዩ ማስታወሻ በመመዘገብ ይሆናል። ይህ ጥያቄ ሲቀርብ የቀኑን ስም እየጠሩ ግለሰቡ ከጠየቁት እስከ ምሽት በምን ተግባር ላይ እንደሞላ በመጠየቅ መሆን ይገባዋል። ለምሳሌ መረጃ ሰብሳቢው መልስ ሰጪው ቤት ደርሶ የሚጠይቀው ረቡዕ ዕለት ከሆነ ከትላንት ማክሰኞ ጀምሮ ወደኋላ ላሉት

ሰባት ቀናት እስከ ረቡዕ ድረስ ተራ በተራ በየቀኑ በሰራ ያሳለፉበትን ሰዓት በመጠየቅና የሰባቱን ቀናት በመደመር መረጃው ይሞላል። የበዓልን፣ የሰብሰባንና የገበያ ቀናትን በስም መጥራት በዛን ሰሞን የነበሩ ሁኔታዎችን በቶሎ እንዲያስታውሱ ይረዳል። ለአንድ የቤተሰብ አባል የተሞላ መረጃ ለሌላኛው በማነፃፀሪያነት ሊጠቅም ስለሚችል መረጃው ሲሞላ እያንጸጸሩ በመጠየቅ እንዲሁም መረጃው በሚሰበሰብበት ቤተሰብ አካባቢ የተከናወኑ ድርጊቶች /ለምሳሌ ሀዘን፣ ሰብሰባ፣ ሰርግ፣ በዓል፣ የገበያ ቀን ... ወዘተ/ መኖራቸው ከታወቀ ይህንን በማነፃፀሪያነት መጠቀም ጥሩ ነው። አንዳንድ ሰዎች በየዕለቱ/በየቀኑ ካንድ በላይ ሥራ ሊሠሩ እንደሚችሉ በመገንዘብ የሥራ ሰዓት አጠያየቁ በሁሉም ሥራዎች የዋለውን የሥራ ሰዓት ብዛት መሆኑን ማረጋገጥ ይኖርበታል። ከአንድ በላይ ሥራ ላላቸው ሰዎች በቀጠዩ በዓምድ 303 በዋናኛ ሥራዎ በሳምንት ስንት ሰዓት እንደሠሩ ስለሚጠየቅ ይህ ጥያቄ ሲጠየቅና ሲሞላ ጠቃሚ መረጃን የሚይዝ ስለሆነ በጥንቃቄ ተጠይቆ መሙላት ያስፈልጋል። በተጨማሪም በፈረቃም ሆነ በሥራ ባሕሪያቸው የተነሣ በቀንና በምሽት ወይም በምሽት ብቻ የሚሠሩ ሰዎች ስላሉ ሁለቱን ጊዜያቶች በማካተት አጣርቶ መጠየቅ ይኖርበታል። መረጃ ሰብሳቢው ለሥራ ሰዓት አያያዝ ይረዳው ዘንድ ቀጥሎ በፊደል "ሀ" እና "ለ" የቀረበውን በጥንቃቄ መረዳት ያስፈልጋል።

ሀ. በቀን ውስጥ እንደሥራ ሰዓት የሚያዙት የሚከተሉት ናቸው፡

1. ዋነኛ ሥራቸውንና ሌላ ሥራ ካላቸውም በተጠቀሰው ቀን በሥራ ቦታው ተገኝተው ሥራ የሠሩበት ሰዓት፤
2. ከሥራ ቦታቸው በተለየ ሥፍራ ቢሆንም ለምሳሌ፡ ለሥራው የሚሆኑ ዕቃዎችን በማዘጋጀት፣ በመጠገን፣ በማጽዳትና ስለ ሥራው ሪፖርት በማዘጋጀት የሚጠፉ ሰዓቶች፤
3. ዕቃ ለሽያጭ የሚያመርቱ ሰዎች ጥሬ ዕቃውን ለመግዛት የሚያጠፉት ሰዓትና ገዝተው እቤት ያደረሱበት ሰዓት እንዲሁም ያመረቱትን ምርት ለመሸጥ ገበያ የሄዱ ሰዎች ምርቱን ይዘው ከቤት ከወጡ ጀምሮ ሸጠው እስካበቁ ድረስ ያለው ሰዓት እንደሥራ ሰዓት ይያዝላቸዋል። በገበያ ውስጥ ለራስ ፍጆታ የሚሆኑ ዕቃዎችንና አገልግሎቶችን ለመግዛት የባከነው ሰዓት እንዳይደመር መጠንቀቅ ይገባል።
4. በሥራ ቦታ ተገኝተው ለመሥራት ዝግጁ እስኪሆኑ ድረስ በተለያዩ ምክንያት ወይም ችግር ሥራው ባይሰራም እዛ ቦታ የተገኙበት ሰዓት እንደሠሩ ይያዛል። እንዲሁም በሥራ መካከል አጭር ሰዓት የባከኑ ጊዜዎች ለምሳሌ የሻይ እረፍት እንደ ሥራ ሰዓት ይቆጠራሉ።
5. የሥራ ፀባያቸው ከቦታ ቦታ መዘገጠር የሚያስፈልገው ለምሳሌ ጋዜጣ ሻጭ፣ ሊስትሮ፣ እቃ ግዢ ሠራተኛ፣ ሾፌር . . . ወዘተ. ሥራ በማፈላለግ የሚያጠፉትን ጊዜ እንደሥራ ሰዓት ይያዛል።

ለ. የሚከተሉት ከስራ ሰዓት ውስጥ አይደመሩም፡

1. ክፍያ ቢያገኙበትም ባያገኙበትም በሥራ ገበታ ላይ ያልተገኙባቸው ጊዜያቶች እንደሥራ ሰዓት አይያዝም።
2. ለምሳ የሚባክን ጊዜ እንደ ስራ ሰዓት አይቆጠርም።
3. ከመኖሪያ ቤት ሥራ ለመጀመር ወደ ስራ ቦታ የሚደረግ የጉዞ ሰዓት እና ከስራ ቦታ ወደ መኖሪያ ቤት ለመመለስ የሚጠይቅ ጊዜ እንደሥራ ሰዓት አይቆጠርም። ይህም ማለት በአንድ በተወሰነ የሥራ ቦታ ለሚሠሩ ሰዎች እንደ ሥራ ሰዓት የሚቆጠረው የስራ ቦታ ከደረሱበት ጊዜ ጀምሮ በቀኑ ውስጥ የሚሠሩትን ሥራ ጨርሰው ከሥራ ቦታ እስከወጡበት ያለውን ጊዜ ብቻ ነው።

4. በግል ሥራ በሚተዳደሩና ለቤተሰብ ያለክፍያ ለሚሠሩ ሰዎች በተለይ ሥራው በቤታቸው አካባቢ ከሆነ ከምርታማ ሥራቸው በተጨማሪ እንደ ቤት ውስጥ ሥራ ያሉ ምርታማ ያልሆኑ/ሥራዎች የሠሩበት ሰዓት ከስራ ሰዓት ጋር እንዳይደመር ጥንቃቄ ማድረግ ያስፈልጋል።
5. በተለማማጅነት ያሉ ሰዎች በሚለማመዱት ሙያ ላይ በመስራት ተሳትፎ ሳያደርጉ በማየት ብቻ ያሳለፉት ሰዓት እንደሠሩ አይያዝላቸውም። ለምሳሌ:- አንዳንድ በጋራዥ ውስጥ እየተለማመዱ ያሉ ግለሰቦች ከሰዓት በፊት በቲዎሪ መልክ ከ2-6 ሰዓት ቢማሩና ከሰዓት በኋላ ከ7 እስከ 11 ሰዓት ከጋራዥ ሠራተኞች ጋር ሥራ እየሠሩ /እያገዙ/ ቢውሉ እንደስራ ሰዓት የሚመዘገብላቸው ከሰዓት በኋላ የሠሩበት 4 ሰዓት "04" ተብሎ ነው።
6. በግለሰብ ቤት በዘበኝነት ተቀጥረው ቀንም ሆነ ማታ የሠሩት ሥራ እንደ ሥራ ሰዓት የሚወሰድላቸው በጥበቃ ላይ እና ዝግጁ የሆኑባቸውን ሰዓታት ብቻ ያሳለፉትን ሰዓት ነው። ነገር ግን በማቀያየር እረፍት የወሰዱበትና በፈቃድ ያጠፉትን ሰዓት እንደሥራ ሰዓት አይያዝም።

ማስታወሻ፣

1. ባለፉት 7 ቀናት የተከናወኑ ሥራዎችን የሥራ ሰዓት ጥያቄ የማቅረቡም ሆነ ለመረጃ ሰጪው የየዕለቱን ሁኔታ ወደ ኋላ ተመልሶ በማስታወስ መመለሱ አስቸጋሪ እንደሆነ ግልጽ ነው። ሆኖም በመረጃ ሰብሳቢውም ሆነ በመረጃ ሰጪው በኩል ትዕግሥት ኖሮና ጊዜ ሰጥቶ መልሱን ለማግኘትም ሆነ መልሱን ለመስጠት ቀናነቱ ካለ ጥሩ መረጃ ሊገኝ እንደሚችል ይታመናል። ስለሆነም በተለይ መረጃ ሰብሳቢዎች መረጃ ሰጪዎችን አስቀድሞ ስለመረጃው አስፈላጊነት፣ መረጃውን በመስጠት በኩል ሳይቸኩሉ አስታውሰው መመለስ እንደሚገባቸው ማስረዳትና ማረጋገጥ ይጠበቅባቸዋል። በዚህ መሠረት ለእያንዳንዱ ቀን የተገኘው መረጃ በማስታወሻ ላይ ከተሞላ በኋላ በሳምንቱ ውስጥ የሠሩት የሥራ ሰዓት ተደምሮ የሳምንቱ ድምር በሚለው ሥር መሞላት አለበት።
2. በሳምንት ውስጥ የሠሩትን የሥራ ሰዓት ድምር 97 እና ከዚያ በላይ ከሆነ ኮድ 97 ተብሎ በካርድ ኮለሙ ይሞላል።
3. አንድ ሰው በቀን ወስጥ ከአንድ ሰዓት በታች ብቻ ከሠራ በሥራ ላይ ያጠፋው ጊዜ አይያዝለትም፣ ማለትም የሥራ ሰዓት ሳይጠጋጋ እንደ '00' ይቆጠራል። ነገር ግን ከአንድ ሰዓት በላይ ከሠራ ከሙሉ ሰዓቱ በተጨማሪ በደቂቃዎች የሚቆጠሩ ጊዜያት ክፍልፋዩን በማጠጋጋት ህግ መሠረት ወደ ሙሉ ሰዓት ይቀየራል። ለምሳሌ አንድ ሰው 1:45 ቢሰራ እንደ 2:00 ሰዓት ይቆጠራል፣ 1:25 ቢሰራ ግን 1 ሰዓት ብቻ እንደሠራ ይቆጠራል።
4. እያንዳንዱ መረጃ ሰብሳቢ ከዓምድ 302-304 የቤተሰቡ አባላት የእያንዳንዱን ቀን የሥራ ሰዓት የተመዘገበበትን ልዩ ማስታወሻ ለተቆጣጣሪውና ሥራው የሚመለከታቸው የበላይ ኃላፊዎች በተጠየቀ ጊዜ ማሳየት ይጠበቅበታል።
5. የሴተኛ አዳሪ የስራ ሰዓት ከዓምድ 302-304 ሲመዘገብ በሆቴል/በቡና ቤት ስራቸው ሴተኛ አዳሪ ሆነው የሚያሻሽጡ/ለሚያስተናግዱ በሆቴል ውስጥ በሥራ ላይ የተገኙበትን ሰዓት አንስቶ ስራቸውን እስከበቁበት ያለው የስራ ሰዓት ይመዘገባል። ነገር ግን በከፊል ወይም በደርሶ መልስ /በተመሳሳሽ/ ሣይሆን ሙሉ በሙሉ የሆቴሉን የማሻሻጥ/የማስተናገድ ስራቸውን አቁመው በሆቴሉ ውስጥ ወይም ከሆቴሉ ውጭ ከሄዱ/ከወንድ ጋር ካደሩ እንደ ስራ ሰዓት አይወሰድም።

ዓምድ 303 ፣ ባለፉት 7 ቀናት ለዋናው ስራዎ ምን ያህል ሰዓት አውለዋል?

በዚህ ዓምድ የሚጠየቁት በዓምድ 301 ባለፉት 7 ቀናት ውስጥ በምርታማ ስራ ተስማርተው ለነበሩና ኮድ 1 ለተሞላላቸው ነው። ከአንድ በላይ ሥራ ለነበረቸው የሚጠየቅላቸው ስለ ዋናው ስራቸው ማለትም ከሌሎቹ የበለጠ/ረጅም ጊዜ የወሰደውን /የሚወስደውን ይሆናል። ዋናኛ ስራ ሲባል ቀደም ሲል በተገለፀው የጊዜ መጠን የሚመረጥ እንጂ በክፍያው መጠን ወይም በስራው ዓይነት በማበላለጥ መሆን የለበትም። ስለዚህ አስቀድሞ ባለፉት 7 ቀናት የሠሩት የዋናኛ ስራ በማጣራትና በዚሁ ስራ ላይ ያዋሉት የሰዓት መጠን የሳምንቱን ቀኖች ተራ በተራ እየጠራ የሚመዘገብ ይሆናል። የሳምንቱ ቀኖች የሚባለው መረጃ ስብሰቢው መልስ ሰጪው ቤት ከገባበት ወደኋላ ያሉትን ሰዓት ተከታታይ ቀኖች ማለት ነው። አንድ ብቻ ስራ የነበረው ሰዓት ለዋናኛ ስራው ያጠፋው የስራ ሰዓት በዓምድ 302 ከተሞለው ጋር እኩል መሆን አለበት።

ዓምድ 304 ፣ ባለፉት 7 ቀናት ለተጨማሪ ስራዎ/ችዎ ምን ያህል ሰዓት አውለዋል?

ይህ ጥያቄ የሚጠይቁት በዓምድ 301 ኮድ1 ለተሞላላቸው ሲሆን ባለፉት 7 ቀናት ረጅም ጊዜ ከወሰደው የስራ ዓይነት በተጨማሪ በሁለተኛ ደረጃ ረጅም ሰዓት ያጠፋበትን ሁለተኛ ስራቸውን በማጣራትና በዚሁ ስራ ላይ ባለፉት 7 ቀናት ምን ያህል ሰዓት እንዳዋሉ ይጠየቃሉ። እዚህ ላይ ለግንዛቤ እንዲረዳ ለምሳሌ አንድ አስተማሪ ባለፉት 7 ቀናት በመደበኛ ስራው በአስተማሪነት 39 ሰዓት ቢያስተምርና በቀሪው ጊዜው በንግድ ስራ ደግሞ 20 ሰዓት ቢሰማራ እንደአጋጣሚ ሌላ በሦስተኛ ደረጃ ለ10 ሰዓት ያህል የራሱን ቤት የአጥር ግንባታና እድሳት ስራ ላይ ቢሰማራ ይህ ግለሰብ ዋነኛ ስራ የሚባለው ረጅም ሰዓት ያጠፋበት አስተማሪነቱ ሲሆን ሌሎቹ ተጨማሪ ሥራዎቹ ናቸው። ስለሆነም በዓምድ 303 እና 304 እንደቅደምተከተላቸው 39 እና 30 ተብሎ የሥራ ሰዓታቸው ይመዘገባል። እዚህ ላይ ግን ለ10 ሰዓት ያህል ያጠፋበት የአጥር ግንባታና እድሳት ስራ በዓምድ 304 የሚደመር መሆኑን መገንዘብ ያስፈልጋል። በዓምድ 302 ላይ ደግሞ በሳምንቱ ለሁሉም ምርታማ ስራ የዋለው ሰዓት ድምር 69 መሆኑ መዘንጋት የለበትም። በሌላ ሁኔታ ደግሞ በአንድ ስራ ብቻ የተሰማራ ሰው ቢገኝና ሁለተኛ ስራ ባይኖረው በዚህ ዓምድ 304 ኮድ 98 ይሞላል። ተጨማሪ ስራ እያለው በስራው ላይ ካልነበረ ግን ኮድ 00 ይሞላል።

ለዓምድ 302:303:304: ለሰዓት አመዘጋገብ እንደምሳሌ የቀረበ ሠንጠረዥ

የሳምንቱ የሥራ ሰዓት አመዘጋገብ
መረጃ ስብሰቢው ረቡዕ መረጃ ለመሰብሰብ መረጃ ሰጪው ቤት ቢደርስ
ያለፉት 7 ቀናት የሥራ ሰዓት

ተ.ቁ	የቤተሰቡ ዝርዝር አባላት	የስራ ዓይነት	ማክሰኞ		ሰኞ		እሁድ		ቅዳሜ		ዐርብ		ሐሙስ	ረቡዕ		ድምር
			ጠ ዋ ት	ከ ሰ ዓ ት	ጠ ዋ ት	ከ ሰ ዓ ት	ጠ ዋ ት	ከ ሰ ዓ ት	ጠ ዋ ት	ከ ሰ ዓ ት	ጠ ዋ ት	ከ ሰ ዓ ት				
1		ለሁሉም ስራዎች														
		ለዋናው ስራ														
		ለተጨማሪ ስራ/ስራዎች														
2		ለሁሉም ስራዎች														
		ለዋናው ስራ														
		ለተጨማሪ ስራ/ስራዎች														
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	

ዓምድ 305:- ባለፉት 7 ቀናት በሁሉም ምርታማ ስራዎች የሰሩት የስራ ሰዓት ድምር

በዚህ ዓምድ መረጃ ሰብሳቢው ለመልስ ሰጪው ጥያቄ ሳያቀርብ በዓምድ 302 ስር የተሞላውን የሳምንቱን የምርታማ የሥራ ሰዓት ድምር በማየት እያንዳንዱ የቤተሰብ አባል ሰዓት ሰዓት እንደሰራ ያገናዝባል። ከ4 ሰዓት በታች ለሰሩ በዚህ ዓምድ ኮድ 1 ተሞልቶ ቀጣዩ ዓምድ 306 የስራ ግንኙነት መኖር አለመኖር ይጠየቃሉ። አራት/4/ ሰዓትና በላይ ለሠሩ ግን ኮድ 2 ተሞልቶ ወደ ዓምድ 308 ይሻገራሉ።

ዓምድ 306:- ሥራ እያለዎት ነበር ባለፉት 7 ቀናት በሥራ ላይ ያልተሰማሩት?

ይህ ጥያቄ የሚመለከታቸው ባለፉት 7 ቀናት ሥራ ላልሠሩ/በዓምድ 301 ላይ ኮድ 2 ለተሞላላቸው/ እና በዓምድ 305 ኮድ 1 ማለትም ባለፉት 7 ቀናት ከ4 ሰዓት በታች ለሠሩ የቤተሰብ አባላት ናቸው። እነዚህ ግለሰቦች ሥራ እያላቸው ከስራቸው ለጊዜው ቀርተው እንደሆነ ለማወቅ "ሥራ እያለዎት ነበር ባለፉት 7 ቀናት በሥራ ላይ ያልተሰማሩት?" ተብለው ተጠይቀው አዎን ካሉ ከኮድ 1-3 ካሉት ኮዶች መካከል ተስማሚው ኮድ የሚሞላላቸው ሲሆን፣ ባለዉ ክፍት ቦታ ደግሞ ምክንያቶቹ ይጻፋሉ። የለም ካሉ ደግሞ የለም ተብሎ ከተመዘገበ በኋላ ካርድ ኮድ ኮድ 4 ተሞልቶ ወደ ዓምድ 401 ተሻግረው የሥራ አጥነት ጥያቄዎች ይጠየቃሉ። እዚህ ላይ በግል ለሚሰሩና ወይም ለራሳቸው ድርጅት ለሚያንቀሳቅሱ የሚሞላው ኮድ 1 ሲሆን በመንግስት ተቀጥረው በእረፍት፣ በበዓል፣ በመድ በመጠየቅ... ወዘተ ምክንያት ላልሰሩ የሚሞላቸው ኮድ 2 ነው ኮድ 3 የሚሞላላቸው ወደ ስራ ለመመለስ በቃል/ በጽሑፍ በእርግጠኝነት ቃል ለተገባላቸው ነው። ይህ ዓምድ ሲጠየቅ እንደመልስ ሰጭው ሁኔታ ጥያቄው መጠየቅ አለበት። ለምሳሌ በዓምድ 301 ኮድ 2 (ምርታማ ስራ አልሰራሁም ላሉ) በዓምድ 306 ጥያቄው ሲጠየቅ መጠይቁ ላይ ባለው መሠረት እንዳለ ይነበብላቸዋል። በሌላ በኩል በዓምድ 301 ኮድ 1 ምርታማ ሥራ ሠርተው በዓምድ 302 የሥራ ሰዓት ከ4 ሰዓት በታች ለተመዘገቡላቸው ይህ ዓምድ ሲጠየቁ "ስራ እያሉት ነበር ባለፉት 7 ቀናት ከ4 ሰዓት በታች የሠሩት?" ተብሎ ይጠየቃሉ። ሥራ አለን ካሉ በዚህ ዓምድ አዎን ሥራ /ድርጅት አለኝ የሚለው ኮድ 1 ይሞላላቸዋል። ከዚያም በዓምድ 307 "ባለፉት 7 ቀናት ከ4 ሰዓት እና በላይ ያልሰሩበት ዋና ምክንያት ምንድን ነው?" ተብሎ ይጠየቁና ሌላ የሚለው ኮድ 6 ተሞልቶላቸው በዓምዱ ስር የሥራው ፀባይ ስለሆነ ወይም ተገቢው ምክንያት መገለጽ አለበት። ነገር ግን ስራ ሳይኖራቸው ከ4 ሰዓት በታች ከሰሩ በዓምድ 306 የለም ተብሎ ኮድ 4 ተሞልቶላቸው ወደ ዓምድ 401 ይሻገሩና የስራ አጥነት ጥያቄዎች ይጠየቃሉ።

ከስራቸው ቀሩ የሚባሉ ሰዎች ባለፉት 7 ቀናት በዓመት ፈቃድ፣ በወሊድ ፈቃድ፣ በሕመም፣ በትምህርት ወይም በስልጠና ላይ ስለሆኑ፣ ለጊዜው ሥራው በተለያዩ ምክንያት ስላቆመ ለምሳሌ፣ ዕድሳት፣ የጥሬ ዕቃ አጠቃቀም፣ የመብራት አለመኖር . . . በመሳሰሉት ምክንያት ያልሠሩ ነገር ግን ሁኔታው/ችግሩ ሲቃለል ወይም ጉዳያቸው ሲያበቃ ወደ ስራቸው የሚመለሱ መሆን አለባቸው።

ሥራ አጥ/ ፈላጊ/ የነበሩ ከጥናቱ ሳምንት በኋላ የሚጀምሩት አዲስ ሥራ ያገኙ ሰዎች እንደስራ አጥ እንጂ ከሥራ እንደቀሩ አይቆጠሩም። ነገር ግን ያገኙትን ሥራ በጥናቱ ሳምንት ውስጥ መጀመር ኖሮባቸው በተለያዩ አክል ምክንያት ሳይጀምሩ የቆዩ ሥራ እያላቸው ከሥራ እንደቀሩ ይቆጠራል።

በዚህም መሠረት ሥራ እያላቸው ከሥራ ቀር የሚባለው ከሚከተሉት ቢያንስ አንዱን ካሟሉ ነው፡-

1. በቅጥር ለሚሠሩ በቀርበት ወቅት ሙሉ ወይም ከፊል ክፍያ የሚያገኙ፣ ወይም
2. በቅጥር ለሚሠሩ ከሥራ ያስቀራቸው ምክንያት ሲቃለል ወደ ቀድሞ ሥራቸው የሚመለሱ፣ ወይም
3. በቅጥር ለሚሠሩ ከሥራ ከቀሩ በቀጣሪያቸው ፈቃደኝነት ያለ ክፍያ ሁለት ወር ያልሞላቸው መሆን አለባቸው፡፡
4. በግል ሥራ ለሚተዳደሩ እነሱ ከሥራ ቢቀሩም ድርጅታቸው ያልተዘጋ /ተመልሰ የሚከፈት/ መሆን አለበት፡፡
5. ለተለማማጆች በልምምዳቸው ወቅት በገንዘብ/በዓይነት ክፍያ የሚያገኙ ከሆነ ለዚህ ጥያቄ በቅጥር እንደሚሠሩ ተቆጥረው ከላይ በቅጥር ለሚሠሩ ከ1 እስከ 3 የተዘረዘሩት ሁኔታዎች ሲሟሉ ብቻ ሥራ እያላቸው እንደቀሩ ይቆጠራሉ፡፡

ማስታወሻ:- ተባራሪ ሥራ/የቀን ጉልበት ሠራተኞች ለምሳሌ:- የተገኘውን ሥራ ሽክም መሸከም፣ እንጨት መፍለጥ፣ ውሃ ቀድቶ ማመላለስ ፣ መደለል የመሳሰሉት እየሠሩ የሚውሉ/ ወይም ያልክፍያ ለቤተሰቡ ሲሰራ የነበረ ነገር ግን በጥናቱ ሳምንት ያልሠራ ግለሰብ እና እንዲሁም በልምምዳቸው ወቅት ምንም አይነት የገንዘብ/የዓይነት ክፍያ የማያገኙ ተለማማጆች ነገር ግን በድርጅቱ ምርታማ ተግባር የሚሳተፉ በጥናቱ ሳምንት ካልሰሩ ሥራ እያላቸው ከሥራ የቀሩ ተብሎ አይቆጠርም፡፡ በዚህ መሠረት ለዚህ ጥያቄ አማራጭ መልሶቹ የሚከተሉት ናቸው፡፡

1. አዎን ሥራ/ ድርጅት አለኝ
2. አዎን ለቀረሁበት ጊዜ እየተከፈለኝ ነው፣
3. አዎን ወደ ስራ ለመመለስ ቃል ተገብቶልኛል፣
4. የለም /በግልም ይሁን በቅጥር የማከናወነው ምርታማ ሥራ የለኝም/

ዓምድ 307:- ባለፉት 7 ቀናት ሥራዎን ያልሰሩበት ዋና ምክንያት ምንድነው?

በዚህ ዓምድ ሥራ እያላቸው ባለፉት 7 ቀናት በሥራ ላይ ላልተሰማሩ/በዓምድ 306 ከኮድ 1-3 ለተሞላላቸው/ ከስራቸው የቀሩበት ምክንያት ይጠየቃሉ፡፡ መልሶቹም በሚከተሉት ኮዶች አማካይነት ይመዘገባሉ፡፡

1. በሕመም/ ጉዳት:- በመታመማቸው ወይም በመጉዳታቸው ምክንያት ከሥራ የቀሩ፣
2. እረፍት/በዓል:- የዓመት ወይም የእክል እረፍት ወስደው የቀሩ ወይም በዓል በመሆኑ ከስራቸው የቀሩ፣
3. ሥልጠና/ትምህርት:- በጥናቱ ሳምንት በትምህርት ምክንያት ወይም በስልጠና ላይ በመሆናቸው ከስራቸው የቀሩ፣
4. የሥራ ወቅት ባለመሆኑ:- የተሰማሩበት የሥራ መስክ በጥናቱ ወቅት ገበያ ስለሌለው ወይም የአየሩ ፀባይ ስለማያመች ወይም በሌላ ምክንያት የሥራ ወቅት ስላልሆነ ከስራቸው የቀሩ፣
5. ለጊዜው ሥራው ስለሌለ/ስለቆመ :- ለማምረቻ የሚሆኑ ወይም ለሥራው አስፈላጊ ቁሳቁሶች ለምሳሌ ጥሬ ዕቃ፣ መብራት ስለሌሉ ከስራቸው የቀሩ፣
6. ሌላ/ይገለጹ:- ከላይ ከተገለጹት በተለየ ምክንያት ከሥራቸው የቀሩበት ምክንያት በዓምዱ ተመዝግቦ ይህ ኮድ ይሞላላቸዋል፡፡

ክፍል 3 ... (የቀጠለ)

ዓምድ 202 - 201 ሙሉ ስም:- ከገጽ 1 ዓምድ 202 እና 201 የሚወራረስ ነው።

ከዓምድ 308 - 311 :- የሥራ ዓይነት፣ የድርጅት ዋና ምርት/ አገልግሎት፣ የቅጥር

ሁኔታ/ Status in Employment / እና የሥራ ቦታ

ማሳሰቢያ፣ ዓምድ 202 እና 201 (የቤተሰብ መደበኛ አባላት ሙሉ ስምና የመስመር ቁጥር) ከገጽ 1 ላይ መወራረስ ይኖርበታል ።

ዓምድ 308: ባለፉት 7 ቀናት የሰሩት የዋነኛ ስራዎ ዓይነት ምንድነው ?

በዚህ ዓምድ ባለፉት 7 ቀናት ውስጥ በምርታማ ተግባር ላይ ሲሳተፉ የነበሩ ሰዎች/በዓምድ 301 ኮድ 1 ተሞልተዎቸዋል። በዓምድ 303 የስራ ስፋተቸው የተጠየቀላቸው/ እና ባለፉት 7 ቀናት በምርታማ ተግባር ላይ ባይሳተፉም ሥራ የነበራቸው / በጥያቄ 306 ከኮድ 1-3 የተሞላላቸው/፣ ስለ ዋነኛ ሥራቸው ዓይነት ይጠየቃሉ ። ከአንድ በላይ ሥራ ለነበራቸው አባላት የሚጠየቁላቸው ስለ ዋናው ሥራቸው ማለትም ከሌሎቹ የበለጠ/ረጅም ጊዜ የወሰደውን/ የሚወስደውን ይሆናል። ሥራ እያላቸው ላልሰሩ ከሥራ ጋር ግንኙነት እንዳላቸው ማወቅ ስለሚፈለግ ባለፉት 7 ቀናት ካልሰሩ ቀደም ሲል ሲሰሩት ስለነበረው ዋነኛ የሥራ ዓይነት ይጠየቃሉ። የሥራ ዓይነትም የሚመዘገበው በአብዛኛው ጊዜ ግለሰቡ ምን በማድረግ እንደሚውል በተሰጠው ባዶ ቦታ ላይ በዝርዝር በመሙላት ይሆናል። የሥራ ዓይነት ለምሳሌ :- በእርሻ ሥራ ላይ ለተሠማሩ ግለሰቦች በሚገለጽበት ጊዜ እውቀት ያለው ገበሬ፣ የእርሻ ሠራተኛ፣ ቅጥር አረኛ፣ አዳኛ፣ ዓሣ አጥማጅ . . . ወዘተ እየተባለ ይሆናል።

የሥራ ዓይነት ተብሎ የሚመዘገበው ግለሰቡ በአብዛኛው ሲያከናውን የነበረው የሥራ ዓይነት ነው እንጂ የሚሠራበት ድርጅት የሚያመርተውን የምርት ዓይነት መሆን የለበትም። ለምሳሌ፣ አንድ በታይፒስትነት ለምታገለግል ሠራተኛ የሥራ ቦታዋ ሆስፒታልም ይሁን ፋብሪካ፣ ትምህርት ቤት፣ . . . ወዘተ ሁልጊዜም የሚመዘገብለት ታይፒስት የሚለው የሥራ ዓይነት ነው። የሥራው ዓይነት በተሰጠው ባዶ ቦታ ላይ ከተመዘገበ በኋላ ለሥራው ዓይነት ተገቢው ኮድ መስክ ላይ በመረጃ ሰብሳቢው ተሞልቶ ስለትክክለኛነቱ ተቆጣጣሪው ያረጋግጣል። የሥራው ዓይነት በሚመዘገብበት ወቅትም ተገቢውን ኮድ ለመስጠት በሚያስችል መልክ መሆን ይኖርበታል። ለዚህም ተግባር ከመልስ ሰጪዎች የሚሰበሰቡ መረጃዎች ሁሉ በትክክል የግለሰቡን የሥራ ዓይነት የሚያመለክቱ መሆኑን ማረጋገጥ ያስፈልጋል። ለምሳሌ፣ ለሁለተኛ ደረጃ ት/ቤት መምህራን፣ ለአንደኛ ደረጃ ት/ቤት መምህራን፣ ለቁስ ት/ቤት መምህራን፣ ለታይኛ ት/ቤት መምህራን የተለያዩ ኮዶች ስለሚሰጣቸው የሥራ ዓይነት ሲመዘገብ ጥንቃቄ ማድረግ ያስፈልጋል። በተመሳሳይ ሁኔታም በግብርና ሥራ ለተሠማሩ ሁሉ ገበሬ ብሎ መጻፍ ትክክል አይሆንም። ምክንያቱም የግብርና ሥራ እውቀት ላላቸው ገበሬዎች /ማለትም የማሳ አዘገጃጀት፣ አስተራረስ፣ መቼ እንደሚታረም፣ የሚዘራበትን ሰዓትና ለግብርና አስፈላጊ የሆነውን ዕውቀት ከወላጅ ወይም ከልምድ ወይም ከተማሩ የቀሰሙ/ እና ዝቅተኛ የግብርና ሠራተኞች /የግብርና ዕውቀታቸው ደረጃ የሚታዘዙትን ሥራ ከመሥራት የማያልፈውን/ የተለያዩ ኮዶች ስለሚሰጣቸው ነው።

በተጨማሪም የሚሰሩበት መሥሪያ ቤትን ብቻ ጠይቆ መልሱን በዚህ ዓምድ መመዘገብ ትክክል አይደለም። ምክንያቱም በአንድ መሥሪያ ቤት ውስጥ የተለያዩ የሥራ ዓይነቶች ስለሚገኙ እነዚህን ማጣራት ስለሚያስፈልግ ነው። ለምሳሌ ፣ በአንድ የማዕድን ማውጫ

ድርጅት ውስጥ ዋና ሥራ አስኪያጁ፣ የመምሪያ ኃላፊዎች፣ ኬሚስቶች፣ ኢንጅነሮች፣ አካውንታንቶች፣ ቀያሾች፣ የአፈር ቴክኒሻያዎች፣ ኢክስኩቲቭ ሴክሪተሪ፣ ታይፒስቶች፣ ገንዘብ ክፋዮች፣ ቴሌፎን አኘናብ፣ ለማዕድን ማቅለጫ የተተከለ ማሽን አገልግሎት፣ የመኪና ሾፌሮች፣ የማዕድን አውጪ ተራ ወዳደሮች፣ ሁሉም የተለያዩ ኮድ የሚሰጣቸው የተለያዩ የሥራ ዓይነቶች ስለሆኑ መረጃው በጥንቃቄ እየተጠየቀ ትክክለኛው የግለሰብ የሥራ ዓይነት ይመዘገባል። ከዚህ በተጨማሪ ተመሳሳይ የሆኑ ሥራዎችም ቢሆኑ ሥራውን ለማካሄድ የሚያስፈልገው የትምህርት ደረጃ ወይም የእውቀት ደረጃና ሥራውን ለማካሄድ ሠራተኛው የሚጠቀምበት መሣሪያ ዓይነት የተለያዩ የሥራ ዓይነቶች ያደርጓቸዋል። ለምሳሌ የሕክምና ዶክተርና ነርስ የተለያዩ የሥራ ዓይነቶች ናቸው። እንዲሁም የጨርቃ ጨርቅ ማምረቻ ማሽን አገልግሎትና የማምረቻ ፋብሪካ ተራ ወዳደሮች የተለያዩ የሥራ ዓይነቶች ናቸው። በንግድ መስክ ከሚገኙ የሥራ ዓይነቶች ውስጥም፣ ገንዘብ ተቀባዮች፣ የሱቅ አሻሻጮች፣ የኪዮስክ አሻሻጮች፣ እንጀራ ጋጋሪዎች፣ ጠላ ጠማቂዎች፣ ቆሎ አህሪዎች ሁሉም የተለያዩ የሥራ ዓይነቶች ናቸው። አንዳንድ ግለሰቦች ከአንድ የበለጠ ሥራ ሊኖራቸው ይችላሉ። በዚህ ጊዜ በዓምድ 308 መመዘገብ ያለበት ሥራ ዓይነት ግለሰብ ከሁለቱ ወይም ከሶስቱ ሥራዎች ባለፉት 7 ቀናት ውስጥ ይበልጡን ጊዜ ያጠፋበት ዋነኛ የሥራ ዓይነት ነው። ሥራ እያላቸው ባለፉት 7 ቀናት ላልሠሩ /በዓምድ 306 ከኮድ 1-3 የተሞላላቸው/ ዋነኛ ሥራ ተብሎ የሚመዘገባቸው ከሥራ ከመቅረታቸው በፊት ይሠሩት የነበረውን ዋነኛ ሥራ ነው። የሥራውን ዓይነት በትክክል ለመጻፍ እንዲረዳ ከዚህ በታች የተወሰኑ የሥራ ዓይነቶች እንደምሳሌ ቀርበዋል። ስለዚህ መልሱ ከነዚህ ውስጥ ወይም ከነዚህ ጋር ተመሳሳይ የሆነ የሥራ ዓይነት ሊሆን ስለሚችል ዝርዝሩን በቅድሚያ ማጥናት ያስፈልጋል። የመልሱ አጻጻፍም በዝርዝሩ የቀረበው ወይም የሚመሳሰል መሆን አለበት። የተሰጠው ባዶ ቦታ አነስተኛ ሆኖ ከተገኘ ስተቻለ ያህል አብቃቅቶ መጻፍ ያስፈልጋል።

ሰዓምድ 308 የሚያገለግል ዋነኛ ስራ ዓይነቶች በምሳሌነት የቀረበ

ሚኒስትር፣ የቢሮ ኃላፊ፣ የዞን ባለሥልጣን፣ የወረዳ ባለሥልጣን፣ የፖለቲካ ድርጅት ባለሥልጣን፣ የሙያ ማህበር ባለሥልጣን፣ የተራድኦ ድርጅት ባለሥልጣን፣ የቀበሌ ባለሥልጣን፣ የጎሣ መሪ፣ ዋና ሥራ አስኪያጅ፣ የመምሪያ ኃላፊ፣ የዋና ክፍል ኃላፊ፣ የአገልግሎት ኃላፊ፣ የሥራ ሂደት ባለቤቶች፣ ዳይሬክቶራት፣ ዳይሬክተር፣...

ዓምድ 309:- ይህንን ሥራ የሚሰሩት የት ነው?

ይህ ዓምድ የሚጠየቅላቸው የቤተሰብ አባላት ዕድሜያቸው 5 ዓመትና በላይ የሆኑት የቤተሰብ አባላት ጾታቸው ሳይለይ መሆኑ ግንዛቤ ያስፈልጋል። በዚህ ዓምድ ለማወቅ የተፈለገው በዓምድ 302 ላይ ባለፉት 7 ቀናት የሳምንቱ ምርታማ የሥራ ሰዓት 4 እና ከዚያ በላይ የተመዘገባቸው እና በዓምድ 306 ከኮድ 1-3 ለተሞላላቸው ሲሆን፣ ይህ ምርታማ ሥራ በአብዛኛው የት እንደሚሰሩት/ እንደሚያከናውኑት ተጠይቀው የሚመልሱት ይሆናል።

- ለምሳሌ:-**
1. በዚህ ዓምድ የሚጠየቁ ግለሰቦች ሥራቸው በስቅ፣ በቡና ቤት፣ በሻይ ቤት፣ በግሮሰሪ ፣ በጠጅ ቤት ፣ በፀጉር ቤት ፣ እና በመሳሰሉት የሚያካሂዱ ከሆነ ፣ በተሰጠው ክፍት ቦታ በንግድ ቤት ተብሎ ኮድ 00 ይመዘገባል ማለት ነው።
 2. የጋራዥ፣ የፖሊስ እና እንደማስተማር የመሳሰሉት ሥራዎች

ምንም እንኳን ስራቸው ሰፊ ባለ ቦታ፣ በእካባቢ ተዘዋውሮ በመስራት እና በክፍል ውስጥ ቢሆንም ለዚህ ተስማሚው መልስ በቢሮ ውስጥ ተብሎ በካርድ ኮለሙ ደግሞ ኮድ "01" ይሞላል።

ለዚህ ጥያቄ ተስማሚ ተብለው የተዘረዘሩት አሥራ ሁለት አማራጮች ከዚህ ቀጥሎ ይቀርባሉ፡-

- 00. በንግድ ቤት
- 01. በቢሮ ውስጥ
- 02. በመኖሪያ ቤት ውስጥ
- 03. በጉዳይ/በመንገድ ዳር
- 04. ጉሊት/በገበያ ቦታ
- 05. በእርሻ ቦታ/በመስክ
- 06. በፋብሪካ ውስጥ
- 07. በካባ፣ በማዕድን ማውጫ
- 08. በተገኘበት ቦታ
- 09. በግንባታ ቦታዎች
- 10. ደንበኞች በሚገኙበት ስፍራ
- 11. በኩራ/በወንዝ/በሐይቅ
- 12. ሌላ/ይገለጽ ናቸው።

ግምገማ 310 በዋነኛነት የሚሰሩበት ድርጅት ዋና ምርት ወይም የሚሰጠው አገልግሎት ጓይነት

ምንድነው?

ይህን ግምገማ ለመሙላት ግለሰቡ የት ወይም በየትኛው ድርጅት እንደሚሠሩ በመጠየቅና ከዚያም ድርጅቱ ምን እንደሚያመርት፣ እንደሚነገድ/የጅምላ ወይም የችርቻሮ ንግድ/ ወይም ምን ጓይነት አገልግሎት እንደሚሰጥ መጠየቅ ያስፈልጋል። ባለፉት 7 ቀናት ካልሰሩ ከዚህ ቀደም ሲሠሩበት ስለነበረው የድርጅቱ ዋና ምርት/አገልግሎት አይነት ይጠየቃሉ። ድርጅት ሲባል የተለየ ክፍል ወይም ቦታ ሳይኖራቸው በመኖሪያ ቤት ውስጥ፣ በባህሪ፣ በትናንሽ ገበያዎች/ጉልቶች/፣ በመንገድ ላይ፣ ወዘተ ከሚከናወኑ ጥቃቅን ሥራዎች አንስቶ የተለየ አድራሻና አደረጃጀት ያላቸውን ፋብሪካዎችና ኢንዱስትሪዎችን ያጠቃልላል። ለምሳሌ፡- በሚኖሩበት ቤት ውስጥ የሽመና፣ የልብስ ስፌት፣ ጠላ ወይም አረቄ ንግድ፣ ወዘተ. ምርታማ ሥራዎችን የሚያከናውኑ ምንም እንኳን የሚያከናውኑት ተግባር ሥርዓት ባለው ሁኔታ ተደራጅቶ ባይገኝም በዚህ ግምገማ እንደ ድርጅት ተቆጥሮ ምርቱ፣ ንግዱ ወይም አገልግሎቱ መገለጽ ይኖርበታል። አንዳንድ አነስተኛ ድርጅቶችን ወይም የኢኮኖሚ አንቅስቃሴዎችን በአምራች፣ በአገልግሎት ወይም በንግድ ዘርፍ ለይቶ ለመመደብ አስቸጋሪ ሊሆን ይችላል። ከአንድ በላይ የሆነ የምርት ጓይነት ያላቸው ወይም አገልግሎት የሚሰጡ ድርጅቶች ሲያጋጥሙ የድርጅቱ ምርት ወይም የአገልግሎት አይነት ተብሎ የሚጠቀሰው ድርጅቱ በኢኮኖሚ የሚሰጠው የምርት ጓይነት ወይም አገልግሎት አይነት ነው።

በዓምድ 310 የሚመዘገቡት የድርጅቱ ዋና ምርት ወይም የሚሰጠው አገልግሎት ዓይነቶች በምሳሌነት እንዲያገለግሉ የተወሰኑት ከዚህ በታች ቀርበዋል። በመረጃ ምዝገባው ወቅትም የሚቀርቡት ከነዚህ መካከል ወይም በተመሳሳይ ሁኔታ የተጻፉና የድርጅት ምርት ወይም አገልግሎት ኮድ ሊያሰጡ በሚችል ሁኔታ የቀረቡ መሆኑ መረጋገጥ ይኖርበታል።

እርሻ ምርት ማምረት፣ የከብት እርባታ፣ እርሻና ከብት እርባታ፣ የግብርና አገልግሎት፣ እደን፣ የደን ምርት፣ ማምረት፣ ግሣ ማስገር፣ ድንጋይ ማውጣት፣ አሸዋ ማውጣት፣ ወርቅ ማምረት፣ የምግብ ዘይት ማምረት፣ የታሽገ ሥጋ ማምረት፣ የታሽገ ወተት ማምረት፣ የእህል ዱቄት ማምረት፣ ወፍጫ ቤት ወዘተ..

ለምሳሌ፡ አንድ የሲጋራ ፋብሪካ በተጨማሪነት ከብሪት የሚያመርት ቢሆን ድርጅቱ እንደ ሲጋራ አምራች ይመዘገባል። በተጨማሪም የምርት ዓይነቶች ወይም የአገልግሎት ዓይነቶች ተመሳሳይ እስከሆኑ ድረስ የሚመረቱት በግል ድርጅቶችም ሆኑ በመንግሥት ድርጅቶች በተመሳሳይ ክፍል ይመደባሉ። በተጨማሪም አመራረቱ በዘመናዊ መልክ /ዘመናዊ መሣሪያዎችን በመጠቀም/ ይሁን በባሕላዊ ዘይቤ /በእጅ በመሥራት/ የምርቱ ዓይነት ወይም አገልግሎት ላይ ልዩነት አይፈጥሩም። ለምሳሌ፡- በፋብሪካ ጫማ ለሚያመርት ወዛደር እና በእጁ ጫማ ለሚሰፉ ለሁለቱም “ጫማ ማምረት” ይመዘገብላቸዋል። ከዚህ በተጨማሪ ድርጅቱ ለሚያመርተው ዋና ምርት ወይም አገልግሎት በአጋኝነት የሚያስፈልጉ ሌሎች ግልጋሎቶች ሁሉ ለየብቻቸው የሚመዘገቡ ሳይሆኑ የሚመዘገበው ዋናው ምርት ብቻ ይሆናል። ለምሳሌ፡- የጫማ ምርት በሚያስገኝ ፋብሪካ ውስጥ ጫማ የማምረት ሂደቱን የሚያግዙ የሂሳብ ሥራ፣ የአስተዳደር ሥራ፣ የጽዳት ሥራ፣ የጥበቃ ሥራ፣ ወዘተ. የሚያከናውኑ ቢሆንም ለሁሉም የሚመዘገባቸው “ጫማ ማምረት” የሚል መልስ ይሆናል። መረጃ በሚመዘገብበት ወቅት ችግር እንዳይፈጥሩ አንዳንድ የምርትና አገልግሎት አይነቶች ሰፊ ያለ ማብራሪያ የሚያስፈልጋቸው በመሆኑ ከዚህ በታች ቀርበዋል።

የእርሻ ምርት ማምረት፡- ሰብል፣ አትክልት፣ ጫት፣ ቡና፣ ወዘተ. /የሚያመርቱ ለማምረቻ መሣሪያነት የማረሻ ከብቶችን አጣምረው ሊያረቡ ይችላሉ/
የከብት እርባታ፡- በሬ፣ ላም፣ ግመል፣ በግ፣ ፍየል፣ ዶሮ . . . ወዘተ. የሚያረቡ /የጓሮ ማሣ ሊኖራቸው ይችላል/
እርሻና ከብት እርባታ፡- የእርሻ ምርትና የከብት እርባታን አጣምረው የሚሠሩ የግብርና አገልግሎት፡- የከብት ማዳቀልና የእርሻ ዘይቤ ማስፋፊያ አገልግሎት፣ የትራክተር አገልግሎትና የመሳሰሉት
የጉልት ንግድ፡- ማንኛውንም ዓይነት ዕቃ ወይም ምግብ በሱቅ ሳይሆን በጉልት ወይም በገበያ የሚሸጡ። ማስታወሻ፤ በሱቅ ውስጥና ከሱቅ ውጭ የሚካሄዱ የንግድ ዓይነቶች የተለያዩ ኮዶች ስለሚሰጧቸው በግልጽ አጣርቶ መጻፍ ተገቢ ይሆናል።
ሆቴል፡- የመኝታ አገልግሎት ያላቸው ድርጅቶች /ምግብና መጠጥም ሊኖራቸው ይችላል ቡና ቤት፡- የመኝታ አገልግሎት የሌላቸው
አረቄ መሸጫ ቤት፡- አረቄው ከሌላ ቦታ ተገዝቶ የሚሸጥበት ቤት፣
አረቄ ማምረቻና በችርቻሮ መሸጫ፡ አረቄው በቤት ውስጥ ተዘጋጅቶ በችርቻሮ የሚሸጥበት ቤት
አረቄ ማምረት፡- አረቄ ተመርቶ በጅምላ ብቻ የሚሸጥበት ቤት፣
ጠጅ ማምረቻና በችርቻሮ መሸጫ፡- ጠጅ በቤት ውስጥ ተጥሎ እዚያው የሚሸጥ ከሆነ ነው።
ጠጅ መሸጫ ቤት፡- ጠጁ ከሌላ ቦታ ተገዝቶ በቤት ውስጥ የሚቸረቸርበት ቤት ነው።
የትምህርት አስተዳደር፡- በሚኒስቴር መ/ቤት ወይም በክልል፣ ዞን፣ ወረዳ ጽ/ቤት የሚካሄዱ የአስተዳደር ተግባሮች።

ግምጽ 311 የዋነኛ ሥራዎች የቅጥር (Status in Employment) ሁኔታ ምንድነው ?

- 01.= ተቀጣሪ - ለመንግሥት /የመንግሥት ተቀጣሪዎች/
በቋሚነት፣ በኮንትራት፣ በቀን ወይም በሳምንት ክፍያ እያገኙ ለመንግሥት መ/ቤቶች ለምሳሌ ሆስፒታሎች፣ ት/ቤቶች፣ የመከላከያ ተቋማት፣ . . . ወዘተ. የሚሠሩ፣
- 02.= ተቀጣሪ - ለመንግሥት ልማት ድርጅት
ሙሉ በሙሉ ወይም በአከባኛው በመንግሥት ቁጥጥር ሥር የሚገኙ ድርጅቶች /ለምሳሌ፣ የመንግሥት እርሻዎች፣ የመንግሥት ፋብሪካዎች . . . ወዘተ/ ውስጥ ተቀጥረው የሚሠሩ።
- 03.= ተቀጣሪ - ለግል ድርጅት
በቋሚነት፣ በኮንትራት፣ በቀን ወይም በሳምንት ክፍያ እያገኙ ለግል ድርጅት፣ ለግለሰብ ወይም ለአትራፊ ማህበራት ተቀጥረው የሚሠሩ። ክፍያው በገንዘብ ወይም በዓይነት ሲሆን ይችላል። መንግሥት ከግለሰብ/ከግል ድርጅት ጋር በሽርክና የሚሠራበት ድርጅት ውስጥ የሚሠራ ሠራተኛ በአከባኛው (Share) የያዘው ግለሰብ/የግል ድርጅቱ ከሆነ ይህ ኮድ ይሞላለታል።
- 04.= ተቀጣሪ መንግሥታዊ ላልሆኑ ድርጅቶች/ NGO/
በቋሚነት፣ በኮንትራት በቀን ወይም በሳምንት ክፍያ እያገኙ መንግሥታዊ ላልሆኑ ድርጅቶች /NGO/ በUN እና በሌሎች ዓለም አቀፍ ድርጅቶችና በመሳሰሉት ውስጥ ተቀጥረው የሚሠሩ በዚህ ኮድ ይጠቀሳሉ።
- 05.= ተቀጣሪ በግለሰብ ቤት
በቤት ሠራተኝነት ተቀጥረው በጥሬ ገንዘብ፣ በዓይነት ወይም በሁለቱም እየተከፈላቸው የቤት ውስጥ ሥራዎችን የሚያከናውኑ፣ ለምሳሌ ምግብ ማብሰል፣ ውኃ መቅዳት፣ ልብስ ማጠብ፣ ቤት ማፅዳት፣ ግቢ ማፅዳት፣ ግቢ መጠበቅ፣ ልጆችን መንከባከብ . . . ወዘተ. የሚሠሩ፣ እንዲሁም በግለሰብ ቤት ፣ አትክልተኛ፣ ዘበኛ፣ ሾፌር ... ወዘተ. በመሆን ተቀጥረው የሚሠሩትን ያጠቃልላል።
- 06.= ሌሎች ተቀጣሪዎች፡- ለሕዝባዊ ድርጅቶች፣ ለማህበራት፣ ለሃይማኖት ድርጅቶች ወዘተ. ተቀጥረው የሚሠሩ።
- 07 = የአምራቾች የሕብረት ሥራ ማህበር አባላት
በአምራቾች የሕብረት ሥራ ማህበር አባልነት በመሥራት ከማሕበሩ በሚያገኙት ድርሻ የሚተዳደሩ በዚህ ኮድ ይመዘገባሉ። ነገር ግን በማህበሩ አባልነት ሳይሆን በማህበሩ በተቀጣሪነት የሚሠሩ ሠራተኞች በኮድ 03 ይሞላላቸው።
- 08.= በግል ሥራ የሚተዳደሩ
በግምጽ 311 አማራጭ መልሶች ኮድ 08 በግል ስራ የሚተዳደሩ ማለት አንድ ሰው የማምረቻ መሳሪያ/የስራ መሳሪያ የራሱ ሆኖ፣ ዕውቀቱን ተጠቅሞ በሠራው መጠን እየተከፈለው የሚሰራ ከሆነ 'በግል ስራ' የሚተዳደር ይባላል። በሌላ በኩል አንድ ሰው የማምረቻ መሳሪያ/የስራ መሳሪያ ከአሠራው ሆኖ በአሠራው ዕውቀትና የበላይ ትዕዛዝ እየተመራ፣ ቁጥጥር እየተደረገበት ስራውን የሚያከናውን ከሆነና የአከፋፈል ሁኔታው በስራው መጠን ሳይሆን በተወሰነ ጊዜ የሚከፈለው ወይም የቅጥር ዓይነት ስምምነት ካለ ተቀጣሪ ተብሎ ከኮድ 01-06 ካሉት ውስጥ አንዱ ኮድ ይሰጠዋል። እነዚህ በግል ሥራ ወይም ድርጅታቸው ውስጥ የሚሠሩ ነገር ግን ምንም ተቀጣሪ የሌላቸው ናቸው።

N.B. ተቀጣሪ ሠራተኛ ሳይኖራቸውና በግል ድርጅታቸው (የስራ መስካቸው) የሚሰሩትን ለምሳሌ ገበሬ፣ ነጋዴ፣ ወዘተ በዚህ ኮድ ውስጥ ይጠቀሳሉ።

- 09.= ሳይከፈላቸው ለቤተሰብ ድርጅት የሚሠሩ
አንድ ግለሰብ የሚኖርበት ቤተሰብ በሚያካሄደው እርሻ ንግድ ወይም ሌላ ዓይነት ድርጅት ወይም ምርት የማምረት ተግባር ላይ ያለምንም ክፍያ የሚሠራ ከሆነ በተጨማሪም ሳይከፈላቸው ለሌላ ቤተሰብ የሚሠሩ ከሆነ በዚህ ክፍል ይመደባል።

10.= ቀጣሪ

በግል የማምረቻ ወይም አገልግሎት መስጫ ድርጅታቸው ውስጥ ቢያንስ አንድ ሰው ቀጥረው የሚያሰሩ ሁሉ በሥራው ላይ አብረው ቢሰሩም እንደ ቀጣሪ ይቆጠራሉ።

11.= ተለማማጅ

እነዚህ ግለሰቦች በአንድ መ/ቤት ወይም ድርጅት በተወሰነ የትምህርት ዘርፍ ስልጣንም ሆነ ሳይሰጡት በተወሰነ ክፍያ ለምሳሌ፡- ምግብ፣ መጠለያ ወይም ልዩ የኪስ ገንዘብ እየተሰጣቸው ወይም ከነጭራሹ ምንም ሳይክፈላቸው ሥራ በመለማመድና በመስራት ላይ ያሉ ናቸው። በቀጥታ ሥራ ላይ ምንም ተሳትፎ የሌላቸው በዚህ ኮድ አይካተቱም። እንዲሁም በምርታማ ተግባር እንደተሰማሩ አይቆጠርም። በሌላ በኩል ለቤተሰባቸው ወይም ለዘመድ ያለክፍያ እየተለማመዱና እየሰሩ ያሉ በኮድ 09 ይጠቃሳሉ።

12.= ሌላ ከተዘረዘሩት ውጭ/ይገለጽ፡- ሌሎች ከላይ ከተዘረዘሩት የቅጥር ሁኔታዎች በአንዱም ሊካተት ካልቻለ ወይም 07-11 ከተገለጸው የተለየ የቅጥር ሁኔታ ካለ በዚህ ኮድ ይጠቃሳሉ።

ዓምድ 312 :- የዋነኛ ሥራዎች የቅጥር ዓይነት ምንድነው

በዚህ ዓምድ ዕድሜያቸው 5 ዓመትና በላይ የሆኑት የቤተሰብ አባላት የቅጥር ሁኔታቸው ተጠይቆ /ከኮድ 01 - 06 ለተሞላላቸው/፤ ቋሚ ተቀጣሪ ለሆኑት ቋሚ ተብሎ በተሰጠው ካርድ ከላም ኮድ 1 ሲሞላ የቅጥር ሁኔታቸው ፣ ጊዜያዊ፣ ኮንትራት ፣ እንደተገኘ ተቀጣሪ ከሆነ ደግሞ ይህንኑ ተገልጾ ኮድ 2፣ 3 እና 4 እንደየአፃፃቸው ቅደም ተከተል በካርድ ከላምቹ ይሞላል። ነገር ግን ከዚህ ውጪ ከሆነ ስሙ ተገልጾ ኮድ 5 በካርድ ከላም ይሞላል።

በዚህ ዓምድ ያለው ጥያቄ የሚመለከተው ተቀጣሪዎችን ብቻ ነው። ቀጣሪ፣ በግል ሥራ የሚተዳደሩ፣ ያለክፍያ ለቤተሰብ የሚሰሩ፣ ተለማማጆች፣ የአምራቾችን ጎ/ሥራ ማህበር አባል የሆኑ ግለሰቦች ካጋጠሙ በ " — " ይታሰፋል። አማራጮቹም የሚከተሉት ናቸው።

1.= ቋሚ፣ በሥራው መስክ/ድርጅት ሥራ ተካፋይ የሆነና በጽሑፍ የቅጥር ውል ስምምነት መሠረት ላልተወሰነ ጊዜ በደመወዝ /በገንዘብ/በዓይነት ወይም በሁለቱም ሊሆን ይችላል/ተቀጥሮ የሚሠራ፣

2.= ጊዜያዊ፣ ጊዜያዊ ሠራተኛ የሚባሉት የቅጥር፣ የውል ስምምነታቸው በጽሑፍ ሊገለጽ፣ ላይገለጽም ይችላል። የቅጥር ሁኔታው ላጭር ጊዜና የማይቀጥል ነው። ጊዜያዊ ተብሎ የጊዜው መጠኑ የሚወሰነው እንደየአገሮቹ ተጨባጭ ሁኔታ ይሆናል። በሥራው መስክ/ድርጅት ባለቤትና በሠራተኛው የቃል/የጽሑፍ/ ስምምነት ላልተወሰነ አጭር ጊዜ የተቀጠሩትን ያጠቃልላል። ክፍያውም በቀን፣ በሳምንት ወይም በወራት ሂሳብ ሊሆን ይችላል።

የጊዜያዊ ሥራ ወቅት አነስተኛ በመሆኑ ከላይ ከተጠቀሱት የቅጥር ዓይነቶች ይለያል። ጊዜያዊ ሰራተኞች (Temporary employees) የቅጥር ጊዜ ከቋሚ ሠራተኞች የቅጥር ጊዜ ያነሳና ለተወሰነ ጊዜ ተቀጥረው ስራው ሲያበቃ የቅጥር ጊዜያቸው የሚያበቃ ነው። የቤት ሠራተኛ ከስራው አንፃር በጊዜያዊነት ይመደባሉ።

3.= ኮንትራት፣ በሥራው መስክ/ድርጅት ባለቤትና በሠራተኛው መካከል በሚደረግ የጽሑፍ ስምምነት ብቻ ለተወሰነ ጊዜ የተቀጠሩ ሠራተኞች ናቸው። ሆኖም ሠራተኛው የውል ስምምነቱ እየታደሰለት ከአንድ ጊዜ በላይ በሥራው መስክ/ድርጅቱ ውስጥ ሊሠራ የሚችል ሲሆን በስምምነቱም መሠረት የቅጥር ሁኔታው ሊቋረጥ ይችላል።

4= እንደተገኘ /casual / እነዚህ ሰዎች አልፎ አልፎ ወይም ሥራ እንደተገኘ የሚሠሩ ናቸው። Casual / እንደተገኘ /የሚበለው የቅጥር ዓይነት Irregular, seasonal እና occasional ስራዎችን ያጠቃልላል። ይህም ማለት

- Irregular/ (አልፎ አልፎ የሚሠራ) ሥራ ማለት ሥራው የአንድ አሠሪ ቋሚ ሥራ ሆኖ እየተቋረጠ ሥራው በሚኖርበት ጊዜ ብቻ የሚሠራ ሥራ ለመሥራት፤
- Seasonal/ (የወቅት) ሥራ ለመሥራት ማለት የአንድ አሠሪ ቋሚ ሥራ ሆኖ በየዓመቱ ለተወሰነ ጊዜ ብቻ በተለመደው ጊዜ እየተደጋገመ የሚሠራ ሥራ ለመሥራት ፤ ይህም የአየር ንብረት ሁኔታ ጠብቆ፤ የሕዝብ በአላት ጊዜ፤ በርሻና በአጨዳ ጊዜ የሚሰሩ ስራዎችን ያጠቃልላል ።
- Occasional / አንዳንድ ጊዜ የሚሠራ) ሥራ ማለትም ለአንድ አሠሪ ቋሚ ሥራ ያልሆነ በሚያስፈልግለት ጊዜ ብቻ የሚሠራ ሥራ ለመሥራት። ስለዚህ Casual ስራ የሚሠሩት ከላይ የተጠቀሱትን የሚያሟሉ ሰዎች መሆኑን ከትርጉሙ መገንዘብ ያሻል።

5= ሌላ/ይገለጽ/፤ ከላይ ከተዘረዘሩት ውጭ በሆነ በሌላ የቅጥር ዓይነት። ለምሳሌ፤ ላልተወሰነ ጊዜ ተቀጥሮው እንደ ቋሚ ሠራተኛ የሚሰሩ ለምሳሌ ሱቅ አሻሻጭ ፣ ጫማ ሠራተኛ ወዘተ በኮድ 5 ተከተው በግልጽ ተለይተው ይጻፉና በአስተያየት ይገለጻሉ።

ዓምድ 313-317 :-/ከቅጥር ስራ የተገኘ ክፍያ/ በዓምድ 311 ከኮድ 01 - 06 ለተሞላላቸው ብቻ/

ዓምድ 313:- ለሥራዎ የሚከፈልዎት በገንዘብ ነው ወይስ በዓይነት?

የዚህ ዓምድ ጥያቄ የሚመለከታቸው ባለፉት 7 ቀናት ተቀጥረው ይሰሩ የነበሩትን ማለትም በዓምድ 311 ከኮድ 01 እስከ 06 የተሞላላቸው ብቻ ነው። አንድ ሰው ለሰራው ሥራ ክፍያ በጥሬ ገንዘብ ወይም በዓይነት /ለምሳሌ በምግብ፣ በልብስ፣ በእህል፣ በዕቃ. . . ወዘተ) ወይም በጥሬ ገንዘብና በዓይነት ሊከፈለው ይችላል። በዚህ መሠረት ክፍያ በጥሬ ገንዘብ ብቻ ከሆነ በካርድ ከለሙ ኮድ 1 የሚሞላ ሲሆን በዓይነት ብቻ ከሆነ ኮድ 2 ይሞላል። ክፍያው በሁለቱም /በጥሬ ገንዘብ እና በዓይነት / ከሆነ ደግሞ ኮድ 3 ይሞላል። አንዳንድ ሰዎች ክፍያ ሲባል በጥሬ ገንዘብ ብቻ የሚከፈለውን ለሚመስላቸው በዓይነት ይከፈላቸው እንደሆነ ማጣራት ተገቢ ነው። ለምሳሌ በቤት ሠራተኝነት ለተቀጠረች አንዲት ሴት ምግብና ልብስ በቅጥር ስምምነቱ ሊካተት ይችላል። ይኸውም በቅጥሩ ስምምነት ምግብና ልብስን ቀጣሪው ሳያሟላ በወር ብር 60 የሚከፈላት ሆኖ ምግብና ልብስ በቀጣሪው ሲሟላ ግን የወር ክፍያው 30 ብር ብቻ ቢሆን በመጀመሪያው አማራጭ ክፍያው በገንዘብ ብቻ ከሆነ /ኮድ 1/ ሲሆን በሁለተኛው አማራጭ በገንዘብና በዓይነት /ኮድ 3/ ይሆናል። ነገር ግን በቅጥር ስምምነቱ ወቅት ምግብና ልብስ ከግምት ውስጥ ያልገቡ ከሆነ በዓይነት ይከፈላል ሊባል አይችልም።

ዓምድ 314:- ለዋናው ሥራዎ የአከፋፈል ጊዜ እንዴት ነው ?

በዚህ ዓምድ በቅጥር የሚሰሩትን ሥራ (በዓምድ 311 የተገለፀውን) በሚመለከት ክፍያው በየሰዓት ጊዜ እንደሚከፈላቸው ይጠየቃል። ይኸውም እንደአካባቢውና እንደስራው ባህሪ ክፍያው በሰዓት፣ በቀን፣ በየሣምንቱ፣ በየአስራ-አምስቱ ቀን፣ በየወሩ . . . ወዘተ. ሊከፈል ይችላል ለምሳሌ፡ አንድ አናጊ ለሚሠራው ሥራ በየቀኑ ወይም በየሰዓቱ ወይም በሥራው መጠን ሊከፈለው ይችላል። በገጠር አካባቢ በእርሻ ሥራ ተቀጥሮ ለሚሠራ ሰው በየዓመቱ ወይም ሰብል በሚለበሰበበት ጊዜ ሊከፍለው ይችላል። በዚህ መሠረት በዓምዱ

ከተዘረዘሩት አማራጮች መካከል ተስማሚውን የአከፋፈል ሁኔታ የያዘው ኮድ በካርድ ኮሎሙ ይሞላል። የኮዶቹ ዝርዝር ከዚህ በታች ቀርቦዋል።

1.=	በየሰዓቱ	4.=	በየአሥራ አምስት ቀን
2.=	በየቀኑ	5.=	በየወሩ
3.=	በየሳምንቱ	6.=	በየዓመቱ
		7.=	ሌላ/ይገለጽ/

ማሳሰቢያ!

- በሥራው መጠን ተከፈለኝ የሚሉትን በኮድ 7 ሌላ በሚለው ሥር ይገባሉ። ነገር ግን በሌላ ሰው ሥር ተቀጥረው የሚሰሩ ካሉ በሥራው መጠን ቢሉም በየሰንጠረዥ ጊዜ እንደሚከፈላቸው ማጣራት ይገባል።
- በወር ወይም በዓመት ወይም በሌላ የአከፋፈል ጊዜ ለሚከፈላቸው ዓምድ 315 እና 316 ላይጠየቁ ወደ ዓምድ 317 ይታሰፋል።

ዓምድ 315:- በዓምድ 314 በገለፁልኝ የአከፋፈል መሠረት ባለፈው ወር ለሰንጠረዥ

የአከፋፈል ጊዜያት ሠርተዋል?

በዓምድ 314 ክፍያው የሚፈፀመው ከኮድ 1-4 ባለው አከፋፈል መሠረት ከሆነ ባለፈው ወር በዚህ ሁኔታ /በአከፋፈል መሠረት/ ምን ያህል ጊዜ ሠርተዋል ተብሎ በዚህ ዓምድ ይጠየቃሉ። ለምሳሌ በዓምድ 314 ላይ በየቀኑ እንደሚከፈላቸው ለገለፁ ባለፈው ወር ውስጥ ለሰንጠረዥ ቀናት እንደሠሩ ይጠየቃሉ፤ በየሳምንቱ ለሚከፈላቸው፤ ለሰንጠረዥ ሳምንት እንደሠሩ... ወዘተ ይጠየቃሉ።

ምሳሌ:

አንድ የመንግሥት ልማት ተቀጣሪ ለሚያበረክተው አገልግሎት ከቀጠረው ድርጅት በየሳምንቱ ይከፈለዋል እንበል። መረጃ ሰብሳቢው ቃለመጠይቅ ካደረገበት ወር በፊት ባለው አንድ ወር ውስጥ ለሦስት ሳምንታት ብቻ ለርቶ እንደኛው ሳምንት በህመም/በሌላ ምክንያት ያልሰራና በወሩ ውስጥ ሦስት ጊዜ ብቻ የተከፈለው ከሆነ በዓምድ 315 የተከፈለው ጊዜ ሦስቱ ብቻ በመሆኑ 003 ተብሎ ይሞላል ማለት ነው።

ማስታወሻ:-

1. በየሰዓቱና በየቀኑ ለሚከፈላቸው ባለፈው ወር ማለት መረጃ ሰብሳቢው መልስ ሰጪውን ቃለመጠይቅ ካረገገበት ቀን በፊት ያሉትን 30 ቀናት ነው፤
2. በየሳምንቱ ለሚከፈላቸው ባለፈው ወር ማለት በቅርቡ ከተጠናቀቀው ሳምንት (ቢሠሩበትም ባይሠሩበትም) በፊት ያሉትን 4 ሳምንታት ነው። ስለዚህ:-
 - i) ያለፈው ሳምንት ሥራ እንደ ትላንት ተጠናቆ ቃለመጠይቁ በሚሞላበት ቀን አዲስ ሳምንት ከጀመሩ ያለፈው ወር ማለት ከትላንት ጀምሮ ወደ ጎሳ ያሉትን 4 ሳምንታት ይመለከታል።
 - ii) የአንድ ሳምንት ሥራ ከተወሰኑ ቀናት በፊት አጠናቀው አሁን አዲስ ሳምንት መካከል ላይ እያሉ ቃለ መጠይቁ የሚካሄድ ከሆነ ይኸ በጅምር ላይ ያለው ሳምንት ከመጀመሩ በፊት ያሉትን 4 ሳምንታት እንደ ወር እንቆጥራለን

ለምሳሌ ቃለ መጠይቁ ግንቦት 16/2002 ቢሆንና መልስ ሰጪው የዚህን ሳምንት ስራ ከጀመሩ ገና 3 ቀን ቢሆናቸው እኛ 1 ወር የምንለው ከዚህ በጅምር ካለው ሳምንት /ከ3 ቀን በፊት/ የነበሩትን 4 ሳምንታት ነው።

3. በየ15 ቀን ለሚከፈላቸውም በተመሳሳይ ሁኔታ የ15 ቀንን ሥራ እየሠሩ መሐል ላይ ላሉ ይኸ 15 ቀን ከመጀመሩ በፊት ያሉትን ሁለት 15 ቀናት እንደ ወር እንቆጥራለን።

ይህ ዓምድ የሚመለከተው የክፍያ አፈፃፀም ሁኔታ ስለሆነ ለምሳሌ በሳምንት ለሚከፈላቸው አንድ ለሳምንት ተከፈለው የሚባለው ከጥናቱ ቀን በፊት በነበሩት ሳምንታት የተፈፀመ ክፍያ ማለታችን ነው። ማሳሰቢያ፣ አንድን የአከፋፈል ጊዜ ከግማሽ በላይ ከሰሩ ሙሉውን የአከፋፈል ጊዜ እንደሰሩት ይቆጠራል፤ ለምሳሌ በየሳምንቱ የሚከፈላቸው ባለፈው 1 ወር ካሉት 4 ሳምንት ውስጥ 2ቱን ሙሉውን ሰርተው 1ዱን ሳምንት ግን 3 ቀን ወይም በላይ ቢሠሩ እና 1ዱን ሳምንት ምንም ወይም ከ3 ቀን በታች ከሠሩ ጠቅላላ የሠሩት ሳምንት 3 መሆኑ ነው።

ዓምድ 316:- በዓምድ 314 በገለፁልኝ አከፋፈል መሠረት ለመጨረሻ ጊዜ ምን ያህል ተከፈልዎት?

በዚህ ዓምድ ሥር በዓምድ 314 በተገለፀው የአከፋፈል ጊዜ መሠረት እስከ ጥናቱ ቀን ድረስ ባለው ጊዜ ውስጥ የመጨረሻው /የቅርብ ጊዜ/ የተከፈላቸው ክፍያ መጠን በብር የሚሞላበት ነው። ለምሳሌ በየሳምንቱ የሚከፈለው ተቀጣሪ ባለፈው ወር 1 ሳምንት ይሁን 2 ወይም 3 ሳምንት ቢሠራ በመጨረሻው ሳምንት የተከፈለው ክፍያ መጠን በብር ስንት እንደሆነ ጠይቀን እንሞላለን። የዚህ ዓምድ ካርድ ኮለሞች አሞላል ከግራ ወደ ቀኝ ከመጨረሻው አሃዝ /ዲጂት/ በመጀመር ይሆናል። ለምሳሌ የብሩ መጠን 653 ቢሆን በአምስተኛው /በመጨረሻው/ ካርድ ኮለም 3፣ በአራተኛው ካርድ ኮለም 5፣ በሶስተኛው ካርድ ኮለም 6፣ በመጀመሪያውና በሁለተኛው ካርድ ኮለም ደግሞ 0 ይሞላል። በሃንቲም ደረጃ የሚሰጡ ክፍያዎች ወደሚቀርበው ሙሉ ቁጥር /Integer/ ተጠጋግተው ይመዘገባሉ። ብር 9997 እና ከዛ በላይ ክፍያ ለሚያገኙ ኮድ 9997 ይሞላል።

ማስታወሻ:- ክፍያ በዓይነት ከሆነ ወደ ብር ተቀይሮ ይሞላል።

ዓምድ 313 ኮድ 2 ወይም ኮድ 3 ለተሞላላቸው ከጥናቱ በፊት በተከናወነው የመጨረሻ ክፍያ በዓይነት የተደረገው ክፍያ በአካባቢው የገበያ ዋጋ በብር ተገምቶ በካርድ ኮለሞቹ መጠኑ በብር ይሞላል። ለምሳሌ ክፍያ በአህል መልክ የሚያገኝ ገበሬ ከጥናቱ በፊት በተከፈለው ክፍያ 2 ኩንታል በቆሎ፣ 1ኩንታል ጤፍ እና 1 ኩንታል ገብስ ቢሰጠው በአካባቢው የገበያ ዋጋ ሲገመት 1 ኩንታል በቆሎ 450 ብር፣ 1 ኩንታል ጤፍ 1200 ብር ፣ 1 ኩንታል ገብስ ደግሞ 500 ብር ቢገመት በአጠቃላይ ወደ ብር ሲቀየር የክፍያው መጠን 2600 ብር ተብሎ ይሞላል።

ማስታወሻ ከአከፋፈል ጊዜያት ስምምነታቸው ማለት /ሰዓት፣ ቀን፣ ሳምንት፣ በየ15 ቀን/ ውጪ ደመወዛቸው ተጠቃሎ የሚከፈላቸው ከሆነ በስምምነቱ ጊዜ መሠረት መከፈል የሚገባውን የክፍያ መጠን ብቻ ተለይቶ/ተቀንሶ ይመዘገባል።

ዓምድ 317:- በዋነኛነት ለሰሩት ሥራ ባለፈው አንድ ወር ውስጥ በጠቅላላው ምን ያህል ተከፈለዎት ?

ይህ ጥያቄ ለመልስ ሰጪዎች ሲቀርብ ባለፈው አንድ ወር ውስጥ በጠቅላላው በዋነኛነት ለሠሩት ሥራ ምን ያህል እንደተከፈላቸው ተጠይቆ ይሞላል። ይህ ክፍያ ከደሞወዝ የተገኘ ገቢን ተጨማሪ ሰዓትን /OT/ በመስራት የተገኘውን ለማበረታቻ/bonus/ የተሰጠና ሌሎች ጥቅማ ጥቅሞችን ያጠቃልላል።

1. በነዚህ 990ዶች ላይ የሚመዘገበው ጠቅላላ ደመወዝ/Gross Salary/መሆኑን መገንዘብ ያስፈልጋል። ነገር ግን ከውሎ አበል የተገኘን ገቢን ማካተት የለበትም።
2. ከቅጥር የተገኘ ክፍያ ሲባል ከዋነኛ የቅጥር ሥራ እንጂ ከዋነኛ ሥራ ውጪ የተገኘ ገቢን አያካትትም።
3. ተቀጥረው እየሰሩ ላሉ ነገር ግን እስከ ጥናቱ ቀን ድረስ ያልተከፈላቸው ከሆነ በውል ስምምነታቸው መሠረት የደመወዛቸው መጠን ተጠይቆ ይመዘገባቸዋል።

ለ990ድ 317 ብቻ፡

4. በወራዊ ተከፋይ ሆነው ነገር ግን የሰሩት ከወር በታች ከሆነ በውል ስምምነታቸው መሠረት እንደተከፈላቸው ተቆጥሮ የወር ደምዛቸው ይመዘገባል።
5. በካላንደር ወር ለሚከፈላቸው ያለፈው ወር ክፍያቸው ይሞላላቸዋል። ለምሳሌ ጥናቱ የሚጠናወበት ወር መጋቢት 2004 ዓ.ም. ቢሆን ያለፈው ወር ማለት የካቲት 2004 ዓ.ም. ማለት ነው።
6. የካላንደር ወርን ተከትሎ ለማይከፈላቸው ስምምነቱ በወር ካልሆነ ይህንኑ ወደ ወር መለወጥ ያስፈልጋል። በቅርቡ ያጠናቀቁትን የአከፋፈል ጊዜ ጨምሮ ወደ ጊላ 30 ቀናትን ነው። ለምሳሌ የወር ደምዘተኛ ሆነው የሚከፈላቸው መጋቢት ወር በጊላ በ12ኛ ቀን ቢሆን ያለፈው ወር ማለት መጋቢት 12 - የካቲት 13 ማለት ነው። በየሳምንቱ /በየ15 ቀኑ ለሚከፈላቸው የቅርቡ ሳምንት ያጠናቀቀው /የመጨረሻውን ሳምንት ቢሠሩም ባይሠሩም/ እንበል መጋቢት 12 ቢሆን ከዛ ቀን በፊት ያሉትን 30 ቀናት 1 ወር እንላለን።

990ድ 318፡- ሥራ ላይ ለነበሩ

ባለፈው ሳምንት ተጨማሪ ሰዓት ለመስራት ዝግጁነትና ፍላጎት ነበረዎት? /ከ4 ሰዓት በላይ ለሰሩ- በ990ድ 305 ኮድ 2 ለተሞላላቸው/

ሥራ ላይ ላልነበሩ

ባለፈው ሳምንት ለመስራት ዝግጁነትና ፍላጎት ነበረዎት? /ሥራ እያላቸው ላልሰሩ- /በ990ድ 306 ኮድ 1-3 ለተሞላላቸው/

በዚህ 990ድ ባለፉት 7 ቀናት ውስጥ በምርታማ ተግባር ላይ ከአራት ሰዓት በላይ ተሠማርተው የነበሩ የቤተሰብ አባላት /በ990ድ 305 ኮድ 2 የተሞላላቸው ባለፈው ሳምንት ከሰሩት ሰዓት ተጨማሪ ሰዓት ለመስራት ዝግጁነትና ፍላጎት እንደነበራቸው የሚጠየቁ ሲሆን፣ ሥራ እያላቸው ባለፉት 7 ቀናት በምርታማ ተግባር ያልተሰማሩት በ990ድ 306 ኮድ 1-3 ለተሞላላቸው ደግሞ ባለፈው ሳምንት ለመስራት አቅም ፍላጎትም ነበረዎት ወይ? ተብሎ ይጠየቃል። ተጨማሪ ሰዓት ለመስራት ዝግጁና ፍላጎትም አላቸው የሚባሉት አሁን በመስራት ላይ ካሉት ዋና ሥራና ሌሎችም ሥራዎች በተጨማሪ፣ ወይም በሌላ ረዘም ያለ ሰዓት በሚጠይቅ ሥራ ወይም በየዙት ሥራ ላይ ሰዓት በመጨመር ለመስራት ጊዜ፣ ፍላጎትና ዝግጁነት አብሮ ሲኖራቸው ነው። ተጨማሪ ሥራ ለመስራት ፍላጎት እያላቸው ሥራውን ለመስራት ግን ዝግጁ ካልሆኑ ለምሳሌ በበዓል ወይም በጤና ምክንያት፣ ባለመመቸት፣ ትምህርት ስለሚማሩ፣ ዕድሜያቸው ብዙ ለመስራት ስለማያስችላቸው ... ወዘተ/ ወይም ተጨማሪ ሰዓት ለመስራት ዝግጁ ሆነው /መስራት ቢችሉም/ ግን ፍላጎት የሌላቸው የቤተሰብ አባላት ተጨማሪ ሥራ ለመስራት ዝግጁነትና ፍላጎትም እንደሌላቸው ተቆጥሮ /ኮድ 2

ይሞላላቸዋል ማለት ነው/ :: ዝግጁነት ሲባል ጤና፣ ጉልበትና ጊዜን / መመቻት/ የሚመለከት እንጂ የገንዘብ አቅም፣ እንዳልሆነ መገንዘብ ያስፈልጋል:: በተጨማሪም ዓምዱ የሚመለከተው ተጨማሪ ሰዓት ለመስራት እንጂ ተጨማሪ ገቢ መፈለጋቸውን ለማወቅ አይደለም:: ለጥያቄው የሚሰጡ መልሶች በሚከተሉት ኮዶች አማካይነት ይመዘገባሉ:: ተጨማሪ ሰዓት ለመስራት ዝግጁነትና ፍላጎትም የነበራቸው በዚህ ዓምድ ኮድ 1 ይሞላላቸውና የሚቀጥለው ጥያቄ /ዓምድ 319/ይቀርብላቸዋል:: ተጨማሪ ሰዓት ለመስራት ዝግጁ ያልሆኑ፣ ፍላጎትም ያልነበራቸው ወይም ከሁለቱ አንዱ ብቻ ያላቸው ኮድ 2 ተሞልተዋቸው ወደ ዓምድ 501 ይታለፋል::

ዓምድ 319 ተጨማሪውን ሰዓት በምን ዓይነት ሥራ መስማራት ይፈልጉ ነበር?

ተጨማሪ ሰዓት ለመስራት ዝግጁ የሆኑና ፍላጎትም አለን ላሉ /በዓምድ 318 ኮድ 1 ለተሞላላቸው/ ሰዎች ተጨማሪውን ሰዓት መስራት የሚፈልጉት እንዴት እንደሆነ ማለትም በያዙት ስራ ወይም ከያዙት ስራ በተጨማሪ ሌላ ወይም የያዟቸውን ሥራዎች እንዳለ ትተው ሌላ ረዘም ያለ ሰዓት በሚያሠራ ሥራ ስራ ላይ መሆንና አለመሆኑን ለማረጋገጥ በዚህ ዓምድ ይጠየቃሉ :: አማራጮቹም ከዚህ በታች ተገልጸዋል::

- 1.= በያዙት ሥራ:- በጥናቱ ሳምንት እየሠሩ በነበረው ስራ ተጨማሪ ሰዓት
- 2.= ከያዙት ሥራ በተጨማሪ ሌላ ሥራ:- እየሠሩ ከነበረው ሥራ በተጨማሪ ለተለየ ቅጣር ወይም በተለየ የሥራ መስክ መስራት፤
- 3.= ሙሉ ሰዓት በሚያሰሩ ሌላ ሥራ:- የሚፈልጉት ሥራ ዓይነት አሁን ከሚሰሩት ጋር ተመሳሳይ ቢሆንም ባይሆንም አሁን ከሚሰሩት ረዘም ያለ የሥራ ሰዓት በሚያሠሩ ሌላ ሥራ /ስራ ለመቀየር የሚያስጠኑ ናቸው::/

ምዕራፍ V

የመጠይቁ ክፍል 4 አሞላል መመሪያ

ሥራ አጥነትና የሥራ አጠኝ ባህሪ

ከዓምድ 401-410 ዓምድ 306 ኮድ 4 ለተሞላላቸው ብቻ፣ በእነዚህ ዓምዶች የሚጠየቁት በዓምድ 306 ላይ "ሥራ እያሉት ነበር ባለፉት 7 ቀናት በሥራ ላይ ያልተሠማሩት?" ተብሎ ሲጠየቅ "የለም" ብለው ኮድ 4 ለመለሱ የቤተሰብ አባላት ብቻ ነው። መረጃ ሰብሳቢው እነዚህን ጥያቄዎች የሚያቀርበው በዓምድ 306 ኮድ 4 ለተሞላላቸው ብቻ መሆኑን መገንዘብ አለበት። በዓምድ 305 ኮድ 2 ለተሞላላቸው ወይም በዓምድ 306 ኮድ 1-3 ለተሞላላቸው እነዚህ ዓምዶች በ " _ " ይታሰባሉ።

ዓምድ:- 202-201:- ከገጽ 1 ዓምድ 202 የሚወራረስ ነው።

ዓምድ 401: ባለፉት 3 ወራት ሥራ ለማግኘት ወይም የግል ሥራ ለመጀመር ጥረት አድርገው ነበር?

በዚህ ዓምድ ሥራ የሌላቸው ነገር ግን ሥራ ቢያገኙ የሚሰሩ ሰዎች ባለፉት ሦስት ወራት /የጥናቱን ሣምንት ጨምሮ/ ሥራ ለማግኘት ወይም የግል ሥራ ለመጀመር ጥረት ማድረጋቸውን እንጠይቃለን። የሥራ መፈለግ ተግባር በሚፈለገው የሥራ ሁኔታ፣ የሥራ ዓይነትና ጊዜ እንዲሁም የሥራ ቦታ አይወስንም። ይህም ማለት የሥራው ሁኔታ የግል ሥራ ወይም የቅጥር ሥራ፣ የሥራው ዓይነትና ጊዜ ደግሞ የትርፍ ጊዜ ሥራ፣ ጊዜያዊ ሥራ፣ በወቅት የሚገኝ ሥራ ፣ ወይም በዚህ ጥናት ውስጥ እንደሥራ ከሚቆጠሩት አንዱን የሥራ ዓይነት ሊሆን ይችላል ። የሥራ ቦታው በአገር ውስጥ ወይም ከአገር ውጭ ሊሆን ይችላል። በዚህም መሠረት ሥራ ለማግኘት ወይም ለመጀመር ወይም ለመሥራት ጥረት ካደረጉ ሥራ እየፈለጉ እንደሆነ ይቆጠራል። መረጃ ሰጪው የሚሰጠው መልስ አዎን ከሆነ ስተንቢው ካርድ ኮሎም ኮድ 1 ይሞላል፤ የለም ከሆነ ደግሞ በካርድ ኮሎም ኮድ 2 ተሞልቶ ወደ ዓምድ 403 ይታሰባል።

ዓምድ 402:- ሥራ ለማግኘት ወይም ለመጀመር ምን ጥረት አደረጉ?

ይህ ጥያቄ የሚቀርበው በዓምድ 401 ላይ "አዎን" ለመለሱ ማለትም ሥራ እየፈለግኩ ነው ላሉት ብቻ ነው። በዚህ ዓምድ ሥራ ለማግኘት ወይም ለመጀመር ምን ተጨባጭ የሆነ ጥረት እንዳደረጉ ወይም እያደረጉ እንደሆነ ተጠይቆ፣ ከተዘረዘሩት ውስጥ በተገቢው ዓምድ ያደረጉት አንዱን ጥረት ይመዘገባል። ከአንድ ዓይነት በላይ ጥረት ላደረጉ ከዝርዝሩ ላይ በቅድሚያ የተገኘው አንዱን ብቻ ይመዘገባል። ለምሳሌ መልስ ሰጪው "የሥራ አጥ ካርድ አውጥቻለሁ" በተጨማሪም "በዘመድ በጓደኛ ሥራ እየተከታተልኩ ነው" ብሎ ቢመልስልን በኮድ ዝርዝሩ ውስጥ ቀድሞ የተጻፈው ምክንያት የመጀሪያው ጥረት (ሥራ አጥ ካርድ ማውጣት) የሚለው ስለሆነ የዚህ ምክንያት ኮድ 3 ይመዘገብለታል። አንድ ሰው የግል ሥራ ለመጀመር ጥረት እያደረገ ነው የሚባለው ስራ ለመጀመር የሚያስችለውን ገንዘብ፣ ቦታ ወይም የመስሪያ ዕቃዎችን ለማግኘት ወይም ለሥራው አስፈላጊ የሆነውን ፈቃድ ከማንኛውም አግባብ ካለው መ/ቤት ለማግኘት ጥረት እያደረገ ከሆነ ብቻ ነው። የግል ስራ ለመጀመር ከማሰብ አልፎ ዕቃ መግዛት፣ ቦታ ማፅዳት የመሳሰሉትን ሲሰራ የነበረ ሰው ግን በስራ ላይ እንደ ተሰማራ ተቆጥሮ ወደ ኃላ በመመለስ በዓምድ 301 እና ቀጣይ የሚመለከተው ዓምድ ላይ ማስተካከያ መደረግ አለበት። የኮዶቹ እና የአማራጭ መልሶችም ዝርዝር እንደሚከተለው ቀርቧል።

- 1.= በተለያዩ ቦታዎች የሚለጠፉ ማስታወቂያዎችን እንባለሁ :- ባለፉት 3 ወራት ውስጥ የጥናቱን ጊዜ ጨምሮ የሥራ እድል ያለበትን ቦታ ለማወቅ ሲሉ የተለጠፉ ማስታወቂያዎችን ሲከታተሉ የነበሩ፤ እና የተወዳደሩ።
- 2.= በጋዜጣ፣ በሬዲዮና በቴሌቪዥን እየተከታተልኩ ነው :- ባለፉት 3 ወራት ውስጥ የጥናቱን ጊዜ ጨምሮ በሬዲዮ፣ በጋዜጣ ወይም በቴሌቪዥን ክፍት የሥራ ቦታ ሲከታተሉ የነበሩ ፤:
- 3.= የሥራ አጥ ካርድ አውጥቻለሁ :- ባለፉት 3 ወራት ውስጥ የጥናቱን ሳምንት ጨምሮ የሚኖሩበት ቀበሌ ወይም ወረዳ ወይም የሠራተኛና ማህበራዊ ጉዳይ ቢሮ ወይም ከሌላ ድርጅት ሥራ እንደሌላቸው የሚገልጽ ካርድ / ደብዳቤ / ያወጡ፤:
- 4.= በዘመድ፣ በጓደኛ እየተከታተልኩ ነው :- ባለፉት 3 ወራት ውስጥ የጥናቱን ሳምንት ጨምሮ ሥራ እንዲያስገቡአቸው ወይም ሥራ እንዲፈልጉላቸው በዘመድ ወይም በጓደኛ አማካይነት የሞከሩ፤:
- 5.= የግሌን ሥራ ለመጀመር እየሞከርኩ ነው :- ባለፉት 3 ወራት ውስጥ የጥናቱን ሳምንት ጨምሮ የግል ሥራ ለመጀመር ገንዘብ /የቦታ ወይም ሌሎች ሁኔታዎች እንዲሟሉላቸው ጥረት ያደረጉ፤:

ማስታወሻ : በዓምድ 301 ከተሠጡት የምርታማ ሥራ ማብራሪያዎች ውስጥ ባለፉት ሰባት ቀናት ውስጥ አዲስ ለሚጀምሩት ሥራ ለሥራው አስፈላጊ የሆኑ ዕቃዎችን መግዛት፣ የሥራውን ቦታ ማፅዳትና የመሳሰሉትን ያከናወኑ ግለሰቦች ምርታማ ሥራ እንደሠሩ ይቆጠራል።

- 6.= የሥራ ማመልከቻ ለመ/ቤቶችና ድርጅቶች አስገብቼአለሁ:- ባለፉት 3 ወራት ውስጥ የጥናቱን ሳምንት ጨምሮ ሥራ ለመቀጠር ማመልከቻ ለመ/ቤቶች ወይም ድርጅቶች ያስገቡ፤:
- 7.= ሥራ ያለባቸውን ቦታዎች ተዘዋውራ እየጠየቅሁ ነው :- ባለፉት 3 ወራት ውስጥ የጥናቱን ሳምንት ጨምሮ የጉልበት ሥራ ወይም በግል እየተዘዋወሩ የሚሠሩ ሥራዎችን ለማግኘት በየቦታው ሲፈልጉ የነበሩ ።
- 8.= ሌላ/ይገለፅ/:- ባለፉት 3 ወራት ውስጥ የጥናቱን ጊዜ ጨምሮ ከላይ ከተዘረዘሩት የተለየ ጥረት ያደረጉ።

ማስታወሻ:- ይህን ዓምድ የተጠየቁ በሙሉ ዓምድ 403ን ሳይጠየቁ ወደ ዓምድ 404 ያልፋሉ።

ዓምድ 403:- ለምንድነው ሥራ ለመሥራት ወይም ለማግኘት ጥረት ያላደረጉት ?

በዓምድ 401 ኮድ 2 ለተሞላላቸው ማለትም ባለፉት 3 ወራት ሥራ ለማግኘት ወይም ለመጀመር ምንም ጥረት ያላደረጉትን ሰዎች በዚህ ዓምድ ጥረት ያላደረጉበትን ምክንያት በመጠየቅ በዓምዱ ግርጌ ከተዘረዘሩት አማራጭ መልሶች ውስጥ ዋነኛው ምክንያት በዓምዱ ተመዝግቦ፣ በካርድ ኮለሙም ተገቢው ኮድ ይሞላል። የኮዶቹ እና የአማራጭ መልሶችም ዝርዝር እንደሚከተለው ቀርቧል።

- 01.= በወሲድ /በእርግዝና ምክንያት ፤:- ባለፉት 3 ወራት ውስጥ በወሲድ /በእርግዝና ምክንያት መስራት በለመቻለቸው ስራ ያልፈለጉ
- 02.= በሕመም/ በአካል ጉዳት:- ታመው ወይም አካል ጉዳት ደርሶባቸው ባለፉት ሦስት ወራት ስራ ለማግኘት ወይም ለመጀመር ጥረት ያላደረጉ
- 03.= በግል ወይም በቤተሰብ ጉዳይ:- በራስ ወይም በቤተሰብ ምክንያት ሥራ ለማግኘት ጥረት ያላደረጉ ከታች ያለውን ማስታወሻ ይመልከቱ/
- 04.= የቤት ውስጥ ሥራ/ኃላፊነት:- ስራ ያልፈለጉት ወይም ጥረት ያላደረጉት በቤት ውስጥ ኃላፊነት ስላለባቸው፣ ስምሳሌ በቤት አመቤትነትና ልጅ አሳዳጊ ስለሆኑ፤

- 05.= እርጅና/ጡረታ:- በእርጅና ወይም ዕድሜ በመግፋት እና ጡረታ በመውጣታቸው ምክንያት ባለፉት ሶስት ወራት ሥራ ያልፈለጉ፣ እድሜያቸው ከ 50 ዓመት በታች ለሆኑ ይህ ኮድ አይሞላም።
- 06.= በትምህርት/ስልጠና :- በትምህርት/ስልጠና ላይ በመሆናቸው ምክንያት ባለፉት ሶስት ወራት ሥራ ለመፈለግ ያልሞከሩ፤
- 07.= በቅጥር ወይም በግል ሥራ አገኛቹ ለመጀመር በቀጠሮ ላይ ነኝ:- የራሳቸውን የግል ሥራ ወይም በመንግሥት መሥሪያ ቤት ውስጥ ተቀጥረው ሥራ ለመጀመር በሂደት ላይ ያሉ፤
- 08.= ወደ ቀድሞ ሥራዬ ለመመለስ እየተጠበቅኩ ነኝ:- ሥራ ለማግኘት ጥረት ያላደረጉት ወደ ቀድሞ ሥራቸው ለመመለስ ተስፋ ስላላቸው እየተጠበቁ ስለሆነ፤
- 09.= ሥራ አገኛለሁ ብዬ ስለማላስብ:- ከዚህ በፊት በተደጋጋሚ ሥራ ለማግኘት ሞክረው ሳይሳካላቸው ተስፋ የቆረጡ እና በሌሎችም ምክንያቶች ባለፉት ሶስት ወራት ሥራ ያልፈለጉበት ከሥራ ዕድሉ መጥበብ የተነሳ ሥራ አላገኝም በማለት ተስፋ የቆረጡትን ይጨምራል፤
- 10.= የግል ሥራ ለመጀመር የጥሬ ዕቃ /የገንዘብ/ የቁሳቁስ እጥረት ይኖራል ብዬ ስለማስብ:- የግል ሥራ ለመጀመር ለሚያስቡ ሰዎች የግል ሥራ ያልጀመሩት በጥሬ ዕቃ/ገንዘብ ወይም በቁሳቁስ እጥረት ይኖራል ብለው ስለሚያስቡ፤
- 11.= ልጅ ስለሆነ/ነኝ:- ሥራ ለማግኘት ጥረት ያላደረጉት ዕድሜዬ ገና ለሥራ ብቁ አይደለሁም ብለው የሚያስቡ፤ ተማሪ ሁነው ይህን መልስ ለሚሰጡ የሚሞላው ኮድ 06 ነው። ዕድሜያቸው 15 ዓመትና ከዛ በላይ ለሆናቸው ኮድ 11 ሊሰጥ አይችልም።
- 12.= በተቆራጭ ስለምተዳደር:- እነዚህ ከሀገር ውስጥ ወይም ከአገር ውጭ ተቆራጭ ስለሚደረግላቸው ስራ ለመስራት ጥረት ያላደረጉ ወይም ስራ ያልፈለጉ ናቸው።
- 13.= ባህላችን ስለማይፈቅድ /ስርቶ ማምጣት የወንድ /የባል ስራ ስለሆነ የሚሉ
- 14.= ሌላ/ይገለፅ/:- ከላይ ከተዘረዘሩት ምክንያቶች ውጭ ሥራ ለማግኘት ጥረት ያላደረጉት፤

ማስታወሻ:

ኮድ 03 የሚሞላላቸው ከትምህርት፣ ከቤት ዉስጥ ሥራ፣ ወይም ከመታመም የተለየ ሌላ የግል ወይም የቤተሰብ ጉዳይ ለምሳሌ በሐዘን፣ ቤት በመጠበቅ፣ ዘመድ በማስታመም የመሳሰሉ በምርታማ ተግባር ውስጥ በማይካተቱ ሥራዎች ላይ የነበሩትን ነው።

በዓምድ 403 ለምን ስራ አልፈለግክም ተብሎ ሲጠየቅ ትምህርት/ስልጠና ብሎ በዓምድ 404 ኮድ 1 ዝግጁ ነኝ ብሎ ሊመልስ አይገባም። እዚህ ላይ መገንዘብ ያለብን ተማሪዎች ዝግጁ ሊሆኑ የሚችሉት ትምህርታቸውን ሙሉ በሙሉ አቋርጠው እንጂ እየተማሩ በፈረቃ ለመስራት ከፈለጉ ዝግጁ እንዳልሆኑ ይወሰዳሉ ኮድ 2ትም ይሞላላቸዋል። ነገር ግን ተማሪዎች ባለፉት 7 ቀናት ውስጥ ምርታማ የሚባል ስራ ከሰሩ ሥራ እንደሰሩ ይቆጠራሉ።

ዓምድ 404:- በሚቀጥለው 1 ወር ውስጥ ገቢ የሚያስገኝ ሥራ ቢያገኙ ይሰራሉ?

ስመረጃ ሰብሳቢ :-በሚቀጥለው 1 ወር ማለትም (የጥናቱን ሣምንትና ተከታይ 3 ሳምንታትን ጨምሮ) ገቢ የሚያስገኝ ሥራ ቢያገኙ መስራትና አለመስራታቸውን ለማወቅ ነው። በዚህ ዓምድ ጥያቄ የምናቀርብላቸዉ "ስራ ላልሰሩ" ግለሰቦች ሲሆን ይህም ማለት በጥናቱ ወቅት በቅጥርም ሆነ በግል ምንም ዓይነት ሥራ ያልሰሩ እና ወደፊት የሚጀምሩት የተዘጋጀ ሥራ ያላቸውንም ሆነ የሌላቸውን የሚያጠቃልል ነው። በዚህ መሠረት መረጃ ሰጪዎች የጥናቱን ሣምንት ጨምሮ በአራት ሳምንታት ውስጥ ሥራ ቢያገኙ እንደሚሰሩ ተጠይቆ የሚሰጡት መልስ አዎን ከሆነ በካርድ ኮሰሙ ኮድ 1 ይሞላል። የተሰጠው መልስ የለም ከሆነ ኮድ 2 ተሞልቶ ወደ ዓምድ 406 ይታለፋል። መረጃ ሰጪው ከተጠቀሰዉ የጊዜ ገደብ ዉጭ /በኋላ/ መሥራት እንደሚችሉ የገለፁ ከሆነ ለዚህ ጥያቄ የሚሞላው የለም የሚለው ኮድ 2 መሆኑን መገንዘብ ያስፈልጋል። መጀመር እችላለሁ ቢሉ ወይም አንድ ጉዳይ ያለበት ሰው ጉዳዩን እንደጨረሰኩ መሥራት እችላለሁ ቢል በዚህ ጥያቄ በተጠቀሰው ጊዜ ሥራውን መጀመር የማይችሉ ከሆነ በዓምዱ ኮድ 2 ይሞላላቸዋል ማለት ነው።

ዓምድ 405:- በአቅም ተቀጥረው ሊሰሩት የሚችሉት ስራ ቢገኝልዎት ወይም በግል ሥራ

ለመስማራት አስፈላጊ ነገሮች ቢሟሉ ስራ ለመጀመር ዝግጁ ነዎት? ዝግጁ ከሆኑ የት?

ይህ ጥያቄ የሚቀርብላቸው በዓምድ 404 ላይ አዎን በሚቀጥለው 1 ወር ውስጥ ገቢ የሚያስገኝ ስራ ብናገኝ እንሰራለን ብለው ኮድ 1 ለተሞላላቸው ነው። በዚህ ዓምድ በአቅማቸው ተቀጥረው ሊሰሩ የሚችሉት ሥራ ቢገኝላቸው ወይም የግል ሥራ ለመጀመር ሁኔታዎች ቢመቻችላቸው /ስልጠና ገንዘብና ቦታ . . . ወዘተ ለመሥራት ዝግጁ መሆናቸው ወይም አለመሆናቸው ይጠየቃል። "ዝግጁ አይደለሁም" ካሉ ኮድ 1 ሲሞላላቸው "ዝግጁ ነኝ" ብለው ከመለሱ ደግሞ እንደሁኔታው ከኮድ 2-6 ተሞልቶ ወደ ዓምድ 407 ይታለፋል። በዚህ ጥያቄ ውስጥ ለማወቅ የተፈለገው መልስ ሰጪው በችሎታው መጠን ደመወዝ ሳይሆን ሥራ ቢያገኝ ለመስራት ፈቃደኛና ዝግጁ መሆኑን ለማወቅ ነው።

ዓምድ 406:- ለምንድነው ሥራ ቢያገኙ የማይሰሩት?

በዚህ ዓምድ የሚጠየቁት በዓምድ 404 "የለም" በሚቀጥለው 1 ወር ውስጥ ገቢ የሚያስገኝ ስራ ቢገኝ አንሰራም ብለው ኮድ 2 ለተሞላላቸው ወይም በዓምድ 405 ኮድ 1 ለተሞላላቸው ማለትም ዝግጁ አይደለሁም ላሉ ግለሰቦች ብቻ ነው። እነዚህ ሰዎች ሥራ ቢያገኙ ለመሥራት ዝግጁ ያልሆኑበት ዋነኛ ምክንያት ምን እንደሆነ ተጠይቆ በዚህ ዓምድ ይመዘገብላቸዋል። መልስ ሰጪዎች ሥራ ቢያገኙ ሊሰሩ የማይችሉባቸው ምክንያቶች ይሆናሉ ተብለው የሚገመቱት አማራጮች ከዚህ በታች በዝርዝር ቀርበዋል። ግለሰቡ የሚሰጡትን መልስ ከተዘረዘሩት አማራጮች ጋር በማስተያየት ተስማሚውን ምክንያት በዓምዱ ክፍት ቦታ ሞልተን ተገቢውን ኮድ ደግሞ በካርድ ኮለሙ እንሞላለን። አንድ ሰው ሥራ ቢያገኝ ላለመስራት ከአንድ በላይ ምክንያት ሲኖረው በዝርዝር ላይ በቅድሚያ የተገኘውን እንወስዳለን። ለምሳሌ ተማሪው አካል ጉዳተኛ መሆኑን እንደ ምክንያት ቢያቀርብ በዝርዝር ላይ "ተማሪ" በቅድሚያ ስለተዘረዘረ የምንሞላለት "ተማሪ" የሚለውን ነው። ተማሪ ሆነው፣ ወይም የቤት ውስጥ ሥራ እየሠሩ፣ ወይም አካል ጉዳተኛ ሆነው በምርታማ ተግባር ተሠማርተው ለነበሩ የቤተሰብ አባላት ይህ ጥያቄ እንደማይመለከታቸው መገንዘብ ያሻል ። ይህን ጥያቄ የተጠየቁ ሁሉ ወደ አምድ 501 ይሻገራሉ። ዋናው ምክንያት የሚመዘገበው በሚከተሉት ኮዶች አማካይነት ነው።

- 0.= ያለክፍያ የቤት ውስጥ ሥራ ስለምሠራ :- ያለክፍያ የቤት ውስጥ ሥራ ስለሚሰሩ
- 1.= በወሊድ /በእርግዝና ምክንያት
- 2.= ተማሪ:- በጥናቱ ወቅት በመማር ላይ የነበሩ
- 3.= አካል ጉዳት :- አካል ጉዳተኛነታቸው በምርታማ ተግባር ለመሠማራት ያገዳቸዋል፤
- 4.= ሕመም:- በጥናቱ ወቅት በህመም ላይ የነበሩ፤
- 5.= ልጅ/ለሥራ ያልደረሱ :- ልጅ ስለሆኑ ወይም አቅማቸው ለሥራ አልደረሱም ብለው ስለሚያስቡ ሥራ ቢያገኙ ለመሥራት ዝግጁ ያልሆኑ። ዕድሜያቸው 15 ዓመትና በላይ የሆኑ ይህ ኮድ ሊሰጣቸው አይችልም። በመማር ላይ የሚገኙ የሚሞላላቸው ኮድ 2 እንጂ ኮድ 5 አይደለም፤
- 6.= ተቆራጭ ስለሚደረግላቸው:- እነዚህ ግለሰቦች ከሀገር ውስጥ ወይም ከአገር ውጭ ተቆራጭ ስለሚደረግላቸው ስራ ቢያገኙም ለመስራት ዝግጁ ያልሆኑ ናቸው።
- 7.= ጡረታ /እርጅና :- በእርጅና ምክንያት ወይም ጡረተኛ ስለሆኑ ለመሥራት ዝግጁ ያልሆኑ ይህ ኮድ ይሞላላቸዋል። እነዚህ ግለሰቦች በቤት አበል፣ በጡረታ፣ በጠራቀሙት ገንዘብ፣ በቤት ኪራይ ገቢ ወይም በቤተሰብ ዕርዳታ የሚተዳደሩ ናቸው። እድሜያቸው ከ 50 ዓመት በታች ለሆኑ ይህ ኮድ አይሞላም።
- 8. ሌላ /ይገለጽ/ :- ከላይ ከተጠቀሱት በተለየ ምክንያት ለመሥራት ዝግጁ ያልሆኑ። ማስታወሻ ይህንን ዓምድ የተጠየቁ በሙሉ ወደ ዓምድ 501 ይሻገራሉ።

9ምድ 407:- የሚፈልጉት ሥራ ምን ዓይነት ነው?

ለመረጃ ሰብሳቢ:- ለመልስ ሰጭው አማራጮችን እንደአስፈላጊነቱ አሳውቃቸው::

በ9ምድ 405 ከኮድ 2-6 ለተሞላላቸው ማለትም ስራ ብናገኝ እንሠራለን ላሉና ለመሥራት ዝግጁነታቸውን ለገለጹ በዚህ 9ምድ ምን ዓይነት ሥራ እንደሚፈልጉ ይጠየቃሉ:: አማራጭ መልሶቹም ከዚህ በታች ተዘርዝረዋል::

- 1.= የግል ሥራ/ ገንድ /የራስን ድርጅት ማቋቋም:- የግል ሥራ ለመጀመር /የራሳቸውን ድርጅት ማቋቋም ለሚፈልጉ/በግብርና መያ መሠማራት የሚፈልጉ በዚህ ይከታተሉ/
- 2.= ተቀጣሪ ለግል ድርጅት:- በግል ድርጅት ውስጥ ተቀጥረው መስራት ለሚፈልጉ፤
- 3.= ተቀጣሪ ስመንግስት፤- በመንግስት መ/ቤት ውስጥ ተቀጥረው መስራት ለሚፈልጉ፤
- 4.= የተገኘውን:- በግል፤ በመንግሥት ወይም በማናቸውም በተገኘው ቦታ ተቀጥረው/የግል ሥራ ወይም የግል ድርጅት ለማቋቋም/ መሥራት ለሚፈልጉ፤
- 5.= ሌላ /ይገለጹ:- ከላይ ከተዘረዘሩት ውጭ የተለየ ዓይነት ሥራ ለሚፈልጉ፤

ማስታወሻ! በዚህ 9ምድ ከኮድ 2 -5 የተሞላላቸው ወደ 9ምድ 409 ያልፋሉ::

9ምድ 408:- የግል ሥራ /የራስን ድርጅት ለማቋቋም ያጋጠሞት/የሚገጥሞት ችግር አለ? ፣ ካለ ምንድነው?

በ9ምድ 407 ኮድ 1 ለተሞላላቸው ማለትም የራስን ድርጅት ማቋቋም እንደሚፈልጉ ለገለጹ የገጠማቸው ወይም ይገጥመኛል ብለው የሚያስቡት ችግር ካለ በሚከተሉት ኮዶች አማካይነት ይገለጻል:: ከአንድ በላይ ችግር ለጠቀሱ ዋነኛው፣የትኛው እንደሆነ ተጠይቆ ተገቢው ኮድ ይሞላል::

- 00.= ችግር የለብኝም
- 01.= የገንዘብ አጥረት
- 02.= ሥልጠና አለማግኘት
- 03.= ቦታ /መሬት/ አለማግኘት
- 04.= ገንዘብና ሥልጠና አለማግኘት
- 05.= ገንዘብና ቦታ አለማግኘት
- 06.= የመሥሪያ ፈቃድ አለመኖር/ማጣት
- 07.= የማምረቻ መሣሪያ አለመሟላት/ማጣት
- 08.= አላውቅም
- 09.= የመረጃ አጥረት
- 10.= ሌላ/ይገለጹ/

9ምድ 409: ከዚህ በፊት በቅጥር ወይም በግል ሥራ ሠርተው ያውቃሉ ?

ሥራ አጥ የሆኑ ግለሰቦች ሁሉ በሁለት ክፍሎች ይመደባሉ:: እነዚህም የመጀመሪያ ጊዜ ሥራ አጠች/ሥራ ይዘው የማያውቁ/ እና ምንም እንኳን በወቅቱ ሥራ አጥ ቢሆኑም ከዚህ በፊት ሥራ የነበራቸው ሥራ አጠች ናቸው:: በዚህ 9ምድ ውስጥ ሥራ አጠች ሁሉ /9ምድ 405 ከኮድ 2-6 የተሞላላቸው/ ከዚህ በፊት ሥራ ይዘው

ያውቁ እንደሆነ ይጠየቃሉ :: ከዚህ በፊት ሥራ የነበራቸው (የሥራ ልምድ አላቸው) የሚባሉት ከላይ እንደተገለጸው ሁሉ ተቀጥረው ወይም በግላቸው ወይም ለቤተሰብ ገቢ በሚያስገኝ ምርታማ ተግባር ላይ አንድ ወርና ከዚያ በላይ ተሠማርተው የነበሩ ግለሰቦች ሁሉ ናቸው:: ከዚህ በፊት ሥራ ልምድ ያልነበራቸው የሚባሉት ደግሞ ገቢ በሚያስገኝ ምርታማ ተግባር ተሠማርተው የማያውቁ የቤተሰብ አባላት እና ምርታማ ተግባር የሠሩ እንኳ ቢሆን ከ 1 ወር በታች ከጥናቱ ጊዜ በፊት የሰሩ ናቸው:: ከዚህ በፊት ሥራ ልምድ ላልነበራቸው ሥራ አጠኝ ደግሞ የለም የሚል ኮድ 1 ይሞላል::ከዚህ በፊት ሥራ ልምድ ለነበራቸው ሥራ አጠኝ ቀደም ሲል ተቀጥረው የሠሩ ከሆነ ኮድ 2 ሲሞላ ለቤተሰባቸው ያለክፍያ በመስራት ልምድ ላላቸው ኮድ 3 ይሞላል ::ከዚህ በፊት በግል ሥራ ላይ ለነበሩ ኮድ 4 ይሞላል::

ዓምድ 410:- ለምን ያህል ወራት ሥራ አጥ ነበሩ? /መልሱ በወራት ይገለፅ/

ሥራ የሌላቸውና ሥራ ለመስራት ዝግጁ መሆናቸውን የገለፁ ግለሰቦች ለምን ያህል ወራት ለስራ ዝግጁ ሆነው ያለሥራ እንደቆዩ ተጠይቆ በካርድ ኮሎሎች ይሞላል:: 1 ወር ላልሞላቸው ኮድ 00 ሲሞላ 97 ና በላይ ወራት (ከ8 ዓመት በላይ) ለሆናቸው ኮድ 97 ይሞላል:: የሥራ አጥ ጊዜያቸው መቆጠር የሚጀምረው መልስ ሰጪው ለመጨረሻ ጊዜ ይሠሩት ከነበረው መደበኛ ሥራ ካቋረጡበት ወር ጀምሮ ነው:: ቀደም ሲል ሥራ ካልነበራቸው ደግሞ ሥራ ለመስራት ዝግጁ ከነበሩበት ጊዜ አንስቶ ነው::

ምዕራፍ VI

የመጠይቁ ክፍል 5 አሞላል መመሪያ:

ያለፉት 6 ወራት የሥራ ሁኔታ

በምዕራፍ 3፣ 4 እና 5 የመጠይቅ ክፍል 1፣ 2፣ 3 እና 4 አሞላል መመሪያ ተብራርቷል። በዚህ ምዕራፍ ደግሞ የመጠይቁ ክፍል 5 አሞላል መመሪያ ይቀርባል። በዚህ ክፍል የሚሰበሰበው መረጃ የሚመለከተው ዕድሜያዊው 5 ዓመትና በላይ የሆኑ የቤተሰብ አባላትን ብቻ ሲሆን ተፈላጊው መረጃም በተጠቀሰው የእድሜ ክልል ውስጥ ለሚገኝ ለእያንዳንዱ የቤተሰቡ አባል የአለፉትን 6 ወራት የሥራ ስምሪት ሁኔታ የሚመለከት ነው።

ክፍል 5 /ዓምድ 501-507/ ያለፉት 6 ወራት ሥራ ስምሪት ሁኔታ

ዓምድ 501:- ባለፉት 6 ወራት ውስጥ ለጥቂት ጊዜም ቢሆን በምርታማ ሥራ ማለትም ተቀጥረው በክፍያ ወይም ትርፍ ለማግኘት ወይም ለቤተሰብም ገቢ በሚያስገኝ ሥራ ተሰማርተው ነበርን?

በዚህ ጥያቄ እያንዳንዱ ዕድሜው 5 ዓመት በላይ የሆነ የቤተሰቡ አባል ከጥናቱ ቀን ስፊት በነበሩት 6 ወራት ውስጥ ለጥቂት ጊዜም ቢሆን በቅጥር ለክፍያ ወይም ነገዶ ለማትረፍ ወይም በሌላ የማምረት ተግባር ወይም አገልግሎት በመስጠት ተግባር ተሰማርቶ እንደሆነ ይጠየቃል። በዚህ ጥያቄ ለማወቅ የተፈለገው የቤተሰቡ አባላት ባለፉት 6 ወራት ውስጥ ለጥቂት ቀናት/ሳምንታት ወይም ወራት በምርታማ ተግባር ላይ መሠማራትና አለመሠማራታቸው ነው። በክፍል 3 ዓምድ 301 ባለፉት 7 ቀናት የሥራ ስምሪት አስመልክቶ የቀረበው ማብራሪያ ለዚህም የሚያገለግል ስለሆነ ለመረጃ ሰብሳቢዎች ያንን ተመልሰው ማንበብ ይጠበቅባቸዋል።

መልስ ሰጪዎች ጥያቄው ካልገባቸው "ባለፉት 6 ወራት ውስጥ ምን ይሰሩ ነበር" ብሎ እንደገና በመጠየቅ የምርታማ ሥራ ትርጉም በመረዳት በመጠይቁ ዓምድ ሥር ከተዘረዘሩት የምርታማ ሥራ ዘርፎች ቢያንስ በአንዱ ወይም በተለያዩ የሥራ ዓይነት ማለትም መንግስታዊ ሥራ፣ ንግድና ተመሳሳይ አገልግሎቶች ለአንድ ሳምንት ለ 4 ሰዓት ያህል ከሰሩ በካርድ ኮለሙ የሥራዎቹ ዓይነት ተመዝግቦ ኮድ "1" ይከበብና ወደ ዓምድ 503 ይታለፋል። በአንጻሩም በአንዱም ሥራ እንኳን ካልተሠማሩ በካርድ ኮለሙ ኮድ "2" ይሞላል።

ያለፉት 6 ወራት ማለት ከትላንት ጀምሮ ወደኋላ ያሉትን 180 ቀናት ማለት ነው። ለምሳሌ፣ ቃለ መጠይቁ የሚደረገው ከመጋቢት 12 ቀን 2004 ዓ.ም. ቢሆን ያለፉት 6 ወራት ማለት ከመጋቢት 11 ቀን 2004 ዓ.ም እስከ መስከረም 12 ቀን 2004 ዓ.ም ያሉት ወራት በመቁጠር የሚሰራ ነው።

በዓምድ 501 ኮድ 1 የሚሞላላቸው ባለፉት 6 ወራት ውስጥ ለጥቂት ጊዜም ቢሆን በምርታማ ተግባር ላይ ተሰማርተው የነበሩ ሲሆን ፣ ኮድ 2 የሚሞላላቸው ደግሞ ባለፉት 6 ወራት ምንም ሥራ ያልሠሩ መልስ ሰጪዎች ናቸው። ጥቂት ጊዜ ማለት በተጠቀሰው 6 ወር ውስጥ ቢያንስ በ1 ሳምንት ከሰሩ ነው። በዓምድ 301 እንደተገለጸው አንድ ሰው አንድ ሳምንት ሠርቷል ለመባል በዛ ሳምንት ውስጥ ቢያንስ 4 ሰዓት ያህል መስራት አለበት። ስለዚህ አንድ ሰው በ6 ወራት ውስጥ በሆነ ሳምንት ውስጥ 4 ሰዓት ያህል ከሠራ በዛ ወራት ውስጥ ለጥቂት ጊዜም ቢሆን እንደሠራ ይቆጠራል።

ዓምድ 502 : ባለፉት 6 ወራት ለጥቂት ጊዜም ቢሆን ስራ ለማግኘት/ ለመስራት ዝግጁ ነበሩ ?

ይህ ጥያቄ የሚቀርበው በአምድ 501 ኮድ 2 ለተሞላላቸው ሲሆን ባለፉት 6 ወራት ለጥቂት ጊዜም እንኳን በምርታማ ተግባር ያልተሠማሩ ሰዎች በተጠቀሰው ወራት ወስጥ ስራ ለማግኘት ጥረት አድርገው እንደነበረ ወይም ጥረት ባያደርጉም ስራ ቢገኝ ለመስራት ዝግጁ እንደነበሩ ለማወቅ ነው። በዚህ ሁኔታ ለአንድም ሳምንት እንኳ ሥራ አጥ ሁኔታ ላልነበሩ ሰዎች ኮድ "2" ይሞላሉ ወደ አምድ 505 ይታሰባል። ዝግጁ ለነበሩ ኮድ 1 ይሞላሉ በአምድ 504 መልስ ሰጪው ባለፉት 6 ወራት ለምን ያህል ሳምንት ሥራ አጥ እንደነበረ ከቅርብ ጊዜ በመጀመር ወደ ኃላ ላሉት ጊዜያት አንድ በአንድ በመጥቀስ እንዲያስታውስ ተደርጎ በካርድ ኮለሙ ውስጥ ይሞላል።

ዓምድ 503: ባለፉት 6 ወራት ለስንት ሳምንታት በሥራ ላይ ነበሩ ?

በዚህ ዓምድ ባለፉት 6 ወራት ውስጥ ለጥቂት ጊዜም ቢሆን ምርታማ ሥራ ላይ ተሠማርተው ለነበሩ የሚሞላ ነው። እያንዳንዱ የቤተሰቡ አባል ባለፉት 6 ወራት ለምን ያህል ሳምንታት በምርታማ ሥራ ላይ ተሠማርተው እንደነበር በእርጋታ በመጠየቅ የሳምንታቱ ብዛት በዓምዱ ሥር ባለው ክፍት ቦታ ይሞላል። ሁሉንም ሳምንታት (ጳጉሜን ጨምሮ) ለሠሩ 24 ይሞላል። እዚህ ላይ መታወስ ያለበት ስራ ወይም ከስራ ጋር ግንኙነት ያላቸው ሰዎች በተለያዩ ምክንያት ለምሳሌ ገበያ ባለመኖሩ፣ በአረፍት፣ በመድ ጥየታ፣ በበዓል ምክንያት ላይሰሩ ይችላሉ። ስለሆነም፣ እነዚህ ግለሰቦች ስራ ባይሰሩም ድርጅታቸው በቀጣይነት እስካለፍ ያልተዘጋ እስከሆነ ድረስ ስራ እንዳላቸው ተቆጥሮ የሳምንታት ብዛት በዓምድ 503 ይሞላላቸዋል። ለምሳሌ ለአንድ አስተማሪ የሆነ በክረምት፣ በአረፍት ምክንያት ባይሠራም እንደሠራ ይቆጠራል ማለት ነው። በተመሳሳይ መልኩ በግል የሚተዳደር ነጋዴ ገበያ አጥቶ ባይሰራ ስራው/ሱቁ እስካልተዘጋ ድረስ እንደሠራ ይወስዳል። ገበሬው ለጊዜው የእርሻ ወቅት ባለመሆኑ ለጊዜው ባይሰራም እንደሠራ ይቆጠራል። ነገር ግን የስራ ፀባያቸው ወቅትን ጠብቆ የሚከናወን ከሆነ ለምሳሌ ኢትዮጵያ ነጋዴ፣ የመሳሰሉት ሌላ የሚሠሩት ስራ ከሌላቸውና ስራ በማይኖርበት ጊዜ ድርጅቱ የተዘጋ ከሆነ እንደነዚህ ዓይነት ስራተኞች ስራ እያላቸው ያልሰሩ አይባሉም። በተጨማሪም ተባራሪ የቀን ሠራተኞች ለምሳሌ ሊስትሮ፣ ጋዜጣ አዟሪዎች፣ ቆሎ ነጋዴዎች ስራው እስካልተሠራ ድረስ ድርጅት የሚባል ሊኖር ስለማይችል እነዚህም ሰዎች ስራ ካልሰሩ ስራ እያላቸው ያልሰሩ ተብሎ እንደሠራተኛ አይቆጠሩም። ይህ ሁኔታ ሳይከፈላቸው ለቤተሰብ ድርጅት ለሚያገለግሉም ይሠራል። እነዚህ ከላይ የተገለፁት እንደሠራተኛ የማይቆጠሩት ቀጣይ የስራ አጥ ወይም ዝግጁ ያልሆኑበትና ምክንያቱን የሚያጣራ ጥያቄ ይቀርብላቸዋል። ይህ ጥያቄ ሲቀርብ መልሳቸው በሆነ ሳምንት/ወቅት/ ስራ የለንም ግን ለመስራት ዝግጁ ነበርን ካሉ በዛን ጊዜ እንደስራ አጥ ተቆጥረው በዓምድ 504 የስራ አጥ ሳምንት ይሞላላቸዋል። በዛን ወቅት በቤት ውስጥ ስራ፣ በትምህርት ወዘተ. በመሳሰሉት ምክንያቶቹ ለመስራት ዝግጁ ካልነበሩ ዝግጁ ያልነበሩበት ሳምንታት ብዛት በዓምድ 505 ይሞላላቸዋል።

ማስታወሻ - ሀ ስራ ኖሯቸው ለጊዜው በተለያዩ ምክንያት ባይሰሩም ስራ እስካላቸው ድረስ ስራ አጥ ሊባሉ አይገባም። በተመሳሳይ መልኩ ስራ ሳይኖራቸው በተለያዩ ምክንያት ላልሰሩ፣ ለምሳሌ በትምህርት፣ በህመም፣ በእርጅና ሳቢያ ስራ ላልሠሩ ሰዎች ለመስራት ዝግጁ ያልነበሩ ተብሎ በዓምድ 505 የሳምንታት ብዛት ይሞላላቸዋል እንጂ ስራ አጥ መባል የለባቸውም። ስለሆነም ስራ አጥ የሚባሉት ምንም ስራ ሳይኖራቸው ነገር ግን ለመስራት ዝግጁ የነበሩባቸው ሳምንታት ብቻ በስራ አጥነት እንደሚሞላላቸው መታወቅ አለበት።

ማስታወሻ - ለ

- 1/ ለዚህ ጥያቄ የምርታማ ሥራ ምንነት ጠንቅቆ ማወቅ ያስፈልጋል።
- 2/ አንድ ሰው በሆነ ሳምንት ውስጥ በድምሩ ቢያንስ 4 ሰዓት ከስራ ያን ሳምንት በስራ ላይ እንደነበረ ይቆጠራል። (የሳምንቱን ቀሪ ጊዜ ስራ ቢፈልግም ባይፈልግም እንደሰራ ይቆጠራል)
- 3/ መልስ ሰጭዎች የማስታወስ ችግር ሊገጥማቸው ስለሚችል በእርጋታ እንዲያስታውሱ ከቅርብ ጊዜ በመጀመር ወደ ኋላ ያሉትን የስድስቱን ወራት ተራ በተራ እየጠቀሱ እንዲያስታውሱ ማድረግ ይገባል።
- 4/ መልስ ሰጪው ሃምድ 502 ሲጠየቁ ሥራ አለመስራታቸውን የገለጹ ነገር ግን ሥራ ለመስራት ዝግጁ ለነበሩ (በሃምድ 502 ኮድ 1 ለተሞላላቸው) ሰዎችም በ6 ወራት ውስጥ በሥራ ላይ የተሰማሩበትን ጊዜ ዘንግተው ወይም ትንሽ በመሆኑ ንቀው አልሰራሁም ብለው ሲሆን ስለሚችል በዚህ ሃምድ ለምን ያህል ሳምንት ሥራ ላይ እንደነበሩ ይጠየቃሉ።
- 5/ በተቻለ መጠን መረጃው ከሚመለከታቸው ብቻ እንደሚሰበሰብ ይታወቃል። ስለዚህ የሚመለከታቸው ግለሰቦች /መልስ ሰጭዎች የሚገኙበትን ሰዓት በመቅጠር ተገቢውን መረጃ መሰብሰብ አለበት።

ሃምድ 504: ባለፉት 6 ወራት ለስንት ሳምንታት ሥራ አጥ ነበሩ?

ይህ ጥያቄ በሃምድ 501 ኮድ 1 ወይም 502 ኮድ 1 የተሞላላቸው ማለትም ባለፉት 6 ወራት ለጥቂት ጊዜም የሠሩትንና ባይሠሩም እንኳ ስራ ለመስራት ዝግጁ ነኝ ያሉትን ይመለከታል። በዚህ ሃምድ መልስ ሰጪው ባለፉት 6 ወራት ለምን ያህል ሳምንት ሥራ አጥ እንደነበረ ከቅርብ ጊዜ በመጀመር ወደ ኋላ ላሉት ጊዜያት አንድ በአንድ በመጥቀስ እንዲያስታውስ ተደርጎ በካርድ ኮለሙ ውስጥ ይሞላል። 6 ወሩን በሙሉ ስራ ላይ ሆነው ወይም የተወሰኑ ወራትን ስራ ላይ ሆነው ቀሪውን ግን ስራ ለመስራት ዝግጁ ሳይሆኑ የቆዩ ሰዎች ሊያጋጥም ይችላል። በዚህ ሁኔታ ለአንድም ሳምንት እንኳ ሥራ አጥ ሁነው ላልነበሩ ሰዎች ኮድ "00" ይሞላል። ነገር ግን በሃምድ 502 ላይ ኮድ 1 ተሞልቶላቸው በዚህ ላይ "00" ተደርጎ መሞላት የለበትም። ይህም የሆነው ቢያንስ ለአንድ ሳምንት ዝግጁ እንደነበረ ስለገለፀ ነው። ካልሆነ ግን ሃምድ 502ን ማስተካከል ተገቢ ነው።

ማስታወሻ

1. አንድ ሰው በሆነ ሳምንት ውስጥ ሥራ አጥ ነው የሚባለው በዛ ሳምንት ስራ ካልነበረውና ገቢ በሚያስገኝ ሥራ ለመሠማራት /በግልም ይሁን በቅጥር/ ጥረት አድርጎ ከነበረ ወይም ሥራ ቢያገኝ ለመስራት ዝግጁ ከነበረ ነው።
2. በሆነ ሳምንት ውስጥ ለ4 ሰዓት ያህል ስራ የሠራ ነገር ግን አብዛኛውን ጊዜ ስራ ሲፈልግ ወይም ቢያገኝ ለመስራት ዝግጁ የነበረ ሰው ያን ሳምንት እንደሰራ ይቆጠርለታል እንጂ በስራ አጥነት አይቆጠርም (ከላይ በሃምድ 503 ማስታወሻ 2ን ይመልከቱ)

ማሳሰቢያ:

1. መረጃ ሰብሳቢው በመረጃ ሰብሳቢዎች መመሪያ በሃምድ 503 ሥር የተገለፀው ማስታወሻ ተራ ቁጥር 3 እና 4 ን ለዚህም ለምድ እንደሚያገለግሉ ማወቅ ተገቢ ነው።
2. ባለፉት 6 ወራት ውስጥ ስንት ሳምንታት ሰርታችኋል ሲባል በወር ውስጥ 4 ሳምንት በመውሰድ በ6 ወር 24 ሳምንት መሆኑን መገንዘብ ያሻል። ስለዚህ የሦስቱ ሃምዶች 503,504 እና 505 ድምር ከ24 ሳምንታት መብለጥ የለበትም። በተጨማሪም ሃምድ 504 ከሃምድ 410 ጋር መነፃፀር ይኖርበታል።

ግምድ 505:- ባለፉት 6 ወራት ለስንት ሳምንታት ሥራ ለመሥራት አልቻሉም /ዝግጁ አልነበሩም? ይህ ግምድ በግምድ 501 ኮድ 13ም ኮድ 2ትንም ለመለሱ ለሁሉም ዕድሜያቸው 5 ዓመትና በላይ ለሆናቸው ይጠየቃል። በግምድ 501 ኮድ 2 ለተሞላላቸው ማለት ባለፉት 6 ወራት ውስጥ በምርታማ ስራ ላልተሠማሩና ምርታማ ስራ ለመስራት ዝግጁ ላልነበሩ ላይጠየቁ 24 ሳምንት ከመሞላቱ በፊት ጥያቄው ይቀርብላቸዋል። ምናልባት ይህ ጥያቄ ሲቀርብላቸው በስራ ላይ ወይም በሥራ አጥነት ያሳለፉትን ሳምንታት አስታውሰው ሊነገሩን ይችላሉና ለውጥ ካለ ግምድ 501ን ተመልሶ ማስተካከል ያስፈልጋል። በግምድ 501 ኮድ 1 ከተሞላላቸው መካከል ከ6 ወራቱ ውስጥ ስራ ያልሠሩበት ሳምንታት ሊኖሩ ስለሚችሉ በነኚህ ሳምንታት ለሥራ ዝግጁ ከነበሩ በግምድ 504 እንደሥራ አጥ ሳምንት ይቆጠርላቸዋል። ለሥራ ዝግጁ አልነበሩ በዚህ ግምድ/505/ ዝግጁ ያልነበሩባቸው ሳምንታት ተቆጥረው ይሞላሉ። መልስ ሰጭዎች 6 ወራቱን ሙሉ ስራ በመስራት ወይም ስራ አጥ በመሆን ካሳለፉ በዚህ ግምድ ላይ "00" ይሞላል።

ለግምድ 503:504:505: ለሳምንታት አመዘጋገብ እንደ ምሳሌ የቀረበ ሠንጠረዥ ያለፉት 6 ወራት የሥራ ሁኔታ መጋቢት 30 ቀን 2004 ሥራ ቢጀመር

ተ.ቁ	የቤተሰብ አባላት ዝርዝር	የሥራ ዓይነት	ያለፉት 6 ወራት					
			2004					
			ጥቅምት	ህዳር	ታህሣሥ	ጥር	የካቲት	መጋቢት
1	ስም	በስራ ላይ						
		ስራ አጥ						
		ለስራ ዝግጁ ያልነበሩ						
2	ስም	በስራ ላይ						
		ስራ አጥ						
		ለስራ ዝግጁ ያልነበሩ						
.	-	
.	-	

ግምድ 506- መረጃ ሰብሳቢ በግምድ 505 ያለውን ጠቅላላ የሳምንታት ድምር በማየት ማረጋገጥ

ይህ ግምድ የሚሞላው በግምድ 505 ባለፉት 6 ወራት ለመስራት ያልቻሉት /ዝግጁ ያልነበሩበት? ጊዜ በመመልከት ይሆናል። በካርድ ኮሌሙ የተቀመጠው አሃዝ 12 ሳምንታትና ከዚያ በላይ ከሆነ ኮድ 1 ተሞልቶ ወደ ግምድ 507 የሚተላለፍ ሲሆን ከ12 ሳምንታት በታች ከሆነ ኮድ 2 ተሞልቶ የዚህ ክፍል ጥያቄ ያበቃል።

ግምድ 507 ባለፉት 6 ወራት አብዛኛውን ጊዜ ሥራ ያልሰሩበት ወይም ለመስራት ዝግጁ ያልነበሩበት ምክንያት ምንድን ነበር ?

ይህ ግምድ ሰዎች ባለፉት 6 ወራት አብዛኛውን ጊዜ (ከ12 ሳምንትና በላይ) ለምን በምርታማ ተግባር እንዳልተሠማሩ ወይም ስራ ለመስራት ዝግጁ እንዳልነበሩ የሚጠየቁበት ነው። በመሆኑም ምክንያታቸውን በመጠየቅ ከተሰጡት አማራጮች መካከል የዋነኛውን ምክንያት ኮድ መጻፍ ያስፈልጋል። የኮዶቹም ዝርዝር እንደሚከተለው ቀርቧል።

- 0= በእርግጠኛ / በወሊድ / ምክንያት
- 1= ያለ ክፍያ የቤት ውስጥ ስራ:- እነዚህ ግለሰቦች ከ6 ወር ውስጥ ከ12 ሳምንታት በላይ ለሆነ ጊዜ የገንዘብ ወይም የዓይነት ክፍያ ሳያገኙ ምግብ ማብሰል፣ ልብስ ማጠብ የመሳሰሉትን

በቤት ውስጥ የሚሠሩ ሥራዎችን በመስራት በማሳለፋቸው ምርታማ ሥራ ያልሠሩ ወይም ሥራ ለመሥራት ዝግጁ ያልነበሩ ናቸው። የቤት እመቤቶች በዚህ ኮድ ይጠቃሉላሉ።

2= ተማሪ፡- እነዚህ ግለሰቦች ትምህርት በመከታተላቸው የተነሳ ባለፉት 6 ወራት አብዛኛውን ጊዜያቸውን በምርታማ ተግባር ያልተሠማሩ ወይም ሥራ አጥ ያልነበሩ ናቸው።

3= አካል ጉዳት፡- በአካል ጉዳት ወይም የአእምሮ በሽታ ደርሶባቸው በዚህ ምክንያት ባለፉት 6 ወራት አብዛኛውን ጊዜ ሥራ ያልሰሩ፣ ወይም ሥራ አጥ ያልነበሩ፣

4= ሀመም፡- አብዛኛውን ጊዜ በሀመም ምክንያት ስራ ያልሰሩ፣ ወይም ሥራ አጥ ያልነበሩ፣

5= ልጅ /ለሥራ ያልደረሱ/፡- እነዚህ ግለሰቦች ዕድሜያቸው 5 ዓመትና በላይ ሲሆኑ ባለፉት 6 ወራት በምርታማ ተግባር ያልተሠማሩበትን ምክንያት ሲገልፁ ልጅ በመሆኔ የሚል መልስ የሚሰጡ ናቸው። ዕድሜያቸው 15 ዓመትና በላይ የሆኑ ይህ ኮድ ሊሠጣቸው አይችልም። በመማር ላይ ያሉ ልጆች የሚሞላላቸው ኮድ 2 እንጂ ኮድ 5 አይደለም።

6= ተቆራጭ ስለሚደረግላቸው፡- ባለፉት 6 ወራት ከአገር ውስጥ ወይም ከአገር ውጭ ተቆራጭ ስለሚደረግላቸው ሥራ ያልሰሩ ወይም ሥራ አጥ ያልነበሩ ናቸው።

7= ጡረታ/ እርጅና ፡- በእርጅና ምክንያት ወይም ጡረተኛ ስለሆኑ ለመስራት ዝግጁ ያልሆኑ ይህ ኮድ ይሞላላቸዋል። እነዚህ ግለሰቦች በቤት አበል፣ በጡረታ፣ ባጠራቀሙት ገንዘብ፣ በቤት ኪራይ ወይም በቤተሰብ ዕርዳታ የሚተዳደሩ ናቸው።ይሁን እንጂ እድሜያቸው ከ 50 ዓመት በታች ለሆኑ ይህ ኮድ አይሞላም።

8= ሌላ ፡-ከላይ ከተዘረዘሩት በተለየ ምክንያት ስራ ያልሰሩ ከሆነ በዚህ ኮድ ይጠቃሉላሉ።
ለምሳሌ ልመና

ምዕራፍ VII

የመጠይቁ ክፍል 6 አሞላል መመሪያ

መደበኛ ባልሆኑ የስራ ዘርፎች የተሰማሩና ዕድሜያቸው 5 ዓመትና በላይ ለሆኑ የቤተሰብ አባላት የሚመለከቱ ጥያቄዎች፤

በዚህ ምዕራፍ ውስጥ ሰባት የሚሆኑ ጥያቄዎች ዕድሜያቸው 5 ዓመትና በላይ የሆኑ በመደበኛ ባልሆኑ የስራ ዘርፎች ውስጥ የተሰማሩ የቤተሰቡ አባላት የሚጠየቅ የማጣሪያ ጥያቄዎች ተዘጋጅተዋል።

ዓምድ 202 እና 201። ከክፍል 2 ዓምድ 202 እና 201 በማወራረስ የሚሞላ ይሆናል።

ዓምድ 601፡- የዋነኛ ስራ የቅጥር ሁኔታ፡- ዕድሜያቸው 5 ዓመትና በላይ ለሆናቸው የቤተሰብ አባላት በሙሉ የዋነኛ የቅጥር ሁኔታቸው በክፍል 3 ዓምድ 311 አስቀድሞ ተጠይቆ የተሞላ በመሆኑ መረጃ ሰብሳቢው/ዋ ይህንኑ ኮድ በጥንቃቄ በመውሰድ መሙላት ይኖርበታል/ባታል። ለአጠያየቅ እንዲያመች በአምድ 311 የቅጥር ሁኔታ የተጠየቀላቸው በሙሉ ወደዚህ አምድ መወራረስ እንዳለበት መገንዘብ ያስፈልጋል ። በመቀጠል ዋነኛ የቅጥር ሁኔታ ኮድ 01፣ 02፣ 04፣ 05፣ 07 የተሞላላቸው ከጥያቄ 602-607 ስለማይመለከታቸው በሠረዘ (" - ") ይታሰፋሉ።

ዓምድ 602 ፡- በድርጅቱ /የስራ መስኩ/ የሂሳብ መዝገብ ይይዛል?

ይህ ዓምድ የሚመለከታቸው ዕድሜያቸው 5 ዓመትና በላይ ለሆኑና በአምድ 311 የቅጥር ሁኔታ (Status in Employment) ኮድ 03፣ 06፣ 08፣ 09፣ 10፣ 11 ወይም 12 ለተሞላላቸው የቤተሰብ አባላት እንደሆነ መገንዘብ ያስፈልጋል። ይህም ማለት በዚህ ክፍል የሚፈለጉት በሙሉ ሳይሆን የዋነኛ ስራ የቅጥር ሁኔታዎች ኮድ 03፣ 06፣ 08፣ 09፣ 10፣ 11 እና 12 ማለትም ተቀጣሪ ለግል፣ ሌሎች ተቀጣሪዎች፣ በግል ስራ የሚተዳደሩ፣ ሳይከፈላቸው ለቤተሰብ ድርጅት የሚሰሩ፣ ቀጣሪ ፣ ተለማማጅ እና ሌሎች የሚለው ኮድ የተሞላላቸውን ብቻ ናቸው።

በዚህ ዓምድ ድርጅቱ (የስራ መስኩ) የሂሳብ መዝገብ አለው? ተብሎ በመጠየቅ አዎን መደበኛ የአመዘጋገብ ስርዓት አለው ከተባለ ኮድ 1 ወይም አዎን ግን የሂሳብ አያያዙ በመደበኛና በዝርዝር አይደለም ከተባለ ኮድ 2 ወይም የለውም ከተባለ ኮድ 3 እንዲሁም አላውቅም ካሉ ኮድ 4 መሞላት ይኖርበታል።

አንድ ድርጅት (የስራ መስክ) የሂሳብ መዝገብ ይይዛል የሚባለው በገንዘብ መልክ የድርጅቱን ወይም የስራ መስኩን የስራ እንቅስቃሴዎች ለምሳሌ በየአርዕስታቸው ዘርዘርና የሂሳብ አያያዙን ሕግ ተከትሎ ሲመዘገብ ከላይ በተመዘገበው መሰረት በዓመት ወይም በወር መጨረሻ ቢያንስ የትርፍና ኪሳራ መግለጫ (income statement) እና የሂሳብ ቋት (Balance sheet) ሲያዘጋጅ ነው። በግል ድርጅት ተቀጣሪ፣ ቀጣሪ፣ በግል ስራ ለሚተዳደሩ፣ ሳይከፈላቸው ለቤተሰብ የሚሰሩ ሰራተኞች የሆኑ ሰራተኞችና ተለማማጆች በዚህ ዓምድ የሚሰሩበት ድርጅት የሂሳብ መዝገብ ይይዝ እንደሆነ የጠይቃል። የሂሳብ ቋት እና የትርፍ ኪሳራ መግለጫ ትርጉም ቀጥሎ ቀርቧል።

ማስታወሻ:-

- 1= የሂሳብ ቋት:- ማለት ድርጅቱ የሚገኝበት ሁኔታ (Financial Position) የሚያሳይ፣ በዓመቱ መጀመሪያ ላይ መነሻ ያለው፣ በዓመቱ ውስጥ የተካሄደው እንቅስቃሴ የሚያሳየውን ለውጥ በዓመቱ መጨረሻ ላይ የሚመዘገብበትና ለሚቀጥለው ዓመት አዲስ መነሻ (Balance) የሚይዝ ማለት ነው።
- 2= ትርፍና ኪሣራ መግለጫ:- የድርጅቱን የወጪና ገቢ መጠን በየወጪና ገቢው አርዕስት ዘርዘር የሚይዝ ድርጅቱን እንቅስቃሴ ትርፍ ወይም ኪሳራ እንደተገኘ የሚያሳይ ነው።

ዓምድ 603:- በድርጅቱ ውስጥ እርስዎን ጨምሮ ስንት በስራ ተካፋይ የሆኑ ሰራተኞች አሉ?

ዕድሜያቸው 5 ዓመትና በላይ ለሆኑና በዓምድ 311 ኮድ 03፣ 06፣ 08፣ 09፣ 10፣ 11 ወይም 12 ለተሞላላቸው የቤተሰብ አባላት የሚጠየቅ መሆኑን መገንዘብ ያስፈልጋል። በዚህ ዓምድ በድርጅቱ (የሰር መስክ) ውስጥ መልስ ሰጪውን ጨምሮ ስንት በስራው ተካፋይ ሰራተኞች እንዳሉት በመጠየቅ መልሱ በተሰጡት ቦታዎች (ንዑስ አምዶች) ውስጥ መመዘገብ ይኖርበታል። ድርጅቱ/የሰራ መስኩ 97 እና በላይ ሠራተኞች ካሉት በዓምድ 975 በላይ በፊደል ተመዝግቦ በካርድ ኮሎም ኮድ 97 ይሞላል።

ዓምድ 604 ዋነኛ ስራዎን የሚሰሩት በየስንት ጊዜ ነው?

ዕድሜያቸው 5 ዓመትና በላይ ለሆናቸው እና በዓምድ 311 ኮድ 03፣ 06፣ 08፣ 09፣ 10፣ 11 እና 12 የተሞላላቸው የቤተሰብ አባላት የሚቀርብ ጥያቄ መሆኑን ማስታወስ ያስፈልጋል። በዚህ ዓምድ መልስ ሰጪው ዋነኛ ስራቸውን የሚሰሩት በየስንት ጊዜ እንደሆነ በመጠየቅ በየቀኑ ከሆነ ኮድ 1 አልፎ አልፎ ከሆነ ኮድ 2 ወይም ወቅት ጠብቀው ከሆነ ኮድ 3 እንዲሁም ስራው እንደተገኘ ከሆነ ደግሞ ኮድ 4 መሞላት ይኖርበታል።

ዓምድ 605:- ከድርጅቱ /የሰራ መስኩ ጋር ያለዎት የቅጥር ስምምነት ምን ዓይነት ነው?

ይህ ዓምድ የሚመለከታቸው የቤተሰብ አባላት የሚሰሩበት ድርጅት /የሰራ መስክ/ ጋር ያላቸው የቅጥር ስምምነት ምን ዓይነት እንደሆነ ተጠይቆ ተስማሚው ኮድ በካርድ ኮሎም ውስጥ መመዘገብ አለበት። ለዚህ ዓምድ አማራጭ ኮዶችም የሚከተሉት ናቸው።

- 1. በፅሁፍ ሆኖ የቅጥር የጊዜ ገደብ ያሰው፣
- 2. በፅሁፍ ሆኖ የቅጥር የጊዜ ገደብ የሌለው፣
- 3. የቃል ስምምነት የጊዜ ገደብ ያለው፣
- 4. የቃል ስምምነት የጊዜ ገደብ የሌለው፣
- 5. ድርጅቱ /የሰራ መስኩ/ የግሌ ስለሆነ የቅጥር ስምምነት የለኝም፣
- 6. ምንም ዓይነት የቅጥር ስምምነት የለኝም፣

ዓምድ 606:- ስራዎን ሲያከናውኑ የገጠመዎት ዋነኛ ችግር ምንድነው?

በዚህ ዓምድ መልስ ሰጪዎች ስራቸውን ሲያከናውኑ የገጠማቸው ሶስት ዋና ዋና ችግሮች ይጠየቅላቸዋል። ከታች ከተዘረዘሩት አማራጮች መካከል ተገቢውን መልስና ኮድ ይመዘገባል። እንደየችግሩ ቅደም ተከተላቸው መሰረት በስም መጻፊያው ላይ ስሙን አሰጥሮ በመመዘገብ እና በካርድ ኮሎም ኮዶቻቸውን ለእያንዳንዱ ችግር በተሰጡት ሁለት ካርድ ኮሎሞች ላይ ይሞላላቸዋል።

ለምሳሌ መልስ ሰጪው በዋነኛነት «የገንዘብ ችግር» አለብኝ ካለ በመጀመሪያ ሁለት ካርድ ኮለም ላይ ኮድ 02 ይሞላል። በመቀጠል በሁለተኛ ደረጃ የችግሩ ዓይነት ሲገለፅ »የመስሪያ ቦታ ችግር» አለብኝ ካሉ 2ኛ ችግር ከታች በሚለው ትይዩ ካርድ ኮለም ኮድ 01 ይሞላል። በሶስተኛ ደረጃ «የስልጠና ችግር» ተብሎ መልስ ቢሰጥ 3ኛ ችግር በሚለው ካርድ ኮለም ትይዩ ላይ ኮድ 04 ይሞላል። ችግር አላጋጠመኝም ብለው ለመለሱ ኮድ 00 ይሞላላቸዋል እንጂ ባዶ ካርድ ኮለም አይተውም ወይም በሰረዘ አይታለፍም። ስለዚህ ችግር የለብኝም ለሚሉት እንደመልስ ሰጪው ሁኔታ በአንዱ/በሁለቱ/በሦስቱ ዓምዶች ላይ አሳጥሮ በመጻፍ የለብኝም ተብሎ በመጻፍ በካርድ ኮለም/ሞቹ ኮድ "00" ይሞላል።

የአማራጭ መልሶች ዝርዝር እንደሚከተለው ቀርቧል።

- 00= ችግር አላጋጠመኝም
- 01= የመስሪያ ቦታ አለማግኘት
- 02= የመስሪያ ገንዘብ እጥረት
- 03= የገበያ አለመኖር/እጥረት
- 04= ስልጠና አለማግኘት
- 05= የስራ ፈቃድ አለማግኘት
- 06= የብድር አገልግሎት አለማግኘት
- 07= የጥሬ ዕቃ በእቅራቢያ አለማግኘት/ ወድነት
- 08= የማምረቻ መሣሪያ አለመሟላት
- 09= የመረጃ አገልግሎት አለማግኘት
- 10= የመንግስት ቁጥጥር መጥበቅ
- 11= የደሞዝ ማነስ /በቂ ደሞዝ አይሰጥም/
- 12= የስራ ቦታው የተመቻቸ አለመሆን/ የቢሮ ዕቃዎችና ቢሮ አለመሟላት ለምሳሌ ኮምፒውተር፣ ወንበር፣ ጠረጴዛ.../የክፍል በቂ ብርሃን አለመኖር ወዘተ
- 13= ሌሎች ይገለፁ

ከላይ ከተጠቀሱት አማራጭ መልሶች መካከል ኮድ 11 የወረሱት በዓምዱ የሚመዘገበው ሌሎች ተብሎ ሳይሆን የችግሩ ዓይነት ተገልጾ በካርድ ኮለም ኮድ 11 ይሞላል። ለምሳሌ ኤሌክትሪክ፣ ደሞዝ፣ ነዳጅ፣ ውሃ ...ወዘተ

ማሳሰቢያ፡ መረጃ ሰብሳቢ፡

- 1ኛ. በክፍል 6 ያሉትን ጥያቄዎች ከመመለሳቸው በፊት በክፍል 3 ዓምድ 202 ላይ የተመዘገቡት ሁሉም የቤተሰብ አባላት ያወራርሳል። በዚህ ክፍል የሚጠየቁት ዕድሜያቸው 5 ዓመትና በላይ ለሆኑ ሲሆን ዕድሜያቸው ከ5 ዓመት በታች ለሆናቸው የቤተሰብ አባላት ጥያቄው ስለማይመለከታቸው አስቀድሞ በስርዝ ይታለፋል።
- 2ኛ. ለመጠይቁ አሞላል እንዲያመች በቀጣዮቹ ሦስት መጠይቆች በስተግራ በኩል የእያንዳንዱ የቤተሰብ አባላት ዕድሜ ከክፍል 2 ዓምድ 205 ላይ በመውሰድ በእርሳስ ሊጽፍ ይችላል።
- 3ኛ. ከአምድ 602-607 ያሉት ጥያቄዎች የሚጠየቁት በዓምድ 311 ኮድ 03፣ 06፣ 08፣ 09፣ 10፣ 11 ወይም 12 ለተሞላላቸው የቤተሰብ አባላት መሆኑን መገንዘብ ያስፈልጋል።

607 : ድርጅቱ/የስራ መስኩ/ የስራ ፈቃድ አለው?

ምድ የሚመለከታቸው ዕድሜያቸው 5 ዓመትና በላይ ለሆኑና በአምድ 311 ኮድ 03፣ 06፣ 08፣ 09፣ 1 ወይም 12 ስተሞላላቸው የቤተሰብ አባላት ሲሆን ድርጅቱ (የስራ መስኩ) የስራ ፈቃድ አለው? በመጠይቅ አዎን ከተባለ ኮድ 1፣ መልሱ የለም ከሆነ ኮድ 2፣ አላውቅም ከሆነ ኮድ 3 ይሞላላቸዋል።

:- እዚህ ላይ ፈቃድ ሲባል በማንኛውም አግባብ ባለው መ/ቤት የተሰጠን ህጋዊ ዕውቅናን/የምስክር / ይመለከታል።

ሲባል ድርጅቱ/የስራ መስኩ አግባብ ባለው መ/ቤት ሥራውን እንዲያከናውን የተፈቀደለት የፈቃድ ነው። እንደ ኢንዱስትሪና ንግድ ሚ/ር፣ የመሰረተ ልማት ሚ/ር፣ ሆቴሎችና ቱሪዝም ፣ የኢንቨስትመንት ባለሥልጣን ፈቃድ ከሚሰጡት የሚኒስቴር መ/ቤቶች ውስጥ የሚመደቡ ናቸው።

፤ የቤተሰቡ አባል የሚሰራበት ድርጅት/የስራ መስክ ማዕድን ለማውጣት ከማዕድንና ኢነርጂ ሚ/ር ው ፈቃድ ያለው እንደሆነ ድርጅቱ/የስራ መስኩ ፈቃድ እንዳለው ተቆጥሮ በዓምድ 607 ኮድ 1

608 : የሚሰሩበት ድርጅት የሚያመርተውን ምርት/የሚሰጠውን አገልግሎት ለሽያጭ ል?

ምድ የሚመለከታቸው የቤተሰብ አባላት የሚሰሩበት ድርጅት የሚያመርተውን ምርት/የሚሰጠውን ምርት መሆኑ በሙሉ ወይም በከፊል ለሽያጭ የሚያቀርብ መሆኑ ተጠይቆ አዎ ለመለሱ ኮድ 1 ሲሞላ ላሉ ደግሞ ኮድ 2 መሞላት ይኖርበታል። በዚህ ጥያቄ ለማወቅ የተፈለገው መልስ ሰጭዎች ሩት ስራ ወይም ስራ ለሚሰጡት አገልግሎት ሳይሆን ግለሰቡ የሚሰሩበትን ድርጅት የሚያመርተው ወይም የሚሰጠው አገልግሎት ለገበያ/ለሽያጭ የሚያቀርብ መሆኑን ነው። የሚያመርቱትን አገልግሎት መሆኑ በሙሉ ለራስ ወይም ለቤተሰብ ፍጆታ የሚያውሉት ከሆነ በዚህ ዓምድ ኮድ 2 ይሞላል።

ምዕራፍ VIII

የመጠይቁ ክፍል 7 አሞላል መመሪያ /ዕድሜያቸው ከ5-17 ዓመት የሆኗቸው ልጆች የሚመልሷቸው ጥያቄዎች ናቸው/ በዚህ ምዕራፍ ውስጥ 12 ያህል ጥያቄዎች ዕድሜያቸው ከ5-17 ዓመት የሆኑት ልጆች ብቻ የሚጠየቁ ጥያቄዎች ተዘጋጅተዋል።

ክፍል 7 / ዓምድ 701-712

ዓምድ 701:- በያዘነው የትምህርት ዘመን ትምህርት እየተከታተለ/ሽ ነው ? በዚህ ዓምድ ዕድሜያቸው 5 ዓመትና በላይ (5-17) ለሆናቸው የቤተሰቡ አባላት በያዘነው የትምህርት ዘመን ትምህርት መከታተል አለመከታተላቸውን ይጠየቃሉ። መልስ ሰጪው በያዘነው የትምህርት ዘመን ትምህርት እየተከታተለ/ላች ከሆነ አዎን ተብሎ ኮድ 1 የሚመዘገብ ሲሆን፣ ያልተከታተለ/ላች ከሆነ ግን የለም ተብሎ ኮድ 2 ከተሞላ በኋላ ወደ ዓምድ 703 ይታለፋል።

ዓምድ 702:- ይህ ጥያቄ የሚጠየቀው በጥያቄ 701 ላይ "አዎን" ብለው ኮድ 1 የመለሱትን ትምህርት በመከታተል ላይ የሚገኙትን ብቻ ይሆናል። በዚህ መሠረት በያዘነው የትምህርት ዘመን በመደበኛ ትምህርት ለሚከታተሉ ልጆች ይኸው ተገልጾ ኮድ 1 ሲሞላላቸው ትምህርቱ ግን የሙያ/ቴክኒክ ትምህርት ለሆኑት ደግሞ መልሱ በጽሑፍ ተገልጾ ኮድ 2 የሚሞላ ሲሆን፣ መደበኛ ያልሆነ ትምህርት ለሚከታተሉ ልጆች ግን ኮድ 3 በተሰጠው ክፍት ቦታ ይሞላል።

ዓምድ 703:- ትምህርት ያልተከታተልክበት/ሽበት ምክንያት ምንድነው? ይህ ጥያቄ ከላይ በጥያቄ 701 ኮድ 2 ለመለሱት ማለትም በያዘነው የትምህርት ዘመን ትምህርት ላልተከታተሉት ሲሆን፣ ከተዘረዘሩት አማራጭ መልሶች ውስጥ ተቀራራቢ ከሆኑት ዋነኛ የሆነውን ምክንያት በመውሰድ ኮዱ ይመዘገባል። ለምሳሌ ልጁ በህመም/በአካል ጉዳት ትምህርት ያልተከታተለ ከሆነ ከተሰጡት አማራጭ መልሶች በህመም/በአካል ጉዳት የሚለው ኮድ 06 ይመዘገባል። እንዲሁም በቤተሰብ ድርጅት በክፍያም ሆነ ያለክፍያ ለቤተሰቡ ገቢ ለማስገኘት ወይም ለቤተሰቡ ገቢ ለማስገኘት ብለው በግል ወይም በቅጥር በመሥራታቸው ምክንያት የማይማሩ/ትምህርት ያቋረጡ ኮድ 09 ይሰጣቸዋል። ከአንድ በላይ በሆኑ ምክንያቶች ትምህርቱን ያልተከታተለ/ች ከሆነ መልስ ሰጪው/ዋ ዋነኛውን ምክንያት ብቻ እንዲመርጥ/እንድትመርጥ ይደረጋል። አማራጭ መልሶቹም እንደሚከተለው ቀርበዋል።

- 01= በአቅራቢያዬ ት/ቤት ባለመኖሩ፤
- 02= ቤተሰቤ ለት/ቤት የሚከፍለው ገንዘብ ስለሌለው፤
- 03= ትምህርት ለመማር ፍላጎት ስለሌለኝ፤
- 04= በትምህርት ስለወደቅሁ፤
- 05= አስተማሪዎችን ስለምፈራ፤
- 06= በህመም/በአካል ጉዳት ፤

- 07= በቤት ውስጥ ሥራ ቤተሰቦቹን ስለምረዳ፤
- 08= እራሴን ለመርዳት ስል ስለምሠራ፤
- 09= ለቤተሰቤ ገቢ ለማስገኘት ስል ስለምሠራ፤
- 10= ቤተሰቦቼ ትምህርት እንድከታተል ስለማይፈቅዱ፤
- 11= በጋብቻ ምክንያት፤
- 12= በመፈናቀል (በጦርነት፣ በድርቅ)
- 13= በቤተሰብ ዝውውር
- 14= በቤተሰብ መበተን (በፍች፣ በሞት)
- 15= ሌላ (ይገለጽ)

9ምድ 704 ሥራ ስርተህ/ሽ ታውቃለህ/ታውቁያለሽ? በዚህ ጥያቄ ላይ "አዎን" ብለው ኮድ 1 ለመለሱ ቀጣዮቹ ጥያቄዎች የሚጠየቁላቸው ሲሆን፣ "የለም" ብለው ኮድ 2 ለተሞላላቸው ቀጣዮቹ ጥያቄዎች አይጠየቁም። በዚህ መሠረት ዕድሜያቸው ከ5-17 ዓመት ላስመዘገቡ ልጆች ቢያንስ ለአንድ ሳምንት ያህል ከሠሩ ኮድ 1 ይሞላላቸው እና ወደ ሚቀጥለው 9ምድ ይሻገራሉ። ካልሰሩ ግን ኮድ 2 ተመዝግቦላቸው የሚቀጥለው 9ምድ አይጠየቁም።

"ስራ ስርተህ/ሽ ታውቃለህ/ታውቁያለሽ" በሚለው ጥያቄ ላይ 'ስራ' የሚባለው ምርታማ የሆነ ወይም ምርታማ ያልሆነ ስራ ማለት ነው።

ማስታወሻ፡- አንድ ሰው አንድ ሳምንት ምርታማ ስራ የሚባለው በአንድ ሳምንት ውስጥ 4 ሰዓትና ከዚያ በላይ ከሠራ ነው። ምርታማ ያልሆነ ስራ የሰዓት ገደብ ሳይኖር መጠየቅ ይኖርበታል።

9ምድ 705 በተሰማራህበት/ሽበት ስራ የአካል/የአዕምሮ ችግር ገጥሞሃል/ሻል?

በዚህ ጥያቄ ልጁ/ልጅቷ እየሠራ/ች ባለው/ችው ሥራዎች በሥራ ላይ (በሥራ በታ) የደረሰበት/ባት የአካል/የአዕምሮ ችግር ወይም ደግሞ በሥራው ምክንያት ህመም ወይም/ የአካል ጉዳት ደርሷል? ተብሎ የሚጠየቅ ሲሆን፣ ደርሶ ከሆነ ኮድ 1 ይመዘገባል። ካልደረሰ ደግሞ ኮድ 2 ይመዘገባልና ወደ ጥያቄ 707 ይታለፋል።

9ምድ 706 የአስከተለው የአካል ወይም የአእምሮ ችግር ካለ ምን ዓይነት ነው? ባከናወኗቸውም ሆነ አሁን እየሰሩ ባሏቸው ሥራዎች ምክንያት ከደረሱባቸው የአካል ወይም የአዕምሮ ጉዳቶች መካከል ዋነኛው የአካል ጉዳት/ሕመም ጉዳት በተሰጠው ክፍት በታ ይዘረዘራል። በዚህ ጥያቄ መልስ የሚሆኑ ህመሞች/ የአካል ጉዳቶች በሚሞሉበት ጊዜ ከሀገራችን ተጨባጭ ሁኔታ ጋር ተገናዝበው በሠራተኛና ማኅበራዊ ጉዳይ ሚ/ር ተለይተው ከተዘረዘሩት ዋና ዋና የአካል ጉዳትና ሕመም አይነቶች ጋር የተጣጣሙ መሆን ስላለባቸው ለዚህ እንዲረዱ ከዚህ በታች ተዘርዝረዋል። ምናልባት ከመልስ ሰጪዎች የምናገኛቸውን አንዳንድ የአካል ጉዳት/ሕመም አይነቶች ከተዘረዘሩት ጋር ለማጣጣም አስቸጋሪ ሆነው ልናገኛቸው ስለምንችል ለቢሮ አሠራር የሚረዱ አስተያየቶችን በመጻፍ እንዳሉ እናስቀምጣቸዋለን። ለምሳሌ ከታች ከተዘረዘሩት መካከል የእጅ ወይም የእግር መቆረጥ ማለት አንድ በስለት ወይም በሌላ ነገር የእጅን ወይም የእግርን ክፍል ሲቆርጥ ነገር ግን የተቆረጠው ክፍል ከሰውነቱ ሳይለያይ ሲቀር ነው። የእጅ ወይም የእግር መጎረድ ማለት ግን የተቆረጠው አካል ከሰውነቱ ሙሉ በሙሉ ሲለያይ ነው።

እንደዚሁም የመተንፈስ ችግር ማለት በሥራ ላይ ወይም በስራ ቦታ በተከሰተ ችግር ለተወሰነ ጊዜ/ለዘለቂታው ያጋጠመ ወይም በዚህ ምክንያት በመተንፈሻ አካል ላይ የደረሰ ህመም ማለት ሲሆን መታፈን /Suffocation ማለት ደግሞ በሥራ ላይ ወይም ቦታ በተከሰተ ችግር ምክንያት ለተወሰነ ጊዜ ለመተንፈስ አለመቻል ማለት ነው። አማራጭ መልሶችም የሚከተሉት ናቸው።

01.	አጠቃላይ በሽታ	11	የእጅ/የእግር መቆረጥ
	ለምሳሌ እንደ ትኩሳት፣ ብርድ ወዘተ.	12	የእጅ/የእግር መጎረድ
02	የአይን ህመም		
03	የጆሮ ህመም	13	የአካል መወጋት
04	የቆዳ ህመም	14	ውልቃት
05	የመተንፈስ ችግር	15	የአካል መሰበር
06	የማጅራት በሽታ	16	የስር መዞር
07	የወገብ በሽታ	17	የዓይን ጉዳት
08	ደም ማነስ	18	የጆሮ ጉዳት
09	የአካል መላጥና /መቀጥቀጥ	19	መታፈን
		20	የመስመጥ ችግር
10	የአካል መቃጠል	21	ሌላ በሽታ(ይገለጽ)
		22	ሌላ ጉዳት (ይገለጽ)

9ምድ 707 በሥራ ላይ እያለ/ች የአደጋ/ጉዳት መከላከያዎች ይጠቀማል/ ትጠቀማለች? የዚህ ጥያቄ አላማ በምርታማ ስራ ላይ ላልተሰማሩ ልጆች የአደጋ/የጉዳት መከላከያዎች መጠቀም አለመጠቀማቸውን ለማወቅ ነው። በጥያቄው መሠረት ልጆቹ በሥራ ላይ የአደጋ መከላከያ መጠቀም ያለመጠቀማቸው ተጠይቆ ከተጠቀሙ ኮድ 1 ያልተጠቀሙ ከሆነ ግን ኮድ 2 ይመዘገባል።

9ምድ 708 ከመደበኛው የሥራ ሰዓት ውጪ በማታ ወይም በምሽት ትሰራለህ/ትሰራለሽ? ለዚህ ጥያቄ 4 አማራጭ መልሶች ተሰጥተዋል። በዚህ መሠረት በጭራሽ ከመደበኛ ሰዓት ውጪ ለማይሰሩት ኮድ 1 ሲሞላላቸው በተደጋጋሚ ለሚሰሩት ግን ኮድ 2 ይሰጣቸዋል። ነገር ግን፣ አልፎ አልፎ ለሚሰሩት ኮድ 3 ሲሞላላቸው በጣም አልፎ አልፎ ነው ለሚሉት ደግሞ ኮድ 4 ይመዘገባሉቸዋል።

9ምድ 709 ሥራውን የምትሠራው/የምትሰራው ለማን ነው? በዚህ ጥያቄ ላይ ለማወቅ የተፈለገው ልጆች ሥራን ለመስራት የሚያስገድዳቸውን ምክንያት በተወሰነ መልኩ ለማወቅ ሲሆን፣ የሚሰጡት ምክንያት ሲለያይ ይችላል። ለምሳሌ ለግል ጉዳይ ብዬ ለራሴ ነው ስራ የምሰራው የሚሉ ልጆች ካጋጠሙ ኮድ 1 የሚመዘገባላቸው ሲሆን፣ ለቤተሰብ ብዬ ነው የምሰራው ለሚሉት ደግሞ ኮድ 2 ሲሞላላቸው ነገር ግን ከቤተሰብ ውጪ ለሌላ ግለሰብ/ድርጅት ነው ስራን የምሰራው ለሚሉት ኮድ

ዕዝል 1 የዋና ዋና የታሪካዊ ድርጊቶች ዝርዝር

ተ.ቁ	ታሪካዊ ድርጊቶች	ድርጊቱ የተፈጸመበት ዓመተ ምህረት	ድርጊቱ ከተፈጸመበት እስከ 2004 ዓ.ም ያሱት ዓመታት
1	ቀዳማዊ ኃይለሥላሴ የተወለዱበት	1884	120
2	ዝዋይ የተወረረበት/ከጅቡቲ እስከ አዲስ አበባ ያለው የባቡር መስመር የተዘረጋበት	1886	118
3	የወላታ ዘመቻ የተደረገበት	1887	117
4	ራስ መንገሻና ራስ አሉላ ከኢጣሊያ ወታደር ጋር በኩዳቲት ላይ ጦርነት የገጠመበት	1887	117
5	ራስ መንገሻ በኩዳቲትና በሰንግሬ ላይ በኢጣሊያ ድል የሆኑበት	1887	117
6	የዓድዋ ድል የተገኘበት	1888	116
7	ንጉስ ተክለሃይማኖት ያረፉበት	1893	111
8	ቀዳማዊ ኃይለሥላሴ የጋራ ሙሉታ ደጃዝማች ተብለው የተሾሙበት	1897	107
9	ልዑል ራስ መኮንን ያረፉበት	1898	106
10	ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ሲዳሞ የተሾሙበት	1900	104
11	ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ሐረርጌ የተሾሙበት	1902	102
12	አፄ ምኒልክ ያረፉበት /ልጅ እያሱ የነገሱበት	1906	98
13	ራስ ሚካኤል በወሎ በትግራይና በጎጃም የነገሱበት	1907	97
14	ንግስት ዘውዲቱ የነገሱበት ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ አልጋ ወራሽ የሆኑበት	1909	95
15	የሰገሌ ጦርነት የተካሄደበት	1909	95
16	እቲጌ ጣይቱ ያረፉበት	1910	94
17	የጎዳር በሽታ የነበረበት	1911	93
18	ልጅ እያሱ የተያዙበት	1913	91
19	ኢትዮጵያ የዓለም መንግሥታት ማኅበር አባል የሆነችበት	1916	88
20	የባሪያ ነፃነት ደንብ የወጣበት	1916	88
21	ብርሃንና ሰላም ማተሚያ ቤት የተቋቋመበት	1917	87
22	ፊታውራሪ ኃብተ ጊዮርጊስ ማተሚያ ቤት የተቋቋመበት	1918	86
23	አቡነ ማቲዎስ ያረፉበት	1919	85
24	ንግስት ዘውዲቱ ያረፉበት	1922	82
25	ራስ ጉግሳ ወሌ በጎንደር የሞቱበት	1922	82
26	ቀዳማዊ ኃይለሥላሴ የነገሱበት	1923	81
27	የወልወል ግጭት የተደረገበት	1927	77
28	የማይጨው ጦርነት የተካሄደበት ኢጣልያ ወደ ኢትዮጵያ የገባችበት	1928	76
29	የኢትዮጵያ ሰማዕታት ቀን	1929	75
30	በጂማ ገነቱ ላይ የአርበኞች ውጊያ የተደረገበት	1930	74
31	እንግሊዝ ኢጣልያን ከኢትዮጵያ ለማስወጣት የመጣበት	1933	71
32	ኢጣልያን ድል የተመታችበት	1933	71
33	ለኢትዮጵያ ሰማዕታት ሀውልት የተሰራበት	1937	67
34	አቡነ ባስሊዎስ ሊቀ ጳጳስ የሆኑበት	1943	61
35	ኤርትራ ከኢትዮጵያ ጋር በፌዴሬሽን የተዋሃደችበት	1943	61
36	የሸንቁጤ ረሃብ በቀዳማዊ ኃ/ሥላሴ ዘመን የገባበት	1950	54
37	ዘመነ አንበሳ	1951	53
38	እንጅኔራል መንግሥቱ ነዋይ የቀዳማዊ ኃ/ሥላሴን ለመፈንቀል መንግሥት መክራ ያደረጉበት	1953	51

ተ.ቁ	ታሪካዊ ድርጊቶች	ድርጊቱ የተፈጸመበት ዓመት ምህረት	ድርጊቱ ከተፈጸመበት እስከ 2004 ዓ.ም ያሉት ዓመታት
39	ኤርትራ ከኢትዮጵያ የተዋሃደችበት	1955	49
40	የአፍሪካ አንድነት ድርጅት የተቋቋመበት	1955	49
41	ከሌራ በሽታ የገባበት	1963	41
42	የወለ ድርቅ	1965	39
43	የኢትዮጵያ አብዮት የፈነዳበት	1966	38
44	ቀዳማዊ ኃይለ ሥላሴ ከሥልጣን የወረዱበት	1967	37
45	የዕድገት በንብረት የዕውቀትና የሥራ ዘመቻ በዓል የተከበረበት	1967	37
46	የገጠር መሬት የመንግሥት ያደረገው አዋጅ የታወጀበት	1967	37
47	የከተማ ቦታና ትርፍ ቤት የመንግሥት ያደረገው አዋጅ የታወጀበት	1967	37
48	ቀዳማዊ ኃይለሥላሴ ያረፉበት	1967	37
49	የራዛ ዘመቻ የታወጀበት	1969	35
50	የሱማሌ ዘመቻ	1969	35
51	የእናት አገር ጥሪ የተደረገበት	1969	35
52	ኢ.ሠ.ፓ.አ.ኮ. የተመሠረተበት	1972	32
53	የቀይ ኮከብ ዘመቻ	1974	30
54	ብሄራዊ ውትድርና የታወጀበት	1975	29
55	የመጀመሪያው የሕዝብና ቤት ቆጠራ የተካሄደበት	1976	28
56	የኢ.ሠ.ፓ. ምሥረታና የ10ኛው የአብዮት በዓል የተከበረበት	1977	27
57	በትግራይና ወለ ከፍተኛ ረሃብ የገባበት	1977	27
58	የሰፊራ ኘሮግራም የታወጀበት	1978	26
59	የግንቦት 8 መፈንቅለ መንግሥት	1981	23
60	ኢህአዴግ አዲስ አበባን የተቆጣጠረበት	1983	21
61	ሁለተኛው የሕዝብና ቤቶች ቆጠራ የተገኘበት	1987	17
62	የሽግግር መንግሥት ያከተመበት	1987	17
63	ኤርትራ ባደመን የወረረችበት	1990	14
64	ባደመ በዘመቻ ፀሐይ ግባት ነፃ የወጣችበት	1991	13
65	የኤርትራ ሰራዊት ሙሉ በሙሉ ከኢትዮጵያ መሬት የወጣበት	1992	12

በትምህርት ሚኒስቴር እውቅና የተሰጣቸው ተቋማት ዝርዝር

ተ.ቁ.	የተቋማት ዓይነት	የተቋም ስም	እውቅና ያገኘበት መርሐ ግብርና ደረጃ	እውቅና ያገኘበት የትምህርት ዘመን	እውቅና ያገኘበት ካምፓስ
1	በፌዴራል መንግሥት የሚተዳደሩ	የኒቨርስቲዎች፣ ኢንስቲትዩቶችና ኮሌጆች	በተለያዩ የዲፕሎማና የዲግሪ፣ መርሐ ግብሮች	ከከፍተኛ ትምህርት ኮሚሽን ሥልጣን ከተሰጣቸው የትምህርት ዘመን ጀምሮ	በያሉበት
2	መንግሥታዊ ባልሆኑ ድርጅቶች	2.1 “ሰዎች ለሰዎች” የሐረር የቴክኒክ ማሠልጠኛ ኮሌጅ	በአድቫንስድ ዲፕሎማ/12+3/ • ሜታል ቴክኖሎጂ • ኦቶሞቲቭ ቴክኖሎጂ	ከ1989-1996	ሐረር በሚገኘው ተቋም ብቻ
			• ኤሌክትሪካል ቴክኖሎጂ በዲፕሎማ/12+2/ • ጠቅላላ እርሻ	ከ1994-1996	
		2.2 የኢትዮጵያ አድቪንቲስት ኮሌጅ	በዲፕሎማ/12+2/ • ቢዝነስ አድሚኒስትሬሽን • እርሻ • ባዮሎጂ • እንግሊዝኛ	ከ1989-1996	ኩየራ በሚገኘው ተቋም ብቻ
			በዲፕሎማ/12+2/ • በአካውንቲንግ • ሴክራታሪያል ሳይንስና ኦፊስ ማኔጅመንት • ማርኬቲንግ ማኔጅመንት • በአጠቃላይ ማኔጅመንት • ኮሚውኒቲ ዴቪሎፕመንት ኤንድ ሊደርሽፕ	1995-1996	
			በዲግሪ (ባችለር) • አካውንቲንግ • ቢዝነስ ማኔጅመንት • ኮሚውኒቲ ዴቪሎፕመንት ኤንድ ሊደርሽፕ	ከ1995-1998	
3	በመንግሥት መ/ቤቶች የሚተዳደሩ	3.1 የማስ ሚዲያ ማሠልጠኛ ተቋም	በዲፕሎማ/12+2/ • ሬዲዮ ጋዜጠኝነት • ሕትመት ጋዜጠኝነት • ቴሌቪዥን ጋዜጠኝነት	1990-1996	አቡነ ጴጥሮስ አካባቢ ባለው ካምፓስ ብቻ
		3.2 የመከላከያ ኢንጂነሪንግ	በዲግሪ/12+5/እና አድቫንስድ ዲፕሎማ/12+3 • ሜካኒካል ምሕንድስና • ኤሌክትሪካል ምሕንድስና		በደብረዘይት ካምፓስ ብቻ

ተ.ቁ.	የተቋማት ዓይነት	የተቋም ስም	እውቅና ያገኘበት መርሐ ግብርና ደረጃ	እውቅና ያገኘበት የትምህርት ዘመን	እውቅና ያገኘበት ካምፓስ
		3.3 የኢትዮጵያ ሲቪል ሰርቪስ ኮሌጅ	<p>በዲግሪ ባችለር</p> <ul style="list-style-type: none"> • ኢኮኖሚክስ • ዴቪሎፕመንት አድሚኒስትሬሽን • አካውንቲንግ <p>በዲግሪ (ኤል ኤል ቢ.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • ሕግ <p>በዲግሪ(ቢ ኤስ ሲ.)</p> <ul style="list-style-type: none"> • ከተማ ፕላን 	1990-1998	በአዲስ አበባ ካምፕሶች ብቻ
			<p>በአድቫንስድ ዲፕሎማ /12+3/ • /ከተማ ፕላን</p>	1990-1997	
			<p>በዲፕሎማ/12+2/ • ሕግ • አካውንቲንግ</p>	1990-1996	
4	በግል ባለሀብቶች የሚተዳደሩ	4.1 አልፋ የርቀት ክፍተኛ ትምህርት ተቋም	<p>በዲፕሎማ/12+2/ • አውቶሜክኒክስ • ጀኔራል ማኔጅመንት • አካውንቲንግ • ማኔጅመንት</p>	1989-1996	
			<p>በዲፕሎማ/12+2/ • ሴክራታሪያል ሳይንስ ኤንድ ኦፊስ ማኔጅመንት • ባንክንግ ኤንድ ፋይናንስ ማርኬቲንግ ማኔጅመንት • ፐርፎርሜንስ ኤንድ ሰፕላይስ ማኔጅመንት • ፐርሶኔል ማኔጅመንት • ሕግ</p>	1993-1996	
			<p>በዲግሪ • አካውንቲንግ • ማኔጅመንት</p>	1993-1996	
		4.2 ዩኒቲ ዩኒቨርሲቲ ኮሌጅ/አዲስ አበባ/	<p>በዲፕሎማ /12+2/ • አካውንቲንግ • ቢዝነስ አድሚኒስትሬሽን • በማርኬቲንግ ማኔጅመንት • ፐርሶኔል ማኔጅመንት • ሴክራታሪያል ሳይንስ ኤንድ ኦፊስ ማኔጅመንት • ሕግ</p>	1991-1996	ገርጂ፣ ፒያሳ ገቢ ካምፕስ ብቻ
			<p>በዲፕሎማ /12+2/ • ጆርናሊዝም</p>		
			<p>በዲግሪ /ባችለር/ • ኢኮኖሚክስ • ማኔጅመንት • ማኔጅመንት ኢንፎርሜሽን ሲስተምስ • አካውንቲንግ</p>	1995-1997	

ተ.ቁ.	የተቋማት ዓይነት	የተቋም ስም	እውቅና ያገኘበት መርሐ ግብርና ደረጃ	እውቅና ያገኘበት የትምህርት ዘመን	እውቅና ያገኘበት ካምፓስ
4.3		ማይክሮሊንክ ኢንፎርሜሽን ቴክኖሎጂ ኮሌጅ	በዲፕሎማ/12+2 <ul style="list-style-type: none"> ኮምፒዩተር ሳይንስ ሴክራታሪያል ሳይንስ ኤንድ ኦፊስ ማኔጅመንት አካውንቲንግ ማርኬቲንግ ማኔጅመንት 	1992-1997	ጳውሎስ ሆስፒታል አካባቢ ባለው ካምፓስ ብቻ
			• ባንኪንግ ኤንድ ፋይናንስ	1994-1996	
4.4		አፍሪካ ቤዛ ኮሌጅ/አዋጣ/	በዲፕሎማ/12+2/ <ul style="list-style-type: none"> አካውንቲንግ ሕግ ሴክራታሪያል ሳይንስ ኤንድ ኦፊስ ማኔጅመንት 	1993-1996	በአዋጣ ካምፓስ ብቻ
			በዲፕሎማ/12+2/ <ul style="list-style-type: none"> ቢዝነስ ማኔጅመንት 	1995-1996	
4.5		ሰላም የነርሶች ኮሌጅ	በዲፕሎማ/12+2/ <ul style="list-style-type: none"> ጠቅላላ የነርስ ሥልጠና 	1993-1996	በመካኒሳ አካባቢ በሚገኘው ካምፓስ ብቻ
4.6		ቅድስት ማርያም ኮሌጅ	በዲፕሎማ/12+2/ <ul style="list-style-type: none"> ሕግ ሴክራታሪያል ሳይንስ ኤንድ ኦፊስ ማኔጅመንት አካውንቲንግ ማርኬቲንግ ማኔጅመንት 	1993-1996	በልደታ ካምፓስና በዋቢ ሸበሌ አካባቢ ካምፓሶች ብቻ
			• ኮምፒዩተር ሳይንስ	1994-1996	
			• እንግሊዝኛ • ጂኦግራፊ • ሂሳብ	1995-1996	
4.7		ሮያል ኮሌጅ /አዲስ አበባ/	በዲፕሎማ/12+2/ <ul style="list-style-type: none"> አካውንቲንግ ሴክራታሪያል ሳይንስ ኤንድ ኦፊስ ማኔጅመንት 	1993-1996	በፒያሳ ካምፓስ ብቻ
			በዲፕሎማ /12+2/ <ul style="list-style-type: none"> ሕግ ማርኬቲንግ ማኔጅመንት ቢዝነስ አድሚኒስትሬሽን Tርሶኔል አድሚኒስትሬሽን ቢዝነስ ኢንፎርሜሽን ሲስተምስ 	1994-1996	
4.8		ሮያል ኮሌጅ/ናዝራት/	በዲፕሎማ/12+2/ <ul style="list-style-type: none"> አካውንቲንግ ማርኬቲንግ ማኔጅመንት ሴክራታሪያል ሳይንስ ኤንድ ኦፊስ ማኔጅመንት ሕግ ሒውማን ሪሶርስ ማኔጅመንት 	1994-1996	ናዝራት በሚገኘው ካምፓስ ብቻ

ተ.ቁ.	የተቋማት ዓይነት	የተቋም ስም	እውቅና ያገኘበት መርሐ ግብርና ደረጃ	እውቅና ያገኘበት የትምህርት ዘመን	እውቅና ያገኘበት ካምፓስ
4.9	አድማስ ኮሌጅ		በዲፕሎማ/12+2/ • አካውንቲንግ • ጀኔራል ማኔጅመንት • ማርኬቲንግ ማኔጅመንት • ፐርፎርሜንስ ሎጎስቲክስ ማኔጅመንት	1993-1996	በአሎምፒኖ በምሥራቅ አጠቃላይና መስቀል አደባባይ ካምፓሶች ብቻ
			• ሴክራታሪያል ሳይንስ ሎጎስቲክስ ማኔጅመንት • ኮምፒዩተር ሳይንስ • ትራንስፖርት ማኔጅመንት • ኢምፖርት እና ኤክስፖርት ማኔጅመንት	1994-1996	
4.10	አድማስ ኮሌጅ ደብረዘይት ካምፓስ		በዲፕሎማ/12+2 • አካውንቲንግ • ሴክራታሪያል ሳይንስ • ጀኔራል ማኔጅመንት • ማርኬቲንግ ማኔጅመንት • ሰፕላይስ ማኔጅመንት • ኮምፒዩተር ሳይንስ	1995-1996	በደብረዘይት ካምፓስ ብቻ
4.11	አፍሪካ ቤዛ ኮሌጅ/አዲስ አበባ/		በዲፕሎማ /12+2/ • አካውንቲንግ • ሴክራታሪያል ሳይንስ ሎጎስቲክስ ማኔጅመንት • ጀኔራል ማኔጅመንት • ቢዝነስ አድሚኒስትሬሽን	1993-1996	ሜክሲኮ አካባቢ ባለው ካምፓስ ብቻ
			• ማርኬቲንግ ማኔጅመንት	1994-1996	
			• ማኔጅመንት ኢንፎርሜሽን ሲስተምስ	1995-1996	
4.12	ሲፒዩ ኮሌጅ		በዲፕሎማ/12+2/ • ኮምፒዩተር ማይንቴናንስ ሎጎስቲክስ ኔትወርኪንግ • ኮምፒዩተራይዝድ አፊል አድሚኒስትሬሽን • ኮምፒዩተር ቤዝድ አካውንቲንግ • አፕላይድ ኮምፒዩተር ሳይንስ	1994-1996	በገርጂ ካምፓስ ብቻ
			1995-1997	ሺህ ሰማንያ አካባቢ ባለው ካምፓስ ብቻ	
4.13	ዜጋ ቢዝነስ ኮሌጅ		በዲግሪ /ባቸለ/ • አካውንቲንግ ሎጎስቲክስ ፋይናንስ • ቢዝነስ ማኔጅመንት በዲፕሎማ/12+2/ • አካውንቲንግ • ማኔጅመንት	1995-1997	ሺህ ሰማንያ አካባቢ ባለው ካምፓስ ብቻ
4.14	አምቦ ማይከሮ ቢዝነስ ኮሌጅ		በዲፕሎማ/12+2/ • አካውንቲንግ • ኢንፎርሜሽን ሳይንስ • ሕግ	1994-1996	በአምቦ ካምፓስ ብቻ

ተ.ቁ.	የተቋማት ዓይነት	የተቋም ስም	አውቅና ያገኘበት መርሐ ግብርና ደረጃ	አውቅና ያገኘበት የትምህርት ዘመን	አውቅና ያገኘበት ካምፓስ
		4.15 ፋራ ኮሌጅ/ ይርጋለም/	በዲፕሎማ/12+2/ • ባንክንግና ፋይናንስ • አካውንቲንግ		በይርጋለም ካምፓስ ብቻ
		4.16 ፋራ ኮሌጅ /አዋጣ/	በዲፕሎማ /12+2/ • ማርኬቲንግ ማኔጅመንት • አካውንቲንግ • ባንክንግና ፋይናንስ	1994-1996	በአዋጣ ካምፓስ ብቻ
		4.17 ኑሮ ሰላም ኮሌጅ	በዲፕሎማ /12+2/ • ኮምፒዩተር ሳይንስ • ሴክራታሪያል ሳይንስ • ቢዝነስ ማኔጅመንት • ማርኬቲንግ ማኔጅመንት • አካውንቲንግ		
			በአድቫንስድ ዲፕሎማ /12+3/ ደረጃ • ቢልዲንግ ቴክኖሎጂ	1994-1996	ብሥራተ ገብርኤል አካባቢ ባለው ካምፓስ ብቻ
		4.18 ኒው ሜሊንያም ኮሌጅ	በዲፕሎማ /12+2/ • አካውንቲንግ • ሴክራታሪያል ሳይንስ ኤንድ ኦፊስ ማኔጅመንት • ፐርፌክንግና ሰፕላይስ ማኔጅመንት • ፐርሶኔልና ሒውማን ሪሶርስ ማኔጅመንት • ማርኬቲንግ ማኔጅመንት • ኮምፒዩተር ሳይንስ	1994-1996	በመቀሌ ካምፓስ ብቻ
		4.19 ቶፕ ኮሌጅ/ድሬዳዋ/	በዲፕሎማ /12+2/ • አካውንቲንግ • ሕግ • ማኔጅመንት	1994-1996 1995-1996	በድሬዳዋ ካምፓስ ብቻ
		4.20 ቶፕ ኮሌጅ /ሐረር/	በዲፕሎማ /12+2/ • አካውንቲንግ • ሕግ • ማኔጅመንት	1994-1996 1995-1996	በሐረር ካምፓስ ብቻ
		4.21 ሂልኮ የኮምፒዩተር ሳይንስና ቴክኖሎጂ ኮሌጅ	በዲፕሎማ/12+2/ • ኮምፒዩተር ሳይንስ	1993-1996	በፕያሳና ማኪ ሊይላንድ ካምፓስ ብቻ
		4.22 አዲስ ኮሌጅ	በዲፕሎማ /12+2/ • ኦቶሞቲቭ ቴክኖሎጂ • ቢልዲንግ ቴክኖሎጂ • ሰርቪይንግ ቴክኖሎጂ • ድራፍቲንግ ቴክኖሎጂ • ኤሌክትሪክ/ኤሌክትሮኒክስ ቴክኖሎጂ • አካውንቲንግ	1994-1996	በምሥራቅ አጠቃላይ አካባቢ ካምፓስ ብቻ

ቁ.	የተቋማት ዓይነት	የተቋም ስም	እውቅና ያገኘበት መርሐ ግብርና ደረጃ	እውቅና ያገኘበት የትምህርት ዘመን	እውቅና ያገኘበት ካምፓስ
			<ul style="list-style-type: none"> ባንኪንግና ፋይናንስ ማርኬቲንግ ማኔጅመንት ሴክሬታሪያል ሳይንስ 	1995-1996	
		4.23 ሼባ ኢንፎቴክና ቢዝነስ ኮሌጅ/መቀሌ /	በዲፕሎማ/12+2/ <ul style="list-style-type: none"> አካውንቲንግ ኮምፒዩተር ማይንስ 	1994-1996	በመቀሌ ካምፓስ ብቻ
			<ul style="list-style-type: none"> ማኔጅመንት ፐርፌክንግ ኤንድ ሰፕላይስ ማኔጅመንት ማርኬቲንግ ማኔጅመንት ፐርሶኔል/ሐውማን ሪሶርስ ማኔጅመንት ሴክሬታሪያል ሳይንስ ኤንድ ኦፊስ ማኔጅመንት ክሊኒካል ነርሲንግ ፋርማሲ ጆርናሊዝም 	1995-1996	
		4.24 ሼባ ኢንፎቴክና ቢዝነስ ኮሌጅ አክሱም ካምፓስ	<ul style="list-style-type: none"> ኮምፒዩተር ሳይንስ አካውንቲንግ ማኔጅመንት 	1995-1996	በአክሱም ካምፓስ ብቻ
		4.25 አፍሪካ ቤዛ ኮሌጅ /ነቀምት/	በዲፕሎማ/12+2/ <ul style="list-style-type: none"> አካውንቲንግ ማኔጅመንት ሕግ 	1994-1996	
			<ul style="list-style-type: none"> አፋን አሮሞ እንግሊዝኛ ሒሳብ ጂኦግራፊ ታሪክ 		
		4.26 ዩኒቲ ዩኒቨርሲቲ ኮሌጅ/ናዘሬት/	በዲፕሎማ /12+2/ <ul style="list-style-type: none"> አካውንቲንግ ቢዝነስ አድሚንስትሬሽን 	1994-1996	በናዘሬት ካምፓስ ብቻ
		4.27 ኩዊንስ ኮሌጅ	በዲፕሎማ/12+2/ <ul style="list-style-type: none"> አካውንቲንግ ሴክሬታሪያል ሳይንስ ኤንድ ኦፊስ ማኔጅመንት ኮምፒዩተር ሳይንስ 	1995-1996	
			<ul style="list-style-type: none"> ማርኬቲንግ ማኔጅመንት ሕግ 	1995-1996	ግንፍሌ አካባቢ ባለው ካምፓስ ብቻ

ተ.ቁ.	የተቋማት ዓይነት	የተቋም ስም	እውቅና ያገኘበት መርሐ ግብርና ደረጃ	እውቅና ያገኘበት የትምህርት ዘመን	እውቅና ያገኘበት ካምፓስ
		4.28 ሪፍት ቫሊ ኮሌጅ	በዲፕሎማ/12+2/ • አካውንቲንግ • ሴክራታሪያል ሳይንስ ኤንድ ኦፊስ ማኔጅመንት • ኮምፒዩተር ሳይንስ • ማርኬቲንግ ማኔጅመንት • ሕግ	1995-1996	በናዝሬት ካምፓስ ብቻ
		4.29 ሪፍት ቫሊ ኮሌጅ/አዲስ አበባ/	በዲፕሎማ/12+2/ • አካውንቲንግ • ኢንፎርሜሽን ቴክኖሎጂ • ኮንስትራክሽን ምህንድስና • ሕግ • ሴክራታሪያል ሳይንስና ኦፊስ ማኔጅመንት • ማርኬቲንግ ማኔጅመንት • ኦሮምኛ ቋንቋና ጆርጅኤዝም	1995-1996	ጎተራ አካባቢ ባለው ካምፓስ ብቻ
		4.30 ሪፍት ቫሊ ኮሌጅ /አዳማ ካምፓስ/	በዲፕሎማ/12+2/ • እንግሊዝኛ ቋንቋ መምህርነት • ኦሮምኛ ቋንቋ መምህርነትና ጋዜጠኝነት • ሕንጻ ምሕንድስና • ሰርቪይንግ ቴክኖሎጂ • ፋርማሲ • ክሊኒካል ነርሲንግ	1995-1996	በናዝሬት ካምፓስ ብቻ
		4.31 ሪፍት ቫሊ ኮሌጅ /አሰላ ካምፓስ/	በዲፕሎማ /12+2/ • ሕግ • አካውንቲንግ	1995-1996	በአሰላ ካምፓስ ብቻ
		4.32 ሉሲ ኮሌጅ	በዲፕሎማ/12+2/ • ሴክራታሪያል ሳይንስ ኤንድ ኦፊስ ማኔጅመንት • ጀኔራል ማኔጅመንት • አካውንቲንግ • ሕግ • ኮምፒዩተር ሳይንስ	1995-1996	በድሬዳዋ ካምፓስ ብቻ
		4.33 ግሬስ ኮሌጅ	በዲፕሎማ/12+2/ • ኮምፒውተር ደዘድ አካውንቲንግ • ሴክራታሪያል ሳይንስ ኤንድ ኦፊስ ማኔጅመንት • ኮምፒውተር ሳይንስ • ማርኬቲንግ ማኔጅመንት	1994-1996	አዲስ አበባ በሚገኘው ካምፓስ ብቻ
		4.34 ቅድስት ማርያም ኮሌጅ / በርቀት ትምህርት/	በዲፕሎማ/12+2/ • አካውንቲንግ • ማርኬቲንግ ማኔጅመንት • ፐርፎርሜንስ ማኔጅመንት • ፐርሶኔል ማኔጅመንት • ሳይብሪሪ ሳይንስ • ሕግ • አማርኛ • እንግሊዝኛ • ሂሳብ	1992-1996	በአዲስ አበባ ዋናው ካምፓስና በ49 ቅርንጫፍ

ተ.ቁ.	የተቋማት ዓይነት	የተቋም ስም	እውቅና ያገኘበት መርሐ ግብርና ደረጃ	እውቅና ያገኘበት የትምህርት ዘመን	እውቅና ያገኘበት ካምፓስ
			<ul style="list-style-type: none"> ታሪክ ጂኦግራፊ ትምህርት አስተዳደር ፕላኒንግ ባዮሎጂ ኬሚስትሪ ፊዚክስ 		
	በመንግሥት መ/ቤት የሚተዳደሩ	4.35 መከላከያ ዩኒቨርሲቲ ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> በዲፕሎማ/12+2/ ክሊኒካል ነርስ ኢንቫይሮሜንታል ሔልዝ ላቦራቶሪ ቴክኖሎጂ ፋርማሲ ቴክኖሎጂ ራዲዮግራፊ 	1992-1996	በአዲስ አበባ ጃንሚዳ አካባቢ ባለው ካምፓስ ብቻ
			<ul style="list-style-type: none"> በዲግሪ /ባችለር/ ፕብሊክ ሄልዝ 	1992-1998	
	በግል ባለሀብቶች የሚተዳደሩ	4.36 ሞገር ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> በዲፕሎማ/12+2/ እንግሊዝኛ ቋንቋ መምህርነት አሮምኛ ቋንቋ መምህርነት 	1995-1996	በፍቺ ካምፓስ ብቻ
		4.37 ኪያሜድ ዮኒቨርሲቲ ማሰልጠኛ የጤና ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> በዲፕሎማ/12--2/ ክሊኒካል ነርስንግ 	1995-1996	በ22 ማሪያ ካምፓስ ብቻ
		4.38 ብሉምኒል ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> በዲፕሎማ/12+2/ አካውንቲንግ ሴክሬታሪያል ሳይንስ ሕግ 	1995-1996	በደብረ ብርሃን ካምፓስ ብቻ
		4.39 ኒልሰን ማንዴላ ኮሌጅ ሻሸመኔ ካምፓስ	<ul style="list-style-type: none"> በዲፕሎማ/12+2/ እንግሊዝኛ አፋን አሮፎ ሒሳብ ጂኦግራፊ 	1995-1996	በሻሸመኔ ካምፓስ ብቻ
		4.40 ኒልሰን ማንዴላ ኮሌጅ በዲቲ ካምፓስ	<ul style="list-style-type: none"> በዲፕሎማ/12+2/ እንግሊዝኛ አማርኛ ሒሳብ ጂኦግራፊ 	1995-1996	በቦዲቲ ካምፓስ ብቻ
		4.41 ኒልሰን ማንዴላ ኮሌጅ አርባ ምንጭ ካምፓስ	<ul style="list-style-type: none"> በዲፕሎማ/12+2/ እንግሊዝኛ ሒሳብ 	1995-1996	በአርባ ምንጭ ካምፓስ ብቻ
		4.42 አዲስ አበባ ቴክኖሎጂና ንግድ ሥራ ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> በዲፕሎማ/12+2/ ድራፍቲንግ ሰርቪዬንግ አካውንቲንግ ማርኬቲንግ ማኔጅመንት 	1995-1996	ኮልሬ አካባቢ ባለው ካምፓስ ብቻ

ተ.ቁ.	የተቋማት ዓይነት	የተቋም ስም	እውቅና ያገኘበት መርሐ ግብርና ደረጃ	እውቅና ያገኘበት የትምህርት ዘመን	እውቅና ያገኘበት ካምፓስ
		4.43 ብሉ ናይል ኮሌጅ	በዲፕሎማ/12+2/ • ኮምፒዩተር ሳይንስና ኢንፎርሜሽን ቴክኖሎጂ • ኮምፒዩተራይዝድ አካውንቲንግ • ቢዝነስ ማኔጅመንት • ማርኬቲንግ ማኔጅመንት • ሕግ • ኮምፒዩተራይዝድ ሴክሬታሪያል ሳይንስና ኦሪት ማኔጅመንት	1995-1996	በባሕር ዳር ካምፓስ
		4.44 ናይል ኮሌጅ ጎንደር ካምፓስ	በዲፕሎማ/12+2/ • ጀኔራል ማኔጅመንት • ማርኬቲንግ ማኔጅመንት • አካውንቲንግ	1995-1996	በጎንደር ካምፓስ
		4.45 ናይል ኮሌጅ መቀሌ ካምፓስ	በዲፕሎማ/12+2 • ጀኔራል ማኔጅመንት • ማርኬቲንግ ማኔጅመንት • ፐርፎሚንግና ሰፕላይስ ማኔጅመንት • አካውንቲንግ • ሒሳብ • እንግሊዝኛ	1995-1996	በመቀሌ ካምፓስ
		4.46 ሶፍትዌት ኮሌጅ	በዲፕሎማ /12+2/ • ሀርድዌር ኔትወርክ ኢንጂነሪንግ • ሶፍትዌር ኢንጂነሪንግ • አካውንቲንግ • ሴክሬታሪያል ሳይንስና ኦሪት ማኔጅመንት	1995-1996	በግርጌ አካባቢ ካምፓስ
		4.47 ሰሊሆም የነርሶች ማሠልጠኛ ት/ቤት	በዲፕሎማ /12+2/ • ነርሲንግ	1995-1996	በሶዶ ካምፓስ
	በመንግሥት መ/ቤት የሚተዳደር	4.48 ኦርቶፎዲክስና ፊዚዮቴራፒ ማሠልጠኛ ማዕከል	በዲፕሎማ/12+2/ • ኦርቶፎዲክስ • ፊዚዮቴራፒ	1994-1996	በፓስተር አካባቢ ካምፓስ
		4.49 ኔካት ኢንጂነሪንግ ኮሌጅ	በአድቫንስድ ዲፕሎማ/12+3/ • አውቶዎቲቭ ኢንጂነሪንግ • ኤሌክትሪካል/ኤሌክትሮኒክስ ኢንጂነሪንግ • ማኑፋክቸሪንግ • ኮንትራክቲንግ ኢንጂነሪንግ	1995-1996	በወሎ ሰፊ አካባቢ ካምፓስ
		4.50 ሴንትራል ጤና ኮሌጅ	በዲፕሎማ/12+2/ • ክሊኒካል ነርሲንግ • ፋርማሲ	1995-1996	በሸላና በሰ ካምፓስ
		4.51 ሜድኮ ባዩ ሜዲካል ኮሌጅ	በዲፕሎማ/12+2/ • ክሊኒካል ነርሲንግ • ፋርማሲ • ላቦራቶሪ ቴክኖሎጂ	1995-1996	በ22 ማዕከል በቦሌ ካምፓስ

ተ.ቁ.	የተቋማት ዓይነት	የተቋም ስም	እውቅና ያገኘበት መርሐ ግብርና ደረጃ	እውቅና ያገኘበት የትምህርት ዘመን	እውቅና ያገኘበት ካምፓስ
		4.52 ኢንፎሊንክ ኮሌጅ	አድቫንስድ ዲፕሎማ/12+3/ • በኮምፒዩተር ኢንጂነሪንግ • በሲቪል ኢንጂነሪንግ • በኤሌክትሪካል ኢንጂነሪንግ	1995-1996	በአዋጣ ካምፓስ ብቻ
		4.53 ኩኑዝ ኮሌጅ	በዲፕሎማ/12+2/ • አካውንቲንግ • ኮምፒዩተር ሳይንስ • ሕግ • ማርኬቲንግ • ኦፊሽያል ሲቪል ሲቪል ኢንጅነሪንግ	1995-1996	ኮልሬ አካባቢ ባለው ካምፓስ ብቻ
		4.54 ናሽናል ኮሌጅ	በዲፕሎማ/12+2/ • አካውንቲንግ • ቢዝነስ ኢንፎርሜሽን ሲስተምስ • ማርኬቲንግ ማኔጅመንት • ሴክራታሪያል ሳይንስ ኤንድ ኦፊሽያል ማኔጅመንት	1995-1996	ግር ቤት አካባቢ ባለው ካምፓስ ብቻ
		4.55 ኢንፎኔት ኮሌጅ	በዲፕሎማ/12+2/ • አካውንቲንግ • ማርኬቲንግ ማኔጅመንት • ሴክራታሪያል ሳይንስ ኤንድ ኦፊሽያል ማኔጅመንት • ህርድዌር ኢንጂነሪንግ • ሶፍትዌር ኢንጂነሪንግ • መልቲሚዲያ ፕሮዳክሽን ኤንድ ግራፊክስ	1995-1996	በሠፈረ ሰላም ካምፓስ ብቻ
		4.56 አትላንታ ኮሌጅ	በዲፕሎማ /12+2/ • አካውንቲንግ • ሴክራታሪያል ሳይንስ ኤንድ ኦፊሽያል ማኔጅመንት • ማርኬቲንግ ማኔጅመንት • ኮምፒዩተር ሳይንስ	1995-1996	ንግድ ማተሚያ ቤት አካባቢ ባለው ካምፓስ ብቻ
		4.57 አለም ንግድ ሥራ ኮሌጅ	በዲፕሎማ/12+2/ • አካውንቲንግ	1995-1996	ጉፋ ማዞሪያ አካባቢ ባለው ካምፓስ ብቻ
		4.58 ኢንዱስትሪያል ቴክኖሎጂ ኢንስቲትዩት	በአድቫንስድ ዲፕሎማ/12+3/ ደረጃ • ኮምፒዩተር ቴክኖሎጂ • ኤሌክትሮኒክስ ቴክኖሎጂ	1994-1996	ቃለቲ አካባቢ ባለው ካምፓስ ብቻ
		4.59 ኒው ጄኔራሽን ዩኒቨርሲቲ ኮሌጅ	በዲፕሎማ/12+2/ • አካውንቲንግ • ማርኬቲንግ • ሴክራታሪያል ሳይንስ ኤንድ ኦፊሽያል ማኔጅመንት • ኮምፒዩተር ሳይንስ	1995-1996	በ22 ማዞሪያ አካባቢ ባለው ካምፓስ ብቻ
		4.60 አድማስ ኮሌጅ አድዋ ካምፓስ	በዲፕሎማ/12+2/ • ማኔጅመንት • አካውንቲንግ	1995-1996	በአድዋ ካምፓስ ብቻ

ተ.ቁ.	የተቋማት ዓይነት	የተቋም ስም	እውቅና ያገኘበት መርሐ ግብርና ደረጃ	እውቅና ያገኘበት የትምህርት ዘመን	እውቅና ያገኘበት ካምፓስ
		4.61 አድማስ ኮሌጅ ደሴ ካምፓስ	በዲፕሎማ /12+2/ <ul style="list-style-type: none"> • ማርኬቲንግ ማኔጅመንት • አካውንቲንግ • ኮምፒዩተር ሳይንስ 	1995-1996	በደሴ ካምፓስ ብቻ
		4.62 ፖሊ ቴክኖሎጂ ኢንስቲትዩት	በዲፕሎማ/12+2/ <ul style="list-style-type: none"> • ኮንስትራክሽን ቴክኖሎጂ • ኤሌክትሪካል ቴክኖሎጂ • ድራፍቲንግ ቴክኖሎጂ • ጀኔራል ሜካኒክስ • አውቶሞቲቭ ቴክኖሎጂ 	1995-1996	በመቀሌ ካምፓስ ብቻ
መንግሥታዊ ባልሆነ ድርጅት የሚተዳደር		4.63 ኤስ .አ .ኤስ ሂሮማን ግማይነር የነርሶች ማሠልጠኛ ት/ቤት	በዲፕሎማ/12+2/ <ul style="list-style-type: none"> ▪ ክሊኒካል ነርሲንግ 	1995-1996	በመቀሌ ካምፓስ ብቻ
		4.64 ዩኒቨርሲቲ ሜዲካል ኮሌጅ	በዲፕሎማ/12+2/ <ul style="list-style-type: none"> • ክሊኒካል ነርሲንግ • ፋርማሲ 	1995-1996	በቦሌ ገርጂ ካምፓስ ብቻ
		4.65 ደቡብ ኢትዮጵያ የመምህራን ትምህርት ኮሌጅ	በዲፕሎማ/12+2/ <ul style="list-style-type: none"> • ኬሚስትሪ • ፊዚክስ • ባዮሎጂ • ሒሳብ • ታሪክ • ጂኦግራፊ • አማርኛ • እንግሊዝኛ 	1995-1996	በአዋሃ ካምፓስ ብቻ
		4.66 አልካን የጤና ኮሌጅ (አዲስ አበባ)	ከ10+3 ጋር ተመጣጣኝ በሆነ ዲፕሎማ <ul style="list-style-type: none"> ▪ ክሊኒካል ነርሲንግ ▪ ፋርማሲ ቴክኖሎጂ 	1995-1996	አዲስ አበባ በሚገኘው ካምፓስ ብቻ
		4.67 አልካን የጤና ኮሌጅ /ባሕርዳር/	ከ10+3 ጋር ተመጣጣኝ በሆነ ዲፕሎማ <ul style="list-style-type: none"> ▪ ክሊኒካል ነርሲንግ ▪ ፋርማሲ ቴክኖሎጂ 	1995-1996	ባሕርዳር ከተማ በሚገኘው ካምፓስ ብቻ
		4.68 ዳንዲ ቦሩ ዩኒቨርሲቲ ኮሌጅ	ከ10+3 ጋር ተመጣጣኝ በሆነ ዲፕሎማ <ul style="list-style-type: none"> ▪ አካውንቲንግ ▪ ማኔጅመንት ▪ ኢንፎርሜሽን ኮሙኒኬሽን ቴክኖሎጂ ▪ ጂኦግራፊ ▪ ሴክሬታሪያል ሳይንስና ኦፊስ ማኔጅመንት 	1995-1996	በአዲስ አበባ ካምፓስ ብቻ

ተ.ቁ.	የተቋማት ዓይነት	የተቋም ስም	እውቅና ያገኘበት መርሐ ግብርና ደረጃ	እውቅና ያገኘበት የትምህርት ዘመን	እውቅና ያገኘበት ካምፓስ
		4.69 ትሮፒካል ኮሌጅ ኦፍ ሜዲሲን	ከ10+3 ጋር ተመጣጣኝ በሆነ ዲፕሎማ <ul style="list-style-type: none"> ▪ ክሊኒካል ነርሲንግ ▪ ፋርማሲ ▪ ላቦራቶሪ ቴክኖሎጂ 	1995-1996	በአዲስ አበባ ካምፓስ ብቻ
		4.70 ጀኔራል ፓራሜዲካል ኮሌጅ /አዋሃ/ ኮሌጅ	ከ10+3 ጋር ተመጣጣኝ በሆነ ዲፕሎማ <ul style="list-style-type: none"> ▪ ክሊኒካል ነርሲንግ 	1995 -1997	አዋሃ ከተማ በሚገኘው ካምፓስ ብቻ
		4.71 ባህርዳር ሜዲካል ኮሌጅ	ከ10+3 ጋር ተመጣጣኝ በሆነ ዲፕሎማ <ul style="list-style-type: none"> • ፋርማሲ 	1995 -1996	ባሕር ዳር ከተማ በሚገኘው ካምፓስ ብቻ
		4.72 ባህርዳር ሜዲካል ኮሌጅ	ከ10+3 ጋር ተመጣጣኝ በሆነ ዲፕሎማ <ul style="list-style-type: none"> • ነርሲንግ • ፋርማሲ • ላቦራቶሪ ቴክኖሎጂ 	1995 -1996	ጎንደር ከተማ በሚገኘው ካምፓስ ብቻ

በ1996 የትምህርት ዘመን መጀመሪያ በዲግሪ ደረጃ ለማሠልጠን ቅድመ
እውቅና የተሰጣቸው ተቋማት

ተ.ቁ.	የተቋም ዓይነት	የተቋም ስም	ቅድመ እውቅና የተሰጠበት መርሐ ግብር	ቅድመ እውቅና የተሰጠበት ካምፓስ	ምርመራ
1	በግል ባለሀብቶች የሚተዳደሩ	<ul style="list-style-type: none"> ቅድስት ማርያም ኮሌጅ ሮያል ኮሌጅ 	<ul style="list-style-type: none"> ማርኬቲንግ ማኔጅመንት ጀኔራል ማኔጅመንት ማርኬቲንግ ማኔጅመንት 	<p>ዋቢ ሸበሌ አካባቢ ቦሌ ካምፓስ ብቻ</p> <p>ሳንቺያ አካባቢ ባለ ካምፓስ ብቻ</p>	
		<ul style="list-style-type: none"> የነገው ሰው ዩኒቨርሲቲ ኮሌጅ 	<ul style="list-style-type: none"> ኢኮኖሚክስ 	<p>አሮጌው አውሮፕላን ማረፊያ አካባቢ ባለው ካምፓስ ብቻ</p>	
		<ul style="list-style-type: none"> ሪፍት ቫሊ ኮሌጅ 	<ul style="list-style-type: none"> አካውንቲንግ ቢዝነስ ማኔጅመንት 	<p>በናዝሬት ካምፓስ ብቻ</p>	
		<ul style="list-style-type: none"> አድማስ ኮሌጅ 	<ul style="list-style-type: none"> አካውንቲንግ ማርኬቲንግ ማኔጅመንት ኢንፎርሜሽን ኮሙኒኬሽን ቴክኖሎጂ 	<p>በአሎምፒያ አካባቢ ባለው ካምፓስ ብቻ</p>	
		<ul style="list-style-type: none"> ማይክሮሊንክ ኢንፎርሜሽን ቴክኖሎጂ ኮሌጅ 	<ul style="list-style-type: none"> ማኔጅመንት ኢንፎርሜሽን ሲስተምስ ኮምፒዩተር ኢንጂነሪንግ ሶፍትዌር ኢንጂነሪንግ አካውንቲንግ ኢንፎርሜሽን ሲስተምስ 	<p>ጳውሎስ ሆስፒታል አካባቢ ባለው ካምፓስ ብቻ</p>	
		<ul style="list-style-type: none"> ዩኒቲ ዩኒቨርሲቲ ኮሌጅ 	<ul style="list-style-type: none"> ማርኬቲንግ ማኔጅመንት 	<p>በገርጂ ካምፓስ ብቻ</p>	
		<ul style="list-style-type: none"> ሂልኮ የኮምፒዩተር ሳይንስና ቴክኖሎጂ ኮሌጅ 	<ul style="list-style-type: none"> ኮምፒዩተር ሳይንስ 	<p>ሚኪ ሌይላንድ መንገድ ካምፓስ ብቻ</p>	
		<ul style="list-style-type: none"> ዜጋ ቢዝነስ ኮሌጅ 	<ul style="list-style-type: none"> አፕላይድ ኮምፒዩተር ሳይንስ 	<p>ጅህ ሰማንያ አካባቢ ባለው ካምፓስ ብቻ</p>	
		<ul style="list-style-type: none"> ኒው ሚሊኒየም ኮሌጅ 	<ul style="list-style-type: none"> አካውንቲንግ ኢኮኖሚክስ 	<p>በመቀሌ ካምፓስ ብቻ</p>	
			<ul style="list-style-type: none"> አፍሪካ ቤዛ ኮሌጅ 	<ul style="list-style-type: none"> ማኔጅመንት ኢኮኖሚክስ 	<p>ሜክሊኮ አካባቢ ባለው ካምፓስ ብቻ</p>
	<ul style="list-style-type: none"> ኢንስቲትዩት ቴክኖሎጂ መቀሌ 	<ul style="list-style-type: none"> ኮምፒዩተር ሳይንስና ኢንጂነሪንግ ኢንፎርሜሽን ቴክኖሎጂ ኤሌክትሮኒክስ ኤንድ ኮሙኒኬሽን ኢንጂነሪንግ ኤሌክትሮኒክስ ኤንድ ኤሌክትሮኒክስ ኢንጂነሪንግ 	<p>በመቀሌ ካምፓስ ብቻ</p>		

ከየካቲት ወር 1996 ዓ.ም. ጀምሮ በዲግሪ ደረጃ ለማሠልጠን የቅድመ እውቅና ፈቃድ የተሰጣቸው ተቋማት

የተቋም ዓይነት	የተቋም ስም	ቅድመ እውቅና የተሰጠበት መርሐ ግብር	ቅድመ እውና የተሰጠበት ካምፓስ	ምርመራ
በግል ባለሀብቶች የሚተዳደሩ	• ሮያል ኮሌጅ	• ሕግ • አካውንቲንግ • ቢዝነስ አድሚኒስትሬሽን	ላንጅያ አካባቢ ባለ ካምፓስ ብቻ	
	• የነገው ሰው ዩኒቨርሲቲ ኮሌጅ	• አካውንቲንግ • ማኔጅመንት • ኮምፒዩተር ሳይንስ	አሮጌው አውሮፕላን ማረፊያ አካባቢ ባለ ካምፓስ ብቻ	
	• አድማስ ኮሌጅ	• ጄኔራል ማኔጅመንት	አሎምፒያ አካባቢ ባለ ካምፓስ ብቻ	
	• ሰላም የነርሶች ኮሌጅ	• አጠቃላይ የነርስ ትምህርት	መካኒሳ አካባቢ ባለ ካምፓስ ብቻ	
	• የመገናኛ ብዙሀን ማሠልጠኛ ኢንስቲትዩት	• ሕትመት ጋዜጠኝነት • ብሮድካስቲንግ/ራዲዮና ቴሌቪዥን ጋዜጠኝነት	አቡነ ጴጥሮስ አካባቢ ባለ ካምፓስ ብቻ	
	• ማይክሮሊንክ ኢንፎርሜሽን ቴክኖሎጂ ኮሌጅ	• ቢዝነስ አድሚኒስትሬሽን • ኢኖሚክስና ፋይናንስ	ጳውሎስ ሆስፒታል አካባቢ ባለ ካምፓስ ብቻ	
	• አፍሪካ ቤዛ ኮሌጅ/አዋጣ/	• ቢዝነስ ማኔጅመንት • ማርኬቲንግ ማኔጅመንት	በአዋጣ ካምፓስ ብቻ	
	• ሪፍት ቫሊ ኮሌጅ	• ሕግ • እንግሊዝኛ ቋንቋ	በናዝሬት ካምፓስ ብቻ	
	• ኒው ጄኔሬሽን ዩኒቨርሲቲ ኮሌጅ	• ኮምፒዩተር ሳይንስና ኢንፎርሜሽን ቴክኖሎጂ • ቢዝነስ አድሚኒስትሬሽን • ኢኖሚክስ • ሕግ • ግሎባል እስተዲስ ኤንድ ኢንተርናሽናል ሪሌሽንስ	22 ማዘርያ አካባቢ ባለው ካምፓስ ብቻ	
	• አትላስ ዴንታል ኮሌጅና ፋርማሲ ት/ቤት	• ዴንታል ሳይንስ • ፋርማሲ	አውቶስታ አካባቢ ባለ ካምፓስ ብቻ	
	• ዩኒቲ ዩኒቨርሲቲ ኮሌጅ	• ሶፍትዌር ዴቪሎፕመንት • ኔትወርኪንግ ኤንድ ዳታ ኮሙኒኬሽን • ሕግ	በፒያሳና በገርጂ ካምፓሶች ብቻ	
	• አፍሪካ ቤዛ ኮሌጅ /አዲስ አበባ/	• አካውንቲንግ • ማርኬቲንግ ማኔጅመንት • ማኔጅመንት • ኢንፎርሜሽን ሲስተምስ	ሚክሲኮ አካባቢ ባለ ካምፓስ ብቻ	
	• ኒው ሚሊኒየም ኮሌጅ/መቀሌ/	• ቢዝነስ ማኔጅመንት • ሂሳብ ትምህርት መምህርነት	መቀሌ በሚገኘው ካምፓስ ብቻ	
	• ክላሚ አፍሪካ ዩኒቨርሲቲ ኮሌጅ	• ሲቪል ኢንጅነሪንግ • ኤሌክትሪካልና ኮምፒዩተር ኢንጅነሪንግ • አርኪቴክቸርና ከተማ	ቦሌ/ላሊበላ ሆቴል አካባቢ/ባለው ካምፓስ ብቻ	

ተ.ቁ.	የተቋም ዓይነት	የተቋም ስም	ቅድመ እውቅና የተሰጠበት መርሐ ግብር	ቅድመ እውና የተሰጠበት ካምፓስ	ምርመራ
			ፕላን		
		<ul style="list-style-type: none"> ቅድስት ማርያም ኮሌጅ 	<ul style="list-style-type: none"> አካውንቲንግ ሕግ 	ዋቢ ሸበሌ ሆቴል አጠገብ ባለው ካምፓስ ብቻ	
		<ul style="list-style-type: none"> ሺባ ኢንፎቴክና ቢዝነስ ኮሌጅ/መቀሌ/ 	<ul style="list-style-type: none"> አካውንቲንግ ማኔጅመንት ኢኮኖሚክስ 	መቀሌ በሚገኘው ካምፓስ ብቻ	
		<ul style="list-style-type: none"> ፔሶክ ኢንፎርሜሽን ቴክኖሎጂ ኮሌጅ 	<ul style="list-style-type: none"> ኢንፎርሜሽን ሲስተምስ /ርቀት ትምህርት/ 	22 ማዞሪያ አካባቢ ባለው ካምፓስ ብቻ	

በ1997 የትምህርት ዘመን መጀመሪያ በዲግሪ ደረጃ ለማሠልጠን ቅድመ ዕውቅና የተሰጣቸው ተቋማት

ተ. ቁ.	የተቋም ዓይነት	የተቋም ስም	ቅድመ ዕውቅና የተሰጠበት መርሐ ግብር	ቅድመ ዕውቅና የተሰጠበት ካምፓስ	ምርመራ
1	በግል የሚተዳ ደሩ	ኒው አቢሲኒያ ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> አካውንቲንግ ኢንፎርሜሽን ሳይንስ ኮምፒዩተር ሳይንስ ኢኮኖሚክስ ማርኬቲንግ ቢዝነስ አድሚኒስትሬሽን 	ካዲስኮ አካባቢ ባለው ካምፓስ ብቻ	
2		አልፋ የርቀት ከፍተኛ ትምህርት ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> ዴቫሎፕመንት ማኔጅመንት ኢኮኖሚክስ ቢዝነስ ማኔጅመንት ፕብሊክ አድሚኒስትሬሽን ኤንድ ዴቫሎፕመንት ማኔጅመንት ሕግ አካውንቲንግ ማኔጅመንት 		
3		አድማስ ኮሌጅ (የርቀት ትምህርት)	<ul style="list-style-type: none"> አካውንቲንግ ኢኮኖሚክስ ጀኔራል ማኔጅመንት ማርኬቲንግ ማኔጅመንት ኤጅኬሽናል ፕላንንግ ኤንድ ማኔጅመንት እንግሊዝኛ ሂሳብ 		

4	የኒቲ የኒቨርሰቲ ኮሌጅ/የርቀት ትምህርት/	<ul style="list-style-type: none"> • አካውንቲንግ • ማኔጅመንት • ማርኬቲንግ • ሕግ • ኢኮኖሚክስ • እንግሊዝኛ 		
5	ቅድስት ማርያም ኮሌጅ /የርቀት ትምህርት/	<ul style="list-style-type: none"> • አማርኛ • እንግሊዝኛ • ሂሳብ • ታሪክ • ጂኦግራፊ • አካውንቲንግ • ማኔጅመንት • ሕግ • ማርኬቲንግ • ማኔጅመንት 		
6	የኒቲ የኒቨርሰቲ ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> • ሸርቦን ፕላንኒንግ • ኤንድ አርኪቴክቸር 	<u>ሰሜን ሆቴል አካባቢ ባለው ካምፓስ ብቻ</u>	
7	ቅድስት ማርያም ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> • ኮምፒዩተር ሳይንስ 	<u>ሜክሊኮ አካባቢ ባለው ካምፓስ ብቻ</u>	
8	ናይል ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> • ማኔጅመንት • ኢኮኖሚክስ 	<u>በመቀሌ ካምፓስ ብቻ</u>	
9	ኩዊንስ ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> • አካውንቲንግ • ማርኬቲንግ • ማኔጅመንት • ማኔጅመንት • ኢንፎርሜሽን • ሲስተምስ • ቢዝነስ ማኔጅመንት 	<u>ዮሐንስ አካባቢ ባለው ካምፓስ ብቻ</u>	
10	ሲፒዩ የቢዝነስና ኮምፒዩተር ቴክኖሎጂ ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> • ኮምፒዩተር ሳይንስ • ኮምፒዩተር • ኢንጂነሪንግ • ማርኬቲንግ • ማኔጅመንት • ኢንፎርሜሽን • ሲስተምስ • አካውንቲንግ 	<u>ገርጂ ካምፓስ ብቻ</u>	

11	ናሽናል ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> • አካውንቲንግ • ማርኬቲንግ • ማኔጅመንት • ቢዝነስ • አድሚኒስትሬሽን • ኤንድ ኢንፎርሜሽን • ሲስተምስ 	<u>ማር ቤት አካባቢ ባለው ካምፓስ ብቻ</u>
12	ኩኑዝ ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> • ማርኬቲንግ • ማኔጅመንት • አካውንቲንግ 	<u>ኮልጌ አካባቢ ባለው ካምፓስ ብቻ</u>
13	አትላንታ ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> • አካውንቲንግ • ማኔጅመንት • ኢኮኖሚክስ • ማኔጅመንት • ኢንፎርሜሽን • ሲስተምስ 	<u>ንግድ ማተሚያ ቤት አካባቢ ባለው ካምፓስ ብቻ</u>
14	ግሬስ ቢዝነስና ኮምፒዩተር ሳይንስ ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> • ማኔጅመንት • ኢንፎርሜሽን • ሲስተምስ • ኮምፒዩተር ሳይንስ 	<u>ጅራተን አካባቢ ባለው ካምፓስ ብቻ</u>
15	ዩኒቲ ዩኒቨርሲቲ ኮሌጅ /ናዝሬት/	<ul style="list-style-type: none"> • አካውንቲንግ • ማኔጅመንትና • ማርኬቲንግ 	<u>ናዝሬት ከተማ በሚገኘው ካምፓስ ብቻ</u>
16	ሜድኮ ባዮ ሜዲካል ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> • ነርሲንግ • ፋርማሲ • ላቦራቶሪ ቴክኖሎጂ 	<u>በ22 ማዞሪያና በቦሌ ካምፓሶች ብቻ</u>
17	ሴንትራል ሜዲካል ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> • ነርሲንግ • ፋርማሲ 	<u>በሾላና ቦሌ ካምፓሶች ብቻ</u>

18	አዲስ ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> • ኤሌክትሪካል/ኤሌክትሮኒክስ • አካውንቲንግ 	<u>በምሥራቅ አጠቃላይ አካባቢ ካምፓስ ብቻ</u>
19	ሪፍት ቫሊ ኮሌጅ/ናዝሬት ካምፓስ	<ul style="list-style-type: none"> • ሶስዮሎጂና አንተሮፖሎጂ • አፋን ኦሮሞ • ኤጁኬሽናል ፕላንንግ ኤንድ ማኔጅመንት • ሒሳብ 	<u>በናዝሬት ካምፓስ ብቻ</u>
20	ሮያል ኮሌጅ/ናዝሬት ካምፓስ	<ul style="list-style-type: none"> • ማርኬቲንግ ማኔጅመንት • ቢዝነስ አድሚኒስትሬሽን 	<u>በናዝሬት ካምፓስ ብቻ</u>
21	አድማስ ኮሌጅ/ደብረዘይት ካምፓስ	<ul style="list-style-type: none"> • አካውንቲንግ • ማኔጅመንት • ማርኬቲንግ ማኔጅመንት • ኢንፎርሜሽን ኮሙኒኬሽን ቴክኖሎጂ • ሒሳብ መምህርነት • እንግሊዝኛ መምህርነት 	<u>በደብረዘይት ካምፓስ ብቻ</u>
22	ሺባ ኢንፎቴክና ቢዝነስ ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> • ኮምፒዩተር ሳይንስ 	<u>መቀሌ ከተማ በሚገኘው ካምፓስ ብቻ</u>
23	ብሉ ናይል ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> • ሕግ 	<u>ባሕርጳር ከተማ በሚገኘው ካምፓስ ብቻ</u>
24	ሐይላንድ ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> • ሕግ 	<u>ባሕርጳር ከተማ በሚገኘው ካምፓስ ብቻ</u>

25		ናይል ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> • አካውንቲንግ • ሒሳብ 	<u>መቀሌ ከተማ በሚገኘው ካምፓስ ብቻ</u>	
26		ሲያሜድ ሜዲካል ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> • ነርሲንግ • ፋርማሲ 	<u>በ22 ማዕከላዊ አካባቢ በሚገኘው ካምፓስ ብቻ</u>	

በ1997 የትምህርት ዘመን መጀመሪያ በዲግሪ ደረጃ ለማሠልጠን ዕውቅና የተሰጣቸው ተቋማት

ተ.ቁ.	የተቋም ዓይነት	የተቋም ስም	ዕውቅና የተሰጠበት መርሐ ግብር	ዕውቅና የተሰጠበት ካምፓስ	ምርመራ
1		ዜጋ ቢዝነስ ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> አፕላይድ ኮምፒዩተር ሳይንስ 	ሺህ ሰማንያ አካባቢ ባለው ካምፓስ ብቻ	
2		ሃልኮ የኮምፒዩተር ሳይንስና ቴክኖሎጂ ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> ኮምፒዩተር ሳይንስ 	በፒያሳና ሚኪ ሊይላንድ ካምፓስ ብቻ	
3		አድማስ ኮሌጅ/አዲስ አበባ ካምፓስ	<ul style="list-style-type: none"> አካውንቲንግ ማርኬቲንግ ማኔጅመንት ኢንፎርሜሽን ኮሙኒኬሽን ቴክኖሎጂ 	በአሎምፒያ ካምፓስ ብቻ	
4		ማይክሮሊንክ ኢንፎርሜሽን ቴክኖሎጂ ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> ኮምፒዩተር ኤንድ ሶፍትዌር ኢንጂነሪንግ አካውንቲንግ ኢንፎርሜሽን ሲስተም ማኔጅመንት ኢንፎርሜሽን ሲስተም 	ጳውሎስ ሆስፒታል አካባቢ ባለው ካምፓስ ብቻ	
5		ቅድስት ማርያም ኮሌጅ-	<ul style="list-style-type: none"> ማኔጅመንት ማርኬቲንግ ማኔጅመንት 	ዊቢ ሸበሌ ሆቴል አጠገብ ባለው ካምፓስ ብቻ	
6		ዩኒቲ ዩኒቨርስቲ ኮሌጅ/አዲስ አበባ	<ul style="list-style-type: none"> ማርኬቲንግ ማኔጅመንት 	በጎርጂ ካምፓስ ብቻ	
7		ሮያል ኮሌጅ/አዲስ አበባ	<ul style="list-style-type: none"> ማርኬቲንግ ማኔጅመንት 	በላንቺያ ካምፓስ ብቻ	
8		ሪፍት ቫሊ ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> አካውንቲንግ ቢዝነስ ማኔጅመንት 	በናዝሬት ካምፓስ ብቻ	
9	በግል ባለሀብቶች የሚተዳደሩ	አፍሪካ ቤዛ ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> ኢኮኖሚክስ ማኔጅመንት 	ሚክሊኮ አካባቢ በሚገኘው ካምፓስ ብቻ	

በ1997 የትምህርት ዘመን አጋማሽ በዲግሪ ደረጃ ለማሠልጠን ቅድመ ዕውቅና የተሰጣቸው ተቋማት

ተ.ቁ.	የተቋም ዓይነት	የተቋም ስም	ቅድመ ዕውቅና የተሰጠበት መርሐ ግብር	ቅድመ ዕውቅና የተሰጠበት ካምፓስ	ምርመራ
1		ፔሰክ ኢንፎርሜሽን ሲስተምስ ኮሌጅ (በርቀት ትምህርት)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ኢንፎርሜሽን ሲስተም 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ በአዲስ አበባ ፡አዳማ፣ ደሴ ፡መቀሌ፣ አክሱም፣ አዋሣ፣ ጅጅጋና፣ ሐረር፣ቅርንጫፍ፣ ማዕከላት ብቻ 	
2		ሐያት ሜዲካል ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ነርሲንግ ▪ ሜዲሲን 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ቦሌ አካባቢ ባለው ካምፓስ ብቻ 	
3		ግሬስ ቢዝነስና ኮምፒዩተር ሳይንስ ኮሌጅ (በርቀት ትምህርት)	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ኮምፒዩተራይዝድ አካውንቲንግ ▪ ኮምፒዩተራይዝድ ማርኬቲንግ ▪ ኮምፒዩተር ሳይንስ ▪ ማኔጅመንት ኢንፎርሜሽን ሲስተምስ 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ አዲስ አበባ ሺራተን ሆቴል ጀርባ ባለው ካምፓስ ማዕከላት ብቻ 	
4	በግል ባለሀብት የሚተዳደር	ኒው ጀኔራሽን ዩኒቨርሲቲ ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ አካውንቲንግ ▪ ቢዝነስ አድሚኒስትሬሽን ▪ ታሪክ ▪ ጂኦግራፊ ▪ ሂሳብ ▪ ሕግ 	ዘ1997 አጋማሽ ጀምሮ	ነቀምት በሚገኘው ካምፓስ ብቻ
5	በግል ባለሀብት የሚተዳደር	አልፋ ዩኒቨርሲቲ ኮሌጅ	<ol style="list-style-type: none"> 1. በሶሻልና ኮምፒዩተር ሃይንስ <ul style="list-style-type: none"> • አካውንቲንግና ፋይንስ • ቢዝነስ ማኔጅመንት • ማርኬቲንግ ማኔጅመንት • ነፍሰአዊና ሰነዳይስ ማኔጅመንት • ሕግ • ኢኮኖሚክስ • ኮምፒዩተር ሃይንስ • ቢዝነስ ኢንፎርሜሽን ሲስተም 2. ትምህርት አመራርና እቅድ 3. በመምህራን ትምህርት <ul style="list-style-type: none"> ▪ እንግሊዘኛ ቋንቋ ▪ አማርኛ ቋንቋ ▪ ሂሳብ ትምህርት ▪ ታሪክ 	ዘ1997 አጋማሽ ጀምሮ	በቅሎ ቤት አካባቢ በሚገኘው ካምፓስ ብቻ

			<ul style="list-style-type: none"> ▪ ጂኦግራፊ ▪ አካውንቲንግና ፋይናንስ ▪ ቢዝነስ ኢንፎርሜሽን ሲስተም ▪ ባንክንግና ፋይናንስ ▪ ማርኬቲንግና ሴልሰማንሺንግ ▪ ንግድና ሰነድ ማኔጅመንት ▪ ሴክራታሪያል ሳይንስና ለፊል ማኔጅመንት 			
6	መንግሥታዊ ባለሀብት ድርጅት የሚተዳደር	የኢትዮጵያ አድቨንቲስት ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ኤዲኬሽንና ንግድ ማኔጅመንት 	ከ1997 አጋማሽ ጀምሮ	ከየራሱ በሚገኘው ካምፓስ ብቻ	
7	በግል ባለሀብት የሚተዳደር	ትሮፕካል ኮሌጅ ለፍሜዲሰን	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ነርሲንግ ▪ ፋርማሲ ▪ ላብራቶሪ ቴክኖሎጂ 	ከ1997 አጋማሽ ጀምሮ	በጦር ኃይሎች አካባቢ በሚገኘው ካምፓስ ብቻ	
8	በግል ባለሀብት የሚተዳደር	አልካን የጤና ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ነርሲንግ ▪ ፋርማሲ 	ከ1997 አጋማሽ ጀምሮ	ራስ ደስታ ሆስፒታል አካባቢ በሚገኘው ካምፓስ ብቻ	
9	በግል ባለሀብት የሚተዳደር	ዩኒቨርሳል ሜዲካል ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ነርሲንግ ▪ ፋርማሲ 	ከ1997 አጋማሽ ጀምሮ	በ22 ማዞሪያ አካባቢ በሚገኘው ካምፓስ ብቻ	
10	በግል ባለሀብት የሚተዳደር	አዲስ ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> ▪ ቢዩሲነስ ቴክኖሎጂ ▪ አርክቴክቸርና አርባን ንግድ ▪ ማኔጅመንት ኢንፎርሜሽን ሲስተም ▪ ማርኬቲንግ ማኔጅመንት 	ከ1997 አጋማሽ ጀምሮ	በ22 ማዞሪያ አካባቢ በሚገኘው ካምፓስ ብቻ	

ከ1997 የትምህርት ዘመን አጋማሽ ጀምሮ የእውቅና ፈቃድ የተሰጣቸው ተቋማት

ተ.ቁ	የተቋም ዓይነት	የተቋም ስም	እውቅና ያገኘበት መርሐገብርና ደረጃ	እውቅና ያገኘበት የትምህርት ዘመን	እውቅና ያገኘበት ካምፓስ
1	በግል ባለሀብት የሚተዳደር	ዩኒቲ ዩኒቨርሲቲ ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> አካውንቲንግ ማኔጅመንት ማርኬቲንግ 	ከ1997 አጋማሽ እስከ 2000 አጋማሽ	ናዝሬት በሚገኘው ካምፓስ ብቻ
2		ዩኒቲ ዩኒቨርሲቲ ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> ሕግ ሶፍትዌር ዴቪሎፕመንት ኔትወርኪንግና ዳታ ኮሙኒኬሽን 	ከ1997 አጋማሽ እስከ 2000 አጋማሽ	ፒያሣና ገርጂ አካባቢ ባሉ ካምፓሶች ብቻ
3		አፍሪካ ቤዛ ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> አካውንቲንግ ማርኬቲንግ ማኔጅመንት ኢንፎርሜሽን ሲስተምስ 	ከ1997 አጋማሽ እስከ 2000 አጋማሽ	ሜክሲኮ አካባቢ በሚገኘው ካምፓስ ብቻ
4		ማይሮክሊንክ ኢንፎርሜሽን ቴክኖሎጂ ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> ኢኮኖሚክስና ፋይናንስ ቢዝነስ አድሚኒስትሬሽን 	ከ1997 አጋማሽ እስከ 2000 አጋማሽ	ጳውሎስ ሆስፒታል አካባቢ በሚገኘው ካምፓስ ብቻ
5		ሮያል ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> አካውንቲንግ ሕግ ቢዝነስ አድሚኒስትሬሽን 	ከ1997 አጋማሽ እስከ 2000 አጋማሽ	ላንቺያ አካባቢ በሚገኘው ካምፓስ ብቻ
6		ሠላም የነርሶች ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> አጠቃላይ ነርሲንግ 	ከ1997 አጋማሽ እስከ 2000 አጋማሽ	መካኒሣ አካባቢ በሚገኘው ካምፓስ ብቻ
7		ኒው ጀነሬሽን ዩኒቨርሲቲ ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> ቢዝነስ አድሚኒስትሬሽን ኮምፒዩተር ሣይንስ ግሎባል ስተዲስ ኤንድ ኢንተርናሽናል ሪሌሽን ሕግ 	ከ1997 አጋማሽ እስከ 2000 አጋማሽ	22 ማዞሪያ አካባቢ በሚገኘው ካምፓስ ብቻ
8		ሪፍት ቫሊ ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> ሕግ 	ከ1997 አጋማሽ እስከ 2000 አጋማሽ	ናዝሬት በሚገኘው ካምፓስ ብቻ
9		ቅድስት ማርያም ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> አካውንቲንግ ሕግ 	ከ1997 አጋማሽ እስከ 2000 አጋማሽ	ሜክሲኮ አካባቢ በሚገኘው ካምፓስ ብቻ
10		አድማስ ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> ማኔጅመንት 	ከ1997 አጋማሽ እስከ 2000 አጋማሽ	ኦሎምፒያ አካባቢ በሚገኘው ካምፓስ ብቻ

ተ.ቁ	የተቋም ዓይነት	የተቋም ስም	እውቅና ያገኘበት መርሐግብርና ደረጃ	እውቅና ያገኘበት የትምህርት ዘመን	እውቅና ያገኘበት ካምፓስ
11		ኒው ሜሊንየም ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> አካውንቲንግ ኢኮኖሚክስ 	ከ1997 አጋማሽ እስከ 2000 አጋማሽ	መቀሌ በሚገኘው ካምፓስ ብቻ
12		ዳንዲ ቦሩ ዩኒቨርሲቲ ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> ዲፕሎማ /12+2/ ባዮሎጂ ጂኦግራፊ 	በ1995 የተቀበላቸውን ተማሪዎች ብቻ ለማስመረቅ	አምቦ በሚገኘው ካምፓስ ብቻ
13		ዳንዲ ቦሩ ዩኒቨርሲቲ ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> ዲፕሎማ /12+2/ ኬሚስትሪ ጂኦግራፊ አፋን አሮፎ 	በ1995 የተቀበላቸውን ተማሪዎች ብቻ ለማስመረቅ	ሻምቡ በሚገኘው ካምፓስ ብቻ
14		አዲስ ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> በርቀት ትምህርት ዲፕሎማ /12+2/ አውቶ ሚካኒክስ ሕንፃ ምህንድስና ኤሌክትሪሲቲ 	በ1995 የተቀበላቸውን ተማሪዎች እስከሚያስመርቅበት 1997 መጨረሻ ድረስ	በአዲስ አበባ ዋና ማእከል ብቻ

ከ1998 የትምህርት ዘመን መጀመሪያ እንስቶ ቅድመ ዕውቅና የተሰጣቸው ተቋማት ዝርዝር

ተ. ቁ	የተቋም ዓይነት	የተቋም ስም	ቅድመ ዕውቅና ያገኘበት መርሐግብር	ቅድመ ዕውቅና የተሰጠበት ካምፓስ	ምርመራ
1	በግል ባለሀብት የሚተዳደር	አዲስ አበባ የቴክኖሎጂና ንግድ ሥራ ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> • ማርኬቲንግ ማኔጅመንት • ኢኮኖሚክስ • ታሪክ 	ዊንጌት አካባቢ በሚገኘው ካምፓስ ብቻ	
2	በግል ባለሀብት የሚተዳደር	አልፋ ዩንቨርሲቲ ኮሌጅ	<p>ሀ) ሰሻልና ኮምፒውተር ሳይንስ</p> <ul style="list-style-type: none"> • አካውንቲንግ • ቢዝነስ ማኔጅመንት • ማርኬቲንግ ማኔጅመንት • ፕሮክዩርመንትና ሰፕላይስማንጅመንት • ሕግ • ኢኮኖሚክስ • ኮምፒውተር ሳይንስ • ቢዝነስ ኢንፎርሜሽን ሲስተም <p>ለ) ትምህርት አመራርና ዕቅድ</p> <p>ሐ) መምህራን ትምህርት</p> <ul style="list-style-type: none"> • እንግሊዘኛ ቋንቋ • አማርኛ ቋንቋ • ሂሳብ ትምህርት • ታሪክ • ጂኦግራፊ • አካውንቲንግና ፋይናንስ • ቢዝነስ ኢንፎርሜሽን ሲስተም • ባንክንግ ኢንፎርሜሽን ሲስተም • ማርኬቲንግ ና ሰፕላይስማንጅመንት • ፕሮክዩርመንትና ሰፕላይስማንጅመንት • ሴክራታሪያል ሳይንስና ማኔጅመንት 		በርቀት ትምህርት
3	መንግስታዊ ባለሀብት ድርጅት የሚተዳደር	ሐረር አግሮ ቴክኒካል ማሠልጠኛ ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> • አውቶሞቲቭ ቴክኖሎጂ • ኤሌክትሪካል/ኤሌክትሮኒክስ ቴክኖሎጂ • ማኑፋክቸሪንግ ቴክኖሎጂ 	ሐረር በሚገኘው ካምፓስ ብቻ	
4	በግል ባለሀብት የሚተዳደር	ኢንፎሊንክ ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> • ኮምፒውተር ሳይንስ 	አዋሳ በሚገኘው ካምፓስ ብቻ	
5	በግል ባለሀብት የሚተዳደር	አፍሪካ ቤዛ ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> • አካውንቲንግ 	አዋሳ በሚገኘው ካምፓስ ብቻ	
6	በግል ባለሀብት	ማይክሮሊንክ	<ul style="list-style-type: none"> • ሶፍትዌር ኢንጂነሪንግ 	መቀሌ	

	የሚተዳደር	ኢንፎርሜሽን ቴክኖሎጂ ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> አካውንቲንግ ማኔጅመንት ኢንፎርሜሽን ሲስተምስ 	በሚገኘው ካምፓስ ብቻ	
7	በግል ባለሀብት የሚተዳደር	አልካን የጤና ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> ላብራቶሪ ቴክኖሎጂ ነርሲንግ ፋርማሲ 	ባህርዳር በሚገኘው ካምፓስ ብቻ	
8	በግል ባለሀብት የሚተዳደር	ሉሲ ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> ማኔጅመንት ኮምፒውተር ሳይንስ 	ድሬዳዋ በሚገኘው ካምፓስ ብቻ	
9	በግል ባለሀብት የሚተዳደር	ዩኒቲ ዩንቨርሲቲ ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> ኮምፒውተር ሳይንስ ኮምፒዩቲንግ ኤንድ ኢንፎርሜሽን ሲስተምስ 	ገርጂ በሚገኘው ካምፓስ ብቻ	
10	በግል ባለሀብት የሚተዳደር	ማይክሮሊንክ ኢንፎርሜሽን ቴክኖሎጂ ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> ሶፍትዌር ኢንጅነሪንግ አካውንቲንግ ማኔጅመንት ኢንፎርሜሽን ሲስተምስ 	ድሬዳዋ በሚገኘው ካምፓስ ብቻ	
11	በግል ባለሀብት የሚተዳደር	ሮግ ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> ማኔጅመንት ኮምፒውተር ሳይንስ 	ባምቢስ አካባቢ በሚገኘው ካምፓስ ብቻ	
12	በግል ባለሀብት የሚተዳደር	ዜጋ ቢዝነስ ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> አካውንቲንግና ፋይናንስ ቢዝነስ ማኔጅመንት 	ሺ ሰማንያ አካባቢ በሚገኘው ካምፓስ ብቻ	
13	በግል ባለሀብት የሚተዳደር	ናሽናል ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> ማኔጅመንት ኢንፎርሜሽን ሲስተምስ አፊስ ማኔጅመንት ና ቴክኖሎጂ ሲስተምስ ኮምፒውተር ሳይንስ 	አፍሪካ ህብረት አካባቢ በሚገኘው ካምፓስ ብቻ	
14	በግል ባለሀብት የሚተዳደር	ቅድስት ማርያም ኮሌጅ (መደበኛና ርቀት)	<p>ሀ/በመደበኛ</p> <ul style="list-style-type: none"> ጂኦግራፊ ማይነር ታሪክ እንግሊዘኛ ማይነር አማርኛ ሂሳብ ማይነር ኮምፒውተር ሳይንስ <p>ለ/ በርቀት</p> <ul style="list-style-type: none"> ኮሎኒያል ፍራል ዴቨሎፕመንት ኤጅዜሽናል ፕላንንግ ኤንድ ዴቨሎፕመንት 	ልደታ አካባቢ በሚገኘው ካምፓስ ብቻ	
15	በግል ባለሀብት የሚተዳደር	አሜጋ የጤና ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> ላብራቶሪ ቴክኖሎጂ ነርሲንግ 	ላም በረት አካባቢ በሚገኘው ካምፓስ ብቻ	
16	በግል ባለሀብት የሚተዳደር	ፖሊ ኢንስቲትዩት አፍ ቴክኖሎጂ	<ul style="list-style-type: none"> አርክቴክቸር ኮንስትራክሽን 	መቀሌ በሚገኘው	

			<p>ማኔጅመንት</p> <ul style="list-style-type: none"> • ኤሌክትሪካል ኤሌክትሮኒክስ 	<p>ካምፓስ ብቻ</p>	
17	<p>በግል ባለሀብት የሚተዳደር</p>	<p>ኢንፎኔት ኮሌጅ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ኮምፒዩተር ማይንስ • ማኔጅመንት ኢንፎርሜሽን ሲስተምስ • ማኔጅመንት • ኢኮኖሚክስ 	<p>ሠፈረ ሠላም አካባቢ በሚገኘው ካምፓስ ብቻ</p>	
18	<p>በግል ባለሀብት የሚተዳደር</p>	<p>ኔልሰን ማንዴላ ኮሌጅ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • እንግሊዘኛ • አማርኛ • ሂሳብ • ጂኦግራፊ 		<p>በርቀት ትምህርት</p>
19	<p>መንግስታዊ ባለሀብት ድርጅት የሚተዳደር</p>	<p>መካነ ኢየሱስ ማኔጅመንት እና ሊደርሺፕ ኮሌጅ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ጀነራል ማኔጅመንት 	<p>መካኒሳ አካባቢ በሚገኘው ካምፓስ ብቻ</p>	
20	<p>በግል ባለሀብት የሚተዳደር</p>	<p>ኩኑዝ ኮሌጅ</p>	<ul style="list-style-type: none"> • ሕግ 	<p>ኮልፌ ቀራኒዮ አጠና ተራ በሚገኘው ካምፓስ ብቻ</p>	

ከ1998 የትምህርት ዘመን መጀመሪያ አንስቶ ዕውቅና የተሰጣቸው ተቋማት ዝርዝር

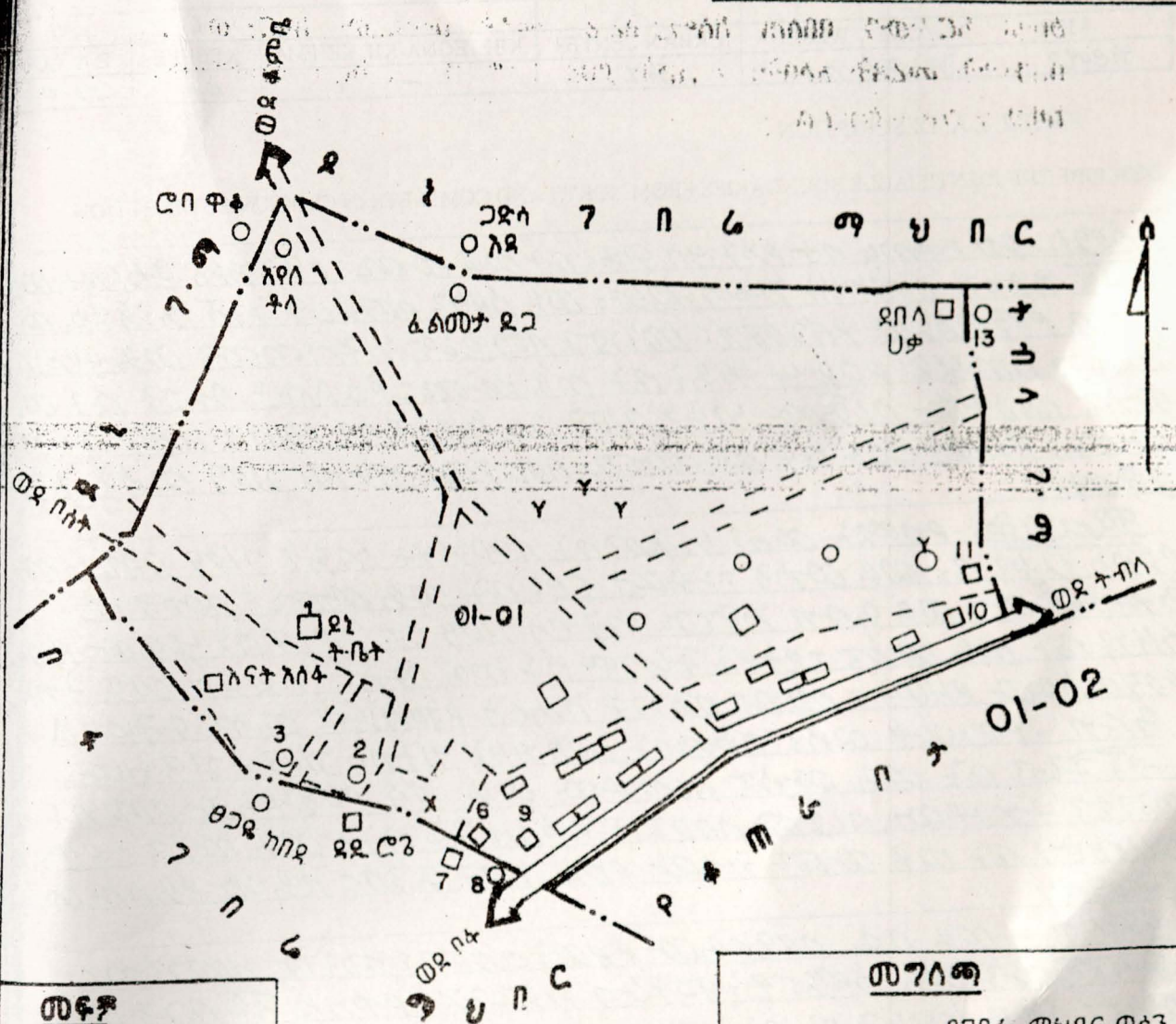
ተ. ቁ	የተቋም ዓይነት	የተቋም ስም	ዕውቅና ያገኘበት መርሐግብርና ደረጃ	ዕውቅና ያገኘበት የት/ዘመን	ዕውቅና የተሰጠበት ካምፓስ
1	በግል ባለሀብት የሚተዳደር	ዩኒቲ ዩንቨርሲቲ ኮሌጅ	• አርኪቴክቸርና ሸርባን ፕላኒንግ	እስከ 2000 የት/ዘመን መጨረሻ	በፒያሳ ካምፓስ ብቻ
			• ማርኬቲንግ ማኔጅመንት	ከ1994 የት/ዘመን መጀመሪያ እስከ 1995 የት/ዘመን መጨረሻ ድረስ የተቀበላቸውን ተማሪዎች ብቻ ለማስመረቅ	አዲስ አበባ
2	በግል ባለሀብት የሚተዳደር	ኒው አቢ.ሲ.ንያ ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> • ኮምፒውተር ሳይንስ • ኢንፎርሜሽን ሳይንስ • አካውንቲንግ • ቢዝነስ አድሚኒስትሬሽን • ማርኬቲንግ ማኔጅመንት 	እስከ 2000 የት/ዘመን መጨረሻ	አዲስ አበባ
3	በግል ባለሀብት የሚተዳደር	ዳንዲ ቦሩ ዩንቨርሲቲ ኮሌጅ	• ሲቪል ኢንጅነሪንግ (አድቫንስድ ዲፕሎማ)	በ1995 የት/ዘመን የተቀበላቸውን ተማሪዎች ብቻ ለማስመረቅ	አዲስ አበባ
4	በግል ባለሀብት የሚተዳደር	ናይል ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> • አካውንቲንግ • ማኔጅመንት • ኢኮኖሚክስ 	በ1995 የት/ዘመን የተቀበላቸውን ተማሪዎች ብቻ ለማስመረቅ	በመቀሌ ካምፓስ
5	በግል ባለሀብት የሚተዳደር	አፍሪካ ቤዛ ኮሌጅ	• ቢዝነስ ማኔጅመንት	እስከ 2000 የት/ዘመን መጨረሻ	በአዋሳ ካምፓስ ብቻ
6	በግል ባለሀብት የሚተዳደር	ኒው ሚሊንየም ኮሌጅ	<ul style="list-style-type: none"> • ሂሳብ • ቢዝነስ ማኔጅመንት 	እስከ 2000 የት/ዘመን አጋማሽ	በመቀሌ ካምፓስ ብቻ
7	በግል ባለሀብት የሚተዳደር	ቅድስት ማርያም ኮሌጅ	• ኮምፒውተር ሳይንስ	እስከ 2000 የት/ዘመን መጨረሻ	ዋቢ ሸበሌ ሆቴል አካባቢ በሚገኘው ካምፓስ ብቻ
8	በመንግሥት መ/ቤት የሚተዳደር	የመከላከያ ዩኒቨርሲቲ ኮሌጅ	<u>አድቫንስድ ዲፕሎማ (12+3)</u> <ul style="list-style-type: none"> • ዴጋታል ቴራፒ 	ከ1992 የት/ዘመን መጀመሪያ አንስቶ የተቀበላቸውን ተማሪዎች እና በ1995 የት/ዘመን መጀመሪያ የተቀበላቸውን	አዲስ አበባ

				ተማሪዎች ለማስመረቅ	
9	በግል ባለሀብት የሚተዳደር	ሺባ ኢንፎ-ቴክና ቢዝነስ ኮሌጅ	በርቀት ትምህርት ዲፕሎማ (12+2) • አካውንቲንግ • ማኔጅመንት	በ1995 የት/ዘመን የተቀበላቸውን ተማሪዎች ብቻ ለማስመረቅ	በመቀሌ ካምፓስ ብቻ
10	በግል ባለሀብት የሚተዳደር	ድሬ ጤና ኮሌጅ	ዲፕሎማ(12+2) • ክሊኒካል ነርሲንግ	በ1995 የት/ዘመን የተቀበላቸውን ተማሪዎች ብቻ ለማስመረቅ	ድሬ ዳዋ በሚገኘው ካምፓስ ብቻ
11	በግል ባለሀብት የሚተዳደር	ዩኒቲ ዩንቨርሲቲ ኮሌጅ	በዲፕሎማ(12+2)(በርቀት ትምህርት) • አካውንቲንግ • ቢዝነስአድሚኒስትሬሽን • ሴክሬታሪያል ሳይንስ • ጋዜጠኝነት • ፐርሶኔል ማኔጅመንት • ማርኬቲንግ • ህግ • ባንክንግና ፋይናንስ	እስከ 1996 የት/ዘመን መጀመርያ ድረስ የመዘገባቸውን ብቻ	

..... ደቀጥሳ

ጠባብ... ለርግጽ
 ሃገ... መሠ. ጸቆ
 ወረዳ... ቦለት
 ጠተጭ... ደኒ

የቆጠራ ቦታ መለያ ቁጥር... 01-01
 የቤተሰብ ብዛት... 206
 የቤተሰብ ሀላፊ ብዛት... 191
 ግምታዊ ስፋት... 0.26 ኪ.ጜ

መስፈርት 1: 5,000

መፍቻ

ለልጢታ ቀደምት ቤት...	3
የሀይሉ ተቆይታ ቤት...	2
የቦራ ዑሰማን ቤት...	6
የዑመር ሁሌን "...	7
የቃደ መሀመድ ቤት...	8
የቀበሌ ጽደታ ቤት...	9
የታዩን ጽደታ ቤት...	10
ደወታ ሮሮ...	13
ካህሁን ለዘነ...	11

መግለጫ

—————	የገበያ ማህበር ወሰን
—————	የቆጠራ ቦታ ወሰን
=====	የዘወትር መኪና መንገድ
-----	የቦታ መኪና መንገድ
-----	የገንዘብ መንገድ
□	ት.ቤት መለኪያ
○	ቆይታ ህር ቤቶች
x	የገበያ ቦታ
Y Y Y	የእስላም መቃብር
01-01	የቆጠራ ቦታ መለያ ቁጥር

ለም	ደረጃ	ፈርማ	ቀን
ቦና ገዳ	ራ. ካርታ ሠራተኛ		24/05/98
ገዳ ሊደ	ተቆጣጣሪ		24/08/98

29

[Handwritten signature]

